

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT TARİHİ ANABİLİM DALI**

**KIRIKKALE MKEK SİLAH MÜZESİNDE BULUNAN OSMANLI
DÖNEMİ SİLAHLARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Cemile AYDIN**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mehmet İBRAHİMGİL**

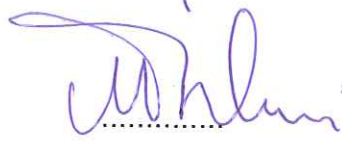
Ankara-2009

ONAY

Cemile AYDIN tarafından hazırlanan "Kırıkkale MKEK Silah Müzesinde Bulunan Osmanlı Dönemi Silahları" başlıklı bu çalışma 08/04/2009 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/~~oyçokluğu~~ ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Anabilim dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Hakkı ACUN (Başkan)

Doç. Dr. Mehmet İBRAHİMGİL

Yrd. Doç. Dr. Rüstem BOZER

ÖNSÖZ

Üniversite lisans eğitimimi, özel merakım nedeniyle hep Sanat Tarihi dalında yapmak istemiştim. Üniversiteye girdikten sonra yaptığım tercihin ne kadar isabetli olduğunu anladım ve mutlaka lisans üstü eğitim yapmam gerektiğini de fark ettim. Çünkü eğitim gördüğüm konu o kadar önemli ve güzel ayrıntılarla süslüydü ki eğitimimin sadece lisans düzeyinde kalması beni tatmin etmeyecekti. Bunun için en azından lisan üstü eğitim yapmalıyım. Mümkün olursa doktora yapma hedefim de hala geçerlidir.

Lisan üstü eğitimim sırasında öğrendiklerim ve öğreneceklerim beni çok mutlu ediyordu. Tez konusu seçmemin zamanı gelince bir çok konuyu değerlendirdim, bunlara ilişkin incelemeler, araştırmalar ve çeşitli görüşmeler yaptım ama hala tez konumu bulamamıştım. Çünkü seçeceğim konunun, Üniversitemde daha önce benzeri çalışılmamış, orijinal bir tez konusu olmasını istiyordum.

Eşim MKEK Genel Müdürlüğü'nde çalışıyor. Kendisini ziyaret için geçici görevle bulunduğu MKEK Silah Fabrikasına gittiğimde, orada bir müzenin olduğunu öğrendim ve hemen görmek istedim. Kırıkkale MKEK Silah Müzesini gezdiğimde ise, kendine kapanmış, sessiz sesiz var olan bu müzeyi tez konusu yapmak konusunda bir niyetim oluştu. Önce Üniversitemle konuşup bu isteğime ilişkin uygun görüş alınca hemen MKEK Genel Müdürlüğü'nde girişimlerde bulundum ve buradan da olumlu yanıt alınca Kırıkkale MKEK Silah Müzesindeki Osmanlı Dönemi Silahlarını tez olarak hazırlamaya karar verdim ve bu kararım Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nce onaylandı.

Tez konumu araştırmam, yazmam ve tezimi düzenlemem sırasında bana çok büyük katkısı olan değerli hocam Doç.Dr.Mehmet Zeki İBRAHİMGİL'e, Kırıkkale MKEK Silah Müzesinde tez çalışması yapmam konusundaki olumlu yaklaşımı ve destekleri için MKEK Genel Müdürü  nal  NSİPAHİOğLU ve Genel Müdür Yardımcısı M.Kadri UYANIK'a, Kırıkkale MKEK Silah Fabrikası Müzesindeki çalışmalarım sırasında yardımlarını esirgemeyen MKEK Silah Fabrikası Müdürü Kamil ALTINKAYA, Fabrika Müdür Yardımcısı Ali ÖZDEMİR ve İdari İşler Müdürü Bülent SELAMOğLU'na, lisans üstü eğitimim süresince bana cesaret veren eşim Mustafa AYDIN'a, son olarak bu çalışmalarım sırasında birlikte oyun oynadığımız zamanlarından aldığım, kendilerine iyi örnek olmaya çalıştığım  ocuklarım Simal Gülhanım AYDIN ve Murat  lgen AYDIN'a teşekkür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER.....	iii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	
TÜRKLERDE SİLAH KULLANMA GELENEĞİ	6
A.Osmanlı Devletine Kadar Türklerde Silah Kullanımı	6
B.Osmanlı Devletinde Silah Kullanımı	17
C.Osmanlı Devletinde Kullanılan Silahlar	19
1. Taarruz silahları	9
1.1. Ateşsiz Silahlar.....	19
a. Kesici Silahlar.....	20
b. Vurucu Silahlar.....	20
c. Delici Silahlar.....	20
d. Atıcı Silahlar.....	20
1.2. Ateşli Silahlar.....	20
a. Top.....	21
b. Tüfekler.....	21
c. Tabancalar	22
d. El Havalı.....	22
2. Savunma Silahları.....	22
a. Zırhlar	23
b. Miğfer	23
c. Kalkan	23
d. At Alın Zırhı ve At Vücut Zırhları.....	23
D.Osmanlı Devletinde Silahların Yapım ve Süsleme Teknikleri.....	25
1. Yapım Teknikleri.....	25
1.1. Dövme Tekniği.....	25
1.2. Döküm Tekniği.....	25
1.3. Zincir Örmek Tekniği.....	26
2.1. Ahşap Süsleme Teknikleri.....	26
a. Ahşap Oyma.....	26

b. Kakma.....	26
c. Ahşap Üzerine Madeni Plaka Çakma.....	26
2.2. Maden Süsleme Teknikleri.....	27
a. Çalma ve Kazıma.....	27
b. Kabartma (Repousse).....	27
c. Kalıpla Kabartma.....	27
d. Delik İşİ.....	28
e. Telkari (Filigre) ve Granüle.....	28
f. Kakma.....	28
g. Savatlama (Niello).....	29
h. Taş Yerleştirme.....	29
i. Kaplama ve Yaldız.....	29

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE OSMANLI DÖNEMİ SİLAHLARININ SERGİLENDİĞİ BAZI

MÜZELER VE KIRIKKALE MKEK SİLAH MÜZESİ	31
A. Askeri Müze	31
B. Topkapı Sarayı Silah Müzesi	32
C. Kırıkkale MKEK Silah Müzesi	32

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KATALOG.....	34
A. Koruyucu Silahlar	34
1. Miğfer	34
2. Zırhlar	36
3. Kalkanlar	45
4. At Alın Zırhı	49
B. Kesici Silahlar	50
1. Teberler	50
2. Haçerler	53
3. Cembiye	57
4. Kama	59
5. Kasatura	60
6. Meçler	61
7. Yatağanlar	65

8. Kılıçlar	81
9. Çok Ağızlı Kılıç	109
C. Vurucu Silahlar	110
1. Şeşper	110
2. Topuzlar	111
D. Delici Silahlar	113
1. Mızrak	113
E. Atıcı Silahlar	114
1. Yay	114
2. Oklar.....	115
3. Ok Hedefi	118
F. Ateşli Silahlar	120
1. Tüfekler	120
2. Tabancalar	159
3. El Havanları	248
4. Ateşli Silah Teçhizatları	251
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
KARŞILAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME	255
BEŞİNCİ BÖLÜM	
SONUÇ	263
KAYNAKÇA.....	266
EK-1 ÇİZİMLER.....	272
EK-2 RESİMLER.....	305
ÖZET	457
ABSTRACT	459

GİRİŞ

Dünya üzerinde yaşamış ve yaşamakta olan her bir millet diğerlerinden farklı özelliklere sahip olmuş ve bu karakteristik özellikleriyle tanınmışlardır. Toplamları meydana getiren insanların deri rengi, ırkı ve antropolojik özellikleri hayat tarzları, dini inanış ve anlayışları, eğlence ve törenleri, kullandıkları kap kacaklar, silahlar ve araçlar ve hatta ordu teşkilatları kendilerine has ve pek çok farklı özelliklere sahip olup olmamaları onları birbirinden ayıran faktörler olmuştur.

Tarihte, Sümerlerin yazıyı icat etmeleri, eski Mısırlılar inşa ettikleri piramitleri, Fenikeliler ve Venedikliler gemicilikleri ve deniz ticaretindeki ustalıkları, Grekler, üzüm, şarap üreticiliğindeki maharetleri, Romalılar sahip oldukları topraklar üzerinde uyguladıkları usta siyasetleri gibi ilk anda göze çarpan bir takım belirgin özellikleriyle tanınmışlardır. Türk adının ortaya çıkmasıyla birlikte ise, bu millet ile karşı karşıya gelen diğer toplumların zihninde ilk beliren özellikleri ordu kurma ve savaşçılıkları konusundaki ustalıkları olmuştur.

Tarihin her döneminde savaşçılıkları ile ün salmış olan Türklerin; bu ünlerinin büyük ölçüde cesaret ve sabırlarına bağlı olmasının yanında, savaşlardaki başarılarında silahlarını kullanma ve üretmelerindeki maharetlerinin de etkisi olmuştur.

Diğer toplumlarda olduğu gibi silahlar, savaş aracı olmalarının yanında, kullanımlarında maharet kazanmak ve iyi silah kullanma konusunda örnek olmak, özendirmek için spor müsabakalarında bir oyun aracı olarak da kullanılmışlardır.

Silahlar, insanlık tarihinin başlangıcından itibaren insanlar tarafından, öncelikle kendilerini doğaya ve düşmanlarına karşı korumak, daha sonra ise

yaşadıkları bölgelere hakim olmak için, delici, vurucu, kesici, koruyucu ve ateşli şeklinde olmak üzere, sürekli geliştirilerek kullanılmışlardır.

İnsanlığın zihinsel ve estetik merakındaki gelişmelere uygun olarak, çevrelerinde kullandıkları pek çok eşyayı süslemelerinin paralelinde silahlarını da süsledikleri görülmüştür. Silahlar, 18.yüzyıl sonlarında fabrika üretimlerine geçilinceye kadar küçük atölyelerde üretildikleri dönemlerde titiz el işçiliği ile zengin süslemelere bezenmişler ve teşhirleri de önemli hale gelmiştir. Böylece sadece askeri ve savaş araçları olmalarının dışında bir sanat eseri özelliğini de kazanmışlardır.

Bu itibarla, tezimiz konusunun "Kırıkkale MKEK Silah Fabrikası Müzesindeki Osmanlı Dönemi Silahları" olması nedeniyle söz konusu müzede, Osmanlı döneminde kullanılmış olup sergilenen silahlar tek tek fonksiyonlarına göre gruplandırıldıktan sonra, kullanılan malzeme ve şekilleri yanında süsleme ve üretim teknikleri konusunda da ele alınarak, mümkün olduğunca Osmanlı süsleme sanatı motif repertuarı, süsleme kompozisyonları ve maden süsleme tekniklerinden faydalanılarak, bu silahların fotoğrafları çekilmiş, çizimleri yapılmış ve bu şekilde kendi içlerinde gruplandırıldıktan sonra mümkün olduğunca kronolojiye uygun olarak, bir katalog hazırlanmış, katalog numarası, envanter numarası, eser adı, varsa sahibi ve ustası, dönemi, yapım malzemesi, yapım tekniği ve ölçüleri çıkarılmış, silah genel bir tanımlama içinde yazı, damga veya herhangi başka bir işaret ve süslemeleri ile birlikte anlatılmıştır. Katalogta sadece sergide bulunan 128 adet silah alınmış olup, müze deposunda bulunan silahlar kataloga dahil edilmemiştir

Orta Asya'dan günümüze kadar gelen Türk Tarihi içinde çok önemli zaferlerin kazanılmasında rol oynayan silahlar hakkında, gerek çok köklü bir silah kültürümüzün olmasına ve gerekse silahların sosyal hayatımızda önemli bir yer tutmalarına rağmen çok fazla yayın olmaması üzücü olduğu kadar şaşırtıcıdır. Bugün ülkemizde bulunan pek çok müzede ve hatta bazı evlerin

sandıklarında hatıra niteliğinde saklanan ve bizlere çok zengin bir malzeme repertuarı sunan silahlarla ilgili kaynak azlığı, Özellikle tez konumuz olan Kırıkkale MKEK Silah Müzesinde Bulunan Osmanlı Dönemi Silahlarıyla ilgili daha önce yayınlanmış herhangi bir yazının bulunmayışı bizi bu konuda çalışmaya özendiren sebepler olmuştur.

Çalışmamız sırasında pek çok kaynak taranarak, farklı konular anlatılırken bunların pek çoğundan faydalanılmıştır. Özellikle konumuzun silahlarla ilgili olmasından dolayı, T.Nejat ERALP' in " Tarih Boyunca Türk Toplumunda Silah Kavramı ve Osmanlı İmparatorluğunda Kullanılan Silahlar " Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1993., künyeli kitabı, Tülin ÇORUHLU' nun " Osmanlı Koruyucu Silahlarında Süslemeler ve Teknikler (Askeri Müze'den Örnekler ile) ", İ.Ü.Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul,1995. künyeli araştırması ve yine Tülin ÇORUHLU' nun Osmanlı Tüfek, Tabanca ve Teçhizatları (Askeri Müzeden Örneklerle), Ankara, Genelkurmay Basımevi, 1993. künyeli kitabının tezimize büyük katkıları olmuştur. Bunların yanında aşağıda belirttiğimiz kaynaklarda tezimizin genel karakterinin oluşmasında önem taşıyan eserlerdir. Bunları; Yuliy S. HUDYAKOV, "Eski Türklerde Silah", Türkler, III.Cilt, Ankara,2002., Erol GÜNGÖR, Tarihte Türkler, İstanbul, Ötüken Yayınları, 1996., Salim KOCA, "İlk Müslüman Türk Devletlerinde Teşkilat", Türkler, V.Cilt. Ankara, 2002., Ayşe Dudu Erdem KUŞÇU, "Türkiye Selçuklularında Ordu ve Donanma", Türkler VII. Cilt., Ankara, 2002., Hatice Palaz ERDEMİR, "Yabancı Yazarlara Göre Türklerde Savaş ve Taktik", Türkler, II.Cilt., Ankara, 2002., Yusuf HALAÇOĞLU, "Klasik Dönemde Osmanlı Devlet Teşkilatı", Türkler, X.Cilt. Ankara, 2002., Aysel ÇÖTELİOĞLU, Askeri Müze Osmanlı Dönemi Ateşli Silahlar Katalogu, İstanbul, 1999., Ülker ERGİNSOY, İslam Maden Sanatının Gelişmesi, İstanbul, 1978. ve Mehmet ASARCIKLİ, Hakan KESKİN, Ahşap Süsleme Teknikleri, Ankara, 2005. şeklinde sıralayabiliriz.

Ayrıca Osmanlı dönemi silahları anlatılırken, bunun Osmanlı öncesi Türk topluluklarının kullandıkları silahlardan ayırarak açıklanmasının sağlıklı

bir sonuç vereceği düşünül­düğünden, “ Türklerde Silah Kullanma Geleneği ” başlığıyla anlatılan (II.) bölüm “ Türklerde Osmanlı Dönemine kadar Silah Kullanımı ” ve “ Osmanlı Devletinde Silah Kullanımı ” şeklinde iki döneme ayrılarak, ilk bölümde İskitler, Hunlar, Göktürkler, Karahanlılar, Gazneliler ve Selçuklular dönemleri vurgulanıp, konunun bir bütün içinde aktarılmasına yardımcı olması açısından devletlerin idari organizasyonları ve ordu yapıları özetle açıklandıktan sonra kullandıkları silahlar belirtilmiştir.

“ Türklerde Silah Kullanma Geleneği ” başlıklı (II.) bölümün diğer kısmında ise benzer şekilde Osmanlı İmparatorluğuna yönelik genel hatlarıyla İdari Organizasyon ve ordu yapılanması özetlenmiş, Osmanlı döneminde kullanılan silahlar isimleriyle belirtilmiştir. Bu bölümde ayrıca, Osmanlı döneminde kullanılan silahların yapım ve süsleme teknikleri de kısaca anlatılmıştır.

Tezimizin III. Bölümünde; Türkiye’deki çeşitli Silah Müzeleri ve Osmanlı dönemi silahlarının sergilendiği bazı müzeler kısaca belirtildikten sonra Kırıkkale MKEK Silah Müzesi hakkında bilgi verilmiştir.

IV. Bölümde Osmanlı Dönemine ait 128 adet silahın; 7 adet Koruyucu Silah (Miğferler, Zırhlar, Kalkanlar), 36 adet Kesici Silah (Teberler, Hançerler, Kamalar, Palalar, Yatağanlar, Kılıçlar), 3 adet Vurucu Silah (Şeşper, Topuzlar), 1 adet Delici Silah (Mızrak), 5 adet Atıcı Silah (Oklar, Yaylar Ok Hedefi) ve 75 adet Ateşli Silah (Tüfekler, Tabancalar, Ateşli Silah Teçhizatı) şeklinde kategorilerine ayrılıp dağılımları yapıldıktan sonra, silahların her biri için ayrı ayrı, tanımlarını, örnek, çizim, fotoğraf ve müze envanter numaralarını, üretim tarihlerini ve yerlerini, onarım ve bugünkü durumlarını, kitabelerini, ölçülerini, yapım malzemelerini, kullanılan teknikleri ve süsleme programlarını gösteren katalog hazırlanmıştır. İncelenen eserlerin bu çalışmadan önce, müze envanter defteri kayıtları dışında katalogları çıkarılmamış ve haklarında herhangi bir yayın da yapılmamıştır.

Karşılaştırma ve Değerlendirme (V.) bölümünde; kategorilere ayrılan söz konusu silahlar, kendi içlerinde süslemeleri, şekilleri ve kullanılan malzeme açısından karşılaştırılarak, ayrıntılı bir değerlendirme yapılmıştır.

Sonuç (VI.) bölümünde ise; Türk tarihi için silahların önemi üzerinde durulduktan sonra tez konumuz olan Kırıkkale MKEK Silah Müzesinde Bulunan Osmanlı Dönemi Silahları hakkında yapılan çalışmalar kısaca hatırlatılıp, müze bünyesinde sergilenen silahların aslında birer sanat eseri oldukları ve Osmanlı Silah Teknolojisinin gelişim aşamalarını gösteren birer belge niteliği taşıdıkları için ne kadar önemli oldukları sonucuna varılmıştır.

Son olarak, Kırıkkale MKEK Silah Müzesi'nde Osmanlı Dönemi Silahları ile ilgili Yüksek Lisans Tez çalışması yapmamızın nedeni, Ülkemizde sergilenen veya sergilenmeyen Osmanlı Dönemine ait tüm silahların, olmayan envanterinin oluşturulmasına katkı sunmak ve Kırıkkale MKEK Silah Müzesinde birer sanat eseri olan silahların bu yönleri ile birlikte tarihsel ve kültürel değerlerini vurgulamak, meraklılarına tanıtılırken, sergilenirken bu yönlerinin de vurgulanmasına yardımcı olmaktır. Umarım bu amaca uygun bir çalışma yapmışızdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRKLERDE SİLAH KULLANMA GELENEĞİ

A. OSMANLI DEVLETİNE KADAR TÜRKLERDE SİLAH KULLANIMI

Araştırmacı N. J. Bicurin'e göre "Türk" kavramı Moğolca "Şlem", Yani miğfer demektir. Bu ismi Türkler, Altay topraklarına yerleştikten sonra almışlardı. İsmi'nin asıl kaynağı ise, Altay Dağlarının bir "miğfer"e benzeyiş şekli oluştururdu.¹

Türklerin ismiyle ilgili diğer versiyon, araştırmacı Mahmud Kaşgari tarafından belirlenmiştir.² "Türk", "Ordu" manasını taşıyan bir kavramdır. Buna göre bu isim Türklere, Allah tarafından verilmiştir. "Benim gerçek manada bir ordum var, ona Türk ismi verdim ve Doğu'ya yerleştirdim". Bu belirlemeler, "halk etimolojisi" rivayetine benziyordu. Yalnız Türkler, Altay'a Avar Kağanlığı'nın koruyucu savaş gücü olarak yerleşti.³

Yine, bir başka görüşe göre de; "Türk" kelimesi,"Töre" kelimesinden türetilmiş bir kelimedir ki, "Törük" ten bozularak "Türk" haline gelmiştir. "Törük", "Törelî, Töre sahibi" demektir. Eski Türklerde Töre, kaynağını "Türk Dini" diyebileceğimiz eski Türk inanç ve telakkilerinden alan topluluk hayatını tanzim eden hukuk normlarından ibarettir. Hükümdarlar siyasi iktidarlarını (kut' larını) işte bu hukuk çerçevesinde kullanabilirler, tabii birbirleriyle ve devletle olan münasebetlerini yine bu hukuk çerçevesinde tanzim ederlerdi.

¹- Yuliy S. Hudyakov, "Eski Türklerde Silah", Türkler, III.Cilt, Ankara, Semih Ofset, 2002, s.469

²- Hudyakov, a.g.m. , s.469

³- Erol Güngör, Tarihte Türkler, İstanbul, Ötüken Yayınları, 1996, s.12

Buna uyanlar "Törük" (yani Törel), uymayanlar ise "Kazak" (yani asi, töreden çıkmış) olurlardı.⁴

İslamiyet öncesi Türklerde ilk devlet olarak Hunları görürüz, Hunlarla ortaya konan örgütlenme diğer Türk devletlerinde de devam etmiştir. Hun devleti ve sonraki Türk devletleri ki bunlar ilk kez Türk adını taşıyan kavim olarak ortaya çıkan ve Ulusal adımızla kurulan ilk Türk devleti Göktürkler, İskitler, Uygur Devletidir. Bunlar tek bir soydan ve boydan meydana gelmezler ve kavimler devleti oluştururlar. Bu yapılanmanın doğal sonucu olarak devlet büyük bir boylar federasyonu görünümünde idi. Bu durum aynı zamanda kültürel birliğin sağlanmasını da engellemiştir.⁵ Türklerde devlet İl – EL kelimesiyle ifade edilir ve devlet boyların birleşmesinden oluşur. Her boyun başında bey veya kağan bulunur. Devletin başında bulunanlar şangü-kağan, hakan-han adını alırlar. Hükümdarın tanrı tarafından görevlendirildiği kabul edilir, yetkisine Kut adı verilirdi. Türklerde siyasi ve ekonomik kararlar Kurultay (Toy) adı verilen meclislerde alınır ve bu kurultaya Hükümdar başkanlık ederdi, Hükümdarın olmadığı durumlarda meclise Aygucu veya Üge adı verilen danışmanı başkanlık eder. Devlet yönetiminde ŞAD, SAGUN, TEKİN, TUDUN; TARHAN, İNAL, ÇUR, KULERKİN, İLTADAR gibi memurlar vardır. Bunlar bakan ile beyler arasındaki ilişkileri düzenlerler. Memurluklar babadan oğla geçerdi. Devlet, ULUS (Türklerde ulus kavramı VII.yy Göktürklerle birlikte ortaya çıkmıştır.), ÜLKE(YURT), EGEMENLİK ve Politik Örgütlenme olan dört unsurdan oluşmaktadır.⁶

İlk Türk devletlerinde kağanın yetkileri yasalarla belirtilmemiştir. Türk ulusunu devletsiz bırakmamak, boylarını bir araya toplamak en önemli göreviydi. Bu görevin hukukî veya idarî olmaktan ziyade sosyal bir karakteri vardı. Ordulara kumanda etmek hak ve görevini töre hakana vermektedir. Yasaların baş uygulayıcısı O idi. Hakana herkes itaat etmekle mükellefi.

⁴ - Güngör, a.g.e., s. 12.

⁵ - Güngör, a.g.e., s. 12.

⁶ - Güngör, a.g.e., s.12.

Başbakanı, yüksek memurları o tayin eder O azlederdi. Devlet mahkemesi(yargı)nın başkanıydı. Toyu, kurultayı toplantıya o çağırır, törede yapılması gerekli değişikliklere dair tekliflerde bulunurdu.⁷

Türkler, engin tecrübeleri sayesinde Türk ve İslam geleneklerini birbirleriyle birleştirip kaynaştırabilmişlerdir. Geçiş dönemi olarak, devlet yönetimi, ordu, sosyal hayat, sanat ve hukuk sistemi bakımından tamamen Türk olan, dini açıdan İslamiyet'i temsil eden, devlet yönetiminde zamanla İslami geleneklere de yer vererek, ilk siyasi teşekkülü Karahanlılar Devleti ile başlayan, Gaznelilerle devam eden, Selçuklularla tamamlanıp olgunluk safhasına ulaşan gelişmelerin sonucu oluşan Türk-İslam Devletleri, İslam dünyasına tek hakim olan İslam dininin durmuş olan yayılmasını sağlamak, hem siyasi hem de manevi (mezhep) bakımdan bölünmüş, parçalanmış ve birliğini yitirmiş olan İslam birliğini korumak, İslam dinini yaymak için İslam birliğini bozan aşırı dini cereyanlarla ve diğer toplumlarla büyük bir gayretle İslamiyet'in cihat ilkesine sarılarak, amansız bir mücadeleye girişmişlerdir.⁸

Türk-İslam siyasi teşekküllerinde devlet teşkilatının başında, "sultan" unvanını taşıyan bir hükümdar bulunuyordu ve "siyasi iktidarı"nı ilahi bir kaynaktan aldığına inanan hükümdar, karar ve icraatında kendisini Allah ile Türk töresine karşı sorumlu sayıyordu. Devletini temsil eden sultan, saray, hükümet, ordu ve adalet olmak üzere dört müessesenin başıydı ve bu sıfatla yasama (kanun yapma), yürütme (icra) ve yargı (teşri) yetkilerini de kendi şahsında topluyordu.⁹

Müslüman Türk hükümdarları, devletin başı olmaları sıfatıyla, iktidarlarının içeride ve dışarıda meşru bir kuvvet olarak tanınması ve kabul edilmesi için bir takım hakimiyet ve hükümdarlık sembolleri almışlar ve

⁷ - Güngör, a.g.e., s.13.

⁸ - Salim Koca, "İlk Müslüman Türk Devletlerinde Teşkilat", Türkler, V. Cilt, Ankara, Semih Ofset, 2002. s.147.

⁹ - Koca, a.g.m., s.151.

kullanmışlardır. Bunlar; “ unvan ve lakaplar”, “para”, “hutbe”, “tırız/hil’at”, “saray”, “taht ve taç”, “bayrak ve sancak”, “çetr”, “nevet”, “otağ”, “tuğra ve tevki”, “yüzük”, “kemer”, “ok ve yay”, “ tuğ”, “kılıç” ve “çizme” gibi bazıı manevi bazıı da maddi unsurlardır. Hemen hemen bütün Müslüman Türk hükümdarları üzerinde yaptıkları bazı değişiklikler (yazı, işaret, ibare, şekil ve resim gibi) ve ilavelerle bu sembollere sahip olmuşlardır.¹⁰

Ordu, ilk Türk devleti olarak kabul edilen Büyük Hun Devleti’nden günümüze Türk Milleti ve oluşturduğu siyasi teşekküllerin en önemli unsuru olagelmıştır ve Türk devletlerinde son derece önemli ve adeta her şeyin merkezidir. Türk hükümdarı her şeyden önce bir başkumandandır. Cesurluk, güvenilirlik ve sadakatleriyle meşhur olan Türklerin askerlikteki maharetleri teşkilatlılıkları ile birleşmiş ve askerlikteki cesaret, maharet, disiplin ve sebatları yanında, savaşta geri çekilmemeleri, sayesinde asırlara hükmeden büyük devletler kurmuşlardır.¹¹

Bozkır ikliminde yaşayan bir millet olan Türkler için sert iklim şartları, coğrafi faktörler, Orta Asya’daki diğer boy ve milletler arasındaki mücadeleler zorlu bir hayat tarzını gerektiriyordu. Bu çetin şartlar Türklerin savaşçı olarak yetişmesine sebep olmuş ve tarihte de “ordu-millet” olarak tanınmaları sonucunu doğurmuştur.¹²

Orta Çağ’da, Avrasya çöllerinde göçebe halklar arasında yaşayan, kendilerini tarihi savaşları ve sanatsal yönleri ile tanıtan ve üç asır içinde Altay’a yerleşen eski Türk göçebe halkı, kendisine karşı çıkan oturalık toprak sahiplerinden korunmak için, merkezi savaş birim ve çeşitli silahlar üretmekteydi. Bu koruyucu strateji, Eski Türkleri Orta Asya bölgesinde,

¹⁰ - Koca, a.g.m., s.151.

¹¹ - Ayşe Dudu Erdem Kuşçu, “Türkiye Selçuklularında Ordu ve Donanma”, Türkler, VII. Cilt, Ankara, Semih Ofset, 2002, s. 176.

¹² - Hatice Palaz Erdemir, “Yabancı Yazarlara Göre Türklerde Savaş ve Taktik”, Türkler, II. Cilt, Ankara, Semih Ofset, 2002, s.939.

Büyük İpek Yolu ticaretinde ve Doğu Türkistan'da hakim tutmayı başaracaktı. Orta Çağlar, tarihte savaşlar dönemi olarak bilinmektedir, bundan dolayı silah üretim teknolojisinde, metal işlemecilik sektöründe gelişmeler oluşmuştur. Büyük sayıda silah ihtiyacı, üretim merkezleri ve hükümdara bağımlı derebeyi kabileler arasında vergi ve ticaretle sağlanmaktaydı.¹³

Eski Türklerin ilk devletleri, Birinci Göktürk, İkinci Doğu Göktürk ve Batı Göktürk kağanlıkları, gelişmiş silah üretim teknolojisi ve eğitilmiş savaş atlarıyla örnek teşkil etmekteydiler. Yakın ve uzak taktiklerde kullanılan savaş silahlarının birçok çeşidi, yaylar, oklar ve hançerler Orta Çağ'a en uygun şekilde geliştirilmiştir. Demir başlıklar ve vücudu koruyan kıyafetleri askerlerin savaşta vazgeçilmez aksesuarları olmuştur. Savaşçılar kıyafetlerine, bir de toplama kemerler dahil ediyorlardı. Savaş atları için de özel sert palan ve üzengi kullanılmaktaydı.¹⁴

Aşına Türlerinin, Altay abidelerinden bulunan farklı silah çeşitleri, onların harbe verdiği önemi sergilemektedir. Berel abidesinde Eski Türklerin atla birlikte gömülü mezarlıklarında iki tipli savaş yayı bulunmuştur. Birinci tip yaylarda, son uç ve orta yan takmalar dikkat çekiyordu, yayın iç kısmında ve bir köşesinde yamuk çizgiler vardı, bu detaylar yayın ahşap temele iki taraftan iyice tutunması için ve okçunun rahat atış yapması için düşünülen yöntemlerden biridir. İkinci tip yaylarda, uçları birleştiren, orta köşeli takmalar vardır. Orta köşelerin takmaları uzundur, yayın uçlarına doğru genişlemektedir. Uç köşelerin takmaları uzun, hafif yamuk ve yuvarlak, uçları kesiklidir. Bu kesikler yayın giriş düğünü için düşünülmüştür.¹⁵

Dağlık Altay bölgesinde bulunan yaylar büyük boyutları ile dikkat çekmektedir. Bu tip yaylar Hunların ve Güney Sibiry'a göçebe kabilelerinin

¹³ - Hudyakov, a.g.m., s. 468.

¹⁴ - Hudyakov, a.g.m., s. 468.

¹⁵ - Hudyakov, a.g.m., s. 469.

kullandıkları silahlara benziyordu. Bu yaylarda detayların fazla oluşu, onların gerilim gücünü artırmış olmaktaydı. Bu yaylarla, uzun mesafelere ok atışı, okçunun fiziksel gücü ile bağlantılı idi.¹⁶

Dağlık Altay bölgesinde bulunan yaylar ve oklar, hafif silahlı ve zırh gömleği olmayan düşmana karşı kullanılıyordu. Uzun ve altı köşeli oklar da savaşta hafif silahlanmış düşmana karşı kullanılabilmekteydi. Ok başlıkları arasında bir de birkaç katlı başlıklar vardır. Bu başlıkları savaşta düşmanın hedeflerini dağıtmak için kullanılırlardı. Hedefleri dağıtan ok başlıkları, uzun ve özel kanatlardan oluşuyorlardı. Bulunan ok başlıkları içinde en az rastlanan tip, yassı ve dikenli başlıklardır. Bu oklar özellikle Hunlarda ve Güney Sibiry göçebelerinde kullanılmaktaydı.¹⁷

Dağlık Altay'da bulunan Eski Türklerin arkeolojik kalıntılarında savaş eşyaları bulunmuştur. Savaş eşyaları, özellikle Berel abidesinde çıkarılmıştır. Bunların içinde birkaç tipli süvari kılıçları vardır. Birinci tip kılıçlar kesişmesiz, sivri uçlu ve uzun, düz kılıç demirlidir. Süvari kılıçlarının ikinci tipi, yamuk kesişmeli, sivri uçlu, uzun, düz, demiri keskin, düzgün saplı ve halka başlıklıydılar. Berel abidesinde bir de zırh gömlek bulunmuştur, onun üzerinde kullanılan demir levhalar deliklerle birleşerek bir köşede çerçevelenmekteydi. Zırh gömlekler, üzerindeki levhaların şekli, boyut, sayı ve sıkıştırmak için kullanılan delik sayısından dolayı farklı idiler.¹⁸

İlk Türklerin silah komplekslerinde, onların Dağlık Altay bölgesinde Avarlar ve Aşına sülalesi hakimiyet döneminden kalan, savaşta uzak mesafeli kullanılan yayları, okları, demir ok başlıkları, sivri süvari kılıçları ve

¹⁶ - Hudyakov, a.g.m., s. 469.

¹⁷ - Hudyakov, a.g.m., s. 470.

¹⁸ - Hudyakov, a.g.m., s. 470.

savaşta korunma amacıyla kullanılan zırh gömlekleri bulunmuştur. Bazı kaynakları göre bulunan bütün bu silahları Türkler kendileri üretmekteydi.¹⁹

Dağlık Altay, Kazakistan ve Kırgızistan'da iki tip yay bulunmuştur. Kudirge abidesinde bulunan yayların uç ve orta köşeli tırnakları vardı. Bu tip yaylar, ahşap kılıflı ve boynuz şeklinde tırnaklarla belli idi. Bulunan yayların uç kısımları yuvarlaktır ve kemer şeklinde oyuntuları vardır.²⁰

Birinci Göktürk Kağanlığı Dönemi'nde Eski Türklerin yayları (okları) farklı tipleriyle göz önünde idi. Birinci tip yaylar, Hun Dönemi'nden kalmış merkezi Asya göçebeleri için karakteristiktir. Her halde bu yaylar uzun ve hızlı, nişan almada daha kolay ve pratikler. Bir diğeri, uzun beş köşeli sivri uçlu, paralel taraflı ve eğik başlıklardır. Savaşta kullanılan diğer uçlar sivri uçlu ve diken başlıklı idiler. Bazı oklar kanatlarda yuvarlak delik oluşturmaktadırlar. Bu ok uçlarının altına kemikten yapılı yuvarlak düdükler yerleştirilmiştir.²¹

Dağlık Altay ve Tuva'da bulunun Eski Türklerin Birinci Göktürk Kağanlığı Dönemi metal yayları, genelde merkezi Asya'da Orta Çağlarda yaşayan hafif silahlı atlılar tarafından savaşta kullanılırdı. Oklar, akağaç kabuğundan yapılmıştı ve kapalı kılıf içinde muhafaza edilirdi. Bulunan ok kılıflarında iki veya yedi ok bulunmaktaydı. Yalnız savaş durumlarında bu tarz kılıflar kullanılmazdı, geniş daha çok ok tutabilen kılıflar kullanılırdı.²²

Birinci Göktürk Kağanlığı Dönemi'nde savaşçıların kullandıkları silahlar arasında süvari kılıçları da bulunmuştur. Yakın mesafeli savaşlarında kullanılan demir kılıçlar, düz, geniş demirli, iki başlı, kıvrımlı uç kısımlıdırlar. Erken Orta Çağ göçebelerin abidelerinde kılıçlar çok nadir bulunmuştur.²³

¹⁹ - Hudyakov, a.g.m., s. 470.

²⁰ - Hudyakov, a.g.m., s. 471.

²¹ - Hudyakov, a.g.m., s. 471.

²² - Hudyakov, a.g.m., s. 471.

²³ - Hudyakov, a.g.m., s. 471.

VI.-VII. asırlarda zırh gömlekli Türk atlılarının yer aldığı kalıntılarda, bileşik içerikli farklı tipli oklar, üç kanatlı, üç yüzlü darbe yapan mızrak uçları, hançer ve kılıçlar bulunmuştur. Bu hançerler, düz eşkenar dörtgen veya yassı iki tarafı da keskin demirlidirler. Yine bu asırda koruyucu olarak zırh gömlekler, yelmeler ve başlıklar kullanılıyordu. Savaş atları için de demir pullardan yapılmış özel at giysileri kullanılıyorlardı. Hafif silahlanmış atlılar, yay, ok, hançer ve koruyucu kalkan kullanmıyorlardı.²⁴

Göktürk Kağanlığı'nın dağılmasından sonra, Moğolistan ve Sayan-Altay bölgesinde yaşayan Doğu ve Batı Türk göçebe kabileler Doğu Türk Kağanlığı yönetimi altında kalmışlardı. Göktürklerin zayıflamasından faydalanarak 629 yılında Töleşler Seyanto hakimiyetinde, Doğu Türk Kağanlığı'nı dağıtmışlardı. Doğu Türkler Çin'e bağımlı kaldılar. Bu döneme ait Türklerin silahlanması ile silah sanatı ile ilgili herhangi bir kaynak bulunmamıştır.²⁵

679 yılında Doğu Türkler, Tan İmparatorluğu'na karşı isyan çıkardılar ve isyan sonucu İkinci Doğu Kağanlığını yeniden kurdular. Kuruluşundan sonraki yıllar Türk Kağanlığı için birçok savaflara uzak seferlere ve başarılarla imzasını atmıştır.²⁶

VII.-X. Asırlar Eski Türklerin uzak mesafeli savaflarda kullandıkları en önemli silahları farklı tipli yaylar olmuştur. Birinci tip yaylar, uç ve orta yan takmalarla bilinmektedir. Bu yayların uzunluğu 140-150 cm.'dir. İkinci tip yaylarda, bir uç ve çift orta yan takmaları vardır. Üçüncü yay tipi, bir tane uç, orta yan takmalara sahiptir. Dördüncü tip yaylarda, iki yay başı kabzaya bağlı omuza takılabilecek kollar vardır. Diğer yay tiplerinden farklı olarak dördüncü

²⁴ - Hudyakov, a.g.m., s. 472.

²⁵ - Hudyakov, a.g.m., s. 473.

²⁶ - Hudyakov, a.g.m., s. 473.

tip yaylarda karşı takmalar vardır, bunlar esnekliği sağlıyordu. Beşinci tip, orta yan, karşı çiyinli, karşı takmalılardır. Altıncı tip yaylar, orta yan ve karşı takmaları olanlardır. Yedinci yay, tipi orta yan takmalıdır. Kural abidesinde bulunan okların uzunluğu 110 cm. dir. Tiplerde görülen tüm bu değişiklikler yayların atış hızlarını artırmak için yapılıyordu.²⁷

VII-VIII. asırlarda, İkinci Doğu Göktürk Kağanlığı Dönemi'nde Türk askerleri üç kanatlı okları yaygın bir biçimde kullanıyorlardı. Bu oklar özel olarak uzak mesafeli atış için tasarlanmıştır. Düşmanın hedefinin dağıtmak için üç yontulu veya dört yontulu oklar kullanılıyordu.²⁸

VII.-X. asırlarda Eski Türklerin önemli silahlarından biri karşısındaki hedefi dağıtıcı oklardır, üç yontulu, dört yontulu, yuvarlak uç kesitlidirler. Eski Türk askerleri bu oklarını özel ok kılıflarında muhafaza ediyordu. Sadaklar iki çeşittir. Kapalı olanlar, okları kılıfın içine doğru yerleştirilirdi. Bir de açık cepli kılıflar vardı. Bu ok kılıflarında okların uç kısmı yukarıya doğru yerleştirilirdi.²⁹

VII.-X. Asırlarda savaşta yakın mesafe için kullanılan silahların çeşidi artmıştır. Çin kaynaklarına göre, Eski Türklerin sevdiği silahları "sivri süvari kılıçları ve normal kılıçlar" idi. Düz ve kıvrık uzun kılıç demirleri birçok Eski Türk kaya tasvirlerine aksettirilmiştir. Kılıç demiri genellikle kılıfın içinde ve savaşçının kemerine takılıdır. Kılıç demirinin başlığı yuvarlak halka şeklinde ve mantara benzer şapkalıdır. Kılıçların sapları tırtıklıdır, bu da özellikle askerin elinden kaymaması ve rahatlık açısından düşünülmüştür.³⁰

²⁷ - Hudyakov, a.g.m., s. 474.

²⁸ - Hudyakov, a.g.m., s. 474.

²⁹ - Hudyakov, a.g.m., s. 474.

³⁰ - Hudyakov, a.g.m., s. 474.

Eski Türkler, VI-X. Asırlarda vücutlarını savaşta korumak için pullu zırh gömlekleri giyiniyorlardı. Bu koruyucu zırh gömlekler ise alt kısmı yuvarlak köşeli levhalardan oluşuyordu. Bu levhalar birbirlerine deri kemerlerle bağlanırdı. Bu gömlekler askerin çiyini, göğsünü, sırtını ve kafasının üst kısmını kapatıyordu. Zırh gömlekle korunan atlılar ordusu genelde ciritlerle silahlanıyor ve “Fuli” veya “Buri” Kağan ordusu olarak adlandırılıyorlardı.³¹

VIII-X. asırlarda, Türk askerlerinin en sık kullandıkları silahlar ciritler, sivri süvari kılıçları, savaş baltalarıdır. Savaş baltaları hafif silahlı atlıların yakın mesafeli savaşta geniş kullandıkları alettir. Ayrıca savaşçılar, hızlı atışlı yaylar ve farlı başlıklı, bir darbeye hedefini dağıtan oklar kullanıyorlardı.³²

Başta Karahanlılar olmak üzere, Gazneliler, Selçuklular, Harezmşahlar ve diğer Türk-İslam devletlerinde ordu büyük ölçüde Türklerden meydana geliyordu, fakat Karahanlılar dışında hemen hemen bütün Türk İslam devletleri, ordularında yerli unsurlara da yer vermişler ve onlardan faydalanmışlardır.³³ Özellikle Selçuklu Devleti ordusunda, sadece Türkler ve Türk kabilelerinden müteşekkil olmadığı, İran, Arap, Rum, Ermeni, Gürcü, Frek ve Ruslar gibi farklı din ve milliyetlere mensup unsurlardan oluşan ordularının yanında, savaş sırasında İznik ve Trabzon Rum Devletleri ile Ermeni Krallığı gibi vassal devletlerin birliklerinden de istifade edilmiştir. Gerek Büyük Selçuklu Devleti’nde gerekse Türkiye Selçuklu Devleti’nde mütecanis olmayan kuvvetlerin teşkili devlet içinde sürekli mesele çıkarmaya mütemayil Türkmenlere karşı oluşturulmuş bir usuldü. Osmanlılar da bunu devam ettirmişler ve Yeniçeri teşkilatını oluşturmuşlardır.³⁴

³¹ - Hudyakov, a.g.m., s. 474.

³² - Hudyakov, a.g.m., s. 475

³³ - Koca, a.g.m., s. 158.

³⁴ - Erdem Kuşçu, a.g.m., s. 176-177.

Türk-İslam Devletlerinde ordu; orduyu meydana getiren en önemli unsur olan ve “saray muhafızları ve saray gulamları”, “hassa ordusu”, “meliklere, devlet büyüklerine ve beylere bağlı kuvvetler” ve “yardımcı kuvvetler” olarak dört kısma ayrılan “Savaşçı unsurlar”, Türk savaş sistemine göre ayarlanan “Teşkilat” ile savaş için kullanılan her türlü araç ve gereçleri ifade eden “Teçhizat” olmak üzere üç temel unsurdan oluşmaktadır.³⁵

Selçuklu ordusunda ok ve yay, süngü (mızrak), topuz (gürz), nacak (teberzin), sapan, bıçak, hançer, (bügde/bükte), kamçı, kargı, çomak, tolga, zırh (yarık, kaz-agand), kalkan gibi hafif saldırı ve savunma silahları kullanılıyordu. Ayrıca, kale kuşatmalarında kullanılan mancınık, bir düzenekle karşı tarafa ok atan çarh veya tiriçarh, merdiven, taş gülle ve arrade (küçük top), gibi ağır silahlar ve yakma-yıkma silahı olarak da tiner ve nefit bulunuyordu. Öte yandan İslam öncesi Türk toplumlarında olduğu gibi at da savaş için önemli bir unsuru ve Türklerin savaşlardaki başarıları, genellikle at ve silahı çok iyi kullanmalarından ileri geliyordu.³⁶

Aynı zamanda Memlûklüler, Timurlular, Akkoyunlular, Safaviler gibi devletlerden bazılarının silahhaneleri ganimet olarak Osmanlı cebehanesine intikal ettiği için, bunlara ait birçok çeşitli savunma ve taarruz silahlarının seçkin örnekleri halen Askeri Müzede muhafaza edilmektedir.³⁷

³⁵ - Koca, a.g.m., s. 155.

³⁶ - Koca, a.g.m., s. 155.

³⁷ - Tülin Çoruhlu, Osmanlı Koruyucu Silahlarında Süslemeler ve Teknikler (Askeri Müze’den Örnekler İle), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Bilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1995, s. 8.

B. OSMANLI DEVLETİNDE SİLAH KULLANIMI

Merkeziyetçi idareye sahip Osmanlı Devletinin başı; padişah, sultan, hünkâr, han, hakan da denilen hükümdardı. Sadrazam ve Divan-ı Hümayunun diğer üyeleri, padişahın en büyük yardımcılarıydı. Dîvanda, devletin birinci derecede önemli mülkî, idarî, malî, siyasî, askerî meseleleri görüşülüp karara bağlanırdı. Divan, padişah adına sadrazam, kubbe vezirleri, kazaskerler, nişancı ve defterdarlardan oluşurdu. 19. yüzyılda Osmanlı kabinesi; sadrazam (başbakan), sadaret kethüdalığı (İçişleri Bakanlığı), reisül-küttaplık (dışişleri bakanlığı), defterdarlık (maliye bakanlığı), çavuşbaşılık, yeniçeri ağalığı, 1826da seraskerlik (millî savunma bakanlığı) kaptan-ı deryalık (deniz kuvvetleri komutanlığı) makamında bulunan kişilerden meydana gelirdi. Dîvan kararlarını içeren defterler, Topkapı Sarayında arşiv mahiyetindeki Defterhanede muhafaza edilirdi.³⁸

Devlet teşkilatında en büyük idarî bölüm eyaletlerdi. Eyaletler; sancak, kaza ve nahiyelere bölünmüştü. Eyaleti beylerbeyi, sancağı sancakbeyi yönetirdi. Eyaletler gelir bakımından salyaneli ve salyanesiz (yıllıklı ve yıllıksız) olmak üzere ikiye ayrılırdı. Eyaletlerin merkez teşkilatına benzer bir idare tarzı vardı. Şehirler, kadı tarafından idare edilir, emniyet, subaşı tarafından sağlanırdı. Osmanlı Devletinde esas itibariyle İslam Hukuku uygulanırdı. İslâm hukukunda açıkça belli olmayan konular, bu hukukun ilkelerine aykırı olmamak kaydıyla, şeyhülislâmların fetvaları ve kanun ve kanunnameler şeklinde düzenlenirdi. Yasama yetkisi padişahındı ve padişah adına yapılırdı. Osmanlı Devletinde kuruluşundan itibaren, devlet idaresinde yürütme ve yargılama gücü ayrı olarak düşünülüp uygulandı. Eyalet yöneticileri padişahın yürütme yetkisini, kadılar da yargılama yetkisini temsil etmekteydi.³⁹

³⁸ - Yusuf Halaçoğlu, "Klasik Dönemde Osmanlı Devlet Teşkilatı", Türkler, IX. Cilt, Ankara, Semih Ofset, 2002, s. 796-804.

³⁹ - Halaçoğlu, a.g.m., s. 804-806.

Osmanlı ordu teşkilatı Anadolu Selçukluları, İlhanlılar ve Memlûklular devletlerinin askeri teşkilat yapılarından belirli ölçülerde yararlanılarak kurulmuştur. Orduda Başkomutanlık görevini Hakanlar yapmışlardır. Yaya ve atlılardan oluşturulan ordunun atsız kısmı "yaya", süvarileri ise "müsellem" şeklinde adlandırılmıştı. Kapıkulu Ocakları'nın kuruluşuna kadar savaşlarda fiili olarak hizmet gördüler.⁴⁰

En gelişkin dönem sayılan 16. yüzyılda Osmanlı ordusu, büyük çoğunluğu İstanbul'da bulunan kapıkulu askerleriyle, eyaletlerden gelen tımarlı sipahilerden oluşuyordu. Kapıkulu ordusu başlıca Yeniçeri Ocağı ve Sipahi Ocağı olarak ikiye ayrılırdı. Ayrıca Topçu Ocağı başta olmak üzere Cebeci, Humbaracı ve Lağımcı Ocakları da yardımcı ocaklar olarak Kapıkulu ordusunun öbür bölümlerini oluştururdu. Eyalet askerleri Osmanlı toprak düzenine göre örgütlenmiş, yalnızca savaş zamanında göreve çağırılan bir orduydı. Buna göre kendisine tımar verilmiş olan sipahiler, topraktan elde ettikleri gelire göre, savaş zamanı orduya belirli sayıda asker getirmekle yükümlüydü. Sistemin iyi işlediği dönemde sipahiler Osmanlı ordusuna büyük güç katmıştı. Ama tımar düzeninin bozulmasıyla etkisini yitirmiş, buna karşılık merkezdeki kapıkulu askerlerinin sayısını arttırmak zorunda kalan devlet ise savaş olmadığı dönemlerde askerlerin aylıklarını ödeyemez duruma düşmüştü. 18. yüzyılda savaş gücünü iyice yitiren orduyu yenileştirme girişimleri de kapıkulu askerlerinin tepkisiyle karşılaşmış, III. Selim' in Nizam-ı Cedid ve II. Mahmut'un Sekbanı Cedid adıyla kurmaya çalıştıkları yeni ordu dağıtıldıktan sonra II. Mahmut 1826'da kapıkulu askerliğine son vermiş ve modern ordunun temellerini atmıştır.⁴¹

⁴⁰ - Halaçoğlu, a.g.m., s. 804.

⁴¹ - Abdülkadir Özcan, "Osmanlı Devleti'nin Askeri Yapısı", Türkler, X. Cilt, Ankara, Semih Ofset, 2002, s. 116-120.

C. OSMANLI DEVLETİNDE KULLANILAN SİLAHLAR

Osmanlı devletinde silahlar kullanım amacına göre iki ana başlık altında toplanmıştır. Bunlar; Taarruz Silahları ve Savunma Silahlarıdır.⁴²

1. Taarruz Silahları

Bu silahlar düşmanın direnme gücünü kırmak, kuvvetlerini imha etmek, savunma mevziini ve savaş araçlarını tahrip ederek savaşın zaferle sonuçlanmasını sağlamak için kullanılmışlardır. Barutun silahlarda kullanılmaya başlaması ile birlikte taarruz silahları Ateşsiz Silahlar ve Ateşli Silahlar olmak üzere iki grupta toplanmışlardır.⁴³

Ateşsiz Silahlar

Ateşsiz silahlar barutun icadına ve ateşli silahların yapımına kadar geçen zaman içerisinde kullanılan silahlardır. Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluşundan, kesin olmamakla birlikte XV. Yüzyılın ilk yarısına kadar geçen sürede orduda tamamen Ateşsiz silahlar kullanılmaktaydı. Bu tarihten sonra Ateşli silahlarla birlikte kullanılmaya devam etti. Osmanlı Ordusunda kullanılan Ateşsiz silahlar dört ana bölümde incelenir. Bunlar; Kesici Silahlar, Vurucu Silahlar, Delici Silahlar, Atıcı Silahlardır.⁴⁴

a. Kesici Silahlar: Yöneltildikleri veya vuruldukları yeri keserek veya kesici güçleri ile kopararak etkili olan silahlardır. Ateşli silahların icadına

⁴² - T. Nejat Eralp, Tarih Boyunca Türk Toplumunda Silah Kavramı ve Osmanlı İmparatorluğunda Kullanılan Silahlar, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1993, s. 45.

⁴³ - T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 45.

⁴⁴ - T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 45-46.

kadarki süre içinde Osmanlı ordusunda en çok kullanılan ve şekil ve form açısından en zengin olan silahlardır. Bunlar; Kılıç, Meç, Yatağan, Pala, Kama, Hançer, Teber, Baltalardır.⁴⁵ (çizim 3,4,5)

b. Vurucu Silahlar: Yöneltildikleri hedefi ezmek veya parçalamak üzere tasarlanmış, genellikle baş ve gövde denilen sap kısmından meydana gelen ve tek veya iki elle kullanılan silahlardır. Bunlar; Gürz-Topuz, Şeşper, Kamçı, Döğen, ve Koçbaşı bu silahlardandır.⁴⁶ (çizim1)

c. Delici Silahlar: Hedefin hayati noktalarını delip parçalayarak yok etmek üzere tasarlanmış, tek elle kullanılan, baş (uç -temren) ve gövde (sap) olmak üzere iki kısımdan meydana gelen silahlardır. Mızrak veya Kargı, Cirit, Çatal, Harbe, Tırpan, Zıpkın ve Alem delici silahlardır.⁴⁷ (çizim2)

d. Atıcı Silahlar: Düşmanı veya düşmana ait kale, burç ve siperleri uzaktan tahrip ve imha etmek için kullanılan silahlardır. Ateşli silahların icadından sonra hemen hepsi önemlerini kaybederek savaş alanlarından çekilmişlerdir. Sapan, Ok-Yay, Mancınık, Arrade, Tatar Oku, Lobut Atıcı silahlardır.⁴⁸

Ateşli Silahlar

Barutun icadıyla birlikte, yanıcı, yakıcı, itici ve paralayıcı gücü Ateşli silahlar üzerinde araştırma ve çalışmaları üzerinde yoğunlaştırmakla birlikte, muhtemelen XIV. Yüzyılın başlarından itibaren savaşlarda kullanılmaya başlamışlardır. Osmanlı Ordusunda ise, batı ile temasa geçtikleri XV.- XX. Yüzyıllar arasında her türlü ateşli silah kullanılmaya başlanmıştır. Ateşli

⁴⁵ - T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 57-77.

⁴⁶ - Ahat Ural Bikkul, Topkapı Sarayı Silah Müzesindeki Eserler, Türk Etnoğrafya Dergisi Sayı 2'den Ayrı Basım, Ankara, Maarif Basımevi, 1957, s.4.

⁴⁷ - T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 50-57.

⁴⁸ - T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 77-89.

silahların tanınması ile birlikte ülkede baruthaneler, tophaneler ve tüfekhaneler kurularak bu yeni silah teknolojisi geliştirilmeye çalışılmış, teknolojik açıdan olduğu kadar geleneksel silah süslemeciliği açısından üstün sanat değerine sahip silahlar yapılmıştır. Osmanlı ordusunda, tarihi gelişimine göre Top, Tüfek, Tabanca ve bunlarla beraber gelişen bütün ateşli silahlar kullanılmıştır.⁴⁹

a. Top: İlk önce bakır, sonra demir ve daha sonra tunçtan yapılan toplar kullanım açısından birçok zorlukları da beraberinde getirmişlerdir. Çağın teknolojisine göre kütle ağırlıkları çok fazla, doldurma ve ateşleme süreleri zaman alıcı idi. Önceleri kale ve şato kuşatmalarında sabit toplar kullanılırken, 1470 tarihinden itibaren tekerlekli bir düzen üzerine yerleştirilerek hareket kabiliyeti sağlanmıştır. Daha sonraki gelişimi içerisinde namluların kısalması, ağırlığının azalması, hareket kabiliyetinin artırılması, namlulara yiv açılması, ağızdan doldurma yerine kuyruktan doldurulması gibi yeniliklerle topun kullanımı daha fonksiyonel hale getirilmiş ve bu şekilde gelişimi XX. yüzyıla kadar devam etmiştir.⁵⁰

b. Tüfekler: Yapılış tarihleri hakkında kesin bir bilgi olmamakla birlikte topun icadından elli yıl kadar sonra kullanılmaya başlanmıştır. İlk tüfekler, üç ana elemana (Kundak, Mekanizme, Namlu) dayanmakta ve bir fitil vasıtasıyla ateşlenmekteydi. Tüfeklerin gelişim tarihine göre ateşleme mekanizmaları sırasıyla, fitilli, çakmaklı, kapsüllü ve iğneli olmak üzere dört tanedir. Osmanlı ordusunda kullanılan tüfeklerin formlarına göre ise Metris Tüfekleri, Piyade Tüfeği, Filinta, Karabina ve Ejderhan Tüfekler gibi çeşitleri vardır.⁵¹

c. Tabancalar: XVI. Yüzyıldan sonra Osmanlı ordusuna giren tabancalar, ilk önceleri daha ateşli silahları tam olarak benimseyememiş olan

⁴⁹- Aysel Çöteliöğlu, Askeri Müze Osmanlı Dönemi Ateşli Silahlar Kataloğu, İstanbul, Birmat Matbaacılık, 1999, s. 13-14.

⁵⁰- T. Nejat Erarp, a.g.e., s. 103-125.

⁵¹- Aysel Çöteliöğlu, a.g.e., s. 13-14.

Osmanlılarda sanki bir süs veya ziynet eşyası gibi görülmüş, bu yüzden tüfekler gibi süslenip, bezenmiş ve birer sanat eseri haline dönüştürülmüştür. Osmanlı tabancalarında, Avrupa tabancalarında görülen çakmaklı, kapsüllü ve iğneli sistemlerin hepsi uygulanmıştır. Ancak biçim yönünden Avrupa tabancalarına göre farklılıklar göstermişlerdir. XIX. Yüzyılda Avrupa ve Amerika silah sanayinde meydana gelen büyük gelişme seri halde silah imalatını başlatmış, Osmanlı İmparatorluğunun yaptığı dış alımlar sonucu bu farklılık ortadan kalkmıştır. XX. Yüzyılın başlarında ise Alman silah teknolojisi ağır basmış, Alman silahlarının yanı sıra Avusturya Macaristan yapımı silahlarda Osmanlı ordusunda kullanılmıştır. Osmanlı ordusunda Piştov, kubur ve toplu tabancaların sıklıkla kullanıldığı görülmektedir.⁵²

d. El Havanları: Havanlar toplara nazaran daha kısa namlulu ve muyluları namlu ağzına istenilen yükseklik açısını verebilmek için kuyruk kısmına yakın, ahşap bir kundak üstüne yerleştirilmiş silahlardır. Küçükleri, ağırlık olarak da hafif oldukları için her yere kolaylıkla taşınabilir niteliktedir.⁵³

2. Savunma Silahları

Canlı varlıkların yani insan ve Yakın Çağ savaşlarına kadar insanın savaşta en büyük desteği alan hayvanların, düşmanın silahının vereceği zararlardan korunması için başına taktığı miğfer, gövde kol ve bacakları korumak için giydiği zırh ve tüm vücudu koruma amaçlı insanların kollarına taktıkları kalkanlardan oluşan silahlardır.⁵⁴

⁵²- T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 134.

⁵³- T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 137-138.

⁵⁴- T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 147.

2.1. Zırhlar

Düşmanın silahlarından vücudu koruyan, elbise üzerine giyilen silah darbelerine karşı dayanıklı ayrıca caydırıcı bir görünümü olan demir veya çelik elbiselerdir. Genel olarak üç parçadan meydana gelir. Bunlar; gövdeyi kaplayan zırh gömlek, dirsek eklemine bileğe veya elin üstüne kadar kaplayan kolçak, gömlek eteğinden itibaren dize kadar dizkapağını koruyan ve üçgen bir parça ile kaval kemiğini örten dizçektir.⁵⁵ (resim 7,10,11,12)

2.2. Miğfer

Savaş sırasında, savaşçının başını ve başın alın, ense, burun gibi kritik bölgelerini koruyan demir veya bakırdan yapılmış bir tür başlıktır. Şekil olarak Türban Miğfer ve Siperlikli Miğfer olarak iki tipi vardır.⁵⁶ (resim 1,2)

2.3. Kalkan

Teke tek veya toplu mücadelelerde, düşmanın veya düşmanların silahlı saldırılarından korunmak için tek el ile kullanılan, genellikle yuvarlak bir levhadan oluşan ve kullanım süresi ilkçağlara kadar uzanan bir savunma silahıdır.⁵⁷ (çizim 9)

2.4. At Alın Zırhı ve At Vücut Zırhları

Savaş sırasında olası gelecek darbelerden korunması için atın hayati önem taşıyan kısımlarını örten zırh parçalarıdır. Atın alın kısmının örten ana gövde ve ona bağlı iki yanak siperliği, bir ense siperliği olmak üzere toplam dört parçadan oluşan ve at başının anatomik özelliklerine uygun olarak şekillendirilmiş at alın zırhları (resim 25) ve boyun, sağrı (2 yan, 1ön,

⁵⁵ - T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 158.

⁵⁶ - T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 153-157.

⁵⁷ - T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 149.

1kuskun-geri) zırhları olmak üzere toplam altı parçadan oluşan ve metal, dikdörtgen plakaların zincir örgülerle birleştirilerek yapılmış zırhlardan oluşan vücut zırhlarından ibarettirler.⁵⁸

⁵⁸- Tülin Çoruhlu, a.g.e., s. 23.

D. OSMANLI DEVLETİNDE SİLAHLARIN YAPIM VE SÜSLEME TEKNİKLERİ

1. Yapım Teknikleri

1.1. Dövme Tekniği: Adından da anlaşılacağı gibi madeni plaka, tel veya şeridin dövülerek şekillendirilmesidir. Kesici silahların namluları genellikle bu teknikle dövülerek şekillendirilmiştir. Dövme tekniğinde genellikle iki usul kullanılır. Bunlar Çökertme ve Yükseltme usulleridir. Çökertme usulü madeni plaka yada levhanın bir kütük üzerinde açılmış bir form çukuruna uygun olarak içten çekiçe dövmek suretiyle şekillendirilmesidir. Yükseltme usulü ise daha çok köşeli ve sivri formlar elde etmek için uygulanan bir yöntemdir. Gerek çökertme gerekse yükseltme usulü Miğfer, Kalkan, Dizçek, Kolçak. At Alın Zırhı gibi Silahların yapımında çokça kullanılmıştır.⁵⁹

1.2. Döküm Tekniği: Potada eritilen madenlerin istenen biçimde hazırlanmış kalıplara dökülerek dondurulmasına “döküm” denir.⁶⁰ Özellikle ateşli silahların (Top, Tüfek, Tabanca) namluları ve ateşleme mekanizmaları döküm tekniği ile yapılmıştır.⁶¹

1.3. Zincir Örme Tekniği; Bu teknik genellikle savunma silahlarında, zırhlarda görülür. Zincir halkaları birbirleri içinden geçirilerek kıvrıldıktan sonra çok ince metal perçinlerle zımbalanmasıdır.⁶²

⁵⁹ - Ülker Erginsoy, İslam Maden Sanatının Gelişmesi, İstanbul, 1978, s. 18-24.

⁶⁰ - Ülker Erginsoy, a.g.e., s. 25.

⁶¹ - Aysel Çötelioglu, a.g.e., s.18.

⁶² - Tülin Çoruhlu, a.g.e., s.18.

Ayrıca dövme veya döküm ve zincir örme tekniği uygulanarak birkaç parça halinde yapılan madeni eserler, perçin, lehim veya kaynak usulleri ile birleştirilir.

2. Süsleme Teknikleri

2.1. Ahşap Süsleme Teknikleri

a. Ahşap Oyma: Ahşap yüzeylerin çeşitli işleme kalemleri ile bir anlam ifade edecek şekilde, değişik form ve desenlerde biçimlendirme çalışmalarıdır. Kesme oyma (ajur), yüzey oyma, heykel oyma ve applike oyma gibi çeşitli oyma yöntemleri bulunmaktadır.⁶³ Kesici silahların sap ve kabza kısımları ile tüfek ve tabancaların kundak, dipçik ve kabza kısımlarının ahşap bölümlerinin şekillendirilmesinde ve süslenmesinde bu yöntem kullanılmıştır.

b. Kakma: Masif veya kaplamalı yüzeylere renkli kaplama, sedef, fildişi, bağa, kemik formika, metal vb. malzemelerin bir kompozisyon oluşturacak biçimde gömülmesiyle elde edilen süslemeye denir.⁶⁴ Kılıç hançer, tüfek ve tabancaların dipçik ve kabza kısımlarında bu yöntemle yapılmış süslemelere rastlıyoruz .

c. Ahşap Üzerine Madeni Plaka Çakma: Çeşitli şekillerde biçimlendirilmiş farklı maden plakaların ahşap yüzeyine çiviler yardımıyla çakılması işlemidir.⁶⁵ Bu teknikte uygulanan madeni levhalarda ayrıca kazıma, kabartma, kumlama, yarı değerli taş kakma, ajur, savat gibi tekniklerde görülebilir. Özellikle Kalkanlar, tüfek ve tabancaların dipçik,

⁶³ - Mehmet Asarcıklı, Hakan Keskin, Ahşap Süsleme Teknikleri, Ankara, Fersa Matbaacılık, 2005, s. 30.

⁶⁴ - Mehmet Asarcıklı, Hakan Keskin, a.g.e., s. 184.

⁶⁵ - Aysel Çötelioglu, a.g.e., s.20.

kabza ve ateşleme mekanizmalarının üst kısımlarında bu tekniğe çok rastlıyoruz.

2.2. Maden Süsleme Teknikleri

a. Çalma ve Kazıma: Demir, altın, gümüş, bakır, tunç ve pirinç eserlerin üzerine, derin çizgilerle süslemeler yapılabilir. Bu çizgiler, iki ayrı usul uygulanarak açılabilir. Çalma denilen usulde, ucu küt çalma kalemleri ve çekiç , Kazıma denilen usulde ise, ucu keskin kalemler ve çekiç veya keski(burin) denilen, tahta saplı, keskin ve sivri uçlu kazıma aleti kullanılır.⁶⁶ Hemen hemen her türlü silah üzerinde bu tip süslemeler görülmektedir.

b. Kabartma (Repousse): Madeni eserlerin üzerine kabartma aletleri ve çekiç kullanılarak kabartma süslemelerin yapılmasıdır. Madeni eserlerin üzerine yapılacak kabartma desenlerin alçak kabartma olarak işlenmesi isteniyorsa, dıştan çekiçleme usulü uygulanır. Bu teknikte eserin yüz tarafından çekiçlenerek desenlerin rölyef halinde kalması sağlanır. Madeni eserlerin üzerine yapılacak kabartma desenlerin yüksek kabartma olması isteniyorsa, içten çekiçleme usulü uygulanır. İçten, yani eserin ters tarafından çekiçleme usulünde, zemine hiç el sürülmez, bu usulde yalnızca desenler istenen yüksekliğe gelinceye kadar kabartılır.⁶⁷

c. Kalıpla Kabartma: Kabartma desenlerle süslenecek bir eserde, aynı desenin tekrarlanması isteniyorsa, usta bu desenleri tek tek repousse tekniği ile kabartmak yerine, ya kalın bir tunç çubuğun ucuna, kabartılması istenen desenin negatifi, çelik aletler kullanılarak oyulur ve daha sonra bu çubuğun arkasından tavllanmış madenin üzerine getirilerek vurulur ve böylece istenen

⁶⁶ - Ülker Erginsoy, a.g.e., s. 32-33.

⁶⁷ - Ülker Erginsoy, a.g.e., s. 34-35.

şekil madenin üzerine rölyef şeklinde çıkartılır, ya da kabartma olarak yapılması istenen desenin negatifi, tunç veya kurşundan bir kalıbın üzerine oyulur veya bu oyuk dökümle de elde edilebilir. Sonra tavllanmış haldeki madeni levha, kalıptaki oyuğun üzerine konup, arkasından çekişlenerek levhanın oyuğun içine girmesi ve oyuğun şeklini alması sağlanır. Böylece kalıba oyulan negatif desen, madeni eserin üzerine, hem pozitif, hem de rölyef olarak çıkar.⁶⁸

d. Delik İşi: Madeni eserlerin üzerine, kesici ve delici aletler kullanılarak, delikli süslemelerin yapıldığı tekniğe, delik işi, kesme veya ajur tekniği denir. Delik işi tekniği ile süslemeler yaparken, bazen maden tabakasının üzerine çizilen desenin zemin kısımları kesilerek çıkartılır, bazen de zemin bırakılarak desenler kesilip çıkartılır. Sonra kesilen kenarlar törpülenerek pürüzleri giderilir.⁶⁹

e. Telkari (Filigre) ve Granüle: Altın veya gümüş telleri eğip, bükerek desenler yapmaya ve bu tel motifleri lehim kullanarak birbirlerine veya madeni bir zemin üzerine tutturmaya telkari (filigre) denir. Genellikle Kesici silahların kabza kısımlarında ve Ateşli silah teçhizatlarının süslemelerinde kullanılmıştır. Çeşitli şekillerde hazırlanmış altın veya gümüş taneciklerinin yan yana lehimlenmesiyle elde edilen süslemeye granül tekniği denir. Granül süsleme, düz bir madeni zemin üzerine de yapılabilir.⁷⁰

f. Kakma: Madeni eserlerin üzerine açılan yivlerin veya çeşitli biçimlerdeki çukurların içine başka cins ve renkte madenler kakılarak elde edilen süslemeye kakma tekniği denir. Dolgu olarak yivlerin içine tel, çukurlara da ince varaklardan istenen şekillerde kesilmiş parçalar kakılır. Kakma tekniğinde esas olan, eserin madeni ile kontrast yapacak, eseri

⁶⁸- Ülker Erginsoy, a.g.e., s. 37.

⁶⁹- Ülker Erginsoy, a.g.e., s. 37.

⁷⁰- Ülker Erginsoy, a.g.e., s. 37-39.

renklendirecek diğ er bir malzemenin kullanılmasıdır. Genellikle kesici silahların ve tabancaların kabza kısımlarında ve namlularında bu teknikte süslemeler görülür.⁷¹

g. Savatlama (Niello): Madeni eserlerin üzerine açılan yivlere ve yuvalara, başka cins ve renkte madenler yerine, bir kükürt ve maden karışımı olan siyah renkteki niello doldurularak da, eser üzerinde renk kontrastı elde edilebilir. Bu teknik, özellikle g m    eserlerin üzerine uygulanır. Niello, belirli oranlarda kükürt ile g m    ve bakır; veya kükürt ile kur  un ve bakır madenleri karıştırılarak hazırlanır.⁷² Hançer kabzası ve kınları üzerinde oldukça sık görülen bir süslemedir.

h. Ta  Yerleştirme: İki usulde yapılır. Birincisi, yerleştirilecek ta  veya ta ların derinliği kadar zemin çökertilir.   kertil en kısmın içerisine ta  yerleştirildikten sonra zeminden taşan metal ta  çevresine kapatılır ve ta  maden içerisine g m lm    olur. Yüzeyden çok hafif bir kabartma ile kendisini gösterir. İkincisi metal üzerine ta  çapı kadar kesilen istenilen formdaki metal telden yuvalar lehimlenir. Bu yuvalar içerisine konulan ta lar, yuvaların üst kenarları üzerinde bırakılan tırnaklar vasıtası ile zemine bağlanır. Bu teknikle hançer, kılıç, kalkan, yatağan, tabancalar v.b. gibi silahlar üzerine, elmas, yakut, zümrüt, necef, firuze, mercan gibi ta lar yerleştirilerek süslenmiştir.⁷³

i. Kaplama ve Yaldız: Kaplama, bakır, tunç ve g m    eserler, mekanik veya kimyasal usuller uygulanarak altınla kaplanabilir. Mekanik usulde, madeni eserler, çok ince altın levhalar  eki lenerek, ya da zar gibi ince altın varaklar bir yapıştırıcı ile yapıştırılarak kaplanabilir. Kimyasal usulde ise, bir civa altın alaşımı olan malgama ve ısınının kullanılarak kaplama yapılır. Bu i eme “yaldız” denir. Yaldızlama da iki şekilde yapılır. Birinci

⁷¹-  lker Erginsoy, a.g.e., s. 39-43.

⁷²-  lker Erginsoy, a.g.e., s. 43.

⁷³- T. Nejat Eralp, a.g.e., s. 181-182.

usulde altın tozu cıvanın içine karıştırılarak malgama elde edilir. Sonra bu alaşım bir mantar parçası ile madenin üzerine sürülür ve eser fırınlanır. Yüksek ısıda malgamanın içindeki cıva buharlaşıp kaybolur. Altın ise madenin yüzeyine sıkıca yapışarak eseri yaldızlar. Aynı usulde gümüş yaldız da yapılabilir. İkinci usulde ise, bakır veya tunç eser önce bir süre sıcak sirkede bırakılır, sonra eserin üzerine cıva sürülür ve bu cıvalı yüzeye altın varaklar yapıştırılır. Eser sıcak fırına konunca cıva buharlaşır, altın varaklar da madenin yüzeyine sıkıca yapışır. Bu usulle çok sağlam ve düzgün bir yaldız elde edilir.⁷⁴

⁷⁴- Ülker Erginsoy, a.g.e., s. 47-48.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE OSMANLI DÖNEMİ SİLAHLARININ SERGİLENDİĞİ BAZI MÜZELER VE KIRIKKALE MKEK SİLAH MÜZESİ

Yapılan araştırmalar sonucunda Türkiye'nin hemen her ilinde bulunan çeşitli müzelerde kısıtlıda olsa, farklı dönemlere ait silahların sergilendiği anlaşılmıştır. Hatta örnek olarak Afyon Bolvadin Müzesi, Sivas Atatürk Kongre ve Etnografya Müzesi, Adana Etnografya Müzesi ve Çanakkale Boğaz Komutanlığı Müzesinde bu konuyla ilgili özel bölümlerde bulunduğu öğrenilmiştir.

Özellikle İstanbul Askeri Müzesi ve Topkapı Sarayındaki Silah Müzesi sadece silahlar ve teçhizatları konusunda oluşturdukları koleksiyonlar açısından diğer müzelerden farklı bir öneme aittir.

A. Askeri Müze

1966 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu ATATÜRK'ün de içinde eğitim gördüğü tarihi Harp Okulu binasının, tarihi ve mimari karakterini bozmayacak şekilde restore edilerek modern anlamda bir Askeri Müze haline getirilmesi planlanmıştır. 1985 yılında restorasyon çalışmaları biten bölümler, 10 Şubat 1993 tarihinde yapılan düzenlemeler ile hizmete açılmıştır. Askeri Müzede, koleksiyonlarda bulunan 45.000' i aşkın eserden titizlikle seçilen yaklaşık 5.000 eser sergilenmektedir. Dönem, konu gibi değişik açılardan ele alınarak gruplandırılan bu zengin koleksiyon içinde çeşitli silahlar, askeri kıyafetler, çadırlar, bayraklar ve sancaklar ile benzeri türden çok değişik askeri kültür varlıkları yer almaktadır. Bunlar arasında ahşap ve maden süsleme sanatının güzel örneklerini oluşturan tüfek, tabanca, top ve kılıçlar, zarif süslemeleri ve kitabeleriyle zırhlar, kalkanlar ve miğferler, Osmanlı ordusunun görkemini vurgulayacak nitelikteki altın görünümünde tombaklar

ve Osmanlı saray çadırlarının en nadide örneklerinin bulunduğu her grup farklı salonlarda sergilenerek ziyaretçilere tanıtılmaktadır.

B. Topkapı Sarayı Silah Müzesi

Topkapı Sarayı'nın yapımına hangi yılda başlandığı tam olarak bilinmemekle birlikte, 1460'lı yılların içerisinde olduğuna dair birçok kaynak vardır. Topkapı Sarayı belirli bir plana göre bir kerede inşa edilmiş ve bitirilmiş bir yapı değildir. Canlı bir organizma gibi sürekli büyümüş ve değişmiştir. Bugün silahların teşhir edildiği yapı, eskiden sarayın hazinelerinden biri olup, iç hazine adını almaktaydı. Burası daha ziyade devlet paralarını saklamak için kullanılmaktaydı. Yapı; kalın duvarlı, üç büyük payenin taşıdığı sekiz kubbe ile örtülü, dikdörtgen bir mekana sahip olup, yapım tarihinin 15. yüzyılın sonu olduğu düşünülmektedir. Yapı, daha sonraları çeşitli eklemeler ve onarımlar geçirerek bu günkü halini almıştır.

Topkapı Sarayı Silah Müzesi silah seksiyonlarında bugün, 7. yüzyıldan 20. yüzyıla kadarki zaman içinde kullanılan, değişik kültür çevrelerine ait eserler arasında, Arap, Memlük, İran ve özellikle Türk silah ve teçhizatlarından, ayrıca orduda kullanılan pek çok malzemeden oluşan yaklaşık 400 civarında eser sergilenmektedir. Bu silahların zaman zaman depodakiler ile değiştirilerek bakımları yapılmaktadır. Bu şekilde ziyaretçilerinde daha fazla eser görmesi sağlanmaktadır.

C. Kırıkkale MKEK Silah Müzesi

Makine Kimya Endüstrisi Kurumu Silah Fabrikası Müdürlüğü Kırıkkale'de Özel Silah Müzesi'ni 15 Temmuz 1990 tarihinde açmıştır. Sonraki yıllarda bu müze daha geniş bir mekanda yeniden düzenlenmiş ve 2 Kasım 1993'te ziyarete açılmıştır.

Müzede XV.-XX. yüzyıllar arasında kullanılmış olan Osmanlı ve Avrupa devletlerine ait ayrıca Amerikan yapımı çeşitli silahlar bir araya

getirilerek sergilenmektedir. Müzedeki sergilenen eserlerin pek çoğu İstanbul'daki Tophane Silah Fabrikası'ndan gönderilen silahlar ile Karadeniz Bölgesi halkının yapmış olduğu silahlar olup, ayrıca bağış ve satın alma yolu ile eser sayısı zenginleştirilmeye gayret edilmiştir. Bu silahlar arasında çeşitli dönemlere ait kılıçlar kamalar baltalar, tüfek ve tabancalar ile teçhizatlarının yanı sıra, koruyucu silah olan birkaç adet zırh bulunmaktadır. Ayrıca müzede, II. Dünya savaşından kalma silahların yanı sıra Makine Kimya Endüstrisi Kurumunun üretmiş olduğu bazı özel tüfek ve tabancalar da sergilenmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

A. KORUYUCU SİLAHLAR

Örnek No : 1

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 1-2-3-4-5-6
Envanter No	: 15
Eserin Adı	: Türban Miğfer
Türü	: Koruyucu silah
Yapılış Tarihi /Dönemi	: 14-15.yy.
Yapıldığı Yer	: -
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Silahta yıpranmalar olduğu görülür,

üzerindeki yazılar ve süslemelerde aşınmalar vardır. Yazı şeritleri üzerlerindeki altın yaldızlar yer yer dökülmüştür. Ayrıca tepe kısmında kırılmalar mevcuttur.

Kitabesi : Miğfer üzerinde çeşitli yerlerde yazı şeritleri bulunmaktadır ancak okunamamıştır.

Ölçüleri : Yarıçapı:23,8 cm. Boyu: 28,8 cm

Malzeme : Miğferin bütünü demirdir. Üzerinde altın ve gümüş yaldız bulunur.

Tanımı : 14-15. yüzyıllara tarihlenen Türban Miğfer Koruyucu Silahlar dalına girmektedir. Miğferin en alt kısmında dar bir metal çerçeve bulunur. Ön kısmında iki oval göz girintisi vardır. Göz girintisinin üzerinde yan yana iki küçük delik bulunur. Bu deliklerin sol yanında Kayı Boyunu temsil eden bir kontrol damgası vardır. Miğfer, alttan yukarı doğru gittikçe önce hafif genişleyip daha sonra daralarak sivri bir form almaktadır. Miğferin kafaya oturan kısmında bulunan dar çerçevenin hemen üzerinde sülüs harflerle yazılmış bir yazı şeridi bulunur. Onun üzerinde, diyagonal

dilimlerin oluşturduğu bölüm vardır. Tepeye doğru daralan kısımda yine bir yazı şeridi yer alır. Daha üst kısımda ise çubuk şeklindeki tepelik görülür.

Teknik Özellikler : Miğfer dövme tekniği ile yapılmış olup üzerine kazıma tekniği ile yazı şeritleri oluşturulmuştur. Yazı şeritlerinin üzerinde altın yaldız kakmalar bulunur. Yazı şeritlerinin ve diyagonal şeritlerin aralarında yazı taklidi gümüş kakmalar vardır.

Süsleme Programı : Miğferin alt kısmında bulunan metal çerçevenin hemen üzerinde 7 cm. eninde sülüs tekniğinde yazı şeridi yer alır. Onun özerinde, miğferin bombeli kısmına gelen yerde, yukarıya doğru, miğferin şekliyle uyumlu olarak daralan diyagonal dilimler bulunmaktadır. Diyagonal dilimlerin arasının zemininde yazı taklidi süslemeler olduğu görülür. Bu süslemeler gümüş kakmadır. Miğferin daralan üst kısmında yine yazı şeridi görülmektedir. Yazı şeritlerinin üzeri altın kakma yaldızlarla süslenmiştir. Miğferin en üst tepe kısmında dört tane piramit şeklinde kabartma süslemesi olan çubuk şeklindeki bir tepelik bulunmaktadır.

Örnek No : 2

Çizim No	: 10 a,b
Fotoğraf No	: 7-8-9
Müze Envanter No	: 16
Eserin Adı	: Kolçak
Türü	: Koruyucu Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 15. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Kolçak oldukça yıpranmıştır. Üç parçadan

meydana gelen kolçağın sol yan parçasının üst kısmı kırıktır ve kırılan kısmı düşmüştür. alt tarafında da kırık vardır. bileğin üzerine gelen kısmının kenarlarında da kırıklar vardır. Ayrıca parçaları birbirine bağlayan demir halkalardan bazıları düşmüştür. Kolçak üzerindeki süslemeler zamanla aşınarak silik bir görünüm almıştır.

Kitabesi : Kolçağın bilek kısmına gelen bölümünde, sülüs harflerle 'el azad' yazmaktadır.

Ölçüleri : En: 11 cm. , Boy: 41 cm.

Malzeme : Demir.

Tanımı : Kolçak üç parçadan meydana gelmiştir.

Ortadaki parça kenarlardaki parçalardan daha büyüktür. Ortadaki bu ana parçanın dirsekten aşağı gelen kısmı hafif dışa doğru bombe yapar ve üzerinde 8 adet oluk bulunur. ortadaki ve yanlardaki parçaların kenarları bitkisel süslemelerden oluşan bir bordürle çerçevelendirilmiştir. Ortadaki parçanın üst bölümünde bordürden sonra bitkisel süslemeler görülür. Bilek kısmında da bitkisel süslemelerin yanı sıra sülüs harflerle yazılmış bir yazı şeridi vardır. Bu üç parça birbirine üç sıra metal zincirle bağlanmıştır. Kolçağın sol yan parçasının baş kısmı kırılarak düşmüştür. ayrıca bilek kısmına yakın yerinde de kırık vardır. Ortadaki ana parçanın bilekten sonraya

gelen bölümünün etrafındaki zincirler düşmüştür. Ayrıca bu parçanın sağ tarafına gelen kenar kısımlarındaki bazı zincir parçalarının da düşmüş olduğu görülür. Parçalar üzerindeki süslemeler zamanla aşınarak belirginliğini kaybetmiştir.

Teknik Özellikler : Demirden yapılmış olan kolçak dövülerek şekillendirilmiştir. Üç parçadan oluşur. Parçalar birbirine üç sıra metal halkalar yardımıyla birleştirilmiştir. Halkalar, parçaların kenarlarında açılmış deliklere geçirilmiştir. Parçalar üzerinde kazıma tekniğiyle yapılmış bitkisel desenler bulunur. Ortadaki ana parçanın hafif dış bükey olan kol kısmında, dövme tekniği ile 8 oluk oluşturulmuştur.

Süsleme Programı : Üç parçadan meydana gelen kolçağın her bir parçasının kenarları, çiçek ve yaprakların birbiri ardına dizilmesiyle oluşturulmuş bitkisel tarzdaki bordürlerle çevrelendirilmiştir. Baş ve bilek kısımlarında da rumi desenlerinden oluşan bitkisel süslemeler vardır. Bilek kısmında ayrıca Sülüs harflerle yazılmış yazı şeridi bulunur.

Örnek No : 3

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 10
Müze Envanter No	: 18
Eserin Adı	: Dizçek
Türü	: Koruyucu Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 16. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Oldukça hasar görmüştür. Sol parçanın üst

tarafı kırılmıştır. Ortadaki ana parçanın etrafındaki bazı halkalar düşmüştür. Dizçek zamanla aşındığı için üst kısmında bulunan Osmanlıca yazılar silikleşerek okunamaz hale gelmiştir.

Kitabesi : Ortadaki ana parçanın üst tarafında Osmanlıca birtakım harfler olduğu görülmektedir ancak okunamamaktadır.

Ölçüleri : En: 13 cm. , Boy: 38 cm.

Malzeme : Demir.

Tanımı : Dizçek, ortada büyük ana parça ve yanlardaki iki adet koruyucu parça olmak üzere toplam üç parçadan oluşmaktadır. Yanlardaki korumalıklar, orta parçaya üç sıra zincirle bağlanmaktadır. Ortadaki ana parçanın üzerinde, iki tane boğum oluşturulmuştur. Orta bölümün üst tarafında, oldukça silik, Osmanlıca harfler ve bir tane kontrol damgası bulunmaktadır. Dizçek, oldukça yıpranmıştır. Sol koruma parçasının üst tarafı kırık olup orta kısmın alt kısmındaki halkaların yanı sıra yanlardaki bazı halkalar da düşmüştür.

Teknik Özellikler : Dizçek üç bölümden meydana gelmiştir. Ortada büyük ana parça ve onun sağ ve sol yan taraflarında yan koruyucular bulunmaktadır. Parçalar birbirine kenarlarda bulunan deliklere geçirilen üçer sıra zincirlerle bağlanmışlardır. Bu parçalar dövülerek şekillendirilmişlerdir.

Dizçeğin orta kısmının üst tarafında belli belirsiz kabartma Osmanlıca harfler olduğu görülmektedir. Ayrıca orta bölümün üst tarafında bir tane Kayı Boyunu temsil eden kontrol damgası bulunmaktadır. (resim 14)

Süsleme Programı : Dizçeğin üzerinde süsleme yoktur.

Örnek No : 4

Çizim No	: 11
Fotoğraf No	: 11-12-13-14
Müze Envanter No	: 19
Eserin Adı	: Zırh gömlek
Türü	: Koruyucu Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 15.-16. yy.
Yapıldığı Yer	: -
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Zırh yıpranmıştır. Bütün parçalarda yer yer

paslanmalar vardır. Dış gömleğin ön tarafındaki bağlantıyı sağlayan çengellerden en üsttekinin ucu kırılmıştır. Onun altındaki yoktur. Dış gömlek zırhın ön kısımlarında hafif bükülmeler görülür. Dış zırhın ön kısmındaki korumalık üzerinde altın yaldız izleri bulunmakla birlikte bugün büyük çoğunluğu silinmiştir.

Kitabesi : Dış zırhın ön kısmında bulunan şerit plakaların üzerinde sülüs harflerle yazılmış yazı şeritleri bulunmaktadır.

Ölçüleri : İç Zırh; Kollar arası mesafe: 125 cm. , Boy: 100 cm.

Dış Zırh; Kollar arası mesafe: 125 cm. ,

Boy: 100 cm.

Omuzluklar; Boyları : 48 cm.

Toplam ağırlığı: 28 kg.

Malzeme : Bütün parçalar demirdir. Ancak dış zırhın ön kısmında bulunan kilit görevi gören kancalar pirinçtir. Yine dış zırhın ön kısmındaki yatay plakaların oluşan korumalığın üzerinde yer yer altın yaldız izleri görülmektedir.

Tanımı : Zırh gömlek; iç zırh, dış zırh ve iki tane omuzluk olmak üzere toplam dört parçadan oluşmaktadır. İç zırh tamamen iç içe geçmiş demir halkalardan oluşturulmuştur. Dış zırh da yine iç içe geçmiş

demir halkalardan oluşturulmuştur. Ancak, sırt kısmının ortasında ve ön kısmın göğüs tarafına gelen yerlerinde levhalar halinde birbirine bağlı, koruyucu plakalar vardır. Göğüs tarafına gelen kısımdaki levhalar dört bölüm halindedir. Bu bölümlerden ortadakiler geniş, yanlarda olan bölümler daha dardır. Ortada bulunan ve 9 adet dikdörtgen plakanın yatay doğrultuda birbirine bağlanmasıyla oluşan iki bölüm dört adet kilit görevini gören pirinç kancalar yardımı ile birleştirilmektedir. Bu kancaların en üstte bulunanı kırıktır. Onun altında olanı düşmüştür. Diğer iki tanesi durmaktadır.

Yanlardaki bölümlerde, 9 adet dikdörtgen plakanın yatay doğrultuda birbirine bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Gerek ortadaki bölümler gerekse yanlardaki bölümler üzerinde palmet ve rumilerden oluşan bitkisel bezemelerin yanı sıra bölümlerin alt ve üst kısımlarında sülüs harflerden oluşan yazı şeritleri bulunmaktadır. Omuzluklar ise iki adet olup, tam omuza gelen kısmında oval bir demir parçası vardır. Bu demir parçanın etrafı birbiri içine geçmeli demir halkalarla örülüdür. Omuzdaki demir parçanın üzerinde bir adet Kayı Boyu kontrol damgası bulunmaktadır (resim 14). Bu demir parçanın alt kısmında demir şeritlerin yatay doğrultuda üst üste bağlanmasıyla oluşturulmuş koruma kuşakları bulunmaktadır. sağ ve sol omuzluktaki bu koruma şeritlerinin sayısı eşit değildir. Omuzluğun birinde yedi, diğerinde sekiz tane şerit bulunmaktadır. Şeritlerin araları metal halkalarla örülüdür. Zırh üzerinde bulunan süslemeler zamanla aşınarak silik bir görünüm almıştır.

Teknik Özellikler : Zırh gömlek iç zırh, dış zırh ve iki adet omuzluktan oluşmaktadır. İç zırh, tamamen metal halkaların, birbiri içine geçirilerek uçlarının perçinlenerek kapatılması sonucu oluşmaktadır (Zincir örme). Dış zırhda aynı şekilde oluşturulmuş olup, göğüs kısmına gelen bölümü ile arka kısmında kuşaklar halinde birbirine bağlı koruyucu plakalar vardır. Koruyucu plakalar kenarlarında açılmış olan deliklere demir halkaların geçirilmesiyle birbirine tutturulmuşlardır (Delik işi). Bu koruyucu plakaların ön tarafta bulunanlarının üzerinde kazıma tekniği ile yapılmış bitkisel motifler ile sülüs harflerden oluşan yazı şeridi bulunmaktadır.

Süsleme Programı : Dış zırhın ön kısmında bulunan koruma plakaları dört bölüme ayrılmıştır. Ortadaki iki geniş bölüm dört adet pirinç

çengel ile birbirine bağlanır. Ön yüzeydeki bu takviye koruma plakalarının yüzeyleri şemseler içinde rumi ve palmetlerden oluşan bitkisel süslemelerle bezenmiştir. Plakaların alt ve üst kısımlarında şemseler içinde sülüs yazı şeritleri bulunmaktadır. Yazı şeritlerinin alt zeminlerinde de, rumi ve palmetlerden oluşan bitkisel süslemeler olduğu görülür. Yan bölümlerin plakalarının yüzeyleri de ortadaki bölümlerde olduğu gibi, bitkisel desenlerle süslenmiştir. Yine ortadaki bölümlerde olduğu gibi bu bölümlerin alt ve üst kısımlarında da yazı şeritleri bulunmaktadır. Ön kısımdaki bu takviye koruma şeritlerinin birleşme yerlerinin aralarında ve yer yer yüzeylerinde altın yaldız izleri vardır. Bu da bize bu kısımların eskiden tamamen altın yaldızla kaplı olabileceğini göstermektedir.

Örnek No : 5

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 15
Müze Envanter No	: 23
Eserin Adı	: Çelik Göğüslük
Türü	: Koruyucu Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: -
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Göğüslüğün sırt kısmının sağ tarafında

bükülme vardır. Sarı metal kısımlarda yer yer paslanmalar mevcuttur. Sağ omuza gelin apoletin altında bulunan deri parçası düşmüştür.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Ön Taraf : Boy:40 cm. , En: 35,5 cm. Arka Taraf : Boy: 40 cm. , En: 38 cm.

Malzeme	: Çelik ve sarı metal kullanılmıştır.
----------------	---------------------------------------

Tanımı	: 19. yüzyıla tarihlendirilmiş olan çelik zırh, ön
---------------	--

ve arka olmak kaydıyla iki parçadan oluşmaktadır. Arka parçanın orta kısmı hafif içe doğru çöktür. İki omuzun üzerinde ön tarafla bağlantıyı sağlayan birer tane apolet bulunur. Apoletlerin uçlarında üzeri kazıma tekniği ile yapılmış bitkisel desenlerle süslü sarı metal tokalar bulunur. Tokaların ortasında ön tarafın göğüs hizasında bulunan çıkıntılara geçirilmek üzere iki adet delik bulunur. Zırhın ön parçasının orta kısmı dışa doru çıkıntı yapar. Her iki parçanın da kenarları sarı metal parçalarla çerçeveselendirilmiştir. Arka parçanın belinin sağ ve sol yan kısımlarında, ön kısımla bağlantıyı sağlamaya yarayan deri kayışlar bulunur.

Teknik Özellikler : Zırh çelikten dövülerek yapılmıştır. Ön ve arka olarak iki bölümden oluşmaktadır. Zırhın omuzlarında bulunan iki adet apoletin uçlarındaki sarı metal parçalar üzerinde, kazıma ve kabarta tekniği ile oluşturulmuş desenler bulunur.

Ön ve arka zırhların kenar kısımlarına lehim ve perçinle sarı metal kuşak geçirilmiştir.

Süsleme programı : Zırhın arka kısmının omuzlarının üzerinde ön kısım ile bağlantıyı sağlayan iki adet apolet bulunmaktadır. Bu apoletlerin omuzun üzerine gelen sabit kısmında kabartma tekniğinde yarım çiçek deseni vardır. Apoletlerin uç kısmında, sarı metalden yapılmış ve üzeri kazıma ve kabartma tekniğindeki bitkisel ve saç örgüsü şeklindeki desenlerle süslenmiş tokalar bulunmaktadır. Tokalar gövdeye ikişer sıra birbirine geçme halkalardan oluşan zincirlerle bağlanmıştır. Zırhın ön ve arka kısmının kenarları sarı metal kuşakla çerçevelendirilmiştir.

Örnek No: 6

Çizim No	: 9
Fotoğraf No	: 16-17-18
Envanter No	: 22
Eserin Adı	: Kalkan
Türü	: Koruyucu Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 17. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Üzerinde bulunan papatya şeklindeki

kabaralardan biri düşmüştür.

Kitabesi : Orta dairenin yan kısmında bir tane kontrol damgası vardır.

Ölçüleri : Yarıçapı: 46,3 cm.

Malzeme : Kalkanın bütünü bakır olup deri bir tutma kayışı vardır.

Tanımı : Bakırdan yapılmış olan kalkan, dışbükey bir forma sahip olup iki kısımdan oluşur. Kalkanın ortasında bulunan bombeli kısım ile etek kısmı ayrı ayrı yapılarak, sonra birleştirilmiştir. Kalkanın orta bölümündeki daireler içinde dört, etek kısmında altı taneden toplam on tane papatya şeklinde çiçek rozeti bulunur. Etek kısımlarda bulunan çiçek rozetlerinden bir tanesi düşmüştür. Bu çiçek motifleri kalkana içten birer halka ile tutturulmuşlardır. Kalkanı rahat taşıyabilmek için, kalkanın arka tarafında bulunan halkaların içinden bir ip geçirilmiş ve ayrıca deri bir şerit bağlanmıştır. Deri şeridin bir ucu kopmuştur. Kalkanın iç orta kısmındaki dairelerden birinin yanında, Kayı Boyu simgesi olan kalite kontrol damgası mevcuttur.

Teknik Özellikler : Kalkan dövölerek şekillendirilmiştir. Kenarlarında bir sıra halinde küçük delikler açılmıştır. Üzerine perçinle çiçek rozetleri tutturulmuştur.

Süsleme Programı : Kalkanın en orta kısmı dışarı doğru dairesel bir çıkıntı oluşturmaktadır. Bu kabarık çıkıntının etrafında, iç içe iki daireden oluşan bir şerit ve bu şeridin inde altı yapraklı papatya şeklinde dört adet rozet çiçek bulunmaktadır. Bu şeridin dışında, kalkanın etek kısımlarına gelen yerde yine aynı çiçek motiflerinden altı tane daha vardır. Bu çiçekler kalkana iç yüzeyde bulunan birer halkayla tutturulmuşlardır. Kalkanın kenarlarına boydan, bir sıra halinde küçük delikler açılmıştır.

Örnek No : 7

Çizim No	: 12-13 a,b
Fotoğraf No	: 19-20-21-22-23-24
Müze Envanter No	: 84
Eserin Adı	: Merasim Kalkanı
Türü	: Koruyucu Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 17. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Kalkanın üzerindeki bazı parçaları

düşmüştür. Altın kaplamalarda kararmalar mevcut olup, bazı parçaların eğildiği görülür.

Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Çap: 50 cm. , Yükseklik: 17 cm.
Malzeme	: Kösele, deri, siyah kadife kumaş, metal ve

altın

Tanımı : Kalkanın ana maddesi kösele olup, konik bir yapıya sahiptir. Köselenin dış yüzeyi siyah kadife kumaş ile kaplanmıştır. Kadife kaplı yüzey üzerine bitkisel, geometrik ve figürlü süslemelerden oluşan altın kaplama plakalar çeşitli kompozisyonlarda yerleştirilmişlerdir. Plakaların süslenmesinde kabartma kazıma ve ajur teknikleri kullanılmıştır. Plakalar kalkanın üzerine yarım küre başlı çiviler yardımıyla tutturulmuştur. Kalkanın arka kısmı sade olup orta kısmında deri bir tutma yeri ile buna bağlı meşin bir taşıma ipi bulunmaktadır,

Teknik Özellikler : Kalkanın ana malzemesi köseledir. Kösele preslenerek dış bükey bir forma sokulmuştur. Dış yüzeyi siyah kadife kumaş ile kaplanmıştır. Altın kaplanmış süsleme plakaları, siyah kadife kumaşın olduğu yüzeye metal çiviler yardımıyla tutturulmuştur. Süsleme plakalarında ajur (delik işi), kabartma ve kazıma teknikleri kullanılmıştır.

Süsleme Programı : Kalkan köselen yapılmış olup, üzeri siyah kadife kumaş ile kaplanmıştır. Kalkanın en orta kısmında, bitkisel motiflerden oluşan, ajur tekniğinde yapılmış kalın bir bordür yer almaktadır. Bu bordürün etrafında baklava dilimlerinden oluşan daha ince bir bordür bulunur. Bu iki bordürün arasında kalan kısımda birbirinden bağımsız ve üzerinde farklı desenler olan çeşitli plakalar yer alır. Bunların üzerinde buğday başağı, çiçek, kuş, yapım atölyesinin damgası, bitkisel desenlerden oluşan plakalar ve dört adet yine bitkisel motiflerden oluşan ajur tekniğinde yapılmış kabara bulunur. Baklava dilimli ince bordürün etrafında, on adet, ajur tekniği ile yapılmış, üzerinde kuş figürü bulunan, rumilerden oluşmuş, bitkisel motifler yer alır. Bu motiflerin alt kısımlarına yuvarlak birer plaka koyulmuştur. Yuvarlak plakaların üzerlerinde atlamalı olarak, kabartma maymun yüzü ve kuş figürleri kullanılmıştır. Bitkisel motiflerin aralarında ise, yine on adet altta, dikdörtgen bir şekil içinde buğday tohumları ve başaklarının olduğu kısım onun üzerinde damla şeklinde içinde damga ve etrafında yaprakların olduğu bölüm, onun üzerinde, yanlarda iki adet daire şeklinde ortasında çiçek ve çember kabartmaları olan kısım ve en üstte, oval bir şekil içinde baklava dilimi ve etrafında daireler bulunan bölümden oluşan bir süsleme bulunmaktadır. Bu süslemelerin üstlerinde de, bu şekillerden bağımsız ve yine atlamalı olarak kullanılmış, ortasında damga ve yaprak desenleri olan damla şeklindeki plakalar ile çiçek desenli daire şeklindeki plakalardan bulunmaktadır. Bütün bu süslemelerin en dışında yine rumilerden oluşan ajur tekniğinde yapılmış bitkisel desenli kalın bir bordür yer alır. Bu bordür birbirinden bağımsız on iki adet plakanın yan yana getirilmesiyle oluşturulmuştur. Plakalar birbirine ve kalkanın üzerine yarım küre başlı çiviler yardımıyla tutturulmuştur. Kalkanın silindirik formdaki kenar kısmı üzerinde iç ve dış taraftan bakıldığında M harfini andıran 44 adet ajur tekniğinde yapılmış plaka bulunmaktadır.

Örnek No : 8

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 25
Eserin Adı	: At Alın Zırhı
Türü	: Hayvan Koruyucu Silahı
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 16. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: En: 21 cm. , Boy: 72 cm.
Malzeme	: Bakır
Tanımı	: Savaş sırasında atın alın kısmını

darbelerden korumak maksadıyla yapılmış olan zırh, ortada bulunan büyük ana parça ve bunun sağ ve soluna takılmış olan ikişerden dört adet yan korumalık ile geriye takılmış bir korumalık olmak üzere toplam altı parçadan oluşmaktadır. Parçalar ana parçaya yuvarlak halkalar yardımı ile tutturulmuştur. Zırhın alın kısmının üzerinde kenarları çiçek yaprağı biçiminde dilimlendirilmiş yarım daire şeklinde bir parça bulunmaktadır. Ayrıca ana parçanın sağ ve sol yan kısımlarında birer göz açıklığı vardır. Burun kısmının üzerinden göz açıklığının arkasına kadar uzanan iki tane oluk bulunmaktadır. Burun kısmının üzerinde bir de kontrol damgası vardır.

Teknik Özellikler : Zırh altı parçadan oluşmaktadır. Ortada büyük bir ana parça, kenarlarda ikişer küçük korumalık ve arkada küçük bir parça daha bulunur. Parçalar yuvarlak halkalarla birbirine tutturulmuştur. Bütün parçalar dövülerek şekillendirilmiştir.

Süsleme Programı : At alın zırhının, alın kısmının üzerinde, kenarları çiçek yaprağı biçiminde şekillendirilmiş yarım daire şeklinde bir parça bulunur. Bunun dışında sade bir zırhtır.

B. KESİCİ SİLAHLAR

Örnek No : 9

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 26
Müze Envanter No	: 10
Eserin Adı	: Teber Balta
Türü	: Keseci Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Çapı: 3,6 cm. , Boy: 102 cm.
Malzeme	: Ahşap ve demir
Tanımı	: Ahşaptan oluşan sap kısmına, iki metal

bölümle tutturulan, ağız genişliği 27 cm.'den oluşan teber tipli yarım ay şeklinde bir balta oturtulmuştur. Sapın baltaya geçen kısmı metal bir parça ile kaplanmıştır. Balta kısmın arka tarafında, ucu sivri bir çivi bulunur.

Teknik Özellikler : Balta kısmı, demirden dövülerek yapılmıştır. Sap kısmı ahşaptandır.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur.

Örnek No: 10

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 27
Müze Envanter No	: 11
Eserin Adı	: Teber Balta
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Çapı: 3,7 cm. , Boy: 114 cm.
Malzeme	: Ahşap ve demir
Tanımı	: Ahşaptan oluşan sap kısmına, iki metal

bölümle tutturulan,ağız genişliği 27 cm. olan teber tipi yarım ay şeklinde, bir balta mevcuttur. Sapın baltaya geçen kısmı demir bir parça ile kaplanmıştır. Baltanın ağız kısmının arka tarafında sivri bir çivi bulunur.

Teknik Özellikler : Teber baltanın sap kısmı ahşaptandır.

Balta demirden dövmedir.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur.

Örnek No: 11

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 28
Müze Envanter No	: 29
Eserin Adı	: Hallobart
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 16.-17. yy.
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmalar vardır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: En : 21 cm., Boy: 130 cm.
Malzeme	: Ahşap, Çelik
Tanımı	: Silahın sap kısmı ahşaptır. Sap kısmı

başlangıçta oval iken daha sonra dörtgen bir form alır. Ahşap sapın ucuna iki taraflı çelik şeritle tutturulan delici ve kesici özelliğe sahip silah yerleştirilmiştir. Balta kısmının kesici olan ağzının gerisinde üçgen formda başka bir delici kısım yer alır. Bu kısımların tepesinde de delici özelliğe sahip mızrak kısmı bulunur.

Teknik Özellikler : Silahın sap kısmı ahşaptır ve başlangıçta oval olan sap daha sonra dörtgen bir form alır. Kesici ve delici olan çelik kısım dövülerek şekillendirilmiştir.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur.

Örnek No : 12

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 29-30
Müze Envanter No	: 80
Eserin Adı	: Kınlı Hançer
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 4,3 cm. , Boy: 30 cm.
Malzeme	: Kabza kısmında; sarı metal, kemik ve

fildişi, kesici kısımda; çelik kullanılmıştır.

Kınında; ahşap maden ve altın yaldız kullanılmıştır.

Tanımı : Hançerin özellikle kabza kısmının özenli bir işçiliğe sahip olduğu görülür. Kabzanın başında ve sonunda üzeri , kabartma bitkisel motiflerle süslü sarı metal parçalar vardır. Bunların arasında kalan kısım, kemik fildişi ve sarı metalden oluşan parçalarla, belli bir sıra dahilinde dizilmek suretiyle süslenmiştir. Özellikle kabzanın sol tarafında daire ve karelerden oluşan kakma süslemeler olduğu görülür. Sağ taraf daha sadedir.

Kesici kısım, iç bükey bir forma sahip olup, ucu sivridir. Her iki yüzeyine sırt verilmiştir. Yine her iki ağzı keskindir.

Kını, ahşap üzerine metal geçirilip, metalin üzeri altın yaldızla kaplanmıştır. Kının oldukça yıprandığı görülür. Çünkü üzerindeki altın yaldızlar yer yer dökülmüştür. Kının ağızlığı altın kaplamadır. Üzerinde silik bir şekilde geometrik desenler vardır. Ağızlığın üst yan kısmında bir taşıma halkası bulunur.

Teknik Özellikler : Kabza; sarı metal, kemik ve fildişi kaplanmış olup, bu parçaların üzerlerinde ve aralarında sarı metal ve fildişi kakmalar bulunur.

Kesici kısım dövme çeliktir.

Kın; ahşap üzerine metal kaplanmıştır. Metal kaplamanın üzeri de altın yaldızla kaplanmıştır.

Süsleme Programı : Kabzanın baş kısmında, üzeri kabartma bitkisel süslemelerle bezenmiş sarı metal bir plaka bulunur. Daha sonra, sırasıyla kemik kaplama, sol tarafı yuvarlak motiflerle süslenmiş fildişi kaplama ve daha sonra tekrar kemik kaplama gelir. Kabzanın tutma yerinin sol tarafı, yine fildişi ve kemik kaplamaların yuvarlak ve kareler halinde yan yana getirilmesiyle oluşturulmuş süslemelerle bezenmiştir. Kemik kaplamaların üzerinde yuvarlak sarı metal kakmalar vardır. Sağ tarafta ise fildişi ve kemik parçalar, birbirini takip eden halkalar görünümündedir. Kabzanın keskin kısma geçiş yerinde de, sol tarafında yuvarlak desenler olan fildişi kaplama, ortada , üzerinde bir sıra sarı metalden yuvarlak kakmaları olan kemik kaplama, en uçta ise üzerinde bir sıra bordür halinde kabartma bitkisel desenlerin olduğu sarı metal bilezik bulunmaktadır.

Kını, ahşap üzerine metal olup, metalin üzeri altın yaldızla kaplanmıştır. Kının altın kaplama olan ağızlığı üzerinde, silik bir şekilde kazıma tekniğinde geometrik desenler olduğu görülür.

Örnek No: 13

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 31-32
Müze Envanter No	: 49
Eserin Adı	: Kınlı Hançer
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: H. 1334 (M.1916)
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Kabza kısmındaki sarı metal kaplamanın

dip kısmında kırılmalar mevcuttur.

Kitabesi : Hançerin, kesici kısmının sol yüzünde, ay yıldız, tuğra ve H.1334 tarihi mevcuttur. Sağ yüzünde ise, yatay doğrultuda, Osmanlıca harflerle "La İlahe İllallah Muhammeden Resulallah" yazılıdır.

Ölçüleri : En: 3 cm. , Boy: 33,5 cm.

Malzeme : Kabza kısmında sarı metal, kesici kısımda çelik kullanılmıştır.

Kın, demir üzerine sarı metal kaplıdır.

Tanımı : Hançerin kabza kısmı sarı metal kaplı olup, üzeri kabartma, kenarlarında birbiri içine geçmeli daire ve baklava motifleri ile süslenmiştir. Bu motiflerin içleri başlangıç ve bitiş yerlerinde oval şekiller ile çiçek motifleriyle doldurulmuştur. Orta kısımdaki dairelerin içleri boştur. Kabzanın dip kısmında sarı metalden daire şeklinde bir kabara bulunur.

Kesici kısmın sol yüzünde, tuğra ay yıldız ve H. 1334 senesi işlenmiştir. Sağ tarafında ise, yatay şekilde Osmanlıca harflerle "La İlahe İllallah Muhammeden Resulallah" yazılı olduğu görülür.

Kın, sarı metal kaplama olup, üzeri kabza kısımda olduğu gibi, kabartma baklava dilimi desenleri ile süslenmiştir. Kının ağız kısmının altında taşıma halkasının yeri mevcut olup, halkası yoktur. Kının en ucunda top şeklinde bir parçası vardır.

Teknik Özellikler : Kabza ve kın, sarı metal üzerine kabartma desenler ile süslenmiştir. Kesici kısım, çelik dövmedir ve üzerinde kazıma ay yıldız, tuğra, sene ve kelime-i tevhid işlenmiştir.

Süsleme Programı : Kabzanın dip kısmında sarı metalden daire şeklinde bir kabara vardır. Kabzanın tamamı sarı metal kaplıdır. Sarı metal kaplamanın üzeri kabartma, kenarlarında birbiri içine geçmiş, dairesel motiflerle süslüdür. Kabzanın başlangıç ve bitiş yerlerinde bu dairesel motifler hafif köşelenerek içleri, çiçek ve oval şekillerle doldurulmuştur.

Kesici kısmın sol yüzünde, tuğra, ay yıldız H. 1334 senesi işlenmiştir. Sağ tarafında ise Kelime-i Tevhid işlenmiştir.

Kın, yine sarı metal kaplıdır ve üzeri kabartma desenlerle süslenmiştir. Kının ağız kısmı bir sıra halinde yan yana dizilmiş kalp motifleriyle bezenmiştir. Ağız kısmından gövdeye geçildiğinde, kenarlarından birbirine tutturulmuş ve içleri oval şekillerle doldurulmuş, baklava dilimi motifleri görülür. Gövdenin orta kısımlarındaki baklava dilimi motiflerinin içleri boştur. Uç kısma doğru tekrar, bu baklava dilimi motiflerinin içlerinin oval şekillerle doldurulduğu görülür. Kının en ucunda, top şeklinde bir parça bulunur.

Örnek No: 14

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 33-34
Müze Envanter No	: 47
Eserin Adı	: Kınlı Cembiye
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18.yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmış durumdadır. Kabza kısmında

bulunan kemik ve fildişi parçaların araları açılmıştır. Ayrıca kabza üzerinde bulunan sarı metal kakmalardan bazıları düşmüştür. Kesici kısım üzerindeki balık sırtı motifleri ve Osmanlıca yazılar silikleşmiştir.

Kın üzerindeki altın yaldız süslemeler de yer yer dökülmüştür.

Kitabesi : Kesici kısmın başlangıcında bazı Osmanlıca yazılar vardır ancak okunamamaktadır.

Ölçüleri : En: 3,8 cm. , Boy: 26 cm.

Malzeme : Kabza kısmında, kemik, fildişi ve sarı metal, kesici kısımda çelik kullanılmıştır.

Kınında, ağaç, deri, metal ve altın yaldız kullanılmıştır.

Tanımı : Cembiyenin kabza kısmının başlangıç ve sonu sarı metalle çevrelenmiştir. Araları ise kemik ve fildişi parçalarla tamamlanmıştır. Bu kemik ve fildişi parçalar belli bir sırayı takip ederek, renkli bir görünüm oluştururlar. Kabzanın sol tarafında, kemik parçalar üzerinde, daire şeklinde fildişi ve sarı metal kakmalar bulunur.

Kesici kısım, yaklaşık 45 derecelik açıyla incelenerek sona ermektedir. Üzerinde balık pulu motifleri ve silik Osmanlıca yazılar mevcuttur.

Kın, ağaç üzerine deri kaplamadır. Ağız ve uç kısımda bulunan, üzeri altın yaldızla bitkisel ve geometrik desenlerle süslenmiş metal parçalar, birbirlerine, üzeri altın yaldızla bitkisel desenler işlenmiş, metal bir şeritle

bağlanmışır. Kının ağız kısmının her iki sivri yanında birer taşıma halkası mevcuttur.

Teknik Özellikler : Kabza kısmında, kemik ve fildişi kaplama üzerine sarı metal ve fildişi kakmalar yapılmıştır. Kesici kısım çelik dövmedir ve üzerinde kabartma Osmanlıca yazılar ile balık pulu deseni mevcuttur.

Kın, ağaç üzerine deri kaplamadır. Ağız ve uç kısımlarında, üzerinde altın yaldızla bezeli, bitkisel ve geometrik desenlerle süslenmiş metal parçalar bulunur.

Süsleme Programı : Silahın kabzasının başlangıç ve bitiş yerlerinde sarı metal kullanılmışır. Sarı metal parçaların araları, fildişi ve koyu renk kemik parçalar ile kaplanmışır. Bu parçalar belirli sıralar halinde kullanılmış olup, kabzaya süsleme açısından hareketlilik kazandırmıştır. Kabzanın sadece sol yan tarafında, kemik parçalar üzerinde, yuvarlak, kırmızıya boyanmış fildişi ve sarı metal kakmalar bulunur. Yuvarlak fildişi kakmalar, ebat olarak, sarı metal kakmalardan daha büyüktür.

Kın, ağaç üzerine deri kaplanmışır. Kının ağız ve uç kısmı metaldendir. Bu metal parçaların üzerleri, altın yaldızla, sol tarafta, kıvrım dal ve yapraklardan oluşan bitkisel motifler ve baklava dilimi motifleri ile, sağ tarafta ise, dalgalı çizgiler ve geometrik desenler ile süslenmiştir. Ağız ve uç kısımdaki metal parçalar birbirine, sol tarafta bulunan, yine üzerinde altın yaldızla bitkisel desenler işlenmiş, şerit şeklinde, metal bir parçayla tutturulmuştur.

Örnek No: 15

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 35
Müze Envanter No	: 46
Eserin Adı	: Kınılı Kama
Türü	: Kesici Silah
Yapılış tarihi / Dönemi	: 19.yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 4cm. , Boy: 61cm.
Malzeme	: Kabzasında, kemik ve sarı metal, kesici

kısımda çelik kullanılmıştır. Kında ahşap, deri ve sarı metal bulunur.

Tanımı : Kamanın kabza kısmı, her iki tarafında da koyu renk kemik ile kaplı olup, kemik parçalar kabza üzerine, her iki tarafta da üç adet perçinle tutturulmuştur. Balçağı sarı metaldendir. Kenarlara açılan kollarının uçlarında, birer daire mevcuttur.

Kesici kısmın her iki yüzeyinin ortasında, birer kan oluğu vardır. Kın ,ahşap üzerine deri kaplamalıdır. Her iki ucu sarı metalle kaplıdır. Ağız tarafında yer alan sarı metal kaplamanın ortasında oval bir şekil olduğu görülür. Sarı metal kaplamaların ortaya bakan uçları iki dilimlidir. Uç taraftaki sarı metal kaplamanın sivri kısmının ucu yuvarlatılmıştır.

Kınında, ahşap, deri ve sarı metal kullanılmıştır.

Teknik Özellikler : Kabza kemik kaplamadır. Balçağı sarı metalden dökmedir. Kesici kısım dövme çeliktir.

Kın, ahşap üzerine deri kaplıdır. Her iki ucu sarı metal kaplanmıştır.

Süsleme Programı : Kabza kemik kaplama olup, balçağı, sarı metaldendir. Balçağın yanlara açılan kollarının uçlarında, kesici kısma doğru yönlendirilmiş birer daire motifi olduğu görü.

Örnek No: 16

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 36
Müze Envanter No	: 52
Eserin Adı	: Kınlı Kasatura
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Alman
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Kınında biraz eğilmeler vardır.
Kitabesi	: Kının sol yan yüzeyinde, "Waffenfabrik,

malser A.g. Obendorf a." yazılıdır.

Ölçüleri : En: 3,3 cm. , Boy: 49,5 cm.

Malzeme : Kabza kısmında ahşap ve çelik, kesici

kısımda yine çelik kullanılmıştır.

Kın, metaldir.

Tanımı : Kasaturanın kabza kısmının baş tarafı kuş başı forma sahiptir. Kabza ahşap ile kaplanıp, birbirine metal çivilerle tutturulmuştur. Üzerine eğik çizgilerle motif yapılmıştır. Kabzanın baş tarafı çelik kaplıdır. Balçağı aşağı doğru çıkıntı yapar.

Kesici kısım, düz bir forma sahip olup, her iki yüzeyinde de geniş kan oluğu mevcuttur.

Kını metaldir. Üzerinde "Waffenfabrik, Malser A.g. Obendorf a." yazılıdır.

Teknik Özellikler : Kabza çelik üzerine ahşap kaplıdır. Üzerinde kazıma çizgiler bulunur. Kesici kısım dövme çeliktir.

Kın, metalin bükülmesiyle şekillendirilmiştir.

Süsleme Programı : Kabzanın baş kısmı kuş başı forma sahiptir. Kabza ahşap kaplıdır. Ahşabın üzerine yan yana eğimli çizgiler kazınmıştır.

Örnek No: 17

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 37-38
Müze Envanter No	: 50
Eserin Adı	: Kinsız Süvari Meçi
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır. Üzerindeki kakmalardan

bazıları düşmüştür. Kabza kısmın kesici kısma geçiş yerinin bir tarafı kırılmıştır.

Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En:3 cm. , Boy: 37,5 cm.
Malzeme	: Kabzada, kemik, fildişi ve metal

kullanılmıştır.

Kesici kısım çeliktir.

Tanımı : Meçin kabza kısmı, kemik kaplamadır.

Kemik kaplamalar birbirine ve ortadaki metal kısma çivilerle tutturulmuştur. Kabzanın baş ve son kısmında üzeri işlemeli iki metal düğme vardır. Bu metal düğmelerin ortasında kalan kısım üzerine, pembeye boyanmış, daire şeklindeki, fildişi ve sarı metal parçalardan çiçek şeklinde kakmalar yapılmıştır. Kabzanın tutma yeri daraltılmıştır.

Kesici kısmın her iki tarafı da keskinleştirilmiştir. Kesici kısmın bir yüzeyinde, ortadan geçen bir kan oluğu, diğer yüzeyinde, ortadaki dar, yanlardaki geniş olmak üzere üç tane kan oluğu olduğu görülür. Kan oluklarını etrafı sivri kısma kadar, dalgalı çizgilerle oluşturulmuş sarmaşık şeklindeki bitkisel süslemelerle bezenmiştir. Kesici kısım genişten daralarak uç tarafta sivri bir form almaktadır.

Teknik Özellikler : Kabza kısmı, kemik kaplamadır. Kemik kaplamanın üzerinde fildişi ve sarı metal kakmalar vardır.

Kesici kısım, dövme çeliktir. Her iki tarafı da keskinleştirilmiştir. Kesici kısmın her iki yan yüzeylerinde kazıma tekniğinde bitkisel süslemeler bulunur.

Süsleme Programı : Kabzanın üzeri kemik kaplıdır. Kemik kaplamalar metal üzerine çivilerle tutturulmuştur. Kabzanın başında ve sonunda, üzeri, çizgilerle güneş şekli verilmiş, iki adet metal düğme bulunur. Kabzanın baş tarafındaki metal düğmenin altına, pembe renge boyanmış, daire şeklindeki fildişi parçalar kakılarak çiçek motifi oluşturulmuştur. Kabzanın tutma yerinde de aynı şekil sarı metal parçalarla iki defa tekrarlanarak uygulanmıştır. Sarı metal parçalarla oluşturulan çiçek motiflerinin kesici kısma yakın olanının ortasında yine pembe renkle boyanmış fildişi parçadan oluşan kakma görülür. Kabzanın kesici kısma geçiş bölümünde de bir sıra daire şeklinde sarı metal kakmalar vardır.

Kesici kısmın her iki yan yüzeyine, dalgalı çizgilerle, sarmaşık şeklinde bitkisel bezemeler yapılmıştır.

Örnek No: 18

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 39-40
Müze Envanter No	: 636
Eserin Adı	: Kınlı Süvari Meçi
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır. Kesici Kısımda

paslanmalar mevcuttur.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: En: 3,2 cm. , Boy: 48,5 cm.
Malzeme	: Kabzada kemik, Kesici kısımda çelik

kullanılmıştır. Kabza süslemesinde gümüş kullanılmıştır.

Kını ahşap üzerine deri kaplıdır. Kının ağız ve uç kısımlarında gümüş parçalar bulunur.

Tanımı : Kınlı süvari meçi Meç ve kın olmak üzere iki parçadan oluşmaktadır. Meç kısmının kabzası siyah renkli kemik ile kaplıdır. Sadece bir yüzünde üç adet kabarık gümüş düğme bulunur. gümüş düğmelerden baştağının ve balçak kısmındakinin üzerinde ve etrafındaki gümüş parçalarda geometrik ve bitkisel süslemeler mevcuttur. Kesici kısım çeliktir. Kesici kısmın ucu sivri olup her iki tarafı da keskindir. Ortasında bir kan oluğu vardır.

Kın, ahşap üzerine deri kaplama olup, ağız ve uç kısımlarında gümüş parçalar bulunur. Kının sadece bir yüzünde, bu gümüş kaplamaların yüzeyleri bitkisel ve geometrik desenler ile süslenmiştir. Kının ucunda üzerinde artı işareti olan gümüş bir top bulunmaktadır.

Teknik Özellikler : Silahın kabza kısmı siyah renkli kemik kaplıdır. Üzerinde gümüşten kabarık düğmeler bulunur. Gümüş düğmelerin üzeri kazıma ve savat tekniğinde süslenmiştir. Kesici kısım dövme çeliktir.

Kını ahşap üzerine deri kaplamalıdır. Kının ağız ve uç kısımlarında, üzeri kazıma ve savat tekniğinde, bitkisel ve geometrik süslemeler ile bezenmiş gümüş kaplamalar bulunur.

Süsleme Programı : Meçin kabza kısmının her iki tarafı siyah renkli kemik ile kaplanmıştır. Kabzanın bir yüzünde üç adet gümüş düğme bulunur. Bu düğmelerden üsttekinin etrafında kabzanın başına kadar uzanan oval bir gümüş parça bulunur. Düğmenin ve onun etrafındaki gümüş parçanın yüzeyi bitkisel ve geometrik tarzda kazınarak süslenmiştir. Bu süslemelerin etrafı savatla çerçevelendirilmiştir. Kabzanın balçak kısmında yer alan gümüş düğmenin etrafı da balçak kısmını sararak kabza tarafına doğru oval çıkıntı yapan gümüş levha ile kaplanmıştır. Bu gümüş levha ile düğmenin üzeri de bitkisel ve geometrik desenlerle süslenerek kenarları savat ile çerçevelendirilmiştir.

Kını, ahşap üzerine deri kaplanmıştır. Kının ağız ve uç kısımları gümüş ile kaplanmış bu kaplamaların yalnız bir yüzünün üzeri bitkisel ve geometrik motiflerle kazıma tekniğinde işlenerek süslenmiştir. Bu süslemelerin araları da savatlanmıştır. Kının ucunda üzerinde geometrik süsleme olan top şeklinde bir parça bulunur.

Örnek No: 19

Çizim No	: 14
Fotoğraf No	: 41-42-43-44
Envanter No	: 30
Eserin Adı	: Yatağan
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18.yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Kabzanın her iki tarafında bulunan fildişi

kaplamaların baş tarafları kırılmış durumdadır.

Kitabesi : Kılıcın keskin tarafının sol yanında Osmanlıca "Ameli Ahmet, sahibi Halil", "Ya Muhammed kıl şefa'at ve meşakkat" yazmaktadır.

Ölçüleri : En: 2,8 cm. Boy: 68 cm.

Malzeme : Kabza kısmı gümüş ve fildişi kaplama, keskin kısmı çeliktir.

Tanımı : Kılıcın, gümüş kaplama üzerinde yakut kakmaları bulunan kabzasının her iki tarafı fildişi ile kaplanmıştır. Fildişi kaplamalar her iki tarafta da baş taraflarından kırılmıştır. Kabzayı, kesici kısma, rumi şeklinde uzantı yapan gümüş bir bilezik bağlar. Çelikten yapılmış olan kesici kısmın her iki yanında baştan uca kadar uzanan bir kan oluşu vardır. Kan oluşunun altında ise, her iki yanda, bitkisel motiflerin yanı sıra sol yanda Osmanlıca kitabe yer almaktadır. Kitabede " Ameli Ahmet, sahibi Halil" ve " Ya Muhammed kıl şefa'at ve meşakkat" yazmaktadır. Kılıcın kını yoktur.

Teknik özellikler : Kılıcın kabzasında gümüş ve fildişi kaplamalar ve değerli taş kakmalar görülür. Kesici kısım dövmedir. Kesici kısım üzerine masif çekilmiş ve bitkisel desenlerin yanı sıra Osmanlıca yazılar (kitabe) kazınarak içlerine gümüş kakılmıştır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabza kısmı gümüş kaplamalıdır.

Kabzanın gümüş kaplı sırt bölümlerinde damla ve düzgün olmayan daireler şeklindeki yuvaların içlerinde yakut kakmalar görülür. Kabzanın altında da bu şekilde yakut kakmalar vardır. Bu kakmaların aralarında iki tane altıgen, üç tane kare formunda kabaralar mevcuttur. Kabzanın her iki yanı fildişi kaplamalıdır. Kesici kısma geçişte bulunan gümüş bilezik üzerinde iki sıra dairesel ve geometrik desenlerden oluşan süsleme bordürü yer almaktadır. Bu gümüş bilezik kesici kısmın üzerine doğru her iki tarafta rumi motifi şeklinde uzanmaktadır. Rumi motifinin içi de kabartma bitkisel desenler ile süslenmiştir. Kılıcın keskin tarafının sağ yanında bitkisel süslemeler, sol yanında ise bitkisel süslemelerin yanı sıra, Osmanlıca kitabe kısmı görülür.

Örnek No : 20

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 45-46
Müze Envanter No	: 44
Eserin Adı	: Kınlı Yatağan
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Oldukça yıpranmıştır. Kabza kısmının

altında bulunan yakut taşlardan biri düşmüştür. Kesici kısım üzerindeki Osmanlıca sene dışındaki yazılar okunamamaktadır. Altın kakmalardan çoğu dökülmüştür.

Kınının iç tarafındaki sarı metal kaplama düşmüştür. Deri kaplaması zarar görmüştür.

Kitabesi : Kesici kısmın sol yüzeyinde, Osmanlıca "1291" (M.1875) senesi okunmaktadır.

Ölçüleri : En: 3,2 cm. , Boy: 75 cm.

Malzeme : Kabzada, fildişi, bakır ve yakut, kesici kısımda çelik kullanılmıştır.Üzerinde altın kakmalar vardır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı, koç başı formunda ve üzeri fildişi kaplamadır. Kabzanın boyuna olarak ortasından geçen, süslemeli bakır şerit üzerinde iki adet yakut kakma vardır ancak taşlardan biri düşmüştür. Kabzadan kesici kısma, üzerinde dairesel motifler olan bakır bir bilezikle geçilir. Ancak bu bileziğin sağ tarafı kırıktır. Kesici kısım iç bükey forma sahiptir. Sol yüzeyinde lale motifi ve okunamaz durumda olan Osmanlıca harfler olduğu görülür. Yalnız bu yüzeyde Osmanlıca "1291" senesi okunabilmektedir. Bunların yanı sıra, silik bitkisel desenler mevcuttur. Sağ yüzeyde ise bir daire içine alınmış Mührü Süleyman motifinin yanı sıra yine bitkisel desenlerin olduğu görülür.

Kılıcın kını oldukça tahrip olmuş bir şekildedir. Kın, ahşap üzerine deri kaplamadır. Ağız ve uç kısmı sarı metal kaplı olup, uç kısımdaki sarı metal kaplama düşmüştür.

Teknik Özellikler : Kabza kısmında, fildişi ve bakır kaplamanın yanı sıra değerli taş kakma görülür. Bakır kaplamanın üzerinde kabartma ve kazıma desenler bir arada kullanılmışlardır. Kesici kısım dövme çelik olup üzerinde kazıma ve altın kakma süslemeler vardır.

Kın, ahşap üzerine deri kaplamadır. Her iki ucu sarı metalle kaplanmıştır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabzası, koç başı şeklinde olup, üzeri fildişi ile kaplanmıştır. Kabzanın boyuna olmak kaydıyla ortasından, üzerinde bitkisel ve dairesel desenler olan bakır bir şerit geçer. Bu şeridin alt kısmında iki adet yakut taş kakma vardır ancak taşlardan kabzaya göre geride olanı düşmüştür. Kabzadan kesici kısma, üzerinde şeritler halinde dairesel süslemeler bulunan bakır bir bilezikle geçilir. Bakır bileziğin sağ tarafı kırıktır. Kesici kısmın sol yüzeyinde bir lale motifi olduğu görülür. Yale motifinin içi bitkisel tarzda süslenip altın kakılmıştır. Altın kakmaların büyük çoğunluğu dökülmüştür. Diğer süslemeler oldukça siliktir. Sağ yüzeyde ise, bir daire içinde, Mührü Süleyman motifi ve bir şerit halinde, birbiri içinden geçen kıvrım dallardan oluşan, bitkisel motifler vardır.

Örnek No : 21

Çizim No	: 15
Fotoğraf No	: 47-48
Müze Envanter No	: 55
Eserin Adı	: Kınlı Yatağan
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça yıpranmıştır. Kabzadan kesici

kısma geçişte, olması gereken bilezik ile kesici kısmın üzerine doğru uzanan, rumi şeklindeki kaplamanın izleri vardır ancak kendisi yoktur. Kesici kısım, yer yer paslanmış olup, üzerindeki altın yaldız yazı ve süslemelerin bazı yerleri dökülmüştür.

Kitabesi : Kesici kısmın sol yüzeyinde, altın yaldızlı Osmanlıca harflerle, "Ameli Hüseyin Mülk Sahibi Mustafa Ağa, Ya Muhammet Kıl Şefaatt ve Meşakkat Mustafa", sağ yüzeyinde, "Bu Bıçağı Kıl Mübarek Ey..... Ya Muhammet Kıl Şefaatt ve Meşakkat Mustafa" Yazılıdır.

Ölçüleri : En: 3 cm. , Boy: 66cm.

Malzeme : Kabzada kemik, metal ve gümüş, kesici kısımda çelik üzerine altın yaldız kullanılmıştır.

Kınında, ahşap deri ve gümüş kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabzası, koç başı şeklinde olup kemik kaplıdır. Ortasından üzeri gümüş damlacık motifleriyle süslü metal bir şerit geçer. Kılıcın, kesici kısma geçiş bölümünde olması gereken bilezik ve kesici kısmın üzerine uzanan rumi şeklindeki plakanın izleri vardır. Ancak bu bölümler düşmüştür.

Kesici kısım, hafif içbükey bir forma sahiptir. Baş tarafında altın yaldızlı bitkisel desenlerle çerçevelendirilmiş, altın yaldız Osmanlıca kitabesi vardır. Kitabe, her iki yüzeyde de mevcuttur.

Kılıcın kını, ahşap üzerine deri kaplanmış olup, ağız ve uç kısmında geniş, gümüş kaplama plakaları vardır. Gümüş plakaların etrafları kazıma taç ve geometrik desenlerle çerçevelendirilmiştir. En uç kısımda, ateş görünümünde gümüş bir parça vardır. Kının, yıpranmış olduğu görülür.

Teknik Özellikler : Kabza kemik kaplamadır. Ortasından geçen, metal şeridin üzerine, gümüş damlatılarak damlacık motifleri oluşturulmuştur.

Kesici kısım dövme çeliktir. Sağ ve sol yüzeyine altın kakma, Osmanlıca harflerle yazılar (kitabe) yazılmıştır.

Kını, ağaç üzerine deri kaplı olup, ağız ve uç kısmında , geniş gümüş kaplamaları vardır. Kaplamaların kenarları çerçeve şeklinde kazıma geometrik desenlerle süslenmiştir.

Süsleme Programı : Kılıcın kabzası, koç başı şeklinde kemik ile kaplıdır. Ortasından, üzeri, birbirini takip eden, yan yana üç sıra, gümüş damlacık motifleriyle süslenmiş, metal bir şerit geçer.

Kesici kısmın baş tarafında, altın yaldızlı bitkisel desenlerle çerçevelendirilmiş, altın kakma Osmanlıca harflerle yazılı kitabe kısmı vardır.

Kını, ahşap üzerine deri kaplıdır. Ağız ve uç kısmı geniş gümüş plakalarla kaplı olup , plakaların etrafı çerçeve şeklinde kazıma taç ve geometrik desenlerle süslenmiştir. En uç kısmında ateş şeklinde gümüş bir parça bulunur.

Örnek No: 22

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 49-50
Müze Envanter No	: 61
Eserin Adı	: Kınlı Yatağan
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Kılıç yıpranmıştır.
Kitabesi	: Kesici kısmın sol yüzeyinde bitkisel

süslemeli bir çerçeve içinde kitabe kısmı vardır ancak fazla yıprandığından okunamamaktadır.

Ölçüleri : En: 3,3 cm. , Boy: 70 cm.

Malzeme : Kabzada; kemik ve altın , kesici kısımda; çelik ve gümüş, kında ise ahşap deri ve gümüş kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı, kelepçe formunda kemik ile kaplıdır. Kabzanın ortasından bilezikle birleşen, üzeri kabartma bitkisel desenlerle süslü, altın bir şerit geçer.

Kesici kısma, üzeri geometrik desenlerle süslenmiş altın bir bilezikle geçilir. Bilezik, kesici kısmın üzerine doğru, kılıcın sağ ve solunda, rumi şeklinde uzantı yapar. Bu kısımda altın kaplamadır ve üzerinde kabartma, lale motifleri ve damla noktalardan oluşan süslemeler vardır.

Kesici kısım çeliktendir. Sağ ve sol yüzeylerinde gümüş kakma, bitkisel desenler ve sol yüzeyde Osmanlıca kitabe vardır. Kitabesi okunamayacak kadar yıpranmıştır. Kesici kısım, yumuşak iç bükey bir şekle sahiptir ve sırtında mukavemeti vardır.

Kılıcın kını, ahşap üzerine deri kaplanmıştır. Sol yüzeyde, yatay doğrultuda baştan uca kadar uzanan tırtıllı bir şerit vardır. Kının ağızlığı ve uç kısmı gümüştür. Uç kısımdaki gümüş parça alev şeklindedir. Ayrıca, kının

ağız ve uç kısmında metal kaplama izleri vardır. Muhtemelen, bu kısımlarda önceden var olan korumalıklar düşmüştür.

Teknik Özellikler : Kabza kısmı kemik kaplamadır. Kemik kaplamanın ortasından, üzerinde kabartma motifler olan, altın bir şerit geçirilmiştir. Kesici kısma, yine üzeri kabartma motiflerle süslü altın bir bilezik ve kesici kısmın üzerine doğru uzanan rumi motifli altın kaplama kısım ile geçilir.

Kesici kısmın her iki yüzeyinde de gümüş kakma bitkisel süslemelerin yanı sıra Osmanlıca kitabe yer alır.

Kesici kısım, dövme çeliktir.

Kın, ahşap üzerine deri kaplanmıştır. Ağızlığı ve uç kısmı gümüştür.

Süsleme Programı : Kılıcın kabzasının baş kısmı kelebek formunda ve kemik kaplamadır. Kemik kaplamanın ortasından, kesici kısma doğru gidildiğinde, bilezikle birleşen, üzerinde, kıvrım dal ve yapraklardan oluşan bitkisel süslemeleri olan altın bir şerit geçer. Kesici kısma, üzerinde, nokta ve çizgilerden oluşan geometrik desenler bulunan altın bir bilezikle geçilir. Bilezik kısmı, kesici kısmın üzerine doğru, sağ ve sol taraflarda, rumi motifi şeklinde uzantı yapar. Bu kısım altın kaplamadır. Üzerinde, birbirini takip eden üç tane kabartma lale motifinin yanı sıra, noktalardan oluşan kabartma desenler vardır.

Kesici kısmın sağ ve sol yüzeyinde, yatay doğruda uzanan, gümüş kakma bitkisel süslemeler olduğu görülür. Kesici kısmın sol yüzeyinde, Osmanlıca kitabe vardır ancak okunamamaktadır.

Kılıcın kını, ahşap üzerine deri kaplıdır. Kının sol yüzeyinde, baştan uca kadar yatay doğrultuda uzanan tırtıllı şerit vardır. Kının ağızlığı ve uç kısmı gümüştür. Uçtaki gümüş parça alev şeklindedir.

Örnek No : 23

Çizim No	: 16
Fotoğraf No	: 51-52
Müze Envanter No	: 83
Eserin Adı	: Kınlı Yatağan
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: H. 1238- M. 1822
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Kesici kısmın sağ tarafında Osmanlıca

olarak "1238" tarihi yazmaktadır.

Ölçüleri : En: 3,1 cm. , Boy: 77 cm.

Malzeme : Kabza kemiktendir. Kabza kısmıyla balçak bölgesinde altın kullanılmıştır.

Tanımı : Silah kılıç ve kın olarak iki parçadan oluşmaktadır. Kılıç kısmının kabzası, kemikten iki kulaklı olarak yapılmıştır. Kulakların arasından kesici kısma kadar uzanarak burada rumi şeklinde son bulan altın bir şerit geçirilmiştir. Altın şeridin üzerinde, yine altından yapılmış, bitkisel tarzda kabartma süslemeler vardır. Kesici kısmın sağ tarafında Osmanlıca olarak senesi yazmaktadır.

Kın ahşap üzerine deri kaplamadır. Ağız ve uç kısımlarında gümüş kaplamaları vardır. Uç kısmındaki kaplama meşalenin ucunda yanan alev şeklindedir.

Teknik Özellikler : Kılıcın kabzası kemikten, iki kulak şeklinde yapılmıştır.

Süslemesinde altın şerit kullanılmıştır. Altın şerit üzerinde kabartma tekniğinde süslemeler bulunur. Kesici kısım çelikten dövülerek yapılmıştır.

Kın, ahşap üzerine deri kaplamadır. Ağız ve uç kısımlarında gümüş kaplamalar vardır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabzası, koyu renk kemikten iki kulaklı olarak şekillendirilmiştir. Kulakların ortasından, kesici kısma kadar uzanan ve kesici kısımda rumi olarak son bulan altın bir şerit geçirilmiştir. Altın şeridin üzerinde bitkisel tarzda kabartma süslemeler bulunur.

Kılıcın kını, ahşap üzerine deri kaplamadır. Kının ağız ve uç kısımlarında gümüş kaplamaları vardır. Kının uç tarafındaki gümüş kaplamanın da ucu, meşalenin ucunda yanan alev şeklindedir.

Örnek No: 24

Çizim No	: 17
Fotoğraf No	: 53
Müze Envanter No	: 33
Eserin Adı	: Kınlı Yatağan
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiş
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: En: 3 cm. , Boy: 104 cm.
Malzeme	: Kabza kısmında kemik ve sarı metal, kesici

kısımda çelik kullanılmıştır.

Kınında ahşap deri ve metal kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı kartal kafası formunda olup, iki parça siyah renkte kemik ile kaplanmıştır. Kabzanın her iki tarafına da sarı metalden ay motifi kakılmıştır. Kabza ile kesici kısım arasında lotus şeklinde bir balçağı vardır. Kesici kısmın her iki yüzeyinde de ikişer tane kan oluğu vardır.

Kılıcın kını, ahşap üzerine siyah deri kaplı olup, her iki ucu metal ile kaplanmıştır.

Teknik Özellikler : Kabza kemik kaplanmıştır. Üzerine sarı metalden ay motifi kakılmıştır. Kesici kısım dövme çeliktendir.

Kın ahşap üzerine deri kaplıdır. Uçlar metal kaplıdır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabza kısmı, yan tarafa başını çevirmiş kartal kafası şeklinde düzenlenmiştir ve bu kısım siyah renkte kemik ile kaplanmıştır. Kabzanın kartal kafasını oluşturan oval bölümünün ortasına her iki tarafta da sarı metalden birer ay motifi kakılmıştır ki bu ay kartalın gözlerini oluşturmaktadır. Kabzanın kesici kısma geçiş bölümünde kolları

aşağı bakan lotus şeklinde bir balçağı vardır. Balçak, kartalın kanatlarını oluşturmaktadır.

Örnek No: 25

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 54
Müze Envanter No	: 51
Eserin Adı	: Yatağan
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Silah çok yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 3,3 cm. , Boy: 69 cm.
Malzeme	: Kabza ve kında, ahşap, deri ve boynuz

kullanılmıştır.

Kesici kısım çeliktir.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı, ahşap üzerine deri kaplanmış olup, derinin üzerine meşin ipler sarılarak boğumlar oluşturulmuştur. Kabzanın dip tarafına boynuzdan yapılmış çatal şeklinde bir parça monte edilmiştir.

Kesici kısım, yatay S şeklindedir. Her iki yüzeyinde de kan olukları aralıklı olarak düzenlenmiştir. Kan oluklarının araları dalgalı çizgilerle süslenmiştir.

Kın, ahşap üzerine deri kaplanmıştır. Kının, sol yan yüzeyine sırt verilmiştir. Ağza yakın kısmına, meşin ipler sarılarak baklava dilimi motifi yapılmıştır. Meşin iplerin arka tarafına, taşıma halkası takmak için başka bir deri parçası geçirilmiştir. Ancak taşıma halkası düşmüştür.

Teknik Özellikler : Kabza kısmı, ahşap üzerine deri kaplıdır. Kabzanın ucuna çatal şeklinde boynuz tutturulmuştur.

Kesici kısım, dövme çeliktir. Üzerinde kazıma süslemeler vardır.

Kın, ahşap üzerine deri kaplıdır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabza kısmı, ahşap üzerine deri kaplı olup, meşin iplerle sarılarak boğumlandırılmıştır. Dip uç kısmına boynuzdan yapılmış, çatal şeklinde bir parça tutturulmuştur.

Kesici kısımdaki kan oluklarının aralarına, kazıma dalgalı çizgiler ile süslemeler yapılmıştır.

Kın, ahşap üzerine deri kaplı olup, sol yan yüzeyine ağızdan uç kısma kadar uzanan balık sırtı formu verilmiştir. Kının ağız kısmına yakın yerine, dokuz sıra, bordo renkli meşin ip sarılıp, aralarından siyah renkli bir başka meşin ip geçirilerek baklava dilimi motifi oluşturulmuştur. Bu şeklin arka yüzeyine taşıma halkasının takıldığı başka bir deri parça geçirilmiştir.

Örnek No: 26

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 55-56
Müze Envanter No	: 59
Eserin Adı	: Kınlı Yatağan
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy. sonu
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 3,5 cm. , Boy: 79,5 cm.
Malzeme	: Kabzada, kemik ve sarı metal, Kesici

kısımda; çelik malzeme kullanılmıştır.

Kınında; ahşap, deri ve sarı metal kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı, kartal başı formunda olup, üzeri kemik kaplanmıştır. Balçak kısmı, koç başı olarak bilinen forma sahiptir. Üzerinde 108 numarası okunmaktadır.

Kesici kısım, çelikten imal edilmiştir ve her iki tarafında birer kan oluğu vardır.

Kını ahşap üzerine deri kaplamadır. Ağız ve uç tarafı, sarı metal muhafaza ile kaplanmıştır. Uç kısımdaki metal kaplamanın da ucunda, küçük metal bir top vardır.

Teknik Özellikler : Kabza, kemik kaplanmıştır. Balçak, sarı metalden dökmedir.

Kesici kısım dövme çeliktir.

Kını, ağaç üzerine deri kaplamadır. Ağız ve uç kısmı, sarı metal ile kaplanmıştır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabzası, kartal başı formundadır. Üzeri kemik kaplanmıştır. Balçak kısmı, sarı metaldendir ve iki tarafa açılan kollarının, kesici kısma bakan taraflarında, birer daire şeklinde kısım bulunur.

Örnek No: 27

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 57-58-59
Envanter No	: 31
Eserin Adı	: Zülfikar Kılıç
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 17.yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Oldukça yıpranmıştır.
Kitabesi	: Kılıcın kesici tarafının sağ yanında Kur'an-ı

Kerimden bir sure yazılıdır.

Ölçüleri : En: 2,5 cm. Boy: 93 cm.

Malzeme : Kılıcın kabzası fildişi kaplama, kesici kısım çeliktir.

Tanımı : 17. Yüzyıla tarihlendirilen kılıcın, kabza kısmı oldukça sadedir ve fildişi ile kaplanmıştır. Kabza, şekil olarak tokmak biçiminde olup tokmağın ortasında bir adet birleştirme çivisi yer almaktadır. Kılıcın kesici kısmı, orta kısımdan itibaren dışarı doğru oval olarak uzanır. Kılıca zülfikar denmesinin sebebi, bu kesici kısmın oval bölümünden itibaren, sağa ve sola doğru olmak kaydıyla ikiye ayrılmasıdır. Yani kılıcın sağa ve sola doğru ayrılan iki tane ucu vardır. Kesici kısmın kabzaya yakın tarafında kabartma şeklinde üzeri altın yaldızla bezenmiş bitkisel süslemeler bulunur. Altın yaldızlar bugün oldukça yıpranmış durumdadır. Kılıcın kesici kısmının sağ yanında sülüs harflerle yazılmış ve altın kakılarak süslenmiş yazı şeridi vardır (kitabe). Kılıcın keskin yüzü dalgalı bir şekli sahiptir.

Teknik Özellikler : Kabza fildişi oyma, kesici kısım dövme çelik olup, üzerinde altın kakma tekniği ile Arapça yazı şeridi vardır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabza kısmı fildişi kaplama olup, şekil olarak tokmak biçimindedir. Kesici kısmın, kabzadan itibaren başlangıç

bölümünde kabartma biçiminde, içi bitkisel motiflerle bezeli ve üzeri altın yıldızla süslenmiş bir yarım palmet motifi vardır. Bugün altın yıldızlar aşınmış durumdadır. Kılıcın kesici kısmının sağ yan tarafında sülüs harflerle yazılmış, bitkisel desenlerle süslenerek zenginleştirilmiş ve üzeri altın kakma süslenmiş bir yazı şeridi bulunmaktadır. Bu yazı şeridinde Kur'an-ı Kerimden bir sure yazmaktadır.

Örnek No: 28

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 60
Müze Envanter No	: 43
Eserin Adı	: Eğri Kılıç
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 17. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Kabzanın sol uç kısmındaki kaplama

kırılmıştır. Kesici kısımda da çatlak vardır.

Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 3 cm. , Boy: 87 cm.
Malzeme	: Kabza kısmında boynuz, gümüş ve sarı

metal, kesici kısımda çelik kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı kartal başı formu olup, üzeri boynuz kaplıdır. Kaplamanın üzerinde ikisi sağda ikisi solda olmak üzere dört adet dairesel formda gümüş süslemeler vardır. Süslemelerin üzerinde kabartma daire desenleri vardır. Balçağa üzerinde yatay çizgiler olan bir bilezikle geçilir. Balçağı sarı metalden olup yanlara açılan kollarının uçlarında, piramidal parçalar bulunur. Kabzanın boynuz kaplama olan sol uç kısmı kırılmıştır. Kılıcın kesici kısmı, keskin tarafında dış bükeydir. Çift taraflı ince bir kan oluğu vardır. Kılıcın kını yoktur.

Teknik Özellikler : Kabza kısmı boynuz kaplı olup, üzerine dairesel formda gümüş plakalar aplike edilmiştir. Plakalarda kabartma desenler vardır. Balçağa geçilen bilezik üzerinde kazıma çizgiler vardır. Balçağı dökme sarı metaldendir. Kesici kısım çelik dövmedir.

Süsleme Programı : Kılıcın kabza kısmı boynuz kaplamadır. Kaplamanın üzerine, sağ ve sol tarafta ikişer tane olmak üzere, ortada içi dolu bir daire ve onu çevreleyen ikinci bir daireden oluşan, gümüş süslemeler

aplike edilmiştir. Balçağa üzerinde enine kazıma çizgiler olan gümüş bir bilezikle geçilir. Balçak haçvaridir, sarı metalden yapılmıştır ve yanlara açılan kollarının uçlarında piramit formunda şekiller olduğu görülür.

Örnek No: 29

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 61
Müze Envanter No	: 37
Eserin Adı	: Kınlı Eğri Kılıç
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım Geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: İyi durumdadır
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 3,3 cm. , Boy: 96 cm.
Malzeme	: Kabza kısmında kemik ve gümüş, kesici

kısımda çelik kullanılmıştır. Kında ise ahşap üzerine deri kaplanmıştır. Her iki uç kısmında gümüş parçalar vardır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı tokmak şeklinde olup, üzeri kemikle kaplıdır. Kabzanın balçağı gümüştür ve artı şeklindedir. Artının yanlara açılan kolları daha uzun olup, uçlarında gül tomurcuğu şeklinde birer parça yer alır. Kılıcın keskin tarafı dışbükey forma sahiptir. Üzerinde kan oluğu yoktur. Kını ahşap gövde üzerine deri kaplıdır. Kının ağız ve uç kısımlarına gümüş muhafaza geçirilmiştir.

Teknik Özellikler : Kabzada kemik kaplamadır. Balçağı gümüştür. Kesici kısım çeliktendir. Kılıcın kını ahşaptan yapılmıştır ve üzerine deri kaplanmıştır. Kının iki ucu gümüşle kaplanmıştır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabza kısmının her iki tarafı da kemik kaplıdır. Balçağı artı şeklinde olup, iki yana açılan kollarının uçlarında, birer gül tomurcuğu şeklinde parçalar yer alır.

Kılıcın kını ahşap üzerine deri kaplı olup, her iki ucunun da gümüşle kaplı olduğu görülür. Kının ağız kısmındaki gümüş kaplamasına yakın birde orta kısımda gümüş bilezik vardır. Bu bileziğin yanlara gelen kısımları

daireseldir. Kının ağız kısmındaki kaplama ile bileziğin iç bükey taraflarında birer tane taşıma halkası mevcuttur.

Örnek No: 30

Çizim No	: 18
Fotoğraf No	: 62-63
Müze Envanter No	: 56
Eserin Adı	: Kınlı Eğri Kılıç
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça yıpranmıştır. Kabzanın sırt

kısından geçen sarı metal şerit kalkmıştır. Kının ağız kısmındaki metal kaplama düşmüştür.

Kitabesi : Kesici kısmın sağ yüzeyinde altı kollu yıldız motifi içinde, "Maşallah" yazısı mevcuttur.

Ölçüleri : En: 3,7 cm. , Boy: 81 cm.

Malzeme : Kabza kısmında kemik ve sarı metal, kesici kısımda çelik kullanılmıştır.

Kında ahşap deri ve metal kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı, kemik kaplama olup, tokmak şeklindedir. Tokmak kısmın her iki tarafında, sarı metalden birer düğme vardır. Balçağı, sarı metaldendir ve artı şeklindedir. Balçağın yanlara açılan iki kolu daha uzundur ve uçlarında damla motifi vardır.

Kesici kısım, dışbükey forma sahiptir. Sırtında mukavemeti vardır. Kesici kısmın her iki baş tarafında, uç kısmında çiçek bulunan palmet motifi bulunur. Kesici kısmın sağ yan yüzünde, altı kollu yıldız motifi içinde "Maşallah" yazısı olduğu görülür.

Kın ahşap üzeri deri kaplı olup, ağız ve uç kısmına geniş metal plakalar geçirilmiştir. Ancak ağız kısmındaki metal kaplama düşmüştür. Düşen plakanın altında sarı metalden, bir bilezik vardır. Bileziğin üst tarafında bir adet taşıma halkası yer alır. Kının oldukça tahrip olduğu görülür.

Teknik Özellikler : Kabzanın her iki tarafı kemik kaplıdır.

Kemik kaplamalar birbirine metal çivilerle tutturulmuştur. Kabzanın sırt ve alt etrafından sarı metal geçirilmiştir. Balçağı sarı metal dökmedir.

Kesici kısım çelik dövmedir. Üzerine, kazıma tekniğinde altı kollu yıldız motifi içinde maşallah yazısı ve bitkisel desenler kazınmıştır.

Kın, ahşap üzeri deri kaplamadır. Uç kısmında metal kaplama bulunur.

Süsleme Programı : Kabzası kemik kaplamadır. Çevresine sarı metalden şerit geçirilmiştir. Balçağı sarı metalden, yanlara açılan kolları, daha uzun olan artı şeklindedir. Yanlara açılan kollarının uçlarında damla motifi vardır. Artı şeklindeki balçağının orta kısmı piramidal bir şekilde kabarıktır. Balçaktan, kesici kısma geçişte, artı şeklinin, kesici kısma bakan kolunun altına, ucunda çiçek bulunan bir palmet motifi kazınmıştır. Kesici kısmın sağ yüzünde, Hazreti Süleyman'ın Mührü olan, altı kollu yıldız, onun içinde de "Maşallah" yazısı olduğu görülür.

Kılıcın kını, ahşap üzerine deri kaplanmış olup, ağız ve uç kısmına metal geçirilmiştir. Ancak ağız kısmındaki metal kaplama düşmüştür. Deri kısmın yatay olarak ortasından, yan yana çizgili ince bir şerit geçer.

Örnek No: 31

Çizim No	: -
Fotoğraf no	: 64
Müze Envanter No	: 32
Eserin Adı	: İşlemeli Ferika Kılıcı
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 2,5 cm. , Boy: 100 cm.
Malzeme	: Kabza kısmında gümüş, sarı metal ve

demir kullanılmıştır. Kesici kısım çeliktir.

Kınında ahşap, deri ve metal kullanılmıştır.

Tanımı : Silahın kabza kısmının tutma, yeri telkari kaplıdır. Diğer tarafları sarı metal kaplamadır. Yaprak şeklinde balçağı vardır. Kesici kısmın kabzaya yakın yerinde kabartma şeklinde Osmanlı arması motifi vardır. Kesici kısmın her iki yüzeyinde de kan oluğu mevcuttur. Kılıcın kını, ahşap üzerine deri kaplı olup, her iki ucu sarı metal ile kaplanmıştır. Ağız kısmına yakın yerde, birinin üzerinde üçgen formda bir tane taşıma halkası bulunan iki adet bilezik mevcuttur.

Teknik Özellikler : Kabza kısmında telkari ve kaplama, kesici kısım çelik dövmedir. Üzerinde kazıma motifler vardır.

Kın, ahşap üzerine deri kaplamadır.

Süsleme Programı : Kabza kısmın tutma yeri kaymayı engellemek için gümüş telkari kaplanmıştır. Kabzanın üst kısmı ve balçağı sarı metal kaplıdır. Balçak, yaprak şeklinde olup, yatay çıkıntı yapan kenarlarında oval birer delik vardır. Kesici kısmın kabzaya yakın yerinde, Osmanlı arması görülmektedir.

Örnek No : 32

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 65
Müze Envanter No	: 34
Eserin Adı	: Kınlı Subay Kılıcı
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Kitabesi	: Kesici kısmın kabza tarafındaki

başlangıcında "1910" yazdığı görülür.

Ölçüleri : En: 3,2 cm. , Boy: 101 cm.

Malzeme : Kabzada boynuz ve sarı metal, kesici

kısımda çelik kullanılmıştır.

Kılıcın kınında ahşap, deri ve sarı metal kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı, üzerine, boyuna diyagonal çizgiler oyulmuş boynuz ile kaplanmış olup, kabzanın diğer tarafları sarı metal ile kaplanmıştır. Kabzanın sarı metal kaplı uç kısmının, dışarı kartal gagası şeklinde çıkıntı yapan kısmının ortasında bir delik mevcuttur. Bu deliğe, ucunda deri bir püskül bulunan, deri bir ip geçirilmiştir. Kabzadan kesici kısma geçişte, "1910" tarihinin yazılı olduğunu görüyoruz. kesici kısmın her iki yüzeyinde de kabza tarafında çok geniş, iç tarafa doğru giderek daralan bir kan oluğu mevcuttur.

Kılıcın kını, ahşap üzerine deri kaplıdır. Ağız ve uç kısımları ise, sarı metal ile kaplıdır. Ağıza yakın yerde, üzerinde bir tane taşıma halkası olan, sarı metalden yapılmış bir bilezik bulunmaktadır.

Teknik Özellikler : Kabza kısmın tutma yeri boynuz kaplamadır. Kabzanın diğer tarafları sarı metal kaplamadır. Kesici kısım dövme çeliktir.

Kın, ahşap üzerine deri kaplamadır. Uçları sarı metal kaplamadır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabza kısmı kartal başı şeklindedir. Kabzanın tutma yeri, kaymayı engellemek için, boyuna diyagonal çizgiler oyulmuş boynuz ile kaplanmıştır. Kabzanın geri kalan diğer tarafları ise sarı metal ile kaplanmıştır.

Örnek No : 33

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 66
Müze Envanter No	: 35
Eserin Adı	: Kınlı Subay Kılıcı
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 2,8 cm. Boy: 97 cm.
Malzeme	: Kabza ve kesici kısım çeliktendir. Kabzanın

üzeri sarı metal ile kaplanmıştır. Kılıcın kını metalden olup onun üzerinde, sarı metalden iki adet bilezik vardır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı boğumlu olup, tutma kısmı, kılıcın kullanımı sırasında kaymayı engelleyerek rahatlık sağlaması amacıyla telle sarılmıştır. Kabzanın telle sarılı kısmının dışında kalan her yer sarı metal kaplamadır. Kabzanın alt tarafa bakan kısmında boydan boya bir balçak yer alır. Balçak da sarı metaldendir. Kesici kısım üzerine doğru çıkıntı yapan sarı metal

kısımın üzerinde, ay yıldız motifi ile bitkisel motifler görülür. Kesici kısmın her iki tarafında da çift kan oluşu vardır. Kılıcın kını, metalden yapılmış olup, üzerinde iki adet sarı metalden bilezik ve bu bileziklere takılmış bire taşıma halkası vardır. Kının uç kısmının etrafında da , sarı metalden, oval çıkıntı olduğu görülür.

Teknik Özellikler : Kesici kısım dövme çeliktir. Kabza kısmın üzerinde sarı metalden kaplama vardır. Ayrıca kabzanın tutma yeri kaymayı engellemek için tel ile sarılmıştır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabza kısmı ile balçağı, sarı metal kaplamadır. Bu sarı metal kaplama, kılıcın kesici kısmının üzerine doğru oval bir şekilde çıkıntı yaparak uzanır. Kılıcın, keskin tarafına doğru olan bu uzantı üzerinde, her iki tarafta da ay yıldız motifi ve bu motifin etrafını süsleyen, kıvrım dallardan oluşan, bitkisel süslemeler yer alır.

Örnek No : 34

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 67
Müze Envanter No	: 36
Eserin Adı	: Kınlı Subay Kılıcı
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarih / Dönemi	: 19. yy. sonu
Yapıldığı Yer	: Rus
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Kılıcın kını biraz paslanmıştır.
Kitabesi	: Kitabesi yoktur.
Ölçüleri	: En: 3,8 cm. Boy: 108 cm.
Malzeme	: Kılıç çeliktir. Kabzada deri ve demir de

kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı boğumlu deri kalplı olup, balçağı, demirden yaprak şeklinde dökülmüştür. Kesici kısmın her iki tarafında da birer tane kan oluğu vardır. Kılıcın kını, metaldendir. Üzerinde iki tane bilezik olup, bu bileziklerin uçlarında demirden birer tane taşıma halkası vardır.

Teknik Özellikler : Kabza, dövme çelik üzerine, kaymayı engellemek için deri kaplanmıştır. Kesici kısım da yine dövme çeliktir. Kılıcın kını, metal sac olup, kılıcı muhafaza edecek şekilde biçimlendirilerek açık kısımlar kaynaştırılmıştır.

Süsleme Programı : Kılıcın kabza kısmındaki balçağı yaprak şeklinde olup, yaprağın damarları ve dış konturları dışında kalan bölümleri ajur tekniğinde olduğu gibi kesilerek çıkarılmak suretiyle delik bırakılmıştır. Bunun dışında sade bir kılıçtır.

Örnek No: 35

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 68
Müze Envanter No	: 38
Eserin Adı	: Meç
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: İngiliz
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça yıpranmış olup, kesici kısmın uç tarafı kırıktır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 2,2 cm. , Boy: 99 cm.
Malzeme	: Kabza ve balçağı demirden, kesici kısmı çelikten yapılmıştır.
Tanımı	: Kılıcın kabza kısmı baklava dilimi motifli olup, yaprak şeklinde, demirden yapılmış balçağa sahiptir. Kesici kısmın her iki yan yüzeyinde birer tane kan oluğu vardır. Kılıç oldukça yıpranmış olup, kesici kısmın uç tarafı kırılmıştır.
Teknik Özellikler	: Kılıcın kabza kısmı ve balçağı demirden kesici kısım ise çelikten dövülerek şekillendirilmiştir.
Süsleme Programı	: Kılıcın kabzasının tutma yeri baklava deseni ile süslenmiştir. Balçağı, tutma yerine doğru, iç bükey bir forma sahip olan, yaprak şeklindedir.

Örnek No: 36

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 69
Müze Envanter No	: 39
Eserin Adı	: Kınlı Subay Kılıcı
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Rus
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 2,7 cm. , Boy: 98 cm.
Malzeme	: Kabza kısmı mika kaplamadır. Balçağı

demirdir. Kesici kısım çeliktir. Kını metaldendir.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı siyah renkte mika ile kaplanmıştır. Kartal motifli demir el muhafazasına sahiptir. Kılıcın sırtında mukavemeti mevcut olup, içe dönük şekilde uca doğru giderek, kan oluğunu teşkil etmektedir.

Kını metaldendir. Ağza yakın yerinde, üzerinde, demirden bir taşıma halkasının bulunduğu, bilezik mevcuttur.

Teknik Özellikler : Kabza kısmında mika kaplama vardır. Balçağı, dökme demirdir. Kesici kısım çelik dövmedir. Kını metalden olup, kılıcın şekline göre bükülerek şekillendirilmiştir.

Süsleme Programı : Kılıç oldukça sade bir görünüm arz eder. Kabza kısmındaki mika kaplamanın yanı sıra, yandan bakıldığında kartal şeklinde görünen el muhafazası dışında süsleme görülmez.

Örnek No: 37

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 70
Müze Envanter No	: 40
Eserin Adı	: Kınlı Subay Kılıcı
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 3 cm. , Boy: 99 cm.
Malzeme	: Kabza kısmında kemik ve sarı metal

kullanılmıştır. Keskin tarafı çeliktir. Kını metaldir.

Tanımı : Silahın kabza kısmı, kaymayı engellemek için, üzerine yatay çizgiler kazınmış olan kemik ile kaplıdır. Kabzanın kemik kaplı, tutma yerinin dışında kalan kısımları sarı metal ile kaplanmıştır. Balçağı, sarı metal olup, her iki tarafında da, üst kısma doğru kalp şeklinde uzantıya sahiptir. Bu uzantıların bir tanesinde ay yıldız motifi görülür. Kılıcın kesici tarafı, dış bükey forma sahip olup, her iki tarafında da, uca kadar uzanan bir kan oluşu vardır. Kılıcın kını, metaldendir ve üzerinde birer adet taşıma halkası bulunan, iki tane bilezik mevcuttur.

Teknik Özellikler : Kabza kemik kaplama yapılmıştır. Kabzanın kemik kaplama dışında kalan yerleri ve balçağı sarı metal kaplanmıştır. Kesici kısım, dövme çeliktir.

Kın metalden bükülerek yapılmıştır.

Süsleme Programı : Kabzanın tutma, üzeri yatay çizgili kemik ile kaplanmıştır. Balçağının, üst tarafa bakan, her iki tarafta da bulunan kalp şeklinde uzantısı vardır. Bunlardan, sadece sağ taraftakinin üzerinde, ay yıldız motifi yer almaktadır.

Örnek No: 38

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 71-72
Müze Envanter No	: 41
Eserin Adı	: Subay Kılıcı
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: İtalyan
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Kitabesi	: Kılıcın kesici kısmının başlangıcında "Ales

Gnuth Rumezanne" yazısı bulunmaktadır.

Ölçüleri : En: 2,8 cm. , Boy: 94 cm.

Malzeme : Kabza kısmında plastik ve demir

kullanılmıştır. Kesici kısım çeliktir.

Kın, metaldendir.

Tanımı : Kılıcın kabzası çentikli plastik kaplama olup, balçağı demirdendir. Kesici kısmın sağ yüzeyinde "Ales Gnuth Rumezanne" yazısı mevcuttur. Yine sağ yüzeyde, kartal, çeşitli silah, flama, haç işareti ve bitkisel motiflerden oluşan kabartma desenler vardır. Kesici kısmın sol yüzeyinde de kabartma bitkisel süslemeler olduğu görülür. Kan oluğu kesici kısmın uç tarafında ve çift sıralıdır.

Kılıcın kını, metaldir. Ağız kısmına yakın yerde, iki adet, üzerinde birer tane taşıma halkası bulunan bilezik vardır.

Teknik Özellikler : Kabzanın tutma yeri plastik kaplamadır. Kabzanın üst ve dip kısmının yanı sıra balçağı demirden yapılmıştır. Kesici kısım dövme çelik olup üzerinde kabartma çeşitli süslemeler görülür.

Kını, metaldir ve bükülerek şekillendirilerek üzerine iki adet bilezik geçirilmiştir.

Süsleme Programı : Kabza kısmın balçağı, haç şeklinde olup, yanlara uzanan kollarından boşta kalanının ucu aşağı doğru kıvrılmaktadır. Diğer kol ise yukarı doğru uzanarak kabzanın dip kısmıyla birleşmektedir. Kılıcın kesici kısmına geçince, sağ yüzeyde, yazı şeridi, kartal motifleri, silah motifleri, flama motifleri, tekrar haç işareti ve bitkisel motiflerden oluşan süslemeler olduğu görülür. Sol yüzeyde de, şerit içinde bitkisel süslemelerin ardından birbirini takip eden bitkisel süslemeler vardır.

Örnek No: 39

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 73
Müze Envanter No	: 42
Eserin Adı	: Kınılı Subay Kılıcı
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En:2,7 cm. , Boy: 102 cm.
Malzeme	: Kabza kısmında deri, gümüş ve sarı metal,

kesici kısımda çelik kullanılmıştır.

Kını metaldendir.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmı boğumlu olup, telkari kaplıdır.

Balçağı sarı metalden, yaprak şeklinde biçimlendirilmiştir. Kesici kısmın her iki yüzeyinde birer kan oluşu vardır.

Kılıcın kını, metaldendir. Üzerinde, uçlarında birer taşıma halkası bulunan iki adet bilezik vardır.

Teknik Özellikler : Kabza kısmında, deri üzerine gümüş telkari uygulanmıştır. Kabzanın geri kalan yerleri sarı metal ile kaplanmıştır. Kesici kısım dövme çeliktir.

Kını metalin bükülmesiyle şekillendirilmiştir.

Süsleme Programı : Kabzanın tutma yerinde, kaymayı engellemek için deri üzerine, ip şeklinde birbirine sarılmış tellerin dolanmasıyla oluşturulmuş, telkari uygulamasının kullanıldığı görülür. Kabzanın üst ve dip kısmı sarı metal ile kaplanmıştır. Balçak kısmı sarı

metaldendir ve yatay düzlemde, damarları ve dış kontürlerinin arasında kalan kısımları olmayan yaprak şeklinde düşünülmüştür.

Örnek No: 40

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 74
Müze Envanter No	: 45
Eserin Adı	: Kınılı Subay Kılıcı
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 2,5 cm. , Boy: 96 cm.
Malzeme	: Kabza kısmında, kemik ve demir, kesici

kısımında, çelik kullanılmıştır.

Kın metaldir.

Tanımı : Kılıcın kabzası üzerinde çok ince baklava dilimi motifleri kazınmış, koyu kahverengi kemik ile kaplanmıştır. Bu kemik parçalar, kabzanın metal kısmına sağ ve solda iki adet perçinle tutturulmuşlardır. Balçağı, demirdir ve kesici kısma bakan alt yüzeyinde, kabartma, ay yıldız motifi vardır.

Kesici kısmın her iki yüzeyinde, kabza bitiminden itibaren, birbirine çapraz iki adet kılıç ve taç motifi işlenmiş olduğu görülür. Sırt mukavemeti, uçta kan oluğu ile birleşmektedir.

Teknik Özellikler : Kabza kemik kaplamadır, üzerinde kazıma yapılmıştır. Kemikler kabzaya perçinlenmiştir. Balçakta kabartma süsleme vardır. Balçak dökme kesici kısım dövmedir. Kesici kısımda kazıma süslemeler vardır.

Süsleme Programı : Kabza, üzeri baklava dilimi deseni kazınmış kemik kaplıdır. Balçağı oval olarak şekillendirilmiştir ve kesici

kısma bakan alt yüzeyinde kabartma ay yıldız motifi vardır. Kesici kısmın kabza tarafına, birbirine çapraz iki adet kılıç ve taç motifi işlenmiştir.

Kın, metaldir ve ağza yakın yerinde, ucunda bir tane taşıma halkası bulunan bileziği vardır.

Örnek No: 41

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 75
Müze Envanter No	: 48
Eserin Adı	: Kınlı Kılıç
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Kılıcın kını yıpranmıştır. Ucunda bulunan bakır kaplama düşmüştür.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 2,5 cm. , Boy: 80,5 cm.
Malzeme	: Kabzada, deri, gümüş ve sarı metal, kesici kısımda çelik kullanılmıştır.

Kınında, ahşap, deri ve bakır kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabza kısmının tutma yeri, deri kaplama olup, gümüş telkari işleme ile boğumlar oluşturulmuştur. Balçağı, sarı metalden yapılmıştır. Balçağın sol tarafı hareket kabiliyetlidir. Üzerine denizci arması işlenmiştir.

Kesici kısım, hafif dışbükey formla uzanmaktadır. Her iki yüzeyinde de iki tane kan oluğu vardır.

Kın, ahşap üzerine deri kaplamalıdır. Oldukça tahrip olmuştur. Ağız kısmı, iki parça, üzeri bitkisel motiflerle süslü, bakır plaka ile kaplanmıştır. Bakır plakaların uçları, zikzak şeklindedir. Ağız kısmında bulunan bakır plakanın sağ tarafında denizci arması işlenmiştir. Sağ tarafında ise bir adet taşıma halkası mevcuttur. Kının, uç tarafındaki kaplama düşmüştür.

Teknik Özellikler : Kabzanın tutma yerinde, deri üzerine gümüş telkari sarıdır. Kabzanın gelir kalan yerleri, sarı metal kaplamadır. Balçağı, sarı metalden dökmedir.

Kesici kısım, elik dövmedir.

Kın, ahşap üzerine deri kaplamadır. Ağız kısmında iki sıra, üzeri bitkisel motiflerle işlenmiş bakır kaplama bulunur.

Süsleme Programı : Kabzanın tutma yeri, deri üzerine gümüş telkari ile sarılarak boğumlandırılmıştır. Kabzanın st ve dip kısmı sarı metal kaplamadır. Balçağı sarı metal olup, üzerinde denizci arması bulunmaktadır.

Kın, ağı üzerine deri kaplamadır. Ağız kısmında, iki sıra, üzeri kıvrım dallar ve yaprak desenleri ile işlenmiş bakır kaplama bulunur. Bu kaplamalardan, ağız kısmında bulunanın uca bakan tarafı, onu takip eden kaplamanın her iki uç tarafı zikzak şeklinde şekillendirilmiştir. Ağız kısmındaki bakır kaplamanın, sağı yan tarafında, denizci arması mevcuttur.

Örnek No: 42

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 76
Müze Envanter No	: 54
Eserin Adı	: Düz Kılıç
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 1856
Yapıldığı Yer	: Fransız
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır.
Kitabesi	: Kabzanın sırtında "No Imp that 1856 Drgn

No: 1854" yazılıdır.

Ölçüleri : En: 3,3 cm. , Boy: 116 cm.

Malzeme : Kabzada, deri ve sarı metal , kesici kısımda çelik kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabzasının uç kısmı sarı metal kaplıdır. Tutma yeri deri üzerine tel sarılarak boğumlandırılmıştır. Balçağı sarı metalden işlemelidir.

Kesici kısım çeliktir. Her iki yüzeyinde de kılıcı boydan boya kaplayan ikişer adet kan oluğu vardır. Kabzanın sırtında "No Imp that 1856 Drgn No: 1854" yazılıdır. Kılıç oldukça yıpranmıştır. Kını yoktur.

Teknik Özellikler : Kabzanın tutma yeri deri kaplanıp, üzerine tel sarılarak boğumlandırılmıştır. Kabzanın iç kısmı sarı metal kaplıdır. Balçağı sarı metalden dökmedir. Ajur tekniği ile süslenmiştir.

Kesici kısım dövme çeliktir.

Süsleme Programı : Kılıcın kabzasının uç kısmı sarı metal kaplı olup, dip kısmında sarı metalden daire şeklinde bir kabara bulunur. Kabzanın tutma yeri deri kaplanıp üzeri tel sarılmak suretiyle boğumlandırılmıştır. Balçağı, sarı metalden ajur tekniğiyle işlenmiştir.

Örnek No: 43

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 77
Müze Envanter No	: 58
Eserin Adı	: Kınlı Subay Kılıcı
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: En: 3,2 cm. , Boy: 94,8 cm.
Malzeme	: Kılıcın kabza kısmında, kemik ve sarı

metal, kesici kısmında çelik kullanılmıştır.

Kınında, ahşap, deri ve sarı metal kullanılmıştır.

Tanımı : Kılıcın kabzası, tokmak formunda olup, üzeri koyu renk kemik ile kaplanmıştır. Kabzanın çevresi ince bir metal şeritle sarılmıştır. Balçak kısmı, sarı metalden, koç başı formundadır.

Kesici kısım çeliktir. Her iki yüzeyinde iki adet kan oluğu vardır.

Kın, ahşap üzerine deri kaplı olup, ağız ve uç kısmına sarı metal plakalar geçirilerek, korumalık oluşturulmuştur. Ağız kısımdaki metal kaplamanın üzerinde, kabartma, ay yıldız motifi bulunmaktadır. Ağız kaplamasına bitişik ve hemen onun alt kısmında olmak üzere iki adet, sarı metalden bileziği vardır. Bileziklerin üst yan kenarlarında birer tane taşıma halkası bulunur.

Teknik Özellikler : Kabza kemik kaplamadır. Balçak kısmı, koçbaşı şeklinde sarı metalden dökmedir.

Kesici kısım dövme çeliktir.

Kın ahşap üzerine deri kaplamadır. Ağız ve uç kısmı sarı metalle kaplanarak koruma oluşturulmuştur.

Süsleme Programı : Kılıcın kabza kısmı tokmak şeklindedir. Üzeri kemik kaplıdır. Balçak, sarı metaldendir ve koç başı formuna sahiptir. Kılıcın kını, ahşap üzerine deri kaplıdır. Ağız ve uç kısmında sarı metalden korumalık bulunur. Ağız kısmındaki korumalığın her iki yüzeyinde ay yıldız motifi vardır.

Örnek No: 44

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 78
Müze Envanter No	: 28
Eserin Adı	: Çok Ağızlı Kesici Silah
Türü	: Kesici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 15. yy.
Yapıldığı Yer	: -
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silahta yıpranmalar vardır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Boy: 70 cm.
Malzeme	: Çelik ve deri
Tanımı	: Silah dövme çeliktir. Sap kısmında tutma

yeri, deri iplerle örülmüştür. Gövde kısmı, tırpan gibi eğimlidir ve her iki tarafı da keskindir. Bu kısmın alt tarafı ile uç kısmına, ay şeklinde iki tane daha her iki tarafı keskin parçalar eklenmiştir. Uç kısmındaki ay şeklindeki çıkıntı, alt taraftakinden daha büyüktür.

Teknik Özellikler : Silah çelikten dövülerek yapılmıştır. Sap kısmında tutma yeri deri iple örülmüştür. Ana kesici gövde tırpan gibi eğimlidir. Bu gövdenin üzerinde ay şeklinde iki tane daha kesici çıkıntı vardır.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur.

C. VURUCU SİLAHLAR

Örnek No: 45

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 79
Envanter No	: 12
Eserin Adı	: Şeşper
Türü	: Vurucu Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 17. yy.
Yapıldığı Yer	: -
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Yarıçapı : 2,2 cm. Boy : 69,6 cm.
Malzeme	: Silahın bütünü demirdendir.
Tanımı	: Şeşper , bir sap ve bir de 7 parça üçgen plakanın oluşturduğu kanatlı vurucu kısımdan meydana gelmektedir. Sap kısmının üzeri, zikzak desenleri ile süslüdür. Ayrıca en uçta, vurucu kısmın hemen üst tarafında bir kaide üzerinde, top şeklinde küçük metal bir parçası bulunur.

Teknik Özellikler : Şeşperin ,önce sapı dökme olarak yapılıp, uç kısımlardaki vurucu plakalar sonradan eklenmiştir.

Süsleme Programı : Silahın sap kısmının üzerinin, baştan uç taraftaki vurucu parçaların olduğu yere kadar olan bölümünde, kırık çizgilerin oluşturduğu zikzak motifli bir kompozisyonla süslenmiş olduğu görülür.

Örnek No: 46

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 80
Müze Envanter No	: 3
Eserin Adı	: Çivili Topuz
Türü	: Vurucu Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır. Üzerindeki demir

parçalarda paslanmalar görülür.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Çapı: 5,5 cm. , Boy: 76.5 cm.
Malzeme	: Gövdesi ve tutma yeri ahşaptır. Üzerindeki çiviler ile Tutma yerindeki kaplama ile ona bağlı iki halka demirdir.

Tanımı : Silahın gövde ve sap kısımları tek parça ahşaptan yapılmıştır. Gövde kısmın uç kısmına doğru, belli bir sıra dahilinde 16 adet uçları sivri demir çiviler yerleştirilmiştir. Sap kısmının tutma yeri, 22,5 cm. boyunda iki parça demir levhayla kaplanmış olup ucunda iki demir halka bulunmaktadır.

Teknik Özellikler : Silahın gövde ve sap kısımları tek parça ahşaptır. Gövde kısmın üzerine 16 adet uçları sivri çivi yerleştirilmiştir. Sap kısmının tutma yeri iki adet demir levha ile kaplanmıştır.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur.

Örnek No: 47

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 81
Müze Envanter No	: 4
Eserin Adı	: Çivili Topuz
Türü	: Vurucu Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmış olup üzerindeki demir

parçalar paslanmıştır.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Çapı: 6 cm. , Boy: 77,3 cm.
Malzeme	: Gövde ve sap kısmı tek parça ahşaptır.

Üzerindeki çiviler ve tutma yerindeki kaplamalar ile ucundaki bir adet halka demirdir.

Tanımı : Silahın gövde ve sap kısımları tek parça ahşaptan olup, gövdenin baş kısmına, belli bir sıra ile 18 adet , uçları sivri çivi yerleştirilmiştir. Sap kısmının tutma yerine, 20 cm. boyunda 2 adet demir parça ile kaplama yapılarak, ucuna bir adet demir halka tutturulmuştur.

Teknik Özellikler : Gövde ve sap kısmı tek parça ahşaptan oymadır. Gövde kısmının uç tarafına doğru belli bir sıra ile uçları sivri 18 adet demir çivi yerleştirilmiştir. Tutma yerinde iki parça demir kaplama mevcuttur.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur.

D. DELİCİ SİLAHLAR

Örnek No: 48

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 82
Müze Envanter No	: 9
Eserin Adı	: Mızrak
Türü	: Delici Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Mızrağın gövde ve dip kısımlarında kırık

vardır. Dip kısmı düşmüştür.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Çapı : 3,3 cm. , Boy: 178 cm.
Malzeme	: Ahşap ve demir kullanılmıştır.
Tanımı	: Ahşaptın oluşan gövdenin uç kısmında 19

cm. boyunda sivri demirden oluşan bölüm silindirik bir boğumdan sonra iki uzun dille gövdeye part edilmiştir. Sap kısmı kırık olup parçası yoktur. Ayrıca gövdede kırık vardır.

Teknik Özellikleri : 19 cm. Boyundaki sivri uç iki uzun dille gövdeye rapt edilmiştir. Gövde (sap) ahşaptır.

Süsleme Programı : Süsleme yoktur

E. ATICI SİLAHLAR

Örnek No: 49

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 83
Müze Envanter No	: 5
Eserin Adı	: Yay
Türü	: Atıcı Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Çapı: 2,5 cm. , Boy: 137 cm.
Malzeme	: Ahşap.
Tanımı	: Yay, tek parça ahşaptan olup uçları sivri,

ortaya doğru kalınlaşan bir yapıdadır. Uç tarafların birinde 3 diğesinde 4 deri boğumu vardır.

Teknik Özellikler : Yay, ahşaptan yapılmış olup uçları sivri ortaya doğru kalınlaşan bir yapıya sahiptir. Uçlarında deriden boğumlar oluşturulmuştur.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur.

Örnek No: 50

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 84
Müze Envanter No	: 6
Eserin Adı	: Ok
Türü	: Atıcı Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Dindeki kemik kısımda kırık vardır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Çapı: 1,1 cm. , Boy: 64,5 cm.
Malzeme	: Ahşap, kemik
Tanımı	: Ok Ağaçtan yapılmış olup delici kısım

sivriltilmiştir. Dip kısmın ucunda ise kemik bir parça bulunur. Kemik parça kırıktır.

Teknik Özellikler : Ok, ahşaptan yapılmış olup delici kısmın ucu sivridir. Dip kısmında kemik bir parça bulunur. Parçanın uç kısmı kırıktır.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur.

Örnek No: 51

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 85
Müze Envanter No	: 7
Eserin Adı	: Ok
Türü	: Atıcı Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Dip kısmında kırık vardır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Çapı: 0,9 mm. , Boy: 68 cm.
Malzeme	: Ahşap
Tanımı	: Ok, ahşaptan yapılmıştır. Delici kısmında

ucu sivri konik bir demir bulunur. Dip kısmında iki adet altın yaldızlı şerit vardır. Dip kısmı kırıktır.

Teknik Özellikler : Ağaçtan yapılmış olan okun delici kısmının ucunda konik sivri bir demir takılıdır. Dip kısmında iki adet altın yaldız kaplı şerit bulunur.

Süsleme Programı : Dip kısmında iki tane altın yaldızlı şerit vardır.

Örnek No: 52

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 86
Müze Envanter No	: 8
Eserin Adı	: Ok
Türü	: Atıcı Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Okun dip kısmında bulunan iki adet altın yıldız hasar görmüştür. Ucundaki konik delici kısım paslanmıştır.
Kitabesi	: Dip kısmındaki iki altın yıldız arasında kalan kısımda Osmanlıca 996 rakamları mevcuttur.
Ölçüleri	: En 0,9 mm. , Boy: 66,7 cm.
Malzeme	: Ok ahşaptandır. Delici ucu demirdendir.
Tanımı	: Ok ahşaptan yapılmıştır. Delici ucunda konik formlu sivri demir uç takılıdır. Okun dip kısmında iki altın yıldızlı şerit bulunmaktadır. Bu iki şeridin arasında Osmanlıca 996 rakamı bulunmaktadır.
Teknik Özellikler	: Okun delici kısmı demirden yapılmıştır ve konik bir yapıya sahiptir. Dip kısmında iki sıra altın yıldız şerit bulunur.
Süsleme Programı	: Okun dip kısmındaki iki sıra altın yıldızlı şerit dışında süslemesi yoktur.

Örnek No: 53

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 87
Müze Envanter No	: 2
Eserin Adı	: Ok Hedefi
Türü	: Talim Teçhizatı
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 17. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır. Süslemeleri silikleşmiştir.
Kitabesi	: Hedefin Yan yüzünde Şemse motifi içinde

Osmanlıca "Topçu başı Mustafa Ağa....." Yazmaktadır.

Ölçüleri	: Çapı: 16 cm. , Boy 32 cm.
Malzeme	: Ahşap
Tanımı	: Ok hedefi silindirik bir kütükten ibarettir.

Silindirin bir yüzü hedefgah olarak kullanılmıştır. Hatta hedefgahın üzerinde, hedef olarak kullanıldığı dönemden kaldığı sanılan iki ok bulunmaktadır. Oklardan birinin arka kısmı kırık durumdadır. Diğerinin de hedefi delerek, ucunun diğer yüzeyden çıktığı gözlenmektedir. Ok hedefinin yan yüzeylerinin uç kısımlarında bir sıra rumilerden oluşan bitkisel süslemeler görülür. Yine yan yüzeyde şemse içinde Osmanlıca kitabe bulunur. Kitabede "Topcu başı Mustafa Ağa "yazmaktadır. İçinde Osmanlıca kitabenin bulunduğu şemsenin dört tarafında çiçek motifleri bulunmaktadır. Bu süslemeler oldukça silikleşmiştir. Süslemeler hedefin üzerine açık renk boya ile çizilmişlerdir.

Teknik Özellikler : Ok hedefi yuvarlak bir kütükten oluşmaktadır. Silindirik bir formdadır. Silindirin iki yüzü atış talimi için kullanılmıştır. Yan kısımları üzerinde Boya ile yapılmış Bitkisel süslemeler ve kitabe kısmı yer alır.

Süsleme Programı : Silindir şeklindeki ok hedefinin yan kısımlarının uçlarında, bir şerit halinde, rumilerden oluşan bitkisel süslemeler bulunmaktadır. Yan yüzeyde bir şemse içinde Osmanlıca harflerden oluşan kitabe kısmı yer alır. Kitabe kısmının bulunduğu şemsenin dört kenarına çiçek motifleri yerleştirilmiştir. Bütün bu süslemeler ve kitabe zemin üzerine açık renk boya ile çizilmişlerdir.

F. ATEŞLİ SİLAHLAR

Örnek No: 54

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 88-89
Müze Envanter No	: 278
Eserin Adı	: Fitilli Tüfek (Yemenkari)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 16. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Tüfek oldukça yıpranmıştır. Kundak

üzerinde çatlaklar vardır. Namluyu kundağa bağlayan bileziklerin biri düşmüştür. Dipçik üzerindeki sarı metal süsleme plakalarından bazıları düşmüştür.

Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 18 mm. , Boy: 147 cm.
Malzeme	: Dipçik, gövde ve kundak ahşaptır. Dipçik gerisine ahşap bir kılıf (tokmak) geçirilmiştir. Ateşleme tertibatı ve namlu çeliktir. Dipçik üzerinde sarı metalden süslemeler vardır.

Tanımı : Tüfeğin dipçik, gövde ve kundak kısmı tep parça ahşaptan olup, dipçik gerisine ahşap bir kılıf geçirilmiştir. Dipçik yüzeyinde daire, üçgen ve baklava dilimi şeklindeki sarı metal parçalarla süslemeler yapılmıştır. Silahın namlusu iki adet bilezikle kundak üzerine tutturulmuştur. Bileziklerden gerideki düşmüştür. Namlu, genişten daralan silindirik bir yapıya sahiptir. Namlu üzerinde çiçek ve kurşun motifleri vardır. Silahın namlu altında bir harbi yuvası olup harbisi mevcut değildir. Tüfeğin tetik korumalığı yoktur. silah oldukça yıpranmış olup kundak üzerinde çatlak ve kırıklar vardır.

Teknik Özellikler : Dipçik, gövde ve kundak tek parça ahşaptan oymadır. Dipçik gerisine ahşaptan bir kılıf (tokmak) geçirilmiştir. Dipçik üzerinde daire, üçgen ve baklava dilimi şeklindeki sarı metal parçalarla çeşitli süslemeler yapılmıştır. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Namlu üzerinde kabartma ve kazıma bitkisel ve geometrik süslemeler bulunur. Namlu başlangıçta geniş sonradan daralan silindirik bir forma sahiptir.

Süsleme Programı : Silahın dipçik kısmının gerisine ahşap bir kılıf geçirilmiştir. Bu ahşap kısmın bitiminden sonra dipçiğin sağ tarafına üçgen sarı metal bir parça koyulmuştur. Devamında daire şeklindeki altı adet sarı metal parça bir araya getirilerek üçgen bir şekil oluşturulmuştur. Dipçiğin sol tarafında ise altta üçgen formdaki parça yoktur, veya düşmüştür. Üstte ise beş daire şeklinde parça, en tepede baklava dilimi şeklinde bir parça bir araya getirilerek yine üçgen bir form elde edilmiştir. Ancak orta sıradaki daire şeklindeki parçalardan biri düşmüştür. Namlu gerisinin üst kısmında dilimli bir motif ve altında papatya motifleri yer alır. Namlu gerisini ayıran dekoratif bileziklerin alt kısmında ise bir çiçek, altında kurşun motifi ve onun altında da bir çiçek motifi bulunur. Namlu ağzı dilimli bir şekilde hafif dış bükey olarak son bulur.

Örnek No: 55

Çizim No	: 19
Fotoğraf No	: 90-91-92-93
Müze Envanter No	: 279
Eserin Adı	: Fitilli Tüfek (Anadolukari)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 16. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça harap bir durumdadır. Tüfeğin

dipçik kısmındaki süslemelerin çoğu düşmüştür. Kundak kısmının sol tarafında kırık vardır. Harbi kısmı yıpranmış olup harbisi yoktur. Ateşleme mekanizmasında ve namlusunda paslanmalar vardır. Namlu üzerindeki altın yaldızlardan bir kısmı dökülmüştür.

Kitabesi : Namlu gerisinin üzerinde Osmanlıca harflerle "Ser Tüfekciyan Ameli Ahmet" yazısı bulunmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 23 mm. , Boy: 143 cm.

Malzeme : Dipçik Gövde ve Kundak Kısımları ahşaptır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Dipçik üzerinde bağa, sedef ve yarı kıymetli taşlardan oluşan süslemeler vardır. Gövdenin sağ tarafında sarı metal bir kaplama bulunur. Namlu üzerindeki süslemelerin yüzeyleri altın yaldızla süslenmiştir.

Tanımı : Tüfeğin, dipçik gövde ve el kundağı tek parça ahşap- tan yapılmıştır. Dipçik beşgen bir forma sahiptir. Dipçik üzerinde kakma süslemeler bulunmaktadır. Ancak, bu süslemelerin pek çoğu dökülmüştür. Silahın sağ yan tarafında sarı metal bir plaka bulunmaktadır. Namlu başlangıçta geniş, sonradan daralan silindirik bir forma sahiptir. Namlu gerisinin üzerinde, bitkisel tarzda yapılmış kabartma süslemelerin yanı sıra, Osmanlıca harflerle yazılmış "Ser Tüfekciyan Ameli Ahmed" şeklindeki kitabe kısmı bulunmaktadır. Namlunun uç kısımlarının üzerinde de bitkisel ve

geometrik tarzda yapılmış süs- lemer bulunup, namlu üzerinde bulunan bütün süslemelerin üzerleri altın yaldızla kaplanmıştır. Ancak altın yaldızlarında çoğu dökülmüştür. Silahın sol tarafında iki adet taşıma halkası mevcuttur. Harbisi yoktur. Silah oldukça yıpranmış olup özellikle kundak kısmında kırıklar vardır.

Teknik Özellikler : Silahın dipçik gövde ve kundak kısımları tek parça ahşaptan oymadır. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Dipçik üzerinde kakma süslemeler yapılmıştır. Namlu yüzeyinde kabartma bitkisel ve geometrik desenler vardır. Bu desenlerin yüzeyleri altın yaldızla süslenmiştir.

Süsleme Programı : Tüfeğin dipçiği beşgen bir forma sahiptir. Dipçiğin orta kısmında sekiz sıra kakma süslemeler vardır. Bunlardan muhtemelen bilezik şeklinde olan kısımlar düşmüştür. Düşen kısımların arasında yan yana bir sıra , ortada yarı kıymetli kırmızı renkli bir taş etrafında, içinde yıldız motifi olan altı adet daire şeklindeki kakmaların bir araya gelerek oluşturdukları çiçek motifleri bulunmaktadır. Ortadaki kırmızı renkli taşların biri hariç hepsi düşmüştür. Son bordürde ise, ortalarında ve aralarında, içinde yıldız motifli daire şeklindeki kakmalardan bulunan, yan yana dizilmiş ahşap kakma olan lale motifleri yer almaktadır. Dipçiğin sağ ve sol tarafları ile alt kısmında, şemse şeklinde bağa üzerine, içinde, yıldız motifi olan dairelerin ve kırmızı renkli yarı kıymetli taşların bir araya gelmesiyle oluşturulmuş, çiçek motifli kompozisyondan oluşan, kakma süslemeler bulunmaktadır. Namlu gerisinin üzerinde bitkisel tarzda yapılmış kabartma süslemeler yapıp üzeri altın yaldızla kaplanmıştır. Bu kısımda birde, üzeri altın yaldızla kaplı Osmanlıca harflerle yazılmış kitabe bulunmaktadır. Namlunun uç kısmının üzerinde de bitkisel tarzda yapılmış olan kabartma süslemelerden vardır. Namlunun uç kısmının devamında, namluyu helezonik olarak dolanan kabartma şerit motiflerinden oluşan kısım bulunur. Namlu, üzerinde yan yana dizilmiş olan ve altın yaldızla süslenmiş damla motiflerinin bulunduğu dış bükey kısımla son bulmaktadır.

Örnek No: 56

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 94-95
Müze Envanter No	: 285
Eserin Adı	: Fitilli Metris Tüfeği
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 16. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça yıpranmıştır. Dipçik kısmında kırıklar vardır. Namluda paslanmalar görülür.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 26 mm. , Boy: 228 cm.
Malzeme	: Dipçik ve kundak kısımları ahşaptır. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir. Silah yere ucu sivri, demir bir çubukla oturtulmaktadır.
Tanımı	: Dipçik ve kundak kısımları tek parça ahşaptan imal edilmiştir. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktendir. Namlu ahşap kundağın üzerine oturtulmuştur. Silah, namlunun altındaki ucu sivri bir demir yardımıyla yere sabitlenmektedir. Oldukça yıpranmış olduğu görülmektedir.
Teknik Özellikler	: Ateşleme tertibatı fitillidir. Ateşleme mekanizması ve namlusu dökme çeliktendir. Dipçik ve kundak kısımları tek parça ahşaptan oymadır. Silah yere ucu sivri demir bir çubuk yardımıyla oturtulmaktadır.
Süsleme Programı	: Silahın süslemesi yoktur.

Örnek No: 57

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 96-97-98-99
Müze Envanter No	: 267
Eserin Adı	: Fitilli Metris Tüfeği
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 17. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Tüfek oldukça yıpranmıştır. Dipçik

kısımındaki kemik plakalardan biri düşmüştür. Ateşleme mekanizmasının sağında bulunan palmet şeklindeki metal kaplamanın bir kısmı kırıktır. Ayrıca dipçikteki bileziklerden ortada bulunanın üst kısmındaki kabartma çiçeklerden bir tanesi düşmüştür. Namlu üzerindeki altın yaldızlı süslemelerin büyük çoğunluğu düşmüştür.

Kitabesi : Namlu üzerinde Osmanlıca birtakım yazılar vardır. Ancak okunamamıştır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 41 mm. , Boy: 145 cm.

Malzeme : Gövde dipçik ve kundak ahşaptır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Tüfeğin üzerinde; kemik, sarı metal, gümüş ve yer yer altın kullanılarak yapılmış süslemeler vardır.

Tanımı : Fitilli ateşleme mekanizmasına sahip olan tüfeğin dipçik, gövde ve kundak kısımları yekpare ahşaptır. Dipçik, düzgün olmayan altıgen forma sahip olup, üzeri kemik plakalar, gümüş bilezikler ve palmetlerle süslenmiştir. Bileziklerin üzerinde sarı metalden çiçek süslemeleri bulunur. Silahın gövde kısmında da üzerinde sarı metalden çiçekler olan palmet şeklindeki kaplamalardan vardır. Silahın namlusunun üst kısmında çeşitli bitkisel süslemelerin yanı sıra bugün okunamayan Osmanlıca birtakım yazılar bulunmaktadır. Namlu üzerinde ve namluyu kundağa bağlayan bileziğin üzerinde altın yaldız parçaları vardır. Namlu altında bir adet barut

baskı çubuğu mevcuttur. Silahın üç tane sağda üç tane solda olmak üzere toplam altı tane bağlama halkası vardır. Ancak bu halkalardan da bazıları düşmüştür.

Teknik Özellikler : Dipçik gövde ve kundak tek parça ahşaptan oyularak yapılmıştır. Ateşleme tertibatı ve namlu dökme çeliktir. Dipçik kısmında kemik kaplamalar vardır. Dipçik gövde ve kundak kısmında gümüş kaplamalar görülür. Gümüş kaplama plakaların üzerlerinde kazıma desenler vardır. Ayrıca bu kaplamaların üzerlerine çiçek desenli çiviler monte edilmiştir. Namlu üzerinde ve namluyu kundağa bağlayan bileziklerin üzerinde altın kakma görülür. Namlu üzerinde, kazıma tekniğinde yapılmış çeşitli bitkisel formda desenler ve Osmanlıca birtakım yazılar bulunur.

Süsleme Programı : Dipçik, altıgen forma sahip olup, en uç kısmı dört sıra kemik plakayla kaplanmıştır. Kemik kaplamalı kısımdan sonra üzerinde çiçek motifli sarı metal çivilerin monte edildiği üç adet gümüş bilezik bulunur. Buradaki bileziklerden ortadaki diğerlerine göre daha kalındır ve üzerindeki çiçekler daha büyüktür. Bileziklerin bittiği yerden sonra, silahın her iki yanında, tepe kısımları kundak tarafına dönük olan palmet şeklinde gümüş plaka ve bu gümüş palmetlerin üzerinde üç adet sarı metalden yapılmış çiçek şeklindeki çivilerden bulunur. Ateşleme mekanizmasının her iki yan kısımlarında da yine bu kez uçları aşağıya dönük olan, palmet şeklinde gümüş kaplama olduğu görülür. Bu palmetlerin de üzerinde birer tane çiçek şeklindeki çivilerden vardır. Bu gümüş plakaların yüzeylerinde çevrelerini zikzak şeklinde dolaşan süslemeler vardır. Silahın ateşleme mekanizmasının üst kısmında üzerinde baklava dilimi desenleri olan şerit şeklinde sarı metal bir parça bulunur. kundağın başlangıcında, namlunun alt kısmında, üzerinde zikzak şeklinde çizgilerle bitkisel motiflerin işlenmiş olduğu gümüş bir bilezik mevcuttur. Bu bileziğin hemen yan tarafında namluyu kundağa bağlayan sarı metalden bir başka bilezik vardır. Bu bileziğin üst kısmı palmet şeklindedir ve içinde altın yaldızla yapılmış bitkisel süslemeler bulunur. Kundağın uç kısmında da gümüş bir bilezik vardır. Bu bileziğin alt kısmında, ucu tetiğe dönük olan bir palmet vardır. Bileziğin ve palmetin içi zikzaklı çizgilerle bitkisel formda süslenmiştir. Namlunun üzerinde, dört ayrı yerde bulunan

kaval silmelerin yüzeylerinde altın yıldız süslemelerinin olduğunu görürüz. Ancak altın yıldızların çoğu düşmüştür. Namlu üzerinde ayrıca, palmet, şemse ve hatayi şeklinde çiçeklerden oluşan bitkisel bezemeler mevcuttur. Ancak bunlarda oldukça yıpranmışlardır. Bu yüzden belirgin değildirler. Namlu üzerinde bitkisel desenlerin yanı sıra aşınmış olduğundan okunamayan Osmanlıca yazılar da mevcuttur. Tüfeğin tetik muhafazası yoktur. Tetik çevresinde şemse şeklinde sarı metalden bir parça bulunur.

Örnek No: 58

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 100
Müze Envanter No	: 265
Eserin Adı	: Çakmaklı Metris Tüfeği
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça yıpranmıştır. Kundak

kısımının ucunda kırık vardır. Kundağın yan kısımlarında üçü sağ üçü sol tarafta bulunan kemik kakmalardan biri düşmüştür. Namluda paslanmalar mevcuttur.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 18 mm. , Boy: 223 cm.
Malzeme	: Gövde ve dipçik kısmında ahşap,

ateşleme mekanizması ve namluda çelik kullanılmıştır. Namlu kısmında ve kundakta sarı metal ve kemik parçalar vardır.

Tanımı : Tüfeğin dipçik gövde ve kundak kısmı tek parça ahşaptandır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Namlu ahşap kundağa dört adet sarı metal levha ile tutturulmuştur. Orijinalinde tetik korumalığı bulunmaz. Kundak kısmının yan kısımlarında üç tane sağda, üç tane solda olmak kaydıyla toplam altı tane, kemik kakma bulunur. Sağdaki kakmalardan bir tanesi düşmüştür. Kundağın ucunda kırık vardır.

Teknik Özellikler : Gövde, dipçik ve kundak kısmı tek parça ahşaptan oyulmuştur. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Namluyu kundağa tutturmak için sarı metal levhalar kullanılmıştır. Silahın kundak kısmının her iki tarafında kemik kakmalar mevcuttur.

Süsleme Programı : Silahın kundağının her iki yan kısımlarında, üçerden altı tane, altı köşeli kemik kakma vardır. Bunlardan bir tanesi düşmüştür.

Örnek No: 59

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 101-102-103
Müze Envanter No	: 271
Eserin Adı	: Kaval Namlu
Türü	: Ateşli Silah Parçası
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Sadece namlu kısmı mevcuttur. Diğer

taraflar yoktur. Namluda paslanmalar görülür. Üzerindeki altın yaldızlarda dökülmeler vardır.

Kitabesi : Namlunun başlangıç yerindeki bağlantı şeridinin üzerinde, Osmanlıca harflerle "Sahibi-ha Hazret-el Hacı Ali" yazılı olduğu görülmektedir.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 13 mm. , Boy: 119 cm.

Malzeme : Namlu çeliktendir. Üzerinde altın yaldız kakma süslemeler vardır.

Tanımı : 18. yy. a tarihlendirilen namlu bir tüfeğe aittir. Namlunun yüzeyi birbiri içine geçmeli dalga motifleriyle süslenmiştir. Namlunun başlangıç ve bitiş yerlerinin üst kısımlarında bitkisel tarzda altın yaldızlı süslemeler bulunmaktadır. Namlu ağzında kabartma damla motifleri vardır. namlunun şerit şeklindeki bağlantı parçasının üzerinde, Osmanlıca olarak altın yaldızla "Sahibi-ha Hazret- el Hacı Ali" yazısı bulunmaktadır.

Teknik Özellikler : Namlu dökme çeliktir. Yüzeyi birbiri içine geçen dalgalı şekillerle hareketlendirilmiştir. Namlunun ucunda kabartma desenler bulunur. Baş ve son kısımlarının üzerlerinde altın kakma bitkisel bezemeler bulunur.

Süsleme Programı : Namlunun altın kakma süsleme yapılmış olan kısımlarının dışında kalan bütün yüzeyi birbiri içine geçmiş dalgalı

izgilerden oluşan bir formda süslenmiştir. Namlunun başlangıç kısmındaki st tarafa doğru üçgen bir çıkıntı yapan kısmın st tarafında kıvrım dallardan oluşan altın yaldız kakılmış bir bordür bulunur. Namlunun baş tarafının devamında, sadece st kısımlarda, boyuna  bordür halinde, üzeri altın yaldız kakılmış bitkisel bezeme vardır. Bitkisel bezemeli  bordür, altın yaldızlı kalın bir çizgiyle son bulur. Onun devamında yine altın yaldız kakılmış, üzerinde ve içinde kıvrım dal ve yaprak motifleri olan yarım şemse deseni vardır. Namlunun uç kısmında da aynı tarzda yapılmış altın yaldız kakmalı süsleme bulunur. Namlunun en ucundaki kavisli kısım üzerinde kabartma damla motifleri vardır. Damla motiflerinin ileri de altın yaldızla süslenmiştir.

Örnek No: 60

Çizim No	: 20
Fotoğraf No	: 104-105-106-107
Müze Envanter No	: 274
Eserin Adı	: Çakmaklı Tüfek
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah iyi durumdadır.
Kitabesi	: Tüfeğin namlusunun üzerinde iki adet kalite

kontrol damgası vardır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 11 mm. , Boy: 138 cm.

Malzeme : Dipçik, gövde ve kundak ahşaptır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktendir. Silah üzerinde sarı metal süslemeler vardır. Namluyu kundağa bağlayan bilezikler ile namlu altındaki barut doldurma çubuğunun gerisi gümüş kaplamadır. Barut doldurma çubuğu da çeliktir.

Tanımı : Tüfeğin, dipçik, gövde ve kundak kısımları tek parça ahşaptandır. Dipçik altıgen forma sahip olup, tabanı sarı metal levhayla kaplanmıştır. Dipçiğin ortasında da gümüş bir bilezik bulunur. Dipçik ve gövde üzerinde yuvarlak sarı metal çivilerle çeşitli şekiller oluşturulmuştur. Ateşleme mekanizmasının üzeri gümüş bir levhayla kaplıdır. Ateşleme mekanizmasının sağ ve sol taraflarında gümüşten yapılma papatya motifleri görülür. Namlu kundağa dört adet gümüş bilezikle oturtulmuştur. Namlu sekizgen forma sahip olup, üzeri menevişli denilen bir teknikle işlenmiştir. Namlu üzerinde kalite kontrol damgası mevcuttur. Harbisi çeliktir. Harbinin yuvası, üzerinde bitkisel süslemeler olan gümüş bir levhayla kaplıdır. Tetik damla şeklindedir ve korumalıksızdır. Çevresinde selvi ağacı şeklinde

gümüş bir çerçeve vardır. Silahın, biri dikdörtgen formunda iki tane taşıma halkası mevcuttur.

Teknik Özellikler : Dipçik, gövde ve kundak kısmı tek parça ahşaptan oymadır. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Namlu, menevişli çelik denilen teknikte dökülmüştür ve sekizgen formdadır. Üzerinde kabartma desenler vardır. Namlu gerisinde stampa ile basılmış "İmtehan" damgası görülür. Ahşap olan kısımların üzerinde ise, sarı metalden yuvarlak çiviler çakılmak suretiyle çeşitli şekiller oluşturulmuştur. Namluyu kundağa bağlayan gümüş bileziklerin üst kısımlarında, kazıma tekniğinde baklava dilimi ve düz çizgi desenleri mevcuttur.

Süsleme Programı : Silahın dipçik kısmı altıgen forma sahiptir. Dipçik tabanında sarı metal kaplama vardır. Dipçiğin ortasında ise gümüş bir bilezik bulunur. Dipçik ve gövde üzerinde yuvarlak sarı metal çivilerin çakılması suretiyle üçgenler, çiçek motifleri ve baklava dilimi desenleri oluşturulmuştur. Gövde kısmın üst tarafı gümüş kaplıdır. Gövdenin üzerinde biri sağ tarafta üçü sol tarafta olmak üzere toplam dört tane gümüş papatya motifi bulunmaktadır. Tetik damla şeklindedir. Tetik korkuluğu yoktur. Tetik çevresinde selvi motifi şeklinde gümüş bir levha bulunur. Namlu kundağa dört adet gümüş bilezikle tutturulmuştur. Gümüş bileziklerin üst taraflarında kazıma tekniğinde baklava dilimi desenleri vardır. Namlu yüzeyi menevişli denilen teknikle işlenmiştir. namlu üzerinde kabartma palmet motifleri bulunur. Barut doldurma çubuğunun yuvası da gümüştenidir. Üzerinde zikzaklı çizgiler şeklinde kazınmış başak motifi vardır.

Örnek No: 61

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 108-109
Müze Envanter No	: 277
Eserin Adı	: Fitilli Tüfek (Arapkari)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça yıpranmıştır. Gövde üzerinde

çatlaklar mevcuttur. Namlu ucunda kırık vardır.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı:15 mm. , Boy: 133 cm.
Malzeme	: Dipçik, gövde ve kundak ahşaptır.

Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Ateşleme mekanizmasının üst kısmında sarı metal bir şerit vardır.

Tanımı : Tüfeğin gövde dipçik ve kundak kısımları yekpare ahşaptan yapılmıştır. Dipçik gerisine 2,5 cm. kalınlı olan ahşap bir kılıf (tokmak) geçirilmiştir. Namlu ilk başta sekizgen forma sahipken ortalara doğru silindirik bir form almaktadır. Namlu kundak üzerine iki adet metal bilezik ile tutturulmuştur. Silahın harbisi mevcut olup, harbinin ucu eğilmiştir.

Teknik Özellikler : Dipçik, gövde ve kundak kısımları tek parça ahşaptan oyulmuştur. Dipçiğin arka kısmına 2,5 cm. kalınlığında ahşap bir kılıf geçirilmiştir. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir.

Süsleme Programı : Namlu üzerinde dekoratif amaçla yapılmış bileziklerin dışında tüfekte herhangi bir süsleme yoktur.

Örnek No: 62

Çizim No	: 21
Fotoğraf No	: 110
Müze Envanter No	: 280
Eserin Adı	: Çakmaklı Tüfek
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Dipçik ve kundak üzerindeki gümüş kakma

süslemelerden bazıları düşmüştür. Silah yıpranmıştır.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 12mm. , Boy: 133cm.
Malzeme	: Dipçik, gövde ve kundak ahşaptır.

Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Ahşap kısımların üzerinde gümüş kakma süslemeler vardır.

Tanımı : Dipçik, gövde ve kundak kısımları tek parça ahşaptan yapılmıştır. Dipçik ve kundak üzerinde ahşap oyularak içine ajur tekniği ile bitkisel tarzda şekillendirilmiş gümüş plakalar yerleştirilerek yapılmış süslemeler bulunmaktadır. Bu süslemeler gövdeye gümüş çivilerle rapt edilmiştir. Ancak, bu süslemelerin çoğu düşmüştür. Namlu, sekizgen bir forma sahip olup, üst kısımlarında bitkisel motifler bulunmaktadır. Namlu, muhtemelen sonradan yapılan bir bilezikle kundağa tutturulmuştur. Kundağın uç kısmı, işlemez gümüş bir levhayla kaplanmıştır. Harbisi yoktur.

Teknik Özellikler : Dipçik, gövde ve kundak kısımları tek parça ahşaptan yapılmıştır. Ahşap kısımların yüzeylerinde yer yer, üzerinde kazıma süslemeleri olan ajur tekniğiyle şekillendirilmiş, gümüş kakma süslemeler bulunmaktadır.

Süsleme Programı : Silahın dipçik kısmında ve ateşleme mekanizmasının gerisinde ahşap oyularak içine bitkisel tarzda ajur tekniği ile şekillendirilmiş gümüş plakalar yerleştirilmiştir. Gümüş plakaların yüzeyleri de kazıma tekniği ile şekillendirilmiştir. Namlu üzerinde bitkisel tarzda yapılmış kabartma süslemeler bulunmaktadır.

Örnek No: 63

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 111
Müze Envanter No	: 281
Eserin Adı	: Çakmaklı Tüfek
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Dipçik tabanındaki kaplama ile kundak

üzerindeki iki adet fildişi kakma düşmüştür. Silah yıpranmıştır.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 15 mm. , Boy:133 cm.
Malzeme	: Dipçik, gövde ve kundak kısımları ahşaptır.

Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Kundak üzerinde dört adet fildişi kakma bulunmaktadır. Bunlardan ikisi düşmüştür. Namlu başlangıcının üzerinde işlemeli sarı metal bulunmaktadır. Namlu kundağa üç adet sarı metal bilezikle tutturulmuştur.

Tanımı : Tüfeğin dipçik gövde ve kundağı yekpare ahşaptan yapılmıştır. Dipçik altıgen formdadır. Namlu kundağa üç adet sarı metal plaka ile tutturulmuştur. Kundağın sağında ve solunda ikişerden toplam dört adet gerdane yuvası olup, içlerinde fildişi kakmalar bulunmaktadır. Fildişi kakmalardan ikisi düşmüştür. Namlu gerisinde ve tedik çevresinde işlemeli sarı metal levhalar bulunur. Tüfeğin tetiği damla şeklindedir ve tetik korkuluğu yoktur. Silahın harbisi bulunmamaktadır.

Teknik Özellikler : Dipçik, gövde ve kundak kısımları tek parça ahşaptan yapılmıştır. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Namlu gerisinin üzerinde sarı metalden bir plaka vardır. Tetik yuvasının etrafında da işlemeli sarı madenden bir plaka bulunur. Kundağın sağında ve solunda ikişerden toplam dört adet gerdane yuvası bulunur. Gerdane

yuvalarının içlerinde, altı köşeli fildişi parçalardan kakmalar vardır. Namlu kundağa üç adet sarı maden bilezikle tutturulmuştur.

Süsleme Programı : Silahın dipçik kısmı altıgen forma sahiptir. Dipçik tabanındaki kaplama düşmüştür. Kundak kısmının iki sağında iki solunda olmak üzere toplam dört tane gerdane yuvası bulunmaktadır. Gerdane yuvasının içine altıgen formda fildişi parçalar kakılmıştır. Ancak bunlardan iki tanesi düşmüştür. Silahın namlu gerisinin üst kısmında süslemeli sarı metalden bir plaka vardır. Tetik yuvasının çevresinde de şekilli sarı metalden bir plaka bulunmaktadır.

Örnek No: 64

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 112
Müze Envanter No	: 283
Eserin Adı	: Çakmaklı Tüfek
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Tüfek yıpranmıştır.
Kitabesi	: Namlu üzerinde Osmanlıca harflerle

yazılmış "Tüfenk Hane-i Amire" mühürü bulunmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 15,5 mm. , Boy: 134 cm.

Malzeme : Dipçik ve kundak kısımları ahşaptır.

Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Dipçik tabanı, tetik korkuluğu, kundak ucu ve namluyu kundağa bağlayan bilezikler sarı metaldendir.

Tanımı : Dipçik ve kundak yekpare ahşaptır. Dipçik tabanı, tetik korumalığı, namluyu kundağa bağlayan bilezikler ile harbi yuvası sarı metaldendir. Harbisi vardır. Namlu üzerinde Osmanlıca harflerle yazılmış "tüfenk Hane-i Amire" mühürü bulunmaktadır. Silahın gerdane halkaları mevcuttur.

Teknik Özellikler : Dipçik ve kundak kısımları tek parça ahşaptan imal edilmiştir. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Namlu kundağa üç adet sarı metal bilezikle tutturulmuştur. Namlu ucundaki sarı metal bilezik, aynı zamanda harbi yuvasını da kaplamaktadır.

Süsleme Programı : Tüfeğin, dipçik tabanı, tetik korkuluğu, harbi yuvası ve namluyu kundağa bağlayan bilezikleri sarı metalden yapılarak silaha canlı bir görünüm kazandırılmıştır.

Örnek No: 65

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 113
Müze Envanter No	: 284
Eserin Adı	: Çakmaklı Tüfek
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır. Namluyu kundağa

bağlayan iki bilezikten birinde kırık vardır. Kundak üzerinde bulunan gerdane yuvalarının içlerine kakılan fildişi parçalardan biri düşmüştür. Ateşleme mekanizmasının ahşap olan geri kısmında çatlak bulunmaktadır.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 16 mm. , Boy: 133 cm.
Malzeme	: Dipçik ve kundak kısımları ahşap, ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Ateşleme mekanizmasının, gerisinin üst kısmı sarı metal ile kaplıdır. Tetik çevresi ve namluyu kundağa bağlayan bilezikler sarı metaldir. Kundak üzerindeki gerdaneler içine fildişi parçalar kakılmıştır.

Tanımı : Dipçik ve kundak kısımları tek parça ahşaptan yapılmıştır. Dipçik altıgen bir forma sahiptir. Dipçiğin namlu ile birleştiği kısmın üzeri işlemeli sarı metal ile kaplıdır. Tetik yuvasının etrafında şekillendirilmiş sarı metal bir parça bulunmaktadır. Namlu kundağa iki adet sarı bilezikle tutturulmuştur. bunlardan birinde kırık vardır. Kundağın sağ ve sol taraflarında karşılıklı ikişerden dört adet gerdane yuvası bulunmaktadır. Gerdane yuvalarının içlerinde altıgen fildişi kakmalar bulunmaktadır. Ancak bunlardan bir tanesi düşmüştür. Çakmak mekanizmasının yerleştirildiği kısmın gerisinde çatlaklar mevcuttur.

Teknik Özellikler : Silahın ateşleme mekanizması çakmaklı olup, namlu gibi dökme çeliktendir. Dipçik ve kundak kısımları tek parça

ahşaptan oymadır. Namlu kundağa iki adet sarı metal bilezikle tutturulmuştur. Kundak üzerindeki dört adet gerdane yuvasının içine altıgen fildişi parçalar kakılmıştır.

Süsleme Programı : Tüfeğin ateşleme mekanizmasının gerisinin üst kısmı işlemeli sarı metal bir levhayla kaplanmıştır. tetik yuvasının çevresinde kenarı şekillendirilmiş sarı metal bir plaka bulunur. namlu kundağa iki adet sarı metal bilezikle tutturulmuştur. Kundağın, ikisi sağ tarafta ikisi sol tarafta olmak üzere toplam dört adet gerdane yuvası bulunmaktadır. Gerdanelerin içlerine altıgen formda fildişi parçalar kakılmıştır. Bunlardan sağ tarafta, namlu altında bulunanı düşmüştür.

Örnek No: 66

Çizim No	: 22
Fotoğraf No	: 114-115-116
Müze Envanter No	: 286
Eserin Adı	: Fitilli Tüfek (Yemenkari)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18.yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır. Dipçik kısmında

bulunan daire şeklindeki gümüş parçaların büyük olanlarından bir tanesi düşmüştür. Ayrıca bu kısımdaki üzeri sarı metal kaplı çivilerden bir kısmının başının da düştüğü görülür. Silahın harbisinin uç kısmında kırık vardır.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 14,4 mm. , Boy: 155 cm.
Malzeme	: Dipçik ve kundak ahşaptır. Ateşleme

mekanizması ve namlu çeliktir. Dipçik süslemesinde sarı metal ve gümüş kullanılmıştır. Silahın sağ ve solu ile alt kısmında da sarı metal süslemeler vardır. Ateşleme mekanizmasının üst kısmında ve kundak kısımlarında, sarı metal ve gümüş kullanılmıştır. Namlu kundağa gümüş bileziklerle tutturulmuştur.

Tanımı : Tüfeğin dipçik ve kundağı tek parça ahşaptandır. Dipçik üzerinde, gümüş plakalar ve üzeri sarı metal kaplı çivilerle değişik kompozisyonlar oluşturularak süslemeler yapılmıştır. Silahın kundak başlangıcının üst ve yan tarafları üzeri işli gümüş plakalarla kaplanmıştır. Kundağın yan kısımlarının devamı ve dipçik altı, üzeri işli sarı metal ile kaplıdır. Dipçik altında çiçek motifli gümüş bir madalyon bulunur. fitil kolunun etrafında ise üzerinde çift başlı ejder figürü olan gümüş plaka yer alır. Namlu gerisi ve uç kısmı yatay doğrultuda oluklar oluşturularak dilimli bir görünüm elde edilmiştir. namlu kundağa gümüş bilezikler yardımı ile

tutturulmuştur. kundağın sağ ve solunda daire şeklinde gümüş düğmeler vardır. Silahın sol tarafında gerdane ve halkası ile namlu altında harbisi mevcut olup, harbi yuvası kırıktır.

Teknik Özellikler : Dipçik ve kundak tek parça ahşaptan oymadır. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Namlunun başlangıç ve uç kısımları yatay doğrultuda, oluklu olarak dökülmüştür. Dipçik başlangıcında, ateşleme mekanizmasının üst ve yan kısımlarında üzeri, kabartma kazıma ve çalma teknikleriyle süslenmiş gümüş levhalar vardır. Silahın gövde kısmının sağ ve sol yan taraflarında ve alt kısmında da aynı teknikle süslenmiş sarı metal levhalar bulunur. Dipçik kısmının sağında ve solunda ise, çam ağacı şeklinde kesilerek şekillendirilmiş gümüş plakalar ile daire şeklindeki gümüş kabaralar, üzeri sarı metal kaplanmış çiviler yardımıyla ahşap üzerine tutturularak süslemeler yapılmıştır. Bu süslemelerin aralarına da üzeri sarı metal kaplı çivilerden çıkılarak süslemeler tamamlanmıştır.

Süsleme Programı : Tüfeğin dipçik kısmının başlangıcında üzeri, sivri uçlu çeşitli şekillerdeki aletler yardımıyla hafif vurularak bitkisel ve geometrik tarzda motifler oluşturulmuş gümüş bir şerit bulunmaktadır. Şerit, dipçiğe üzeri sarı metal kaplı çiviler yardımıyla tutturulmuştur. Dipçik kısmında, gümüş şeritten sonra , üç tanesi sağ tarafta, üç tanesi sol tarafta olmak üzere çam ağacı şeklinde kesilmiş toplam altı tane gümüş plaka yer almaktadır. Çam ağacı şeklindeki bu gümüş plakalar da dipçiğe, her biri üç adet üzeri sarı metal kaplı çiviler yardımı ile tutturulmuşlardır. Aynı çivilerden, çam ağacı motifli gümüş plakaların aralarında da bulunmaktadır. daha sonra daire şeklindeki gümüş kabaralı süsleme görülmektedir. Sağ ve sol tarafta on beş adet daire şeklindeki gümüş kabaralar büyükten küçüğe doğru sıralanarak üçgen bir form oluşturmaktadır. Gümüş kabaraların aralarında da üzeri sarı metal kaplı çivilerden vardır. Kundağın başlangıç kısmının üst ve yan taraflarında işlemeli gümüş plaka bulunur. Kundağın sağ ve sol yan kısımları ile silahın tetik kısmının olduğu alt tarafında üzeri işlemeli sarı metal plakalar vardır. Alt taraftaki sarı metal kaplamanın başlangıcında, içinde çiçek motifi olan gümüş bir madalyon yer alır. Silahın fitil kolunun

evresinde, ift başlı ejderha figürü bulunmaktadırdır. Kundağın her iki tarafında gümüş düğmeler bulunmaktadırdır. Namlu kundağda gümüş bileziklerle tutturulmuştır. Bu bileziklerin en kalının üzerinde delik işi, kabartma ve vurma tekniğinde desenler bulunmaktadırdır. Namlu gerisi ve uç kısımları yatay doğrultuda yatay oluklar oluşturularak dilimli bir görünüm elde edilmiştir.

Örnek No: 67

Çizim No	: 23
Fotoğraf No	: 117-118
Müze Envanter No	: 287
Eserin Adı	: Çakmaklı Tüfek
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Ateşleme mekanizmasındaki horozun

karşısında olması gereken parça noksandır.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 12,5 mm. , Boy: 106 cm.
Malzeme	: Dipçik ve kundak gül ağacından

yapılmıştır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Ahşap kısımların üzerinde sarı metal süsleme plakalar olduğu görülür.

Tanımı : Tüfeğin dipçik ve kundak kısımları gül ağacından tek parça olarak yapılmıştır. Dipçik, altıgen bir forma sahiptir. dipçik yüzeyinde bitkisel tarzda yapılmış sarı metal süslemeler bulunmaktadır. Namlu kundağa sekiz adet sarı metal bilezikle tutturulmuştur. Namlu üzeri desenlidir. Namlu altında harbisi mevcuttur. Silahın iki adet gerdanesi ve bunlara takılı bir askı kayışı bulunmaktadır. Ateşleme mekanizmasında horozun karşısındaki parça noksandır.

Teknik Özellikler : Tüfeğin dipçik ve kundağı gül ağacından tek parça olarak oyulmuştur. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Ateşleme mekanizması çakmaklıdır. Ahşap kısımların üzerlerinde ajur tekniğinde, bitkisel motifli, sarı metal plakalarla süslemeler yapılmıştır. Sarı metal plakaların yüzeyleri kazıma tekniği ile bezenmiştir. Harbi yuvasının dışı da düz sarı metal plaka ile kaplanmıştır. Namlu kundağa, üst kısmında kazıma tekniğinde yapılmış ay yıldız motifi olan sekiz adet sarı metal

bilezikle tutturulmuştur. namlu üzerinde kazıma tekniğinde bitkisel desenler bulunmaktadır.

Süsleme Programı : Tüfeğin dipçik ve kundak kısımları gül ağacından yapılmıştır. Dipçikte ve kundak başlangıcında ajur tekniğinde, bitkisel motifli sarı metal plakalarla yapılmış süslemeler görülmektedir. Sarı metal plakaların yüzeyleri kazıma tekniği ile yapılmış çizgilerle bezenmiştir. Namluyu kundağa bağlayan sekiz adet sarı metal bileziğin üst kısımlarında yine kazıma tekniği ile yapılmış ay yıldız motifi bulunmaktadır. namlunun üst kısımlarında da kazıma tekniğinde yapılmış bitkisel tarzda bezemeler bulunmaktadır. Ancak namluda paslanmalar olduğu için belirgin değildir.

Örnek No: 68

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 119
Müze Envanter No	: 268
Eserin Adı	: Çakmaklı Tüfek
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Belçika (Liege)
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça yıpranmıştır. Tetiği

düşmüştür. Ayrıca kundak kısmında bulunan kemik kakmalardan üç tanesi düşmüştür.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 16 mm. , Boy: 152 cm.
Malzeme	: Gövde, dipçik ve kundak ahşaptır.

Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Üzerinde sarı metal ve kemik parçalar vardır.

Tanımı : Tüfeğin dipçığı, gövdesi ve kundağı yekpare ahşaptır. Tetik korumalığı dipçik altı ve namluyu kundağa bağla yan bilezikler sarı metaldir. Tetik mevcut değildir. Namlu sekizgen forma sahip olup el kundağının üzerine iki adet bilezikle tutturulmuştur. El kundağının her iki tarafında ikişerden toplam dört tane kemik kakma vardır. Ancak bunlardan üçü düşmüştür. Namlu altında barut doldurma çubuğu vardır. Silah çok yıpranmıştır.

Teknik Özellikler : Tüfeğin gövde,dipçik ve kundak kısmı tek parça ahşaptan oyulmuştur. Ateşleme mekanizması ve sekizgen formdaki namlu dökme çeliktir. Dipçığın dip kısmı ve tetik korumalığı, ayrıca namluyu kundağa bağlayan iki adet bilezik sarı metaldendir. Kundağın her iki yanında ikişer taneden dört adet altı köşeli kemik kakma vardır ancak üçü düşmüştür.

Süsleme Programı : Tüfeğin dipçiğinin dibi sarı metal ile kaplanmıştır. Tetiğin korumalığı ve namluyu kundağa bağlayan iki adet bilezik de sarı metaldendir. Kundağın her iki tarafında ikişer taneden toplam dört tane altı köşeli kemik kakma vardır ancak bunlardan üç tanesi düşmüştür.

Örnek No: 69

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 120
Müze Envanter No	: 272
Eserin Adı	: Kapsüllü Karabina
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Namlu üzerinde Osmanlıca olarak

“Tüfenkhane-i Amire” arması mevcuttur.

Ölçüleri	: Namlu Çapı: 37,5 mm. , Boy: 101,5 cm.
Malzeme	: Dipçik, gövde ve kundak ahşaptır.

Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Tetik muhafazası, dipçik dibi ve doldurma çubuğu sarı metaldir.

Tanımı : Tüfeğin gövde, dipçik ve kundak kısımları yekpare ahşaptandır. Dipçik dibi tetik el koruması ve barut doldurma çubuğu sarı metaldendir. Namlu başlangıçta sekizgen bir yapıya sahipken, ortaya doğru köşeler yumuşayarak yuvarlak bir form alır. Namlu ucu top namlusu formundadır. namlu üzerinde Osmanlıca harflerle yazılmış “Tüfenk-i Amire” damgası vardır. El kundağını altında bir taşıma halkası mevcuttur. Silah oldukça yıpranmıştır.

Teknik Özellikler : Silahın gövde dipçik ve kundak kısımları tek parça ahşaptan oymadır. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Namlu başlangıçta sekizgen bir yapıya sahipken, ortaya doğru yuvarlak bir görünüm almaktadır. Dipçik dibi, tetik muhafazası ve namlu altındaki barut doldurma çubuğu sarı metaldendir.

Süsleme Programı : Silahın süslemesi yoktur.

Örnek No: 70

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 121
Müze Envanter No	: 273
Eserin Adı	: Kapsüllü Karabina
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça yıpranmıştır. Tüfeğin sağ tarafında ateşleme mekanizmasına gelen ahşap kısımda kırık vardır.
Kitabesi	: Tüfeğin sağ yan kısmında Osmanlıca "Tüfenkhane-i Amire" arması vardır.
Ölçüleri	: Namlu Çapı:37 mm. , Boy: 101 cm.
Malzeme	: Tüfeğin gövde dipçik ve kundak kısımları ahşaptır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Dipçik tabanı, tetik korumalığı ve barut doldurma çubuğu sarı metaldir.
Tanımı	: Tüfeğin dipçik, gövde ve kundak kısımları yekepare ahşaptandır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Namlu kundak üzerine oturtulmuştur. Namlu başlangıçta sekizgen bir yapıya sahipken orta kısımdan itibaren yuvarlak bir form alır. Namlu ucu, top namlusu şeklindedir. Tüfeğin sağ yan kısmında Osmanlıca olarak yazılmış "Tüfenkhane-i Amire" arması vardır. Dipçik tabanı sarı metal kaplanmıştır. Tetik korumalığı ve namlu altındaki barut doldurma çubuğunun ucu da sarı metaldendir. Tüfek oldukça yıpranmıştır. Gövdenin sağ tarafında, ateşleme mekanizmasının kenarına gelen kısımda kırık vardır.
Teknik Özellikler	: Gövde, dipçik ve kundak kısımları tek parça ahşapta oymadır. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir.
Süsleme Programı	: Silahın süslemesi yoktur.

Örnek No: 71

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 122
Müze Envanter No	: 282
Eserin Adı	: Kapsüllü Tüfek
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: İngiliz (Tower)
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Tüfek yıpranmıştır.
Kitabesi	: Silah üzerinde "Tower Barnett, LONDON"

yazısı bulunmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 17 mm. , Boy: 137 cm.

Malzeme : Dipçik, gövde ve kundak kısımları ahşap, ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Dipçik tabanı, tetik korkuluğu ve kundak ucu sarı metaldendir. Namlu kundağa üç adet metal bilezikle bağlanmıştır.

Tanımı : Dipçik, gövde ve kundak tek parça ahşaptan yapılmıştır. Namlu kundak üzerine üç adet metal bilezikle tutturulmuştur. Tetik korkuluğu, kundağın uç kısmı ve dipçik tabanı sarı metal kaplamadır. Silah üzerinde, taç motifi ve "Tower Barnett, LONDON" yazısı mevcuttur. Namlu üzerinde nişangah düzeneği bulunmaktadır. İki tane taşıma halkası vardır.

Teknik Özellikler : Dipçik, gövde ve kundak tek parça ahşaptan oymadır. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktendir. Dipçik tabanı, tetik korkuluğu ve kundak ucu sarı metal kaplamadır.

Süsleme Programı : Silahın süslemesi yoktur.

Örnek No: 72

Çizim No	: 24 a.b.
Fotoğraf No	: 123-124
Müze Envanter No	: 288
Eserin Adı	: Çakmaklı Tüfek
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Namlu üzerinde Osmanlıca harflerle "Zan Zade Kadı Bater Ve Ma El Nassırel Min İndAllah Ve Ma Tevfik-i Ala Bi Allah, Fi1226" yazmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 13,3 mm. , Boy: 142 cm.

Malzeme : Silahın dipçik ve kundağı ahşaptır. Dipçik tabanında fil dişi kaplama bulunur. Mekanizma kısmı ve namlu çeliktir. Mekanizma ve namlu üzerinde altın yaldız vardır.

Tanımı : Tüfeğin dipçik ve kundak kısımları tek parça ahşaptan yapılmıştır. Dipçik tabanı fil dişi bir parçayla kaplıdır. Ateşleme mekanizması ve namlu üzerinde altın yaldızla yapılmış bitkisel formda süslemeler bulunur. Namlu kundağa bir adet bilezikle tutturulmuştur.

Teknik Özellikler : Dipçik ve kundak ahşaptan tek parça halinde oyulmuştur. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Dipçik tabanı fil dişi ile kaplanmıştır. Ateşleme mekanizması ve namlu üzeri altın kakma bitkisel motiflerle bezemelidir. Namlu üzerinde Osmanlıca harflerle, altın kakma kitabe bulunur.

Süsleme Programı : Tüfeğin dipçik tabanı 3 cm. genişliğinde fil dişi bir parça ile kaplanmıştır. Ateşleme mekanizmasının ve namlunun üzeri altın yaldızlı bitkisel motiflerle süslenmiştir.

Örnek No: 73

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 125
Müze Envanter No	: 270
Eserin Adı	: İğneli Av Tüfeği
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 1860
Yapıldığı Yer	: Amerikan (Winchester)
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlu üzerinde paslanmalar vardır.
Kitabesi	: Namlu üzerinde "132647" rakamları

yazmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 11 mm. , Boy: 116 cm.

Malzeme : Dipçik ve kundak kısmı ahşaptır. Dipçik tabanı, ateşleme mekanizması, tetik ve tetik korumalığı, namlu ve namluyu kundağa bağlayan üç adet bilezik ile namlunun alt kısımları çelik olup üzeri krom kaplanmıştır.

Tanımı : Tüfek, yandan almayı ve alttan bir kol ile kırmalı bir mekanizmaya sahiptir. Ateşleme şekli iğnelidir. Dipçik ve kundak kısımları ahşaptır. Dipçik tabanı kaplaması, ateşleme mekanizması, tetik, tetik korumalığı, kırma kolu, namlu, namlu altı ve namluyu kundağa bağlayan üç adet bileziğin üzerleri krom kaplanmıştır. Ateşleme mekanizmasının sağ ve sol yan tarafları üzerinde bitkisel desener bulunur. Namlu üzerinde "132647" rakamlarının olduğu görülür. Biri dipçiğin altında diğeri ikinci bileziğin altında olmak üzere, iki tane taşıma halkası vardır.

Teknik özellikler : Silah, yandan almalı ve altta bulunan bir kol ile kurmalı bir mekanizmaya sahiptir. Bu yüzden ahşap olan dipçik ve kundak bölümleri birbirinden ayrı, iki parça olarak oyulmuşlardır. Dipçik tabanı, üzeri krom kaplama bir levhayla kaplanmıştır. Ateşleme mekanizmasının olduğu kısım, tetik, tetik koruması, kırma kolu ve namlu dökme çelikten olup üzeri

krom kaplıdır. Namlu altındaki kısım da aynı şekildedir. Ateşleme mekanizmasının yan kısımlarının yüzeylerine kazıma bitkisel desenler işlenmiştir.

Süsleme Programı : Tüfeğin dipçik tabanı, krom kaplama bir levhayla kaplanmıştır. Ateşleme mekanizmasının sağ ve sol yan tarafları, kazıma tekniğinde, uçları kıvrık dal şeklinde yaprak ve çiçek motifleri ile süslenmiştir. Zemin, dairesel motiflerle işlenerek bitkisel süsleme ön plana çıkarılmıştır. Silahın metal olan kısımlarının üzeri krom kaplanarak parlak bir görünüm elde edilmiştir.

Örnek No: 74

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 126-127-128-129-130-131
Müze Envanter No	: 289
Eserin Adı	: İğneli Tüfek (Martin)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Amerikan
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmalar görülür.
Kitabesi	: Tetik korumalığının üzerinde altın yaldızla

Osmanlıca olarak ustası "Ali Hayreddin" yazmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 11 mm. , Boy: 101 cm.

Malzeme : Dipçik ve kundak ahşaptır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Silahın ahşap kısımlarının üzeri gümüş tellerle ve sedefle süslenmiştir. Çelik kısımların üzerinde işe altın ve gümüş yaldızlar bulunur.

Tanımı : Tüfeğin dipçik ve kundak kısımları tek parça ahşaptan yapılmış olup üzerleri gümüş tel ve sedef parçalar kakılarak bitkisel ve geometrik formda süslenmiştir. Dipçik tabanı üzeri bitkisel formda süslenmiş gümüş bir plaka ile kaplanmıştır. Tüfeğin üstten doldurmalı ve alttan kurmalı mekanizma kısmı ile namlusu çelik olup üzerleri gümüş ve altın yaldızla bitkisel ve geometrik desenlerle süslenmiştir. Namlu kundağa iki adet bilezik ile tutturulmuştur. Silahın tetik korumalığının üzerinde Osmanlıca harflerle ustasının adı olan "Ali Hayreddin" yazmaktadır. Tüfeğin namlusunun altında harbisi mevcuttur. Biri dipçik altında diğeri namlunun orta kısmındaki bileziğin altında olmak üzere iki adet dikdörtgen formlu taşıma halkası bulunmaktadır.

Teknik Özellikler : Silahın dipçik ve kundak kısımları tek parça ahşaptan olup, üzeri gümüş tel ve küçük sedef parçaları kakılarak

süslenmiştir. Silah, üstten doldurmalı ve alttan kurmalı bir mekanizmaya sahiptir. Ateşleme mekanizması ve yan kısımları ile namlu üzeri altın ve gümüş kakma ile süslenmiştir.

Süsleme Programı : Tüfeğin Dipçik tabanı üzeri bitkisel formda süslenmiş gümüş bir plaka ile kaplanmıştır. Dipçik ile kundak üzeri gümüş tel ve küçük oval formdaki sedef parçalar kakılarak bitkisel ve geometrik desenlerle süslenmiştir. Dipçikte ortada büyük bir çiçek, kenarlarında üçgenler daireler, damla motifleri, küçük çiçekler, ay, yıldız, kıvrım dal, düz ve dalgalı çizgiler kullanılarak oluşturulmuş çeşitli kompozisyonlar görülür. Kundak kısmında ise düz ve dalgalı çizgiler, kıvrım dallar ve çiçekler kullanılarak oluşturulmuş kompozisyonlar görülür. Ateşleme mekanizmasının sağ ve sol yan kısımlarında altın ve gümüş kakma, ortada bir şemse köşelerde birer çam ağacı motifleri vardır. Ateşleme mekanizmasının üst kısımları ve namlunun üst kısımları ile namluyu kundağa bağlayan iki adet bileziğin üzeri altın ve gümüş yaldızla bitkisel formda süslenmiştir.

Örnek No: 75

Çizim No	: 25-26-27
Fotoğraf No	: 132-133-134-135
Müze Envanter No	: 290
Eserin Adı	: İğneli Tüfek (Martin)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Amerikan
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah az yıpranmıştır.
Kitabesi	: Namlu gerisinde Osmanlıca harflerle

yazılmış olan kitabe kısmı okunamamaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 11mm. , Boy: 108 cm.

Malzeme : Dipçik ve kundak ahşaptır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Ahşap kısımların üzeri gümüş tel ve sedef kakılarak süslenmiştir. Çelik kısımların üzeri altın yaldızla süslenmiştir.

Tanımı : Tüfek, üstten doldurmalı, alttan kurmalı mekanizmaya sahiptir. Ateşleme mekanizmasının sağ sol ve üst kısımları ile namlu üzeri bitkisel desenler kullanılarak altın yaldızla süslenmiştir. Ahşap olan dipçik ve kundak üzerinde gümüş tel ve çivi kakma suretiyle kıvrım dallar ve spiraller oluşturularak yapılmış süslemeler bulunur. Dipçik ve kundak üzerinde ayrıca sedef kakma çiçek ve damla motifleri olduğu görülür. Silahın namlusu kundak üzerine iki adet bilezikle tutturulmuştur. Silahın iki tane taşıma halkası vardır.

Teknik Özellikler : Tüfeğin dipçik ve kundağı tek parça ahşaptan oymadır. Silah üstten doldurmalı, alttan kırımalı bir mekanizmaya sahiptir. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çelik olup üzerleri altın yaldız kakma ile süslenmiştir.

Süsleme Programı : Silahın dipçik ve kundak kısımlarının üzeri gümüş tel ve çiviler kakılarak kıvrım dal ve spiral motifleri ile süslenmiştir.

Dipçik kısmının sağ ve sol yan kısımlarının ortasında altı yapraklı sedef kakma birer çiçek bulunur. Dipçiğin ateşleme mekanizmasına değen kısmında da gümüş tel ve çiviler kakılmak suretiyle yapılmış bir çiçek motifi vardır. Kundağın üzerinde de yine gümüş tel ve çiviler kakılarak yapılmış kıvrım dal ve spiral motiflerinin olduğu görülür. Ateşleme mekanizmasının sağ ve sol yan kısımlarında yapraklardan oluşan bir bordürle çerçeveslendirilmiş alan içinde ortada altın yaldız kakma bir şemse motifi bulunur. Fişek haznesinin etrafı ve namlu üzerinde altın kakma bitkisel süslemeler vardır. Namlu gerisinde bir kitabe kısmı vardır. Namlu üzerinde altın kakma bir aslan figürü ve bir selvi ağacı motifi vardır. Namlu ucunda üzerinde ay yıldız olan çift taraflı bir teber figürü ile bitkisel süslemeler bulunur. Tetik korumasının üzerinde de altın yaldız kakılmış ağaç motifi vardır.

Örnek No : 76

Çizim No	: 28
Fotoğraf No	: 136-137-138-139
Müze Envanter No	: 160
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca (Kubur)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 17. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir. Kırık olan kabza kısmı

gövdeye tutturulmuştur. Ayrıca silahın ahşap olan kısımları siyah renkte boyayla boyanmıştır.

Bugünkü Durumu : Kabza kısmı hala çatlaktır. Tetik el muhafazası yoktur.

Kitabesi : Çakmak kısmının sol tarafında Osmanlıca harflerle "Sahibi Mustafa" yazmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 14 mm. , Boy: 46 cm.

Malzeme : Silahın gövdesi ve kabzası tek parça ahşaptır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Ahşap kısımlar üzerinde altın, kıymetli taş, fildişi, sedef ve gümüş kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptan yapılmıştır. Kabza başı, dip kısmında narçiçeği renkli bir taş bulunan fildişi bir parçayla süslenmiştir. kabzanın sağ sol alt ve üst kısımlarında içlerinde değerli taş ve sedef kakmalar olan altın tel kakma çeşitli şekillerle süslenmiştir. Silahın ateşleme mekanizmasının üstünde ve harbinin uç kısımlarında gümüş kaplamalar vardır. Namlunun üst kısmının başlangıç ve bitiş yerlerinde de altın yaldız süslemeler bulunur. Silahın çakmağının sol yanında Osmanlıca harflerle "Sahibi Mustafa" yazmaktadır. Tabanca onarım görmüş, kırık olan kabzası, gövdeyle birleştirilmiştir. Üzeri siyah boyayla boyanmıştır. Tetik el muhafazası yoktur.

Teknik Özellikler : Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Gövde ve kabza tek parça ahşaptan oyulmuştur. Ahşap kısımların üzerinde altın, kıymetli taş ve sedef kakmalar bulunur. Namlu ucunda ve ateşleme mekanizmasının üstünde gümüş kaplama vardır. Kabza dibi fildişidir.

Süsleme Programı : Silahın kabzasının baş kısmında oval forma sahip açık renk fildişi bir parça bulunur. Fildişi parçanın altında daire şeklinde kırmızı renk kıymetli bir taş kakma vardır. Ahşap kısmın başlangıcında, bir sıra halinde yan yana dizilmiş daire şeklinde motifler ve bu motiflerin aralarında altı üstü iki tane yuvarlak altın kakmanın olduğu süsleme bordürü vardır. Daire şeklindeki motiflerin içleri altın şerit tellerle altı bölüme ayrılmıştır. Her bir bölmenin içi de dört üçgen bölüme ayrılmıştır. Bu bölümlerin içlerinde, ortada altın, dış iki bölümde sedef, iç kısma gelen bölümde de yeşil kıymetli taş kakmalar vardır. Bu altı bölüme bütün olarak bakıldığında, her bir dairenin içinde altı kollu yıldız motifi olduğu görülür. Dairelerden oluşan bordürden sonra, kabzanın sağ, sol, alt ve üstünde üçlü guruplar halinde yine aynı daire şeklindeki motiflerden bulunur. daha sonra kabzanın sağ ve sol yan taraflarında ortada narçiçeği kırmızısı değerli taş kakma, etrafında, altı tane daire şeklindeki motiflerden oluşan kompozisyon vardır. Bu kompozisyondan sonra kabzanın sağ yan yüzeyinde yine daire şeklindeki motiflerin bir araya gelmesiyle oluşan üçlü gurup kompozisyonu, onun ardından, bir vidanın etrafına altı parça sedef kakılması sonucu meydana gelmiş papatya motifi gelmektedir. Papatya motifinden sonra yine ortasında narçiçeği renginde değerli taş kakılmış olan kompozisyon ve tekrar papatya motifi, sonra tekrar daire şeklindeki motiflerden oluşan üçlü gurup süslemeler birbirini takip ederek kullanılmıştır. Silahın ateşleme mekanizmasının üzerinde ve namlu altındaki harbide kenarları zikzak şeklinde bir bordürle çerçevelendirilmiş gümüş kaplamalar bulunur. Harbisi de gümüştür. Namlunun başlangıç ve bitiş yerlerinin üst bölümünde kıvrım dallardan oluşan taç şeklinde, altın yaldız süslemeler vardır.

Örnek No: 77

Çizim No	: 29
Fotoğraf No	: 140-141-142-143
Müze Envanter No	: 158
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca (Piştov)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım görmüştür.
Bugünkü Durumu	: Horoz kısmı sonradan fosfatlanarak

temizlenmiştir. Bunun dışında silah sağlamdır.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 15,7 mm. , Boy: 53 cm.
Malzeme	: Namlu ve ateşleme mekanizması demir,

diğer kısımlarda gümüş kullanılmıştır. Namluyu kundağa bağlayan bileziklerden ortadaki bafondur. Tetik korkulu demirdir.

Tanımı : Ateşleme mekanizması çakmaklı olan tabanca tek atışlı ve ağızdan doldurulmalıdır. Namlu dıştan köşeli formda başlayıp silindirik formda devam etmektedir. Kabza, kundak , namluyu kundağa bağlayan uç kısımdaki bilezik ve harbi gümüş kaplamadır. Gümüş kaplamanın yüzeyleri kabartma ve kazıma tekniğinde stilize bitki motifleri ve geometrik bordürlerle süslenmiştir. Kabza başı armudi bir form gösterir. Kabza formu Balkan bölgesinde Piştov denilen çakmaklı tabancalarla aynı özellikleri taşımaktadır. Mekanizma takımı, namli ve tetik korkuluğu demirden yapılmıştır. Namlu ve tetik korkuluğu üzerinde de kazıma ve kazıma tekniğinde süslemeler vardır. Silahın genelinde ince bir gümüş işçiliği sergilenmiştir.

Teknik Özellikler : Namlunun üstünün bir kısmı, tetik mekanizması ve horoz haricindeki diğer kısımların tamamı üzeri kabartma bitkisel desenlerle bezenmiş gümüş bir kılıfla kaplanmıştır. Ateşleme

mekanizması, namlu ve tetik muhafazası demirdir. Bütün yüzeylerde kazıma ve kabartma süslemeler yapılmıştır.

Süsleme Programı : Tabancanın dış yüzeyi oldukça gösterişli bir şekilde süslenmiştir. Tabancanın hemen hemen her yeri gümüş bir kılıfla kaplanmıştır. Gümüş kılıfın üzeri tamamen çiçek, kıvrım dal ve yaprak motifleriyle süslenmiştir. Silahın kabza kısmının ucu koniktir. Koninin ucunda gümüş bir boncuk vardır. Daha sonra iki sıra yapraklardan oluşan süsleme bordürü bulunur. Bu kısımdan itibaren kabza dibi yuvarlak bir form alır. Üzerinde yine uçları kıvrık yaprak motifleri yer alır. Bu süslemeler yüksek kabartmadır. Kabzanın üzeri ve altı aynı tür yüksek kabartma, gümüşten kıvrım dallar çiçekler ve yapraklarla süslenmiştir. Kabzanın yan taraflarında, üzeri daha az kabartma ve kazıma yaprak desenleriyle süslü birer kabarık şerit ve bu şeridin ucunda yine yüksek kabartma yaprak desenleri olan bir kompozisyon vardır. Silahın gövde kısmı ve namlu altında da yine yüksek kabartma ve alçak kabartma bitkisel bezemeler bulunur. Namlu kundağa, uçtaki daha kalın olmak kaydıyla iki tane bilezikle tutturulmuştur. Bileziklerden ortadaki bafondur. Bu bileziklerin üzerinde de aynı şekilde , kıvrım dal, yaprak ve çiçeklerden oluşan, yüksek kabartma süslemeler vardır. Namlunun demir kısımlarının üzerinde de bitkisel süslemeler vardır. Tetik muhafazasının altında, içinde kıvrım dallardan oluşan süslemeler bulunan oval demir bir plaka bulunur.

Örnek No: 78

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 144-145-146-147
Envanter No	: 161
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca (Piştov)
Türü	: Ateşli Silah
Yapıldığı Tarih / Dönemi	: 18.yy.
Yapıldığı Yer	: Balkanlar
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Şimdiki Durumu	: Silah sağlamdır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 15 mm. Boy : 53 cm.
Malzeme	: Ateşleme mekanizması, namlu ve tetik

muhafazası demir, diğer kısımlar sarı metaldir. Sarı metal kaplamanın üzerinde gümüş kakma süslemeler vardır.

Tanımı : Çakmaklı ateşleme mekanizmasına sahip olan tabanca ağızdan doldurmalı ve tek atışlıdır. Kabza, kundak, tetik muhafazası, kundağı namluya bağlayan bir adet bilezik, harbi yuvası ve harbi başı sarı metalden yapılmıştır. Yüzeyler kazıma ve kabartma tekniğinde ve sarı metal perçinlerle basit bitkisel ve geometrik motiflerle süslenmiştir. Kabza üstü ve yanlarında gümüş kakma papatyalar vardır. Kabza başı ince ve armudi formu ile Balkan bölgesinin Piştov denilen çakmaklı tabancalarıyla aynı özellikleri taşımaktadır. Mekanizma ve namlu demirden yapılmıştır.

Teknik Özellikler : Silahın çakmaklı ateşleme mekanizması ve namlusu demir dökme olup diğer tarafları sarı metal kaplamadır. Sarı metal kaplamanın ve ateşleme mekanizmasının üzerinde bitkisel formda kabartma ve kazıma süslemeler vardır. Ayrıca gümüş kakmaları mevcuttur. Sarı metal kaplamalar yüzeye yine sarı metal perçinlerle tutturulmuştur. Ateşleme mekanizmasının yan kısmında delik işi vardır.

Süsleme : Tabancanın ateşleme mekanizması ve namlusu hariç her yeri, üzeri sarı metal ile kaplanmıştır. Sarı metal kaplamanın üzeri kıvrım dalların oluşturduğu bitkisel desenlerle süslenmiştir. Kabzanın üst iki yanında yan yana altı tane papatya şeklinde gümüş kakma süslemeler vardır. Namlu kundağa iki adet sarı metal bilezikle tutturulmuştur. Bu bileziklerin üzerinde de kazıma tekniğinde bitkisel süslemeler vardır. Ateşleme mekanizmasının yan tarafına altı tane delikten oluşan üçgen bir şekil oluşturulmuştur. Ateşleme mekanizmasının üzerinde ayrıca kazıma tekniğinde basit geometrik desenler bulunur.

Örnek No: 79

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 148-149
Müze Envanter No	: 162
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca (Piştov)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Çakmak kısmının üst tarafı düşmüştür.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 15,7 mm. , Boy: 53 cm.
Malzeme	: Silahın çakmak, tetik, ve namlu üstünün bir

kısmı demirdir. Diğer kısımların üzeri sarı metal kaplanmıştır. Üzerinde gümüş kakmalar vardır.

Tanımı : Ateşleme mekanizması çakmaklı olan tabanca ağızdan doldurmalı ve tek atışlıdır. Namlu köşeli formda başlayıp silindirik formda devam etmektedir. Kabza, kundak, tetik korkuluğu, kundağı namluya bağlayan bir adet bilezik, harbi yuvası ve harbi başı sarı metalden yapılmıştır. Yüzeyler kazıma tekniğinde , sarı maden perçinlerle ve gümüş kakma basit bitkisel ve geometrik motiflerle süslenmiştir. Kabza başı ince ve armudi formu ile Balkan bölgesinde Piştov denilen çakmaklı tabancalarla aynı özellikleri taşımaktadır. Mekanizma ve namlu demirden yapılmıştır. Tespit levhası ve namlu başlangıcı üzerinde kazıma bitkisel ve basit geometrik desenler bulunmaktadır. Ancak silikleşmiştir.

Teknik Özellikler : Silahın çakmak, tetik ve namlu kısmı dökme demirdir.

Gövde kısmı, namlu altı, kabza, tetik korkuluğu, kundak ve namluyu kundağa bağlayan bir adet bilezik sarı metal kaplamadır. Kaplama parçaları sarı metal perçinlerle yüzeye tutturulmuştur. Sarı metal kaplamanın üzeri

kazıma tekniğinde süslenmiştir. Namlu başlangıcı ve mekanizma üzerinde de kazıma süslemeler bulunmaktadır.

Süsleme Programı : Silahın kabzasının uç kısmı konik bir yapıya sahiptir. Namlu ve ateşleme mekanizması hariç diğer kısımların üzeri, sarı metalle kaplanmıştır. Sarı metal kaplamanın üzeri hiç boş yer kalmayacak şekilde kıvrım dal ve yaprak motiflerinin oluşturduğu değişik kompozisyonlarla süslenmiştir. Namlu kundak kısmına iki adet bilezikle bağlanmıştır. Bu bileziklerin üzerinde de yine kıvrım dal ve yapraklardan oluşan süslemeler bulunmaktadır. Namlu ve ateşleme tertibatı üzerinde de kazıma bitkisel ve geometrik süslemeler vardır ancak silikleşmiştir. Silahın kabzasının sırt bölümünde, altı adet papatya şeklinde gümüş kakma motifler bulunmaktadır. Bir sıra halinde uzanan papatya motiflerinin, uçlarda bulunanları ortadakilere göre daha küçük boydadırlar. Kabzanın sağ ve sol yan taraflarında da kısa çizgiler halinde birer tane gümüş kakma bulunur.

Örnek No: 80

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 150-151
Müze Envanter No	: 159
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: İngiliz
Onarım Durumu	: Ateşleme mekanizması ve namlu üzeri

fosfatlama tekniği ile temizlenmiştir.

Bugünkü Durumu : Oldukça hasar görmüştür. Üzerindeki sedef kakmalardan bazıları düşmüştür. Tel kakmalar zarar görmüştür. Ateşleme mekanizmasının yan tarafındaki yazılar ile namlu üstündeki süslemeler silikleşmiştir.

Kitabesi : Okunamamıştır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 37,4 mm. , Boy: 42 cm.

Malzeme : Gövde ve kabza yekpare ahşaptır. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir. Ahşap kısımların üzerinde sarı metal ve sedef kakmalar bulunur. Namlu gerisinin üzerinde altın kakmalar vardır.

Tanımı : Tabancanın kabzası ve gövde kısmı tek parça ahşaptandır. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Silahın ahşap olan kısımlarının bütün yüzeyi, kabzada büyük parçalı sedef kakma, diğer kısımlarda kıvrım dal şeklindeki sarı metal tel kakmalar ile bunların aralarında bulunan yaprak şeklindeki daha küçük sedef kakmalarla süslenmiştir. Namlunun üst kısmında ise altın yaldızla yapılmış bitkisel bezemelerin olduğu görülür. Ancak altın yaldızların çoğu dökülmüş süslemeler silikleşmiştir. Bu durumun sebebinin, silahın namlu ve ateşleme mekanizmasının, tarihi belli olmayan bir zamanda, fosfatlama tekniği ile temizlenmesi sonucu oluştuğu sanılmaktadır.

Teknik Özellikler : Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Gövde ve kabza tek parça ahşaptan oyulmuştur. Ahşap kısımların üzerinde sarı metalden tel ve sedef kakma süslemeler bulunur. Namlu üzerinde de altın kakmalar vardır.

Süsleme Programı : Kabzanın başlangıcında yedi adet damla şeklinde sedef kakma vardır. Kabzanın sağ, sol ve sırt kısmında iki damla, ortalarında daire şeklinde üç adet sedef kakmadan oluşan kompozisyon yer alır. Ancak buralardaki sedefler düşmüştür. Bu kompozisyonun üst kısmında 20 tane daha büyük sedef kakma vardır. Bunlardan tepe kısımdakilerin ortadaki damla şeklinde diğerleri üçgendir. Bunlardan bazıları da düşmüştür. Bu büyük sedef kakma parçalarının araları ve silahın diğer ahşap kısımlarının yüzeyi, yoğun bir şekilde kıvrım dal şeklinde sarı metal tel kakmayla bezenmiştir. Kıvrım dalların araları ve uçları yaprak şeklindeki daha küçük sedef parçalarının kakılması suretiyle süslenmiştir. Bütün bu süslemelerin etrafı dalga şeklinde bir tel kakma bordürüyle çevrelenmiştir. Namlunun ateşleme mekanizmasına yakın üst bölümünün yüzeyinde, altın yaldızlı bitkisel bezemeler olduğu görülür. Ancak altın yaldızların çoğu dökülmüştür.

Örnek No: 81

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 152-153
Müze Envanter No	: 164
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca (Kubur)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Namlu üzerinde sonradan yazılan 38

rakamı olduğu görülür.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 14,7 mm. , Boy: 39 cm.

Malzeme : Gövde kısmı ve kabza ahşaptır. Ahşap

kısımların üzerinde ve kabza başında sarı metal süslemeler vardır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir.

Tanımı : Çakmaklı ateşleme mekanizmasına sahip olan tabanca, ağızdan doldurmalı ve tek atışlıdır. Ateşleme mekanizması, namlu ve tetik muhafazası çeliktir. Silahın gövdesi ve kabzası tek parça ahşaptandır. Kabza oval formlu üzeri gül motifi işlemeli sarı metalle kaplanmıştır. Silahın kabzasının sırt kısmında ve gövdenin sol yan yüzeyinde sarı metalden bitkisel süslemeler vardır. Horoz kısmının üzerinde de süslemeler bulunur. Namlunun üst kısmında sonradan yazılan 38 rakamı mevcuttur.

Teknik Özellikler : Gövde ve kabza tek parça ahşap değildir. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Kabzanın dip kısmı üzerinde kabartma süslemeler olan sarı metal bir parça ile kaplanmıştır. Silahın ahşap kısımlarının üzerinde de yer yer ajur tekniğinde sarı metal süslemeler bulunur. Namlu üzerinde ve ateşleme mekanizmasının yan kısımlarında kazıma ve kabartma desenler vardır.

Süsleme Programı : Silahın kabzasının dip kısmı kabartma gül motifi şeklinde sarı metal bir parçayla kaplanmıştır. Sarı metal parçanın yan kısımları kabzaya doğru girinti yapmaktadır. Kabzanın sırt kısmında yine ajur tekniğinde sarı metalden kıvrım dallardan oluşan bitkisel motiflerin oluşturduğu bir parçalar bulunur. Silahın gövde kısmının sol tarafında sarı metalden kabartma, gül ve etrafında yaprakların bulunduğu motiflerden oluşan bir süsleme vardır. Silahın ateşleme mekanizmasının ve namlunun üzerinde kabartma ve kazıma basit itkisel desenler olduğu görülür.

Örnek No: 82

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 154-155
Müze Envanter No	: 175
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca (Kubur)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Sonradan fosfatlama tekniği ile temizlenmiş olup silah yıpranmıştır.

Kitabesi : Yoktur.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 16,8 mm. , Boy: 50 cm.

Malzeme : Gövde ve kabza kısmı gül ağacındandır.

Namlu çeliktir. Kabza dibinde ve sol tarafta metal kaplama bulunur. Namlu altında kemik kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın gövdesi ve kabzası yekpare gül ağacındandır. Kabza dibinde metal kaplaması vardır. Sol tarafında bitkisel desenlerle süslenmiş metal bir parça daha mevcuttur. Kabzanın üst kısmında silik bir şekilde arma görülür. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Namlu sonradan kumlama tekniği ile temizlenmiştir. Namlunun altında kemik bir parça vardır.

Teknik Özellikler : Gövde ve kabza tek parça olarak gül ağacından oyulmuştur. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Kabza dibi metal kaplıdır. Sol tarafta üzerinde kabartma bitkisel süslemeler bulunan bir metal parça vardır. Namlu altında kemik kaplama vardır.

Süsleme Programı : Gövde ve kabza tek parça gül ağacındandır. Kabza tabanında, üzerinde daire şeklinde bir kabarıklık bulunan ve yanlardan kabzaya doğru girinti yapan metal kaplama kısım vardır. silahın gövde kısmının sol yan tarafında üzerinde kıvrım dal ve

yapraklardan oluşan bitkisel desenlerle süslenmiş metal bir parça bulunur. Namlunun altı boyuna ikişer tane çizgi şeklinde oyularak dilimlere ayrılmıştır. Buranın uç kısmında yine dilimli kemik bir parça yer alır. Kabzanın st kısmında bugün oldua silik bir arma bulunmaktadır.

Örnek No: 83

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 156
Müze Envanter No	: 176
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır. Namluda paslanmalar vardır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 15 mm. , Boy: 45 cm.
Malzeme	: Gövde ve kabza ahşaptır. Namlu ve

ateşleme tertibatı çeliktir. Yer yer sarı metal kullanılmıştır.

Tanımı : Silahın gövde ve kabzası tek parça ahşaptandır. Kabzanın dip kısmı, alt kısımdan içe doğru bükülmüştür. Dip kısmında sarı metal kaplaması vardır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Namlu altının ucu sarı metaldendir. Namlu altında harbisi mevcut olup ucu yine sarı metaldendir. Namlunun üst kısımlarında bitkisel süslemeler mevcuttur. Namluda yer yer paslanmalar vardır ve silah oldukça yıpranmıştır.

Teknik Özellikler : Gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptan oyulmuştur. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Kabza dibi, namlunun uç kısmının altı ve harbisinin ucu sarı metaldendir.

Süsleme Programı : Kabzanın dip kısmında sarı metal kaplama mevcuttur. Namlu ucunun altı ve harbisinin ucu da sarı metaldendir. Namlusunun üst kısımlarında kıvrım dallardan oluşan bitkisel motifler vardır. Ancak namluda yer yer paslanmalar olduğu için motifler çok belirgin değildir.

Örnek No: 84

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 157-158-159-160
Envanter No	: 180
Eserin Adı	: Çakmaklı Karabina
Türü	: Ateşli Silah
Yapıldığı Tarih / Dönemi	: 18.yy.
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlunun altında bulunan harbi kırıktır.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 42,6 mm. Boy: 45 cm.
Malzeme	: Gövde ve dipçik ahşaptır. Namlu çelik

dökmedir. Harbide kemik kullanılmıştır. Süslemeler sarı metaldir.

Tanımı : Silahın dipçik ve gövdesi yekpare ahşaptandır. Dipçiğin sonundan üzerine doğru uzanan, sarı metalden koruma yer alır. Dipçiğin her iki tarafında da papatya motifi vardır. Dipçiğin altına gelen yer ise kuş gövdesi şeklinde oyularak şekillendirilmiştir. Dipçik kısımdan ateşleme mekanizmasına kadar olan bölüm, ince baklava dilimi deseniyle süslenmiştir. Silah çakmaklı ateşleme mekanizmasına sahip olup, namluya doğru uzanan bölümünde kabartma geometrik desenler bulunur. Namlu ucu, borazan şeklinde genişleyerek son bulur. Namlu altında kemikten yapılmış bir harbisi bulunup, bugün kırık durumdadır.

Teknik Özellikler : Gövde ve dipçik ahşaptan oyma olup, üzerinde kazıma tekniğinde yapılmış süslemeler vardır. Namlu ve ateşleme mekanizması çelikten dökmedir. Namlu üzerinde kabartma ve kazıma süslemeler vardır.

Süsleme Programı : Silahın dipçik kısmının her iki tarafında da kazıma tekniği ile yapılmış papatya motifi yer alır. Gövde kısmı baklava dilimi şeklinde motifler kazınarak süslenmiştir. Silahın gövde kısmındaki bu

ince baklava desenlerinin sonlandığı yerden itibaren, dipçiğe doğru uzanan, ucu dipçiğin altında kıvrılarak biten bir desen oyulmuştur ki bu desen silaha, burası kuş gövdesi, dipçik kısmı kuyruk ve kanatlar, namlu kısmı da gagasıymış izlenimi vermektedir. Ayrıca Namlu üzerinde, ateşleme mekanizmasına yakın tarafta kabartma ve kazıma şeklinde çeşitli süslemeler yer almaktadır.

Örnek No: 85

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 161-162
Müze Envanter No	: 181
Eserin Adı	: Çakmalı Karabina
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 33 mm. , Boy: 49 cm.
Malzeme	: Gövde ve kabzası ahşap, diğer kısımlar

çeliktir.

Tanımı : Silahın gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptan yapılmıştır. Kabza tüfeklerdeki gibi dipçik formundadır. Dipçiğin tabanı, metal kaplanmıştır. Ahşap olan yan kısımlarında, ahşap kakma çiçek motifi bulunur. Ayrıca baklava dilimi desenleri de vardır. Namlu altında da oval bir şekil içinde bitkisel desenler görülür. Ateşleme mekanizmasının yan tarafında, kabartma bitkisel desenler, namlu üzerinde ise dalgalı çizgilerden oluşan süslemeler yer alır. Namlunun ucu hafif dış bükeydir.

Teknik Özellikler : Gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptan oymadır. Kabzası tüfeklerde olduğu gibi dipçik şeklindedir. Kabza üzerinde ahşap kakma, kazıma ve kabartma motifler bulunur. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Ateşleme tertibatının yanlarında ve namlu üzerinde de kabartma ve kazıma desenler vardır.

Süsleme Programı : Dipçik altında Metal bir kaplama vardır. Dipçiğin he iki yan yüzeylerinde bir daire içinde ahşap kakma çiçek motifi bulunur. Dipçiğin üst kısmından alt kısmına kadar bir bölün bin çizgiyle

çiçeğin bulunduğu kısımdan ayrılır. Ateşleme mekanizmasına yakın olan bu bölümde dipçiğin alt kısmı da dahil olmak üzere baklava dilimi deseniyle süslenmiştir. Namlunun alt kısmındaki ahşap bölümde, oval bir şekil içinde, bitkisel desenlerden oluşan, kabartma süslemeler yer alır. Ateşleme mekanizmasının yan aynalığında kabartma bitkisel desenler vardır. Namlunun ateşleme mekanizmasına yakın olan üst kısmında ise çeşitli şekillerden oluşan bir süsleme olduğu görülür.

Örnek No: 86

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 163-164-165
Müze Envanter No	: 182
Eserin Adı	: Çakmaklı Karabina
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlusu sonradan fosfatlama tekniği ile temizlenmiştir. Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Ateşleme mekanizmasının yan aynalığında "Wilson" yazısı bulunmaktadır.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 26,3 mm. , Boy: 44 cm.
Malzeme	: Gövde ve dipçik kısmı ahşap olup namlu ve ateşleme mekanizması çeliktendir. Yer yer sarı metal kullanılmıştır. Harbisi kemiktendir.
Tanımı	: Silahın gövde ve dipçik kısmı tek parça ahşaptandır. Dipçiğin sol tarafında bir çiçek motifi bulunur. Tutma yeri kuş tüyü deseni formundadır ve dipçiğin altında kıvrılarak son bulur. Dipçik tabanı, tetik korumalığı, harbi muhafazası ve silahın sol tarafındaki üzeri bitkisel desenlerle süslü olan plaka sarı metaldendir. Harbisi kemiktir. Ancak bu gün kırık durumdadır. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktendir. Namlunun üzerinde kabartma çeşitli desenler bulunur. Ateşleme mekanizmasının sağ yan tarafında "Wilson" yazısı olduğu görülür. Silahın sol yan tarafında bir taşıma halkası vardır. Namlu daha sonra ki bir zamanda fosfatlanarak temizlenmiştir. Namlu ağzı hafif dış bükeydir.
Teknik Özellikler	: Gövde ve dipçik tek parça ahşaptan oyulmuştur. Tabancanın kabza kısmının yerinde tüfeklerde olduğu gibi dipçik bulunmaktadır. Silahın ahşap kısımlarının üzerinde kazıma ve oyma

desenler bulunur. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Çelik kısımların üzerinde de kabartma ve kazıma desenler vardır. Dipçik dibi, tetik muhafazası, harbi muhafazası sarı metaldendir.

Süsleme Programı : Silahın dipçik kısmının sol tarafında çiçek deseni vardır. Diğer tarafı sadedir. Dipçiğin ateşleme mekanizmasına yakın olan tutma yeri kuş tüyü şeklinde desenlerle süslenmiştir. Bu kısım dipçiğin altında kıvrılarak son bulur. Bu şekliyle kuş gövdesini andırır. Namlunun ateşleme mekanizmasına yakın olan üst kısmında kabartma ve kazıma desenler bulunur. Burada altta doğmakta olan yarım bir güneş, onun üzerinde iki tane mızrak, mızrakların ortasında bir papatya, mızrakların üzerinde iki tane davula benzeyen figürler bulunur. Onların üzerinde de bir bordür içinde ortada oval bir şekil, kenarlarında da yaprak motifleri vardır. Silahın dipçiğinin dip kısmında sarı metalden bir muhafazası olduğu görülür. Silahın sol tarafında üzeri bitkisel desenlerle süslenmiş sarı metal bir plaka bulunur. Tetik muhafazası ve harbi muhafazası da sarı metaldendir. Harbisi kemiktendir.

Örnek No: 87

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 166
Müze Envanter No	: 183
Eserin Adı	: Çakmaklı Karabina
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlu tarihi belli olmaya bir zamanda

fosfatlanarak temizlenmiştir. Silah yıpranmış durumdadır.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 46 mm. , Boy: 44 cm.
Malzeme	: Gövde ve dipçik kısmı ahşaptır. Namlu ve

ateşleme mekanizması çeliktir. Ahşap kısımların üzerinde altın ve siyah kemik kakmalar vardır. Dipçik tabanında metal korumalık yer alır.

Tanımı : Silahın gövde ve dipçik kısmı tek parça ahşaptır. Dipçik dibinde metal bir muhafazası bulunur. Dipçiğin her iki yan ve üst kısımlarında daire içinde yıldız şeklinde süslemeleri olan altın ve kemik kakmalar vardır. Bu dairelerin etraflarında ve aralarında da yuvarlak, altın kakmalar bulunur. Çelik olan namlunun üst kısımlarında ve ateşleme mekanizmasının sağ yan yüzeyinde de çeşitli süslemeler olduğu görülür. Namlu, sonradan kumlama tekniği ile temizlenmiştir. Silahın namlusunun ağız kısmı borazan şeklinde dış bükey bir forma sahiptir.

Teknik Özellikler : Gövde ve dipçik tek parça ahşaptan oyulmuştur. Dipçik üzerinde ve sırtında altın ve kemikten daire içinde yıldız biçiminde ve küçük daireler şeklinde kakmalar yapılmıştır. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Ateşleme mekanizmasının yan aynılığında ve namlu üzerinde kabartma ve kazıma tekniği ile desenler oluşturulmuştur.

Süsleme Programı : Silahın dipçik kısmının sağ ve sol yan yüzeylerinde içinde üçgen şeklinde altın ve siyah kemik parçaların kakılması suretiyle yıldızlar oluşturulmuş beş tane daire bulunur. içinde yıldız şeklinde süslemeler bulunan bu dairelerin etrafında dörder tane yuvarlak altın kakmalar vardır. yalnız en üstte bulunan dairenin ucunda dört tane yuvarlak altın kakma bulunur. silahın dipçiğinin üst kısmında da içinde yıldız motifi bulunan üç tane daire vardır. Bu dairelerin etraflarında da dörder tane, ateşleme mekanizmasına dönük iç kısmında ise yedi tane yuvarlak altın kakmalardan vardır. Silahın namlusunun ateşleme mekanizmasına yakın, üst kısmında kabartma ve kazıma şeklinde yapılmış uç kısımlarda yıldız şeklinde köşeli, yan kısımları düz olan bir süsleme vardır. Bu süslemenin ortasında yuvarlak bir kabartı vardır. Kabartının üzerine çizgiler kazınmıştır. Etrafına çizgiler çizilip araları nokta şeklinde doldurulmak suretiyle güneşe benzer bir motif oluşturulmuştur. Namlunun üst kısmının üzerinde bir oluk bulunur. Namlunun uç kısmının üst tarafına, bu oluğa doğru uzanıp çevreleyen eğri çizgilerden üçgen formunda bir şekil oluşturulmuştur. Ateşleme mekanizmasının yan aynalığında da çeşitli şekiller vardır.

Örnek No: 88

Çizim No	: 30
Fotoğraf No	: 167-168-169-170
Müze Envanter No	: 184
Eserin Adı	: Çakmaklı Karabina
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlu sonradan fosfatlanarak

temizlenmiştir. Silahın ahşap olan dipçik kısmındaki kabartma süslemelerde ve ateşleme mekanizmasının yan tarafında, ahşap kısımda kırılmalar vardır. Ayrıca üzerindeki altın tel ve damla şeklindeki kakmalardan bazıları dökülmüştür.

Kitabesi	: Okunamamıştır.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 28 mm. , Boy: 45 cm.
Malzeme	: Gövde ve dipçik ahşaptır. Üzerinde altın

kakmalar vardır. Dipçik tabanı, tetik korumalığı, ve arpacık kısmı sarı metaldendir. Namlu ve ateşleme tertibatı çeliktir.

Tanımı : Silahta kabza yerine tüfeklerde olduğu gibi dipçik bulunmaktadır. Gövde ve dipçik tek parça ahşaptandır. Dipçik tabanındaki kaplama ve tetik korumalığı, sarı metalden yapılmıştır. Silahın ahşap kısımlarının üzerinde, altın tel ve çeşitli şekillerde altın parçalarının kakılması suretiyle yapılmış bitkisel desenler bulunmaktadır. Ahşap kısımların üzerinde ayrıca kabartma ve oyma bitkisel desenlerin yanı sıra baklava dilimi deseni ile silahın tutma yerinde kuş tüyü formunda farklı desenlerin de olduğu görülür. Silahın namlusu ve ateşleme mekanizması çeliktir. Namlu ve ateşleme mekanizmasının sağ yan tarafında, kazıma ve kabartma çeşitli desenler bulunur.

Teknik Özellikler : Gövde ve dipçik tek parça ahşaptan oyulmuştur. Ahşap kısımların üzerinde altın kakmaların yanı sıra, oyma ve kazıma desenler yapılmıştır. Dipçik tabanı ve tetik korumalığı sarı metaldir ve üzerlerinde çeşitli kabartma desenler bulunur. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Onların üzerinde de kabartma ve kazıma desenler vardır.

Süsleme Programı : Silahın dipçik tabanı, üzerinde bitkisel desenler bulunan sarı metal bir levhayla kaplanmıştır. Bu kaplamanın, dipçiğin yan kısımlarına gelen taraflarında da , 'V' şeklindeki çizgilerin sıralanmasıyla oluşturulmuş bir bordür yer alır. Dipçiğin ahşap kısmına geçildiğinde her iki tarafta da, dipçiğin üst kısmından başlayıp aşağı doğru inen ve aşağı kısımda birleşen dalga şeklinde altın tel kakma bir bordür olduğu görülür. Dipçiğin her iki tarafının da ortasında bir çiçek motifi vardır. Çiçek motifinin etrafı yine altın tel, damla şeklinde altın parçalar ve yuvarlak altın parçalar kakılarak kıvrım dallar ve aralarında yaprak ve çiçek motifleri oluşturulmak suretiyle süslenmiştir. Dipçiğin bu süslemelerinin olduğu kısım dalgalı altın tel kakma bir bordür ile alt kısımdan ayrılmıştır. Alt kısımda, kıvrım dallardan oluşan kabartma süslemeler bulunur. Dipçiğin tutma yeri kuş tüyü şeklinde oyulmuştur. Ateşleme mekanizmasının üstündeki ahşap kısmın üzerinde, kıvrım dallardan oluşan altın tel kakma bitkisel süslemeler vardır. Silahın sol tarafında bulunan iki vidanın çevresinde de birisi geriye doğru, diğeri alta doğru yaprak şeklinde biçimlendirilmiş altın levhalar bulunur. Onların aralarında kalan kısımlarda, yine kıvrım dallardan oluşan bitkisel desenlerde altın tel ve damla şeklinde kakmalar yapılmıştır. Bu süslemelerden bazıları düşmüştür. Namlunun altındaki ahşap kısımda, baklava dilimi desenleri olduğu görülür. Silahın ateşleme tertibatının yan aynalığının yüzeyinde çarpı şeklinde kağıt rulosu ve değişik şekiller vardır. Horozu ateşleme tertibatına bağlayan vidanın etrafı, kabartma taç yaprakları yapılarak çiçek şeklinde düzenlenmiştir. Devamında da yine kağıt rulosu şeklinde birtakım desenler bulunur. Silahın namlusunun üst kısmında kabartma ve kazıma yoluyla farklı desenler oluşturulmuştur.

Örnek No : 89

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 171-172-173-174
Müze Envanter No	: 179
Eserin Adı	: Çakmaklı Karabina
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 17,2 m. , Boy: 42 cm.
Malzeme	: Kabza ve gövde ahşaptır. Üzerinde altın ve

gümüş kaplama ve kakmalar vardır. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir.

Tanımı : Silahın gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptan yapılmıştır. Kabza kısmı Tüfeklerde olduğu gibi dipçik formundadır. Dipçiğin tabanı, üzeri süslemeli gümüş bir plakayla kaplanmıştır. Dipçiğin yan yüzeyleri kabartma ve altın kakma bitkisel motiflerle süslüdür. Ateşleme mekanizmasına yakın yeri ise baklava dilimi desenleri ile süslenmiştir. Çelik olan ateşleme mekanizması ve namlu üzerinde de bitkisel ve değişik kabartma desenler bulunur. Namlunun ağzı hafif dış bükeydir. Tetik muhafazası da gümüş kaplanmıştır.

Teknik Özellikler : Kabza ve gövde tek parça ahşaptan oymadır. Kabza kısmı tüfeklerde olduğu gibi dipçik şeklindedir. Dipçik tabanında, üzeri kabartma motiflerle süslenmiş gümüş bir kaplama vardır. Ahşap kısımların üzerinde kabartma, kazıma ve altın kakma desenler işlenmiştir. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Namlunun ve horozun üzerinde de kabartma ve kazıma desenler vardır.

Süsleme Programı : Silah oldukça süslüdür. Dipçik tabanı, kenarları halat şeklinde süslemesi olan bir bordür bulunan gümüş bir plakayla kaplanmıştır. Dipçiğin ahşap kısmına geçildiğinde, bir çizgi ve onun üzerinde dalga şeklinde altın kakma bir bordür daha vardır. Dipçiğin her iki tarafının üst köşelerinde yine altın kakma S ve C kıvrımlı dalların oluşturduğu bitkisel süslemeler bulunur. Bu kısım dipçiğin üstünden gelen ve alt köşesine kadar uzanan yine dalgalı ve kıvrım dallı bir hatla sınırlandırılmıştır. Dipçiğin bu sınırdan sonra yan ve alt kısımlarına da yine S ve C kıvrımlı dallardan oluşan kabartma bitkisel desenler yapılmıştır. Dipçiğin ateşleme mekanizmasına yakın olan ince ve oval kısmına, ince baklava dilimi desenleri kazınmıştır. Ateşleme mekanizmasının çevresi, dalgalı ve düz çizgiden oluşan altın kakma bir bordürle çerçevelendirilmiştir. Ateşleme mekanizmasının üst kısımlarının ahşap olan yerlerinde yine altın kakma kıvrım dallardan oluşan bitkisel bezemeler yer alır. Tetik korkuluğu gümüş kaplanmıştır. Ateşleme mekanizmasının horozunun yan kısmında bulunan vidanın etrafına taç yaprakları şeklinde kabartmalar yapılarak papatya oluşturulmuştur. Yukarı doğru olan devamına da yaprak şeklinde kabartmalar yapılmıştır. Alt aynalığında ise iki tane kağıt rulosu formundaki şekillerin üst üste gelmesiyle bir çarpı işareti oluşturulmuş ve etrafına perde şeklinde şekiller yapılmıştır. Bunlarda kabartmadır, üzerlerinde kazıma çizgiler vardır. Namlu altındaki ahşap kısımda oval bir sınır içinde yine baklava dilimi desenleri vardır. Namlunun başlangıç yerinin üst kısmında, tam olarak ne olduğu belli olmayan kabartma ve kazıma desenler bulunur. Namlunun uç kısmında da kazıma bitkisel desenler vardır.

Örnek No: 90

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 175-176
Müze Envanter No	: 248
Eserin Adı	: Kapsüllü Karabina
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: İngiliz
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça yıpranmıştır. Namlu altındaki ahşap kısımda kırıklar vardır. Ayrıca tetik muhafazası düşmüştür.
Kitabesi	: Namlu üzerinin ateşleme mekanizmasına yakın olan kısmında, bir taç motifinin yanı sıra "London" yazısı vardır. Ayrıca bu kısımda, sonradan yapıldığı düşünülen ay yıldız motifi yer almaktadır.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 30 mm. , Boy: 65,3 cm.
Malzeme	: Dipçik ve gövde ahşaptandır. Ateşleme mekanizması çeliktendir. Namlu sarı metaldir.
Tanımı	: 19. Yüzyıla tarihlendirilen silahın dipçik ve gövdesi tek parça ahşaptandır. Ateşleme mekanizması kapsüllüdür ve çeliktendir. Namlu sarı metalden imal edilmiş olup ağız kısmı dış bükeydir. Silahın ağız kısmının, üçü yan yana biri daha geride dört kaval silmeyle top formunda olduğu görülür. Silahın namlusunun üzerinde bir taç motifi ve "London" yazısının yanı sıra sonradan yapıldığı sanılan bir ay yıldız motifi bulunmaktadır.
Teknik Özellikler	: Gövde ve dipçik tek parça ahşaptan oyulmuştur. Ateşleme mekanizması çelikten namlu sarı metalden dökmedir. Silahın ahşap kısımlarının üzerinde kazıma yıldız şeklinde motifler bulunmaktadır.

Süsleme Programı : Silahın ahşap olan gövdesinin tutma yerinde, yedi kollu yıldız motifleri vardır. Bu motiflerden bir sıra da, dipçikteki kavisli kısmın üzerinde de olduğu görülür.

Örnek No: 91

Çizim No	: 31
Fotoğraf No	: 177-178
Müze Envanter No	: 85
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: H.1310 , M.1894
Yapıldığı Yer	: Alman
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Sağlam durumdadır.
Kitabesi	: Namlunun üzerinde Osmanlıca "Mavzer

Silah Fabrikası, Sene 1310", namlunun altında " Osmanlı Ordusu İçin Özel Yapılmıştır." yazmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 9mm. , Boy: 29 cm.

Malzeme : Kabzada; çelik, fildişi ve altın, diğer taraflarda çelik ve altın kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabzası iki parça , üzeri natüralist tarzda, kabartma yaprak çiçek ve kıvrım dallardan oluşan bitkisel süslemelerle bezenmiş fildişi plaka ile kaplanmıştır. Kabzanın dip kısmında altın kaplama bir taşıma halkası vardır. Horoz, tetik toplu ve emniyet mandalı da tamamıyla altın kaplanmıştır. Çelik gövde ve toplu üzerinde bitkisel desenler vardır. Gövde üzerindeki bitkisel süslemelerin de yer yer altın yaldızla kaplandığı görülür. Namlu üzerinde ve altında altın kakma Osmanlıca "Mavzer Silah Fabrikası, Sene 1310" ve "Osmanlı Ordusu İçin Özel Yapılmıştır" yazıları mevcuttur. Çelik namlunun uç kısmının etrafında da altın kakma bitkisel motifler vardı

Teknik Özellikler : Tabancanın kabzasında çelik üzerine fildişi kaplama yapılmıştır. Taşıma halkası, tetik, horoz, toplu ve emniyet açma mandalı tamamıyla altın kaplamadır. Silahın gövde ve namlu kısmı dökme çelik olup, üzerine kabartma desenler yapılmıştır. Kabartma desenlerin üst kısımları da yer yer altın kaplamadır.

Süsleme Programı : Tabancanın kabzasının her iki yüzeyi fildişi plaka ile kaplanmıştır. Fildişi plakalar kabzaya, kabzanın orta kısmında bulunan üzeri çiçek motifli altın bir çiviyle tutturulmuştur. fildişi kaplamaların üzerleri, ortadaki altın çivinin etrafında gelişen bitkisel motiflerle süslenmiştir. Kabzanın ortasında merkezi altın çivi olan, fildişi kaplamadan itibaren taç yaprakları oluşturulan çiçek ve onun etrafında da yaprak desenleri olan daire içine alınmış süsleme vardır. Bu dairenin etrafında natüralist tarzda kıvrım dal, yaprak ve çiçek motifleriyle süslenmiştir. Tabancanın çelik gövdesi üzerinde de aynı türden, kabartma bitkisel süslemeler vardır. Tetik, horoz, toplu ve emniyet mandalı tamamen altın kaplamadır. Toplunun üzerinde de yaprak ve çiçeklerden oluşan bitkisel süslemelerden vardır. Çelik namlunun alt ve üst kısmında altın yaldızla Osmanlıca kitabe yazılmıştır. Namlunun ucunda da bitkisel süslemeler vardır.

Örnek No: 92

Çizim No	: 32
Fotoğraf No	: 179-180
Müze Envanter No	: 86
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Avusturya
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Tabanca yıpranmıştır. Gövde ve toplu

üzerindeki süslemeler silikleşmiştir. Kabzanın sol yan yüzeyinde bulunan iki yakut kakmadan üst taraftaki ile tetik gerisinde ki yakut kakma düşmüştür.

Kitabesi : Namlunun başlangıç kısmının üst bölümünde "L. Gasser Patent Wien" yazısı ile 9466 rakamları yazılıdır. Toplu altında da aynı rakamın yazılı olduğu görülür.

Ölçüleri : Namlı Çapı: 11 mm. , Boy: 46 cm.

Malzeme : Kabzada yakut taşlar ve gümüş kullanılmıştır. Silahın gövde kısmı ve namlu çeliktendir.

Tanımı : Kabza zarfı ve tetik muhafazası tamamı ile gümüş telkari bir işçilik uygulanarak yapılmış ve üzerine değerli taş kakılmıştır. On adet yakut kakmadan iki tanesi düşmüştür. Kabza üzerine sıralı gümüş boncuklardan desenler verilmiştir. Kabzanın dip kısmında da , gümüş boncuklarla süslü bir adet taşıma halkası vardır. Silahın diğer mekanizmalarının üzerinde altın kakma bitkisel süslemeler yapılmıştır. Ancak bu süslemeler silikleşmiş olduğu için belirgin değildir. Tabancanın namlu başlangıcının üzerinde, toplunun üzerinde ve alt kısmında 9466 rakamları yazmaktadır. Ayrıca namlu başlangıcının üzerinde "L.Gasser Patent Wien" yazılı olduğu da görülür.

Teknik Özellikler : Silahın kabza kısmında zarf şeklinde sonradan kabzaya monte edilmiş, gümüşten telkari ve üzerine kıymetli taş

kakma süslemeli kısım bulunmaktadır. Ayrıca zarfın üzeri granüle tekniğinde gümüş boncuklarla süslenmiştir. Silahın gövde ve toplu bölümünün üzerinde de altın kakma bitkisel süslemeler yapılmıştır. Gövde, ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Namlu üzerinde kazıma tekniğinde süslemeler vardır.

Süsleme Programı : Kabzanın üzerine, sonradan gümüş telkari üzerine gümüş yarım boncuklardan ve baklava dilimi şeklindeki parçalardan çiçek motifleri yapılmış ve ortasına yakut parçalar kakılmış bir zarf geçirilmiştir. Zarfın sırt kısmında dört adet yakut kakma ve aralarında üç adet, içinde bitkisel süslemeler olan baklava dilimi şeklinde gümüş parçalar bulunur. Yakut kakmaların etrafları daire şeklinde bir sıra gümüş boncukla çevrelenmiştir. Kabzanın her iki yan yüzeyleri, gümüş hasır örgüsü üzerine, yine gümüş baklava dilimi parçalardan ve gümüş boncuklardan oluşan çiçek ve yaprak motifi ve onu çevreleyen daha büyük gümüş boncuklarla süslenmiştir. Yine her iki yan yüzeyde, ortadaki baklava dilimi parçalardan oluşan çiçeğin alt ve üst taraflarında birer tane yakut kakma bulunur. bu kakmaların etraflarında da bir sıra küçük gümüş boncuklardan onun etrafında daha büyük gümüş boncuklardan iki sıra daire oluşturulmuştur. Bütün bu süslemelerin çevresi, bir sıra gümüş boncukla çevrelenmiştir. Zarfın, kabzanın alt kısmına gelen tarafı da iki sıra gümüş boncuklarla süslenmiştir. Tabancanın tetik muhafazası da bu şekilde süslenmiş, tetik muhafazasının ön ve gerisine de iki adet yakut kakma yapılmıştır. Tetik muhafazasının altında bir adet baklava dilimi şeklinde gümüş parça vardır. Tabancanın gövde ve toplu kısmının üzerinde altın kakma bitkisel süslemeler vardır. Ancak oldukça aşınmıştır. Namlunun üst kısmına da kazıma ve altın kakma bitkisel desenler işlenmiştir. Namlunun ortasındaki süslemelerin altın kakmaları dökülmüştür.

Örnek No: 93

Çizim No	: 33
Fotoğraf No	: 181-182
Müze Envanter No	: 87
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Avusturya
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmış olup, kabzanın sağ ve sol

üst taraflarında çatlaklar vardır.

Kitabesi : Silahın toplusunun altı uç kısmında 109229 rakamları ve altında "Hotz Marke" yazıları vardır. Ayrıca silahın toplusunun üzerinde de aynı rakam olduğu görülür.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 11 mm. , Boy: 39 cm.

Malzeme : Silahın kabzasında ahşap kullanılmıştır.

Diğer tarafları çeliktir. Üzerinde altın süslemeler vardır.

Tanımı : Tabancanın kabza kısmının her iki tarafı ahşap kaplamalıdır. Diğer kısımlar dökme çelik olup, üzerleri altın kakma bitkisel ve geometrik desenlerle süslenmiştir. Toplunun üstünde ve alt kısmında 109229 rakamının yanı sıra, toplunun alt kısmındaki rakamların altında "Hotz Marke" yazılı olduğu görülür. Silahın özellikle kabza kısmı oldukça yıpranmıştır.

Teknik Özellikler : Kabzanın her iki tarafı ahşap kaplıdır. Diğer kısımlar dökme çeliktir. Silahın her tarafında altın kakma süslemeler yapılmıştır.

Süsleme Programı : Tabancanın toplusunun üzeri, daireler içinde çiçek motifleri ve bunları her iki taraftan çevreleyen bitkisel desenli bordürlerle süslenmiştir. Silahın, tetik, gövde kısmı ve namlu üzeri de aynı

tarzda bitkisel ve geometrik desenlerle süslenmiştir. Süslemeler altın kakmadır.

Örnek No: 94

Çizim No	: 34
Fotoğraf No	: 183-184
Müze Envanter No	: 88
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Avusturya
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Toplunun sağ alt kısmında 1013 rakamları

yazılıdır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 10,6 mm. , Boy: 41 cm.

Malzeme : Kabzada kemik, geri kalan kısımları çelik kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabza kısmı, kemik kaplamadır. Silahın çelik olan diğer taraflarının üzeri krom kaplıdır. Gövdenin ve toplu mekanizmasının üzerlerine çiçek ve yapraklardan oluşan bitkisel desenler işlenmiştir. Namlu sadedir. Tabancanın gövdesinin sağ alt kısmında 1013 rakamları yazmaktadır. Silah yıpranmış olup yer yer paslanmalar olduğu görülür.

Teknik Özellikler : Silahın kabzasında kemik kaplama vardır. Diğer taraflar dökme çeliktir. Üzeri krom kaplanmıştır. Çelik kısımların üzerine bitkisel bezemeler kazınmıştır.

Süsleme Programı : Silahın kabzasının her iki tarafı, açık renk kemik kaplamadır. Kemik kaplamalar kabzaya, ortada bulunun bir çivi ile tutturulmuştur. Silahın çelik olan diğer taraflarının üzeri, krom kaplıdır. Gövde üzerine, çiçek ve yapraklardan oluşan bitkisel desenler kazınmıştır. Toplunun çentik aralarında oval çerçeve içinde çiçek motifleri vardır. Ateşleme mekanizmasının üst kısmında da, kenarları noktalı çerçeve içine alınmış

yaprak desenlerinden oluşan bitkisel süslemelerin olduğu görölür. Silahın namlusu sadedir.

Örnek No: 95

Çizim No	: 35
Fotoğraf No	: 185
Müze Envanter No	: 89
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Amerikan
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Kabzanın her iki tarafının üst kısmında ve

gövde kısmının gerisinde Smith Wesson markasının amblemi işlenmiş olduğu görülür. Namlunun üst kısmında da "Smith Wesson Springfield Mass. U.S.A. Model. A1" yazılıdır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 8,8 mm. , Boy: 25,5 cm.

Malzeme : Kabzada fiber, diğer taraflarda çelik ve altın kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabzası fiber kaplı olup, her iki yüzde Smith Wesson markasının amblemi işlenmiştir. Tabancanın çelik olan diğer taraflarının üzerinde altın yıldız çiçek ve yapraklardan oluşan bitkisel süslemeler yapılmıştır. Silah üzerindeki altın yıldız süslemeler Osmanlı yapımıdır. Kabzanın dip kısmında bir adet taşıma halkası vardır. Namlunun üst kısmında "Smith Wesson Springfield Mass. U.S.A. Model. A.1" yazılıdır. Tetik el muhafazası yoktur.

Teknik Özellikler : Kabzanın her iki tarafı fiber kaplanmıştır. Ateşleme mekanizması, gövde kısmı ve namlu dökme çeliktir. Gövde ,toplu ve namlu üzerinde altın yıldızla süslemeler yapıldığı görülür.

Süsleme Programı : Kabzanın her iki yan yüzeyleri kırmızı siyah renklerde fiber kaplanmıştır. Fiber kaplama her iki tarafta da iki oval kısma ayrılmıştır. Oval kısımların içi ince baklava dilimi deseni ile

süslenmiştir. Fiber kaplamanın üst kısımlarında daire içinde Smith Wesson markalarının amblemleri vardır. Kabzadan metal kısma geçişin her iki tarafında altın yıldızla çiçek ve yaprak motifleri işlenmiştir. Gövdenin yan orta kısımları, toplu mekanizma ile namlu üzerinde ve tetikte yine aynı tür altın yıldızlı bitkisel süslemelerin olduğu görülür. Silahın horozunun arkasında, sırtta altın yıldız bir kartal figürü dikkat çeker.

Örnek No: 96

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 186-187
Müze Envanter No	: 90
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Avusturya
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Yıpranmalar vardır.
Kitabesi	: Toplu mekanizmanın sol alt kısmında

30743 rakamı yazmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 11 mm. , Boy: 26 cm.

Malzeme : Silahın her yeri çelik olup, üzerinde gümüş ve altın süslemeleri vardır.

Tanımı : Tabancanın bütün parçaları çelik olup, kabza , horoz, gövde, toplu mekanizmasının çentik araları ve namlu üzerinde, gümüş kakma kıvrım dal ve yapraklardan oluşan bitkisel motiflerden oluşan bezemelerin olduğu görülür. Kabzanın merkezinde, gövde kısmın alt gerisinde ve namlu üzerinde gümüş kakma süslemelerin aralarında altın yıldızla da aynı türden bezemeler vardır. Tabancanın gövdesinin sol alt köşesinde 30743 rakamı yazılıdır.

Teknik Özellikler : Silahın tüm parçaları dökme çeliktir. Üzende gümüş kakma süslemeler vardır. Gümüş kakma süslemelerin aralarında altın yıldızla süslemelerde yapılmıştır.

Süsleme Programı : Tabancanın kabzasının her iki tarafı, gümüş kakma bitkisel desenlerle işlenmiştir. Kabzanın merkezindeki süsleme altın yıldızla yapılmıştır ve gümüş çerçeve içine alınmıştır. Silahın gövde kısmı ve toplu mekanizması ile namlusunun üzerinde de aynı tür gümüş kakma süslemelerle bezelidir. Gövde kısmının altında ve namlu üzerinde,

kabzada olduğu gibi, aralarda altın yaldızla kıvrım dal ve yaprak motifleri işlenmiş olduğu görülür.

Örnek No: 97

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 188
Müze Envanter No	: 91
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Avusturya
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Fazla yıpranmamıştır.
Kitabesi	: Namlu başlığında "S. Henri" yazılıdır.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 8mm. , Boy: 20 cm.
Malzeme	: Kabzada kemik kullanılmıştır. Ateşleme

mekanizması gövde ve namlu çeliktir. Üzeri sarı metal kaplanmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabza kısmı kemik kaplı olup, diğer taraflar çelik üzerine sarı metal kaplamalıdır. Tabancanın gövde, toplu ve tetik kısmının üzerinde baklava dilimleri, kıvrım dal ve yapraklardan oluşan bitkisel süslemeler vardır. Namlu ve horoz sadedir. Tabancanın orijinalinde tetik muhafazası yoktur. Katlanabilir namlunun iç kısmı altıgen bir forma sahiptir. Namlu başlığında "S.Henri" yazmaktadır.

Teknik Özellikler : Kabzanın her iki yan yüzü kahverengi kemikle kaplanmıştır. Diğer taraflar dökme çelik olup, üzeri sarı metalle kaplanmıştır. Sarı metal kaplamanın üzerinde de kabartma desenler vardır.

Süsleme Programı : Tabancanın kabzasının her iki tarafı, kahverengi kemikle kaplanmıştır. Kaplamalar ana gövdeye, kenarlarında bitkisel bezemeler bulunan bir çiviyle tutturulmuştur. Gövde , ateşleme mekanizması ve namlu, sarı metal kaplıdır. Namlu ve horoz kısmı hariç diğer taraflarda, sarı metal kaplamanın üzerinde baklava dilimleri, kıvrım dal ve yapraklardan oluşan süsleme kompozisyonları vardır.

Örnek No: 98

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 189-190
Müze Envanter No	: 92
Eserin Adı	: İğneli Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Yıpranmalar vardır.
Kitabesi	: Üstteki namlunun üzerinde Osmanlıca

harflerle "İstanbul Tersane-i Amire" yazmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 11 mm. , Boy: 31 cm.

Malzeme : Kabzada fiber kaplama vardır. Diğer taraflar çeliktir.

Tanımı : Tabancanın kabzası fiber kaplıdır. Diğer tarafları dökme çeliktir. Gövdenin, toplu makaranın alt ve geri kısımlarına düşen taraflarında bitkisel süslemeler vardır. Tabancanın iki tane namlusu vardır. Üstteki namlu, topludaki mermileri, alttaki namlu ise içine koyulan özel mermileri tek tek atmaktadır. Silahın toplusu 9 mermi kapasitelidir. Üstteki namlu, altıgen forma sahiptir. Bu namlunun üzerinde "İstanbul Tersane-i Amire" yazısı bulunmaktadır. Silahın taşıma halkası, toplu mekanizmanın altındadır.

Teknik Özellikler : Silahın kabza kısmının her iki tarafında fiber kaplama bulunur. diğer taraflar dökme çeliktir. Silahın iki namlusu vardır. Toplusu 9 mermi kapasitelidir. Gövdenin üzerinde kazıma süslemeler vardır.

Süsleme Programı : Tabancanın kabzasının her iki tarafı, üzeri baklava dilimi deseniyle bezenmiş fiber kaplamalıdır. Silahın gövdesinde,

toplu mekanizmanın alt kısmında ve gerisindeki yüzeylerde, ince kıvrım dal ve yapraklardan oluşan bitkisel süslemeler vardır.

Örnek No: 99

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 191
Müze Envanter No	: 93
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Alman
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır
Kitabesi	: Gövdenin sol alt köşesinde 95732 rakamı

vardır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 11 mm. , Boy: 29 cm.

Malzeme : Kabzada kemik kullanılmış olup, diğer parçala çelikten yapılmıştır. Çelik kısımların üzeri krom kaplıdır.

Tanımı : Tabancanın kabza kısmı kemik kaplama olup, diğer parçaları çeliktir. Çelik kısımların üzeri, silaha parlak bir görünüm kazandırmak için krom kaplanmıştır. Silahın gövde, toplu makarasının çentik araları ve namlusunun üzerlerinde, bitkisel ve geometrik desenlerle süslenmiştir. Tabancanın namlu ucunun üstünde bir nişangahı vardır. Kabza dibinde bir adet taşıma halkası vardır. Gövdenin sol alt köşesinde 95732 rakamları yazılıdır.

Teknik Özellikler : Tabancanın kabza kısmının her iki tarafı kemik kaplanmıştır. Diğer parçaları dökme çeliktir. Çelik kısımların üzeri krom kaplıdır. Gövde, toplu makara ve namlu üzerine, oyma bitkisel desenler yapılmıştır.

Süsleme Programı : Tabancanın kabzasının her iki tarafı açık renk kemik ile kaplanmış olup, kaplamalar tabancaya ortadaki bir çivi ile tutturulmuştur. Silahın gövde, ateşleme mekanizması ve namlusu kromaj kaplı olup, buralara parlak bir görünüm vermiştir. Silahın gövdesinin sağ ve

sol yüzeylerinde, çiçek ve yaprakların olduğu, oyma süslemeler vardır. Gövdenin üst kısmı, ortadan sırt verilerek köşeli bir form almıştır. Köşelerin yanlara bakan yüzeylerinde, küçük dairelerden oluşan bir sıra süsleme vardır. Namlunun üst kısmında ve toplunun çentik aralarında kıvrık yapraklardan oluşan bitkisel bezemeler bulunur.

Örnek No: 100

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 192-193
Müze Envanter No	: 94
Eserin Adı	: Kapsüllü Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Toplu makaranın üzerinde yatay doğrultuda

ve namlusunun üstünde "J. Nıkıts Erben" yazmaktadır. Toplunun alt kısmında, gövde üzerinde 23938 seri numarası bulunmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 9 mm. , Boy: 25 cm.

Malzeme : Kabzada kemik, diğer parçalarda çelik kullanılmıştır. Toplunun üzeri nikelaj kaplanmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabzasının her iki tarafı kemik kaplıdır. diğer parçaları çeliktir. Toplu makarasının üzerinde manzara resmi olması açısından dikkat çekicidir. Namlu üzerinde ve toplu makaranın üzerindeki manzara resminin altında, yatay doğrultuda "J.Nıkıts Erben" yazmaktadır. Ayrıca gövdenin sol alt köşesinde 23938 seri numarası vardır.

Teknik Özellikler : Kabza kısmı kemik kaplama olup, diğer kısımlar dökme çeliktir. Toplunun üzeri nikel kaplanıp, üzerine manzara resimleri işlenmiştir.

Süsleme Programı : Silahın kabzasının her iki tarafı açık renk kemik kaplanmıştır. Toplu hariç diğer parçalar düzdür. Toplu kısmında çentik yoktur. Düz bir yüzeyi vardır. Üzeri nikel kaplanarak, parlak bir görünüm verilmiştir. Toplu makaranın üzerinde yatay doğrultuda, kıyı, deniz, denizde yüzen gemi ve köprü motiflerinden oluşan manzara resmi vardır. Üzerindeki

bu süslemesi açısından müzedeki diğer silahlardan farklılık arz eder.
Manzara resminin altında yazı şeridi bulunur.

Örnek No: 101

Çizim No	: 36
Fotoğraf No	: 194
Müze Envanter No	: 95
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Namlu üzerinde 5 rakamı görülmektedir.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 11 mm. , Boy: 30 cm.
Malzeme	: Kabza kısımda kemik kullanılmış olup,

diğer parçalar çeliktir. Gövde, ateşleme mekanizması ve namlu krom kaplıdır.

Tanımı : Tabancanın kabzası, açık renk kemik plakalarla kaplanmıştır. Diğer parçalar çelik olup, üzeri krom uygulanarak parlatılmıştır. Silahın gövde, toplu makara ile namlusunun üzerinde, bitkisel ve geometrik süsleme motifleri vardır. İnce bir işçilik uygulandığı görülür. Tabancanın namlusu dıştan yedigen bir forma sahiptir. Namlu üzerinde 5 rakamı yazılıdır. Ayrıca kabza dibinde bir adet taşıma halkası vardır.

Teknik Özellikler : Kabza kısmının üzeri kemik kaplanmıştır. Diğer parçalar, dökme çeliktir. Kabza dışındaki bütün parçalar krom kaplanmıştır. Silahın gövde, toplu makara ve namlusunun üzerine bitkisel ve geometrik desenler oyulmuştur.

Süsleme Programı : Tabancanın kabzasının her iki tarafı, açık renk kemik kaplamalıdır. Tabancanın kabza dışında kalan diğer kısımları, parlak bir görünüm elde etmek için krom kaplanmıştır. Gövde kısmının yan yüzeyleri, toplu ve namlu üzerinde, çiçek kıvrım dal ve yapraklar ile dairelerden oluşan süslemeler yapılmıştır. Özellikle toplu makara üzerindeki

süslemeler dikkat çekicidir. Toplu makaranın yüzeyi çentiksizdir. Bu yüzden makaranın her yeri süslenmiştir. Makaranın yüzeyinde, hatayi formunda bir çiçeğin üzerinden çıkan kıvrım dallar ve yapraklardan oluşan bir kompozisyon olduğu görülür. Silahın gövde kısmındaki süslemelerde makaranın üzerindeki süslemelerle büyük benzerlik gösterir. Ancak gövdenin ve namlunun üzerindeki süslemeler farklıdır. Gövdenin üst kısmında, bir sıra daire ve onun aralarından geçen dalgalı bir çizginin olduğu kompozisyon vardır. Namlunun üst kısmında ise, ortada bir çiçek, ve bu çiçeğin sağ ve soluna doğru başak şeklinde uzanan yaprak motiflerinin olduğu kompozisyon görülür.

Örnek No : 102

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 195
Müze Envanter No	: 96
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: İngiliz
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Kabzadaki kemik kaplamaların dip ve orta

kısımında çatlaklar vardır. Silah yıpranmıştır.

Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Namlu Çapları: 8 mm. , Boy: 27 cm.
Malzeme	: Kabzada kemik, diğer taraflarda çelik

kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabzası, açık renk kemikle kaplanmış olup, dip ve orta kısımlarında çatlaklar mevcuttur. Gövdenin sağ ve sol yan yüzlerinde ve toplu makaranın alt kısmında süslemeler vardır. Silahın tetik mekanizması katlanabilir özelliğe sahiptir. Silah çift namluya sahiptir. Bu yüzden, toplu kısmı birbirine simetrik ikili yuvalar halinde oluşmuş olup, 20 tane mermi yuvası vardır. Namlu içleri beşgen bir forma sahiptir. Kabzanın dip kısmında bir adet taşıma halkası vardır.

Teknik Özellikler : Kabza kısmının her iki tarafı kemik plakalarla kaplanmış olup, diğer parçalar dökme çeliktir. Gövde ve toplu makaranın dip kısmına bitkisel bezemeler oyulmuştur.

Süsleme Programı : Tabancanın kabzasının her iki tarafı açık renk kemik plakayla kaplanmıştır. Kemik parçalar silahın kabzasına ortadaki bir çivi yardımıyla tutturulmuştur. Silahın gövde kısmının sağ ve sol yan yüzleri, kıvrım dal ve yaprak motifleriyle süslenmiştir. Toplunun dip kısmının

yüzeyinde, kıvrım dalların birbirine geçmesiyle, ortada bir baklava dilimi deseninin oluştuğu bordür yer almaktadır.

Örnek No: 103

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 196
Müze Envanter No	: 97
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Amerikan
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır. Kabzanın son yanındaki

kemik kaplama düşmüştür.

Kitabesi : Tabancanın gövdesinin kabzanın üst tarafına gelen sol yüzeyinde Smith Wesson amblemi vardır. Namlunun yan tarafında "U.S.A. Smith Wesson Cartridgek", namlunun üst kısmında, "For Smith & Wesson American Cartridges" yazılıdır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 9 mm. , Boy: 24 cm.

Malzeme : Kabzada kemik, diğer taraflarda çelik kullanılmıştır. Çelik olan kısımların üzeri krom kaplıdır.

Tanımı : Tabancanın kabzasının her iki tarafı açık renk kemik kaplamadır. Kaplamalardan sağ taraftaki kırıktır. Silahın diğer kısımları çelik olup üzeri krom kaplanmıştır. Gövde kısmının sol yan yüzeyinin geri kısmında Smith Wesson amblemi vardır. Namlunun sol yan ve üst kısmında "U.S.A. Smith-Wesson Cartridgek" ve "For Smith&Wesson American Cartridges" yazılarının olduğu görülür. Silahın gövde kısmı, toplu makaranın üzeri ve namlu başlangıç kısımlarında bitkisel ve fil figürlü süslemeler bulunur.

Teknik Özellikler : Tabancanın kabzasında kemik kaplama bulunur. Diğer kısımlar dökme çeliktir. Çelik kısımların üzerleri, parlak bir görünüm kazandırmak için krom kaplanmıştır. Çelik kısımların üzerlerinde, kazıma tekniğinde bitkisel ve figürlü süslemeler bulunur.

Süsleme Programı : Kabzanın her iki yüzeyine açık renk kemik plakalarla kaplama yapılmıştır. Kaplama plakaları kabzaya ortada bulunan bir çiviyle tutturulmuştur. Silahın gövde kısmının sağ yan yüzeyinde bir fil figürü vardır. Alt kısımlarında ise uç kısımları alta doğru bükülen yaprak motifleri bulunur. Yüzeyin kenar kısımları zikzak motifleri ile çerçevelendirilmiştir. Silahın sol yan yüzeyinde ise, geride Smith Wesson amblemi ve çevresinde kıvrım dal ve yapraklardan oluşan kabartma bitkisel motifler vardır. Toplunun alt kısımlarında ise yine kıvrık yaprak motifleri ve çevrelerinde zikzak süslemeler görülür. Toplu makaranın çentik aralarında da uçları aşağıya doğru kıvrılan yaprak motifleri vardır. Namlunun her iki yan yüzeylerinin başlangıç yerlerinde yaprak motifleri, uzantılarında ise zikzak şekillerinin olduğu görülür.

Örnek No: 104

Çizim No : -
Fotoğraf No : 197-198
Müze Envanter No : 98
Eserin Adı : Toplu Tabanca
Türü : Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi : 19. yy.
Yapıldığı Yer : Avrupa
Onarım Durumu : Onarım geçirmemiştir
Bugünkü Durumu : Silah yıpranmıştır. Üzerindeki süslemeler silikleşmiştir.

Kitabesi : Tabancanın gövdesinin sol alt köşesinde R*B amblemi vardır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 11,6 mm. , Boy: 29 cm.

Malzeme : Kabzada fiber, diğer taraflarda çelik kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabza kısmı, üzerinde kabartma dal, yaprak ve çiçeklerden oluşan bitkisel süslemeler olan fiber plakalarla kaplanmıştır. Fiber plakalar kabzaya ortada bulunan bir çivi ile tutturulmuştur. Tabancanın gövde, toplu kısmı, ateşleme mekanizması ve namlusu çeliktir. Gövdenin sağ ve sol yan yüzeyleri ile toplu makaranın gerisinde, kıvrım dallardan oluşan bitkisel desenler vardır. Ancak bu süslemeler zaman içinde yıpranarak oldukça silikleşmiştir. Gövdenin sol alt köşesinde R*B harfleri görülmektedir. Kabzanın dip kısmında bir adet taşıma halkası mevcuttur.

Teknik Özellikler : Kabzada fiber kaplama yapılmıştır. Üzerinde kabartma bitkisel süslemeler vardır. Diğer parçalar dökme çeliktir. Toplu makaranın gerisinde ve gövdenin yan yüzeylerinde kazıma bitkisel süslemeler vardır.

Süsleme Programı : Silahın kabzasının her iki tarafı fiber malzeme ile kaplanmıştır. Fiber kaplamanın üzerinde, kabzanın dip kısmından itibaren başlayıp, üst kısmına doğru kolları uzanan, kabartma bir dal motifi vardır. Dalın kollarının uçlarında daire şeklinde çiçekler bulunur. Dal aralarında yaprak motifleri vardır. Tabancanın gövde kısmının sağ ve sol yan yüzeylerinde oldukça silik ve seyrek kıvrım dal motifleri olduğu görülür. Toplu makaranın dip kısmında da kıvrım dallardan oluşan süsleme bordürü vardır. Bu süslemede oldukça siliktir.

Örnek No: 105

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 199
Müze Envanter No	: 99
Eserin Adı	: Kapsüllü Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Amerikan
Onarım Durumu	: Onarım Geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır.
Kitabesi	: Silahın sol yan yüzeyinde II rakamı, taç

motifi ve M.F. harfleri ve "Colt Patent" yazmaktadır. Namlunun üst kısmında ise, "Addresss Col Sam Colt, Newyork.M.S. America" yazısı ile 2395 seri numarası bulunmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 9,35 mm. , Boy: 35 cm.

Malzeme : Kabza kısmında kemik, diğer parçalarda çelik kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabzası her iki taraftan açık renk kemik ile kaplanmış olup, kaplamalar kabzaya ortadan bir çivi ile tutturulmuştur. kabzanın dip kısmında sarı metalden yuvarlak bir parça bulunur. Tabancanın gövdesinin her iki tarafında ve toplu makara üzerinde çiçek ve yapraklardan oluşan süslemeler vardır. Süslemeler siliktir. Namlu uzun ve dıştan sekizgen bir forma sahiptir. Tabancanın sol yan yüzeyinde II , taç motifi, M.F. ve "Colt Patent" ibaresi bulunmaktadır. Namlu üzerinde ise, "Address Col Sam Colt, Newyork.M.S. America" yazmaktadır.

Teknik Özellikler : Tabancanın kabza kısmının her iki yüzü kemik kaplıdır. Diğer parçalar dökme çeliktir. Gövdenin alt ve geri kısımlarının her iki yüzeyinde de kazıma bitkisel desenler vardır.

Süsleme Programı : Kabzanın her iki yüzeyi açık renk kemik kaplamadır. Gövdenin alt ve geri kısmı ile toplu makara üzerinde silik bir şekilde, çiçek ve yapraklardan oluşan bitkisel bezeler vardır.

Örnek No: 106

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 200
Müze Envanter No	: 101
Eserin Adı	: Kapsüllü Revolver Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: İngiltere
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Toplu makaranın (aynı zamanda

namlunun) çentik aralarından birinin üzerinde "Y.R. Cooper Patantel" yazısı vardır.

Ölçüleri : Namlu Çapları: 7,5 mm. , Boy: 19 cm.

Malzeme : Kabza kısmında ahşap, diğer kısımlarda çelik kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabzası ahşap kaplama olup, ahşap parçalar kabzaya ortadaki bir çivi ile tutturulmuştur. Kabzanın alt kısmı ovaldir. Tabancanın toplu kısmının boyu uzun olup, altılı top sistemine sahiptir. Toplu makarasının her bir bölümü aynı zamanda namlu görevini de yerine getirmektedir. Toplu mekanizması açılmamakta olup, barut ve saçma namlu uçlarından doldurulmaktadır. Tetik daire şeklindedir. Toplunun çentik aralarında, kazıma tekniğinde kıvrım dal ve yapraklardan oluşan bitkisel süslemelerin yanı sıra "Y.R. Cooper Patantel" yazısı mevcuttur.

Teknik Özellikler : Tabancanın kabzasının her iki tarafı ahşap kaplanmıştır. Silahın ateşleme mekanizması ile Toplu kısmı dökme çeliktir. Toplu kısmı aynı zamanda namlu görevini yapmaktadır. Namlu üzerinde kazıma süslemeler vardır.

Süsleme Programı : Silahın kabzası iki parça ahşap ile kaplanmıştır. Namlu kısmının çentik aralarında yatay doğrultuda uzanan

sarmaşık şeklinde kıvrım dal ve yapraklardan oluşan bitkisel süslemeler vardır.

Örnek No: 107

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 201
Müze Envanter No	: 141
Eserin Adı	: Dört Namlulu İğneli Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: İtalya
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Sağlam
Kitabesi	: Şarjör üzerinde "BREVETE, D.R.F.

177023" ibaresi ile kabza altında, "5843-K" ibaresi mevcuttur.

Ölçüleri	: Namlu Çapı:6,2 mm. , Boy 16 cm.
Malzeme	: Silahın bütünü çelik olup, kabza kısmında

fiber kaplama mevcuttur.

Tanımı : Çelikten yapılmış olan silahın kabzası fiber kaplama olup, çift parçalıdır. Silahın 4 adet namlusu olup namlular aynı zamanda şarjör görevi yapmaktadır. Kartuş sistemlidir. İğneli ateşleme mekanizmasına sahip olan silahta her tetik çekişte ateşlenen namlu işlevini bitirir ve diğer namlu sırayı alır. Silahın bir adet de yedek 4'lü namlusu mevcuttur. Şarjör üzerinde kitabesi, namlu altında seri numarası yazmaktadır.

Teknik Özellikler : Silahın bütünü çeliktendir. Kabzanın her iki tarafında fiber kaplama vardır. Silahın dört adet namlusu olup, namlular aynı zamanda şarjör görevini de görmektedir. Her tetik çekişte ateşlenen namlu işlevini bitirir diğer namluyu sıraya alır.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur.

Örnek No: 108

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 202-203
Müze Envanter No	: 157
Eserin Adı	: Kapsüllü Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlu ve horoz kısmı tarihi belli olmayan

bir zamanda fosfatlanmıştır.

Kitabesi : Silahın namlusunun üst kısmında ve gövdenin sağ tarafında tuğra bulunmaktadır. Sağ tarafta ayrıca Osmanlıca “İstanbul Tophane-i Amire Yapımıdır. Ustası İbrahim’dir” yazmaktadır. Ayrıca birde Osmanlı tuğrası vardır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 15,5 mm. , Boy: 39 cm.

Malzeme : Kabza ve gövde ahşaptır. Tetik muhafazası, namlunun alt uç kısmı ve kabzanın dip kısmı sarı metaldir. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir.

Tanımı : Tabancanın gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptan oyulmuştur. Namlu, tetik ve horoz kısmı çeliktir. Kabza altı, harbi ucu ve tetik muhafazası sarı metaldir. Kabzanın altında bir adet taşıma halkası vardır. Namlu üzerinde ve silahın sağ yan yüzünde birer adet Osmanlı tuğrası yanı sıra sağ tarafta Osmanlıca olarak “İstanbul Tophane-i Amire yapımıdır. Ustası İbrahim’dir” yazmaktadır. Namlu ve horoz kısmı sonradan fosfatlanarak temizlenmiştir.

Teknik Özellikler : Kabza ve gövde tek parça ahşaptan yapılmıştır. Dökme çelikten olan namlu ve horoz sonradan fosfatlanarak temizlenmiştir. Harbi başı, kabza dibindeki plaka ve tetik muhafazası sarı metalden yapılmıştır.

Süsleme Programı : Kabza dibinde sarı metalden bir plaka olup, üzerinde taşıma halkası mevcuttur. Tetik el muhafazası ve harbi ucu da sarı metalden yapılmıştır. Bunun dışında süslemesi yoktur.

Örnek No: 109

Çizim No	: 37
Fotoğraf No	: 204-205
Müze Envanter No	: 163
Eserin Adı	: Kapsüllü Tabanca (Kubur)
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı (Balkan Bölgesi)
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah oldukça yıpranmıştır. Tetik

muhafazası yoktur. Ahşap kısımlar üzerindeki bazı sedef kakma parçalar da düşmüştür.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 16,6 mm. , Boy: 54,5 cm.
Malzeme	: Gövde kısmı ve kabzası ahşaptır.

Süslemelerinde metal altın ve sedef kullanılmıştır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktendir.

Tanımı : Kapsüllü ateşleme mekanizmasına sahip tabanca ağızdan doldurmalı ve tek atışlıdır. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir. Silahın gövde kısmı ve kabzası yekpare ahşaptır. Kabza dibi üzerinde kabartma süslemeler olan yuvarlak, metal bir parçayla kaplanmıştır. Silahın ahşap kısımlarının üzeri sarı metal tel kakma ve sedef kakma parçalarla süslenmiştir. Kabza kısmın sırtında altın, bitkisel motifler içinde insan yüzü figürü olan bir parça kakılması suretiyle süslenmiştir. Silahın sol yan kısmında bitkisel desenlerden meydana gelmiş ajur tekniğinde altın bir plaka kakılmıştır. Bunun yanında damla ve daire şeklindeki iri sedef parçalar kakılarak değişik kompozisyonlar uygulanmıştır. Namlu üzerinde de bitkisel motiflerin olduğu süslemeler vardır. Silah oldukça yıpranmış olup, üzerindeki iri sedeflerden bazıları ve tetik muhafazası düşmüştür.

Teknik Özellikler : Gövde kısmı ve kabzası, tek parça ahşaptan oyulmuştur. Kabzada metal kaplama vardır. Metalin üzeri kabartma motiflerle süslüdür. Ahşap kısımlar üzerinde, sedef ve sarı metal tel kakma süslemeler vardır. Ayrıca altından ajur tekniğinde süslemeler vardır. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Üzerinde kazıma süslemeler vardır.

Süsleme Programı : Silahın kabza tabanında, yan taraflardan da kabzanın doğru girinti yapan oval bir metal kaplama vardır. Metal kaplamanın üzerinin dört yerinde, daire içinde uçları kıvrık yaprak motifleri bulunan kabartmalar bulunur. Dip kısımda ise bir daire içinde aslan yüzü olan figürlü süsleme vardır. Kabzanın tutma yerinin üst kısmında on altı adet yuvarlak ve damla motifli sedef parçaların belli bir sırayla kakılması sonucu oluşmuş süsleme kompozisyonu yer alır. Bu kompozisyonun ortasında, kenarlarda kıvrık yapraklar ve ortada insan yüzü figürü olan altın kakma bir parça vardır. Bu parçanın ve sedef kakmaların etrafları sarı metal tel kakma ile çevrelenmiştir. Araları ise sarı metal tel kakmaların oluşturduğu kıvrım daların uçlarına yaprak şeklindeki sedef parçalarının kakılması suretiyle oluşturulmuş bitkisel bezemelerle süslenmiştir. Bu süsleme, silahın gövde kısmında ve kundak kısmında da tekrarlanmıştır. Bütün bu tel kakma motiflerin etrafı dalgalı çizgiden oluşan, yine tel kakma bir bordürle çevrelenmiştir. Ateşleme mekanizmasının sol tarafının üzerinde ajur tekniği ile yapılmış yaprak motiflerinden oluşan altın kakma plaka bulunur. Ateşleme mekanizmasının sağ tarafının başlangıcı yine yaprak demeti formatında süslenmiştir. Namlu üzerinde bitkisel süslemeler olduğu bellidir ancak siliktir.

Örnek No: 110

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 206-207
Müze Envanter No	: 165
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlu ve ateşleme mekanizması

fosfatlama tekniği ile temizlenmiştir. Silah yıpranmıştır.

Kitabesi : Namlu üstünde bir adet tuğra vardır.

Silahın sol yan yüzünde daire içinde mühür bulunur. Üzerinde Osmanlıca harflerle "İstanbul Tüfenkhane-i Amire Yapımıdır" yazmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 15,7 mm. , Boy: 42 cm.

Malzeme : Gövde ve kabza ahşaptır. Üzerinde sarı metal kaplamalar vardır. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir.

Tanımı : Tabancanın gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptan yapılmıştır. Kabza üzeri ince baklava dilimi desenleriyle bezenmiştir. Kabza dibi, tetik muhafazası ve namlu alt ucu sarı metal kaplamadır. Namlunun başlangıç yerinin üst kısmı beş köşelidir. Üst kısmında bir adet Osmanlı tuğrası olduğu görülür. Silahın sol yanında bir daire içinde Osmanlıca "İstanbul Tüfenkhane-i Amire Yapımıdır" yazısı mevcuttur. Tabancanın çelik kısımları sonraki bir zamanda fosfatlama tekniği ile temizlenmiştir.

Teknik Özellikler : Gövde ve kabza tek parça ahşaptan oyulmuştur. Ahşap üzerinde kazıma baklava dilimi desenleri vardır. Yer yer sarı metal kaplamalar görülür. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Namlu üzerine stampa Osmanlı tuğrası basılmıştır.

Süsleme Programı : Silahın kabzasının tutma yerine ince baklava dilimi deseni işlenmiştir. Kabza dibi tetik muhafazası ve namlu altının ucu sarı metal kaplamadır. Silahın sol yanındaki iki vidanın etrafında da damla şeklinde sarı metal parçalar vardır.

Örnek No: 111

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 208-209
Müze Envanter No	: 166
Eserin Adı	: Çift Namlulu Kapsüllü Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Belçika (Liege)
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır. Tetik ve horoz

mekanizması bozuktur.

Kitabesi	: Sağ yan tarafında "Liege" yazmaktadır.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 10 mm. , Boy:29.cm.
Malzeme	: Kabzada ahşap, gümüş ve kemik

kullanılmıştır. Diğer kısımlar çeliktir.

Tanımı	: Silahın üst üste iki tane namlusu vardır.
---------------	---

Buna bağlı olarak silah, çift horoz ve çift tetiğe sahiptir. Horoz ve tetik mekanizmaları bozuktur. Namlular dıştan köşelidir. Namlular ağızdan doldurulmalı her biri tek atışlıktır. Tabancanın kabza kısmı ahşap kaplama olup, çift parçalıdır. Bu parçaların üstünde, gümüş kakma dalgalı ve düz çizgi şeklinde süslemeler vardır. Kabza altı kemik kaplamadır. Kemik kaplamanın ortasında bir adet taşıma halkası mevcuttur.

Teknik Özellikler : Kabza iki parça ahşap kaplamadır. Ahşap kaplamanın üzerinde gümüş kakma süslemeler vardır. Kabza tabanı kemik kaplamadır. Çift namlu ve çift ateşleme mekanizması vardır. Bunlar dökme çeliktir.

Süsleme Programı : Silahın kabza kısmının her iki yan yüzeyleri ahşap kaplanmıştır. Bu ahşap kısımların kenarları, önce iki düz çizgi daha sonra bir dalgalı çizgi daha sonra tekrar bir düz çizgi şeklinde sıralanan motiflerden oluşan, gümüş kakma bir bordürle çevrelenmiştir. Kabzanın alt

kısmında bu bordürdeki motif sırası, iki düz çizgi sonra bir dalgalı çizgi, daha sonra bir düz çizgi, sonra yine dalgalı çizgi ve düz çizgi şeklindedir. Kabzanın dip kısmı açık renk bir kemik parça ile kaplanmıştır.

Örnek No: 112

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 210
Müze Envanter No	: 167
Eserin Adı	: Çift Namlulu İğneli Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Fransız
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Gövde üzerinde sonradan yazımlı 35

rakamı vardır.

Ölçüleri	: Namlu Çapı: 12 mm. , Boy: 34 cm.
Malzeme	: Kabzada ahşap ve metal kullanılmıştır.

Diğer kısımlar çeliktir. Çelik kısımların üzeri krom kaplıdır.

Tanımı : Silahın kabza kısmı, üzerinde yaprak motifi ve dilimler olan iki parça ahşap malzemeye kaplanmıştır. Silahın gövde, ateşleme mekanizması ve namluları çeliktir. Çelik kısımların üzeri krom kaplanmıştır. Tabanca, yan yana iki namluya sahiptir. Buna bağlı olarak da, çift tetik ve çift horozu vardır. Gövde kısmının her iki yan tarafında, kıvrım dal ve yapraklardan oluşan bitkisel motiflerden oluşan süslemeler bulunur. Namlu altındaki çıkıntılı kısmın üzerinde sonradan yazılmış olan 35 rakamı olduğu görülür. Kabzanın dip kısmında metal bir parça ve taşıma halkası vardır.

Teknik Özellikler : Kabza kısmı ahşap ve oymalıdır. Diğer kısımlar dökme çelik olup üzeri krom kaplanmıştır. Silahın gövde kısmının yan tarafları kazıma bitkisel motiflerle süslüdür.

Süsleme Programı : Kabza kısmının her iki yan yüzleri ahşap kaplıdır. Ahşap kaplamanın ateşleme mekanizmasının olduğu tarafta bir yaprak motifi vardır. Bu yaprak motifinden sonra kabza dilimlere ayrılır.

Dilimler, kabza dibine doğru genişleyerek kabza dibinde son bulur. Kabza dibinde, daire şeklinde metal bir parça bulunur. Burada bir adet taşıma halkası vardır. Silahın gövdesinin yan taraflarında kıvrım dal ve yapraklardan oluşan bitkisel süslemeler vardır. Silahın çelik kısımlarının üzeri parlaklık vermek amacıyla krom kaplanmıştır.

Örnek No: 113

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 211
Müze Envanter No	: 168
Eserin Adı	: Kapsüllü Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Belçika (Liege)
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 18 mm. , Boy: 22 cm.
Malzeme	: Kabza ahşaptır. Diğer kısımlar çeliktir.
Tanımı	: Tabancanın kabzası tek parça ahşaptan

aşağı bükümlü olarak yapılmıştır. Kapsüllü ateşleme mekanizması ve sekizgen namlusu çeliktir. Orijinalinde tetik muhafazası yoktur.

Teknik Özellikler : Kabza bir bütün halinde ahşaptan oymadır. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur. Sade bir silahtır.

Örnek No: 114

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 212
Müze Envanter No	: 169
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlu fosfatlama tekniği ile temizlenmiştir.

Silah yıpranmıştır.

Kitabesi : Silahın namlusunun üstünde bir Osmanlı tuğrası ile yan tarafında daire içinde Osmanlıca "İstanbul Tüfenkhane-i Amire yapımı" olduğuna dair bir mühür bulunmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 15,7 mm. , Boy: 42 cm.

Malzeme : Gövde ve kabza kısmı ahşaptır. Namlu ucunun altı, tetik muhafazası ve kabza dibi sarı metal kaplamadır. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir.

Tanımı : Tabancanın gövde kısmı ile kabzası tek parça ahşaptan yapılmıştır. Kabzanın tutma yeri ince baklava dilimi motifleriyle bezenmiştir. Namlu ve çakmaklı ateşleme mekanizması çelikten yapılmıştır. Namlu başlangıcı beş köşelidir ve üzerinde bir tuğra vardır. Yan tarafında, "İstanbul Tüfekhane-i Amire Yapımı" olduğunu gösteren Osmanlıca mühür bulunur. Namlu ucunun alt kısmı, tetik muhafazası ve kabza dibi sarı metal kaplamalıdır. Namlusu kumlama tekniği ile temizlenmiştir.

Teknik Özellikler : Silahın gövde ve kabzası tek parça ahşaptan oymadır. Kabzanın üzerinde kazıma desenler bulunur. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Silahın bazı yerlerinde sarı metal kaplama vardır. Namlu üzerine stampa şeklinde Osmanlı tuğrası basılmıştır.

Süsleme Programı : Silahın ahşap olan kabzasının üzeri ince baklava dilimi desenlidir. Kabzanın dibi, namlu ucunun alt kısmı ve tetik muhafazası sarı metal kaplamadır. Silahın sağ tarafındaki iki tane vidanın etrafında da damla şeklinde sarı metal kaplama vardır.

Örnek No:115

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 213
Müze Envanter No	: 170
Eserin Adı	: Çift Namlulu Kapsüllü Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Fransa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlu ve gövde kısmı krom kaplı iken

fosfatlama tekniğiyle temizlenmiştir. Bundan dolayı parlaklığını kaybetmiştir. Silah yıpranmıştır.

Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 14,3 mm. , Boy: 34 cm.
Malzeme	: Kabzada ahşap ve metal diğer kısımlarda çelik kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabzası, çift taraflı olarak, üzerine yaprak motifi ve dilimler oyulmuş iki ahşap plaka ile kaplanmıştır. Silahın gövdesinin sol yan yüzeyinde kıvrım dallar ve yapraklardan oluşan bitkisel süslemeler vardır. Silah, yan yana çift namluya sahiptir. Bundan dolayı çift horozu ve çift tetiği vardır. Gövde kısmı ve namlu, aslında krom kaplı iken daha sonra fosfatlanarak temizlenince bu kısımlar matlaşmıştır. Sağ taraftaki süslemelerinde bir kısmı silinmiştir. Kabza dibinde bir adet taşıma halkası vardır.

Teknik Özellikler : Kabzanın her iki tarafı, üzerinde oymalar bulunan ahşap ile kaplanmıştır. Namlular ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Gövdenin yan kısımlarında kazıma tekniğinde bitkisel süslemeler vardır.

Süsleme Programı : Kabza kısmı iki taraflı olarak ahşap ile kaplanmıştır. Ahşap kaplamaların üzerinde, ateşleme mekanizmasının olduğu

tarafda bir yaprak motifi vardır. buradan itibaren kabza dilimlere ayrılır ve dip kısma doğru dilimler genişler. Kabza dibinde, yuvarlak metal bir parça bulunur ve ortasına taşıma halkası takılmıştır. Silahın gövdesinin sol yan yüzeyinde, kıvrım dal ve yaprakların oluşturduğu süslemeler görülür. Ancak olukça siliktir.

Örnek No: 116

Çizim No : -
Fotoğraf No : 214
Müze Envanter No : 171
Eserin Adı : Kapsüllü Tabanca
Türü : Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi : 19. yy.
Yapıldığı Yer : Belçika (Liege)
Onarım Durumu : Onarım görmemiştir.
Bugünkü Durumu : Silah yıpranmıştır. Yer yer paslanmalar vardır.

Kitabesi : Yoktur.
Ölçüleri : Namlu Çapı: 18 mm., Boy: 22 cm.
Malzeme : Kabza ahşap diğer kısımlar çeliktir. Çelik kısımların üzeri krom kaplıdır.

Tanımı : Tabancanın kabzası tek parça ahşaptan, aşağı doğru eğimli olarak yapılmıştır. Ateşleme mekanizması, tetik muhafazası, ve namlu çeliktir. Üzeri krom kaplıdır. Ama bu kısımlarda paslanmalar olduğu görülür. Namlunun uç kısmı, iki kaval silme ile hareketlendirilerek, top formunda şekillendirilmiştir.

Teknik Özellikler : Silahın kabza kısmı tek parça ahşaptandır. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Bu kısımların üzeri krom kaplıdır.

Süsleme Programı : Süslemesi yoktur. Sade bir silahtır.

Örnek No: 117

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 215
Müze Envanter No	: 172
Eserin Adı	: Çift Namlulu Kapsüllü Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Namlu altlarında taç motifleri ve 23-24

rakamları bulunur.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 15,7 mm. , Boy: 33 cm.

Malzeme : Kabzada ahşap diğer kısımlarda çelik kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabza kısmı tek parça ahşaptandır. Üzerinde oyma yaprak motifi bulunmaktadır. Tabancanın iki namlusu, iki horozu ve iki tetiği vardır. Namlu altlarında taç motifi ve 23-24 rakamları bulunmaktadır. Namlu altında harbisi mevcuttur. Kabza altında bir taşıma halkası vardır.

Teknik Özellikler : Kabza, tek parça ahşaptan olup, üzerinde oyma desenler vardır. Gövde, ateşleme mekanizması ve namlular dökme çeliktir.

Süsleme Programı : Silahın ahşap olan kabzasının her iki tarafının üst kısımlarında yaprak motifi bulunmaktadır. Silahın diğer kısımları sadedir.

Örnek No: 118

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 216
Müze Envanter No	: 173
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlu kısmı kumlama tekniği ile

temizlenmiştir. Silah yıpranmıştır.

Kitabesi : Silahın üst kısmında altın kaplama bir tuğra vardır.

Yan tarafında ise "İstanbul Tüfenkhane-i Amire" yapımı olduğunu gösteren Osmanlıca bir mühür bulunmaktadır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 15,7 mm. , Boy: 42 cm.

Malzeme : Gövde ve kabza kısmı ahşaptır. Ateşleme mekanizması ve namlu çeliktir. Yer yer sarı metal kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptır. Kabza kısmının üzerinde, baklava dilimi desenleri vardır. Namlu ve çakmaklı ateşleme mekanizması çeliktir. Namlunun başlangıç yerinin üstü, beş köşelidir. Üzerinde, altın kaplama bir tuğra bulunur. Ahşap gövdenin sağ tarafında, silahın "İstanbul Tüfenkhane-i Amire" yapımı olduğunu gösteren Osmanlıca mühür vardır. Kabza altı, namlunun ucunun alt kısmı ve tetik muhafazası ile sol taraftaki iki vidanın çevresinde sarı metal kaplamalar mevcuttur. Namlu sonradan fosfatlanarak temizlenmiştir.

Teknik Özellikler : Gövde ve kabza tek parça ahşaptan oyulmuştur. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktendir. Kabza altı, namlu altının ucu ve tetik muhafazası sarı metal kaplamadır. Kabzanın yan yüzeylerinde kazıma baklava dilimi desenleri vardır.

Süsleme Programı : Silahın kabza kısmının yan yüzeylerinde ince baklava dilimi desenleri bulunur. Kabza dibinde, namlu ucunun alt kısmında ve tetik muhafazasında sarı metalden kaplamalar vardır. Birde sol yan tarafta bulunan iki vidanın etrafında damla şeklinde sarı metal kaplama bulunur. Bunların dışında süsleme mevcut değildir.

Örnek No: 119

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 217-218
Müze Envanter No	: 174
Eserin Adı	: Üç Namlulu Çakmaklı Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlu kısmı sonradan fosfatlanarak temizlenmiştir. Silah yıpranmıştır.

Kitabesi : Üç namludan sağ tarafta bulunan namlunun başlangıç yerinin sağ yüzeyinde Osmanlıca "İmtehan" şeklinde yazılmış kalite kontrol damgası vardır.

Ölçüleri : Namlu Çapları: 12 mm. , Boy: 38 cm.

Malzeme : Kabza gül ağacındandır. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir. Yer yer sarı metal kullanılmıştır.

Tanımı : Tabancanın kabza kısmı gül ağacındandır ve aşağıya doğru tokmak şeklinde bükülen bir forma sahiptir. Kabza dibinde kare şeklinde sarı metalden bir parça vardır. Silahın üç namlusu bulunur. Gövde kısmı yoktur. Namlular, kabzaya sarı metal bir bilezikle birleştirilmiştir. Ateşleme tertibatı ve namlular çeliktir. Üç namlu, uç kısma doğru, sarı metalden bir bilezikle birbirini tutturulmuştur. Namların başlangıç yerinin üst kısmında namluları ateşlemek için çevirmeye yarayan bir kol vardır. Namlulardan birinin üzerinde Osmanlıca "İmtehan" yazan mühür bulunur. Tetik muhafazası sarı metaldendir. Namlular sonradan kumlama tekniği ile temizlenmiştir.

Teknik Özellikler : Kabza kısmı tek parça olarak gül ağacından oyulmuştur. Silahın üç namlusu vardır. Gövde kısmı bulunmaz. Namlular ve ateşleme tertibatı dökme çeliktir. Namlular, birbirine sarı metal

bileziklerle tutturulmuştur. Kabza dibinde ve tetik muhafazasında sarı metal kaplamalar vardır.

Süsleme Programı : Silahın kabzası gül ağacından oyulmuştur. Dip kısmında kare şeklinde sarı metal kaplama vardır. Ayrıca tetik muhafazası ve namluları kabzaya bağlayan ve uç kısımda birbirine tutturan bileziklerde sarı metaldir.

Örnek No: 120

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 219-220
Müze Envanter No	: 177
Eserin Adı	: Çakmaklı Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 19. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu	: Namlu kısmı fosfatlanarak temizlenmiştir.

Çakmak mekanizması kırılmıştır. Silah yıpranmıştır.

Kitabesi : Namlu üzerinde bir tuğra bulunur. Yan tarafında "İstanbul Tüfenkhane-i Amire" yapımı olduğuna dair Osmanlıca damgası vardır.

Ölçüleri : Namlu Çapı: 15,7 mm. , Boy: 42 cm.

Malzeme : Gövde ve kabza kısmı ahşaptır. Ateşleme tertibatı ve namlu çeliktir. Namlu altı, tetik muhafazası ve kabza altında sarı metal kaplamalar mevcuttur.

Tanımı : Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir. Namlunun başlangıç kısmı beş köşelidir. Üzerinde altın kaplama bir tuğra vardır. Tabancanın gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptır. Kabza üzerinde ince baklava dilimi desenleri vardır. Silahın sağ yan tarafında "İstanbul Tüfenkhane-i Amire" yapımı olduğunu gösterir Osmanlıca arma bulunur. Kabza dibi, tetik muhafazası, namlu ucunun alt kısmı ile sol tarafta bulunan iki vidanın etrafında sarı metal kaplamalar vardır. Silah yıpranmıştır. Namlu sonradan fosfatlanarak temizlenmiştir.

Teknik Özellikler : Silahın gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptan oyulmuştur. Kabza üzerinde baklava dilimi motifi oymalar vardır. Ateşleme mekanizması ve namlu dökme çeliktir. Kabza dibi, tetik

muhafazası ve namlu ucunun altında sarı metal kaplamalar vardır. Namlu üstünde altın kakma Osmanlı tuğrası yer alır.

Süsleme Programı : Tabancanın kabzasının üzerinde ince baklava dilimi desenleri bulunur. Kabza dibinde, tetik muhafazasında ve namlu ucunun alt kısmı ile sol taraftaki iki vidanın çevresinde sarı metal kaplamalar vardır. sol taraftaki vidaların çevresindeki sarı metal kaplamalar damla motifi şeklindedirler.

Örnek No: 121

Çizim No : -
Fotoğraf No : 221
Müze Envanter No : 178
Eserin Adı : Çakmaklı Tabanca
Türü : Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi : 19. yy.
Yapıldığı Yer : Osmanlı
Onarım Durumu : Onarım geçirmiştir.
Bugünkü Durumu : Namlu sonraki bir zamanda fosfatlanarak temizlenmiştir. Silah yıpranmıştır.

Kitabesi : Yoktur.
Ölçüleri : Namlu Çapı: 17 mm. , Boy: 50 cm.
Malzeme : Gövde ve kabza ahşaptır. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir. Yer yer sarı metal kullanılmıştır.

Tanımı : Çakmaklı ateşleme mekanizmasına sahip olan ağızdan doldurmalı ve tek atışlıdır. Tabancanın gövde ve kabza kısmı tek parça ahşaptandır. Kabza başı yuvarlak formudur. Kabza dibinde, namlu ucunun altında, silahın sol tarafında ve tetik muhafazasında sarı metal kaplamalar görülür. Namlu ve ateşleme mekanizması çeliktir. Namlu üzerinde yaprak motifli damgalar vardır. Namlu sonradan fosfatlanarak temizlenmiştir.

Teknik Özellikler : Silahın gövde ve kabzası tek parça ahşaptan oyulmuştur. Namlu ve ateşleme mekanizması dökme çeliktir. Kabzanın dip kısmında, tetik muhafazasında, namlu ucunun altında ve silahın sol tarafında sarı metal kaplamalar mevcuttur. Namlu üzerinde stampa damgalar vardır.

Süsleme Programı : Tabancanın kabzasının dip kısmında oval, yan kısımlardan içeri doğru girinti yapan sarı metal kaplama vardır. Namlu ucunun alt kısmı ve tetik muhafazası da sarı metal kaplamadır.

Ayrıca silahın gövdesinin sol tarafında da sarı metalden bir plaka vardır. Namlu üzerinde yaprak motifli damgalar yer alır.

Örnek No: 122

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 222
Müze Envanter No	: 100
Eserin Adı	: Toplu Tabanca
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 20.yy. başı
Yapıldığı Yer	: Avrupa
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Yıpranmıştır.
Kitabesi	: Sol yan yüzeyinde 9 rakamı vardır.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 11 mm. , Boy: 26 cm.
Malzeme	: Kabza kısmında ahşap, diğer kısımlarda

çelik görülür.

Tanımı : Tabancanın kabzası iki parça ahşap kaplamadır. Kaplamalar kabzaya ortadaki bir çivi yardımıyla tutturulmuştur. Toplu kısmı namlu altındaki bir mekanizmayla açılmaktadır. Üzerinde sonradan yazıldığı söylenen 9 numarası görülmektedir. Kabzanın dip kısmında bir taşıma halkası vardır.

Teknik Özellikler : Kabzanın her iki tarafı ahşap kaplıdır. Diğer parçalar dökme çeliktir.

Süsleme Programı : Silahın süslemesi yoktur.

Örnek No: 123

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 223
Müze Envanter No	: 142
Eserin Adı	: İşaret Tabancası
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 1897
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır. Namlunun ağız kısmı ezilmiştir.
Kitabesi	: Namlu üzerinde "Tüfek Fabrikası, İstanbul, sene 1313" (M.1896) ile Ay yıldız ve "392" numarası yazmaktadır.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 26,4 mm. , Boy: 33 cm.
Malzeme	: Silahın gövdesi çelik namlusu sarı metaldendir. Kabzasında ahşap kaplama bulunur.
Tanımı	: İşaret tabancasının kabza kısmı farklı renkli ahşapla çift taraflı olarak kaplanmıştır. Gövdesi çelik, namlusu sarı metaldendir. Namlu üstünde kitabe kısmı ve silahın seri numarası yazmaktadır.
Teknik Özellikler	: Silahın gövdesi çelikten namlusu sarı metalden dökmedir. Üzerine kitabe kazınmıştır. Kabza kısmının her iki tarafında ahşap kaplama mevcuttur.
Süsleme Programı	: Silahın süslemesi yoktur.

Örnek No: 124

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 224
Müze Envanter No	: 152
Eserin Adı	: İşaret Tabancası
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 1897
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Namlu üzerinde Osmanlıca "Tüfek Fabrikası, İstanbul, Sene 1313" (M.1896) ve numarası "362" yazmaktadır.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 26,7 mm. , Boy: 33cm.
Malzeme	: Silahın gövdesi çeliktir. Namlu sarı metaldendir. Kabzasında ahşap kaplamalar bulunur.
Tanımı	: İşaret Tabancasının kabza kısmı ahşap kaplama olup çift parçalıdır. Gövdesi çeliktir. Sarı metalden uzun bir namluya sahiptir. Namlu üzerinde Osmanlıca "Tüfenk Fabrikası, İstanbul, Senesi "1313" (M.1896) ve numarası "362" yazmaktadır.
Teknik Özellikler	: Silahın gövde ve ateşleme mekanizması çelikten yapılmıştır. Kabzasının her iki tarafında ahşap kaplama mevcuttur. Namlu sarı metalden dökmedir. Üzerine kitabe kazınmıştır.
Süsleme Programı	: Sade bir silahtır. Süslemesi yoktur.

Örnek No: 125

Çizim No	: 38
Fotoğraf No	: 225-226
Envanter No	: 266
Eserin Adı	: Çakmaklı El Havanı
Türü	: Ateşli Silah
Yapıldığı Tarih / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım Görmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Dış yüzeyin oldukça yıprandığı görülür.
Kitabesi	: Yoktur
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 83 mm. Boy : 120 cm.
Malzeme	: Gövde kısmı ahşap, namlu ve ateşleme

mekanizması çeliktir. Üzerinde sarı metalden süslemeler bulunur.

Tanım : Çakmaklı ateşleme mekanizmasına sahip olan el havanının, dipçik ve kundağı tek parça ahşaptandır. Silahın tetik kısmı dipçiğe yakın, ateşleme mekanizması, havanın bulunduğu namlu kısmına yakın olmak kaydıyla birbirinden uzaktır. Dipçik başlangıçta dikdörtgen bir forma sahiptir. Sonradan yuvarlak bir gövde haline dönüşür. Havan kısmı, kundağın üzerine raptedilmiştir. Havan dökme çeliktir. Ahşap olan kundak üzerinde, baklava dilimi deseni bulunur. El kundağının üst kısmında, işlemeli sarı metalden plakalar mevcut olup, tetik koruması ve el kundağının alt kısmı da sarı metal plakayla kaplıdır. Silahın sol yan tarafında bir tane taşıma halkası vardır.

Teknik Özellikler : Dipçik ve kundağı yekpare ahşap oymadır. Havan kısmı dökme çeliktir. Kundağın üzerinde bulunan sarı metal plakalar üzerinde çalma tekniğinde ince dairesel desenler bulunur.

Süsleme Programı : Silahın, ateşleme mekanizmasının üst kısmındaki ve tetik üzerinde yer alan balık şeklindeki sarı metal plakaların çevrelerinde ve ortalarında daire içinde bir nokta dan oluşan motifler

bulunur. Balık şeklinde olan plakanın içinde bu şekilde dört dairenin bir araya getirilmesi suretiyle çiçek motifleri oluşturulmuştur. Ayrıca ahşap olan kısmın tetikten ateşleme mekanizmasına kadar olan bölümü üzerinde baklava dilimi deseni kazınmıştır.

Örnek No: 126

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 227-228
Müze Envanter No	: 264
Eserin Adı	: Çakmaklı Havan
Türü	: Ateşli Silah
Yapılış Tarihi / Dönemi	: -
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Silah yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Namlu Çapı: 79 mm. , Boy: 185 cm.
Malzeme	: Havan kısmı sarı metal, ateşleme

mekanizması çelik, sap kısmı ahşaptır. Ahşap kısmın sonunda sarı metal kaplama vardır.

Tanımı : Silahın havan kısmı sarı metalden ateşleme mekanizması çelikten imal edilmiştir. Ahşaptan yapılan sap kısmının geri tarafı sarı metal ile kaplanmıştır. Silah, ateşleme mekanizmasının az gerisinin altında bulunan kavisli bir ayak ile zemine oturtulmaktadır. Ayrıca, havanın nişangahı üzerinde, Osmanlıca 1'den 9'a kadar rakamlar bulunmaktadır.

Teknik Özellikler : Silahın havan kısmı sarı metalden ateşleme mekanizması çelikten dökmedir. Silahın sap kısmı ahşaptır. Ahşap kısmın sonuna doğru sarı metal kaplama vardır.

Süsleme Programı : Silahın havan kısmı ile ahşap bağlantı kısmı üzerinde yan yana oyulmuş iki çizgi ile, beş adet bilezik oluşturularak silahın görünümüne hareketlilik kazandırılmıştır. Ahşap kısımların üzeri cilalanarak parlak bir görüntü elde edilmiştir.

Örnek No: 127

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 229
Müze Envanter No	: 186
Eserin Adı	: Gümüş Boynuz Barutluk
Türü	: Ateşli Silah Teçhizatı
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 17. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Oldukça yıpranmıştır. Gümüş kaplamalar üzerinde Eğilmeler görülür. Barutluğun kapağı düşmüştür.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: Boy: 23 cm.
Malzeme	: Barutluk ahşaptandır. Üzerinde gümüş kaplamalar bulunur. Ağız kısmı da gümüştür. İki adet demir taşıma halkası ve iki tane ipten yapılmış püskülü vardır.
Tanımı	: Barutluk boynuz formundadır. Gümüşten yapılmış, on iki köşeli, konik bir ağız vardır. Ağız kısmında, bir kapak zinciri bulunur ancak kapağı düşmüştür. Ağız kısmının üzerinde çeşitli kabartma süslemeler vardır. Boynuz şeklindeki gövde ahşaptan yapılmıştır. Hemen başlangıcında bir temizleme çubuğu bulunur. Boynuzun üzeri, yüzeyi çeşitli kabartma ve telkari süslemelerle bezenmiş, iki adet gümüş levha ile kaplanmıştır. Orta kısmın üzeri boş bırakılmıştır. Boynuzun incelerek biten kısmı kalın olan kısmına deri parçaları sarılarak birleştirilmiştir. Burada iki adet bir biri içine geçmiş taşıma halkası ve alttaki halkaya bağlanmış iki adet kırmızı püskül vardır. Barutluk oldukça yıpranmıştır.
Teknik Özellikler	: Barutluk ahşap üzerine gümüş kaplama olup, gümüş kaplamaların yüzeyleri telkari ve kabartma tekniğinde süslemelerle bezenmiştir. Barutluğun ağız kısmı tamamen gümüşten yapılmıştır.

Süsleme Programı : Barutluğun ağız kısmı, on iki köşeli konik bir yapıya sahiptir. ağız kısmının yan tarafında bir halkaya takılı kapak zinciri bulunmaktadır ancak ucundaki kapak düşmüştür. ağız kısmının uç tarafı yatay doğrultuda kabartma çizgilerle, onun üzeri de yan yana dizilmiş, içinde ateş yanan küçük kapların oluşturduğu bir bordür ile süslenmiştir. Aynı bordür, konik ağızlığın iç tarafa doğru bükülmüş, bitiş yerinde de bulunmaktadır. Barutluğun boynuz şeklindeki ahşap kısmının hemen başlangıç yerinden itibaren üzeri gümüş levhayla kaplanmıştır. Buradaki gümüş kaplamanın üzerinde, bir sıra ateş kaplarının oluşturduğu bordür, daha sonra beş sıra yan yana dizilmiş gümüş tellerden yapılmış telkari süsleme ve tekrar ateş kaplarının oluşturduğu bordürle süslenmiştir. Daha sonra gümüş kaplamanın bir kısmı düz bırakılmıştır. Bu düz kısmın üzerinde üç adet altı yapraklı çiçek motifi bulunmaktadır. Düz kısmın bitiminde önce geometrik şekillerden oluşan bir bordür, daha sonra telkari süsleme ve tekrar ateş kaplarının oluşturduğu bordür görülmektedir. Barutluğun boynuz şeklindeki kısmının orta bölümünün üzeri boş bırakılmıştır. Bu kısımda alttaki ahşap görülmektedir. Daha sonra boynuzun iç tarafa doğru bükülen ve aynı zamanda daralan kısmının üzeri yine gümüş bir başka levha ile kaplanmıştır. Buradaki kaplamanın hemen başlangıcında da, ateş kaplarının oluşturduğu bordür, ardından telkari süsleme, yine biraz boşluk yer alır. Buradaki boşluğun iç tarafı geometrik şekillerle süslenmiştir. Daha sonra tekrar ateş kaplarının oluşturduğu bordür, telkari süsleme ve tekrar ateş kaplarından oluşan bordür yer alır. Bu bordürlerden sonra daralan kısım düz bırakılmıştır. Düz kısmın dört tarafına boyun içinde, oval şekillerin biri boş, biri baklava dilimi desenlerinin oluşturduğu çiçek şeklindeki süslemelerin bulunduğu bir bordür yapılmıştır. Boynuzun incelerek biten tarafında deri parçaları sarıdır. Bu deri parçalarına takılı iki adet taşıma halkası ve iki adet kırmızı renkli püskül bulunur. Barutluğun boynuz kısmının başlangıcında bulunan düz yüzeyde bir temizleme çubuğu bulunmaktadır.

Örnek No: 128

Çizim No	: -
Fotoğraf No	: 220
Müze Envanter No	: 185
Eserin Adı	: Gümüş Kapaklı Barutluk
Türü	: Ateşli Silah Teçhizatı
Yapılış Tarihi / Dönemi	: 18. yy.
Yapıldığı Yer	: Osmanlı
Onarım Durumu	: Onarım geçirmemiştir.
Bugünkü Durumu	: Oldukça yıpranmıştır.
Kitabesi	: Yoktur.
Ölçüleri	: En: 1,8 cm. , Boy: 10 cm.
Malzeme	: Barutluğun kapakları gümüştedir.

Gövdeleri sarı metalden yapılmıştır. Gümüş kapakları gövdeye bağlayan zincirler de gümüştür. Barutluğun kılıfı deriden yapılmıştır.

Tanımı : Barutluk, üç ayrı barut kabının, ortalarından meşin iplerle dikilerek üç ayrı bölüme ayrılmış bir deri kılıf içine yerleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Barutluğun gövdeleri sarı metal, kapakları gümüşten yapılmıştır. Kapakların üzerinde çeşitli kabartma desenler bulunur. kapaklar gövdeye birer gümüş zincir ile bağlanmıştır. Barutlukların içine koyulduğu kılıf, kırmızı renkli deriden, yanlarından ve ortalarından bölmeler oluşturacak şekilde yeşil renkli meşin iplerle dikilmiştir.

Teknik Özellikler : Barutluğun gövde kısımları sarı metal parçaların rulo şeklinde bükülmesi suretiyle şekillendirilmiştir. Kapak kısımlarda da aynı teknik gümüş ile uygulanmıştır. Kapakların, tepe kısımlarında kabartma desenler bulunur. Yan kısımlarında da telkari işçiliğinin yanı sıra kabartma desenler vardır. Kılıfı, deriden yanları ve barut kaplarını ayırmak için ortalarından meşin iplerle dikilerek yapılmıştır.

Süsleme Programı : Barutluk üç ayrı bölümden oluşur. Gövdeleri sarı metaldendir. Kapakları gümüşten yapılmıştır. Kapakların tepe

kısımları kubbe şeklindedir. Yüzeyi tepeden aşağı doğrultuda olmak üzere içleri bir boş bir ters başak süslemesi yapılmış on altı bölüme ayrılmıştır. Kapakların yan kısımları tepe kısmından, yan yana dizilmiş küçük boncuk sırası ve bir sıra ip şeklinde bükülmüş gümüş tel ile ayrılır. Bu süslemelerin alt kısmında çarpı işaretlerinin yan yana dizilmesiyle oluşturulmuş bir bordür yer alır. Arada büyük bir boşluk bırakılıp daha sonra aynı bordür tekrar uygulanmıştır. Kapağın en alt kısmında, tekrar ip şeklinde bükülmüş gümüş tel ve küçük gümüş boncuk sırası yer alır. Gümüş kapaklar gövdelere, kapakların tepesinde ve gövdelerin yan tarafında bulunan halkalara takılı gümüş zincirler sayesinde tutturulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KARŞILAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME

Kırıkkale MKEK Silah Müzesi Osmanlı Dönemi Silahları adını taşıyan tezimin Katalog bölümünde toplam 128 silah bulunmaktadır. Bu silahlar, kullanım amaçlarına göre belli başlı kategorilere ayrılmışlardır. Daha sonra kategoriler içinde de, kullanım yeri, şekil, kullanılan malzemeler ve Osmanlı döneminde verilen isimler de göz önüne alınarak bir gruplandırma yapılmış ve silahlar, gurupları içinde teker teker anlatılmıştır.

Katalog bölümündeki silahlar; Koruyucu Silahlar, Kesici Silahlar, Vurucu Silahlar, Delici Silahlar, Atıcı Silahlar ve son olarak da Ateşli Silahlar olarak kategorilerine ayrılmışlardır.

Herhangi bir darbeye karşı vücudu, gelebilecek zararlardan korumaya yarayan aletleri koruyucu silah olarak niteleyerek, Koruyucu Silahlar bölümünde, 1 Miğfer, 1 Kolçak, 1 Dizçek, 1 tam takım Zırh Gümlek (İç Gümlek, Dış Gümlek ve iki adet Omuzluk), 1 adet Göğüslük ve 1 adet At Alın Zırhı incelenmiştir.

Koruyucu silahların yapımında yoğun olarak demir kullanıldığı görülür. Buna örnek olarak Türban Miğfer (resim1-2-3-4-5-6) ve Zırhları(resim13-14) gösterebiliriz. Demirin yanı sıra bakırda kullanılmıştır. 17. y.y.'a tarihlendirilen Kalkan (resim 16- 17- 18) ve 16. y.y.' a tarihlendirilen At Alın Zırhı (resim 25) bakırdan yapılmıştır. Bunların yanında, Dış Zırh Gümleğinin ön kısmında bulunan ilikleme çengelleri sarı metaldendir (resim13). Bu silahların şekillendirilmesinde genel olarak dövme tekniği kullanılmıştır.

Süslemeleri açısından silahlara bakıldığında, Dış Zırh Gümlek, Türban Miğfer ve Kolçak üzerinde sülüs harflerle yazılmış Osmanlıca yazılar olduğu

görülür. Bunun dışında Dış Zırh Gömlek (resim 13) ve Kolçak üzerinde (resim 8-9) kazıma tekniği ile yapılmış bitkisel süslemeler bulunur.

Türban Miğfer üzerinde altın yaldız süslemeler yapılmıştır (resim5- 6). 17. y.y.'a ait Merasim Kalkanı üzerindeki süsleme plakaları ise altın suyuna batırılmıştır (resim 21- 22).

17. y.y.'a tarihlenen Merasim Kalkanı köseleden yapılmıştır. Dış yüzeyi kadife kumaşla kaplandıktan sonra üzerine, bitkisel desenler ve çeşitli hayvan figürleriyle süslenmiş plakalar çakılmıştır. Bu plakaların bazılarında, özellikle bitkisel motifler kullanılarak süslenmiş olanlarında ajur tekniği de kullanılmıştır.

Katalogun kesici silahlar bölümünde, toplam 36 adet silah bulunmaktadır. Bunlardan; 3 tanesi Teber, 2 tanesi Hançer, 1 tanesi Cembiye, 1 tanesi Kama, 2 tanesi Meç, 8 tanesi Yatağan, 17 tanesi Kılıç, ve bir de Çok Ağızlı Kılıçtır.

Katalogda, 3 tane Teber bulunmakla birlikte bunlardan biri aslında Avrupa'da yoğun olarak kullanılan hem kesici hem de delici özelliğe sahip olan Hallobarttır. Katalogda ki Teberler, Hallobart hariç, gerek yapıldığı malzeme gerekse şekil itibarıyla birbirinin aynısıdır. (resim 26- 27). Teberlerde kesici kısım demir, sap kısmı ise ahşaptandır.

Katalogda yer alan, örnek numarası 12 olan hançer ve örnek numarası 14 olan cembiye, gerek şekil, gerekse kullanılan malzemeler açısından birbirine çok benzer (resim 29- 30- 33- 34). Her iki silahın da kesici kısımları çelikten dövülerek yapılmıştır. Yine her iki silahın kabza kısmında, kemik, fildişi ve sarı metal kullanılmıştır. Silahların kabzalarında bu saydığımız malzemeler dönüşümlü olarak kullanılarak geometrik süslemeler oluşturulmuştur. Bu silahların ikisinin de kını mevcuttur.

Genel olarak guruplara ayırdığımız bütün kılıçların kesici kısımları, çeliğin dövülmesiyle şekillendirilmiştir. Kabza kısımlarında kemik ve ahşap malzemeler kullanılmıştır. Kabza süslemelerinde; fildişi, yarı kıymetli taşlar, altın ve gümüş gibi malzemeler kullanılmıştır.

Kesici silahların kabza süslemelerinde, gümüş telkari, altın yaldızlama, kazıma, ajur, kabartma ve çeşitli taş kakma teknikleri ile, bitkisel ve geometrik süslemeler yapılmıştır.

Kılıçların kesici kısımlarında ise, kazıma ve kabartma teknikleriyle yapılmış bitkisel ve geometrik süslemelerin içleri gümüş veya altın yaldız ile süslenmiştir. Ayrıca Kılıçların kitabe kısmı genellikle, kesici kısmın sağ ve solunda yer almaktadır.

Katalogda Yatağan olarak isimlendirilen ve Türklere özgü olan kılıçların kabza başları, iki kulaklı olup, şekil olarak koç boynuzlarını anımsatmaktadır (resim 45- 47- 49- 51). Ayrıca Yatağanların genelinin balçak kısmı bulunmaz. Balçak yerine kesici kısma, genellikle üzeri süslü bir bilezik ile geçilir. Hatta bilezik, kesici kısmın üzerine doğru rumi şeklinde bir uzantı yapar (resim 49- 51). Ancak örnek numarası 24 ve 26 olan Yatağanların balçağı mevcuttur (resim 53- 55).

Örnek numarası 25 olan Yatağanın kabza kısmında, yoğun olarak kemik ve deri kullanılması ve kabza başındaki kemiğin çatal şeklinde olması farklı bir görüntü sergilemektedir (resim 54)

Müzedeki tek Zülfikar kılıç, örnek numarası 27 olan kılıçtır (resim 57- 58). Bu kılıcın iki ucu vardır. Ancak kılıcın uçları, yukarı ve aşağıya doğru değil de, sağa ve sola doğru açılmaktadır (resim 58).

Müzedeki Eğri kılıç olarak isimlendirilen silahlar adlarını, kesici kısımlarının dışbükey bir şekilleri olmasından almaktadır. (resim 61- 62)

Subay Kılıçlarının genelde kabza kısmında deri üzerine, kaymayı engellemek amacıyla boğum yapılmıştır. Boğumlar telkari sarılarak oluşturulmuştur. (resim 64- 66- 73- 75). Yabancı kılıçların balçak kısımları genellikle iridir ve yaprak şeklindedir. (resim 67-68-69).

Örnek numarası 44 olan Çok Ağızlı Silah, adından da anlaşılacağı gibi, ay şeklinde iki adet kesici çıkıntısı olan farklı bir kesici silah örneğidir (resim 78)

Katalogda, Vurucu Silahlar bölümünde bir adet Şeşper bulunmaktadır. Şeşper, tamamen metaldir. Ucunda yedi tane vurucu kanat bulunur (resim 81). Katalogda iki tane, gerek form gerekse kullanılan malzemeler bakımından birbirine çok benzeyen Çivili Topuz bulunmaktadır (resim 80-81). Bu topuzların birbirinden farkı, üzerlerindeki çivi sayısıdır.

Katalogda sadece 1 adet Mızrak bulunur. Mızrağın sap kısmı ahşap, uç delici olan uç kısmı demirdendir. Sap kısmı kırıktır. Süslemesi yoktur (resim 82).

Katalogda, 1 adet yay ve 3 adet ok bulunmaktadır. Oklardan, örnek numarası 50 olanın delici kısmı ahşaptan diğer iki tanesinininki demirdendir. Ayrıca 51 ve 52 örnek numarası olan okların üzerinde ikişer adet altın yıldızdan şerit bulunur (resim85-86). Atıcı Silahlar kısmında birde kütükten yapılmış bir Ok Hedefi bulunmaktadır (resim87). Ok Hedefinin üzerinde, boya ile çizilmiş bir kitabe ile bitkisel desenler bulunmaktadır. Ayrıca hedefin üzerine saplanmış halde iki tanede ok mevcuttur.

Katalogda yer alan ateşli silahlar, Tüfekler ve Tabancalar olarak iki ana başlık altında değerlendirilmiştir. Bunlardan 22 adedi tüfektir.

Genel olarak Tüfeklerin dipçik ve kundak kısımları tek parça ahşaptan yapılmıştır. Ancak, örnek numarası 73 olan İğneli Av Tüfeğinin dipçik ve kundağı birbirinden ayrıdır (resim125).

Tüfeklerin ahşap kısımlarının süslemesinde, kakma, ajur, kaplama, oyma, kazıma, tel kakma teknikleri ile yapılmış bitkisel ve geometrik süslemeler yapılmıştır. Kabza süslemesinde genellikle, gümüş, altın, sarı metal, yarı kıymetli taşlar, sedef, fildişi, bafon, bağa ve kemik gibi malzemeler kullanılmıştır. Süslemeler genellikle kabza kısmında olup, kundak veya ateşleme mekanizması süslü olanlar da vardır (resim 96- 104- 110- 115- 118). Yemenkari olarak adlandırılanların kabza gerisine, yastık adı verilen, ahşaptan veya kumaştan yapılmış zarf geçirilmiştir (resim 89- 107).

Tüfeklerin namlu kısımları çelik dökmedir. Ateşleme mekanizmaları; fitilli, çakmaklı, kapsüllü ve iğneli olmak üzere farklılıklar gösterir. Namlu, kundak üzerine birkaç sarı metal, demir veya gümüş bileziklerle tutturulmuştur. Namlu üzerlerinde genellikle, bitkisel ve geometrik tarzda yapılmış, kabartma veya kazıma tekniğinde süslemeler görülür. Ayrıca, Tüfeklerin kitabe kısımları da genellikle namlu üzerinde bulunur (resim 124). Namlu üstü süslemelerinde altın ve gümüş yaldız kullanılanları da oldukça fazladır (örnek no 59- 72- 74- 75), (resim 102- 103- 129- 134).

55, 56, 57 örnek numaralı Metris Tüfekleri uzak mesafelere nişan alındığı için boyutları da, oldukça büyüktür (resim 90- 94- 96). Bunlardan 55 ve 57 örnek numaralı silahların kabzaları köşeli olup, üzerinde çeşitli malzemelerden kakma süslemeleri vardır. Namluları top ağzı formundadır (resim 93- 96).

Örnek Numarası 64, 68 ve 71 olan silahlar gerek şekil gerekse kullanılan malzemeler açısından hemen hemen aynı gibidirler. Bu Tüfekler süsleme açısından sade olup namluları uzundur (resim 112- 119- 122).

58, 63, 65, 66, 67, 72 örnek numaralı Tüfekler ise form ve tetik korumaları olmayışları açısından benzerlikler gösterirler (resim 100- 111- 113- 114- 117- 123).

74 ve 75 örnek numaralı Tüfeklerin tüm yüzeylerinde, sedef ve tel kakmaya, muhteşem örnekler verildiği görülmektedir. Bu silahların hemen her yeri, bitkisel ve geometrik desenlerle altın ve gümüş kullanılarak süslenmişlerdir (127- 128-129- 130- 134- 135).

Katalog bölümünde, 49 adet Tabanca anlatılmıştır. Tabancalar da, tüfeklerde olduğu gibi iki ana maddeden imal edilmişlerdir. Genellikle kabza kısımları ahşap veya ahşap kaplama, namlu dökme çeliktir. Süslemeler, kabza kısımlarında yoğunluk kazanmıştır. Kabza süslemesinde kemik, sedef, bafon, yarı kıymetli taşlar, mika, ahşap, sarı metal ve metal kullanılmıştır. Kabzalara, kakma, kazıma, kaplama, ajur, kabartma gibi teknikler kullanılarak, bitkisel ve geometrik tarzda süslemeler uygulanmıştır. (örnek no 76), (resim 136).

Tabancalarda kitabe kısmı veya yapıldığı fabrikaya ait damgalar ile Osmanlı tuğrası, silahın seri numaraları ya namlu üzerinde yada ateşleme mekanizmasının yan kısımlarında bulunur (örnek no 108, 110, 115, 115, 120), (resim 202- 206- 212- 216- 220).

111, 112, 113 örnek numarası olan silahlar çift namlulu olup, kabzaları form olarak birbirlerine benzemektedirler. Bu silahlar genellikle Avrupa (Fransız) kökenlidir.

Piştov olarak bilinen, Balkan Bölgesine has bir yapısı olan, 77, 78, 79 numaralı silahlar, kabzalarının sivri olması ve dış yüzeylerinin altın ve gümüş zarfla kaplanıp, hemen hiçbir yerinin boş kalmayacak şekilde süslenmiş olması bakımından birbirlerine benzemektedirler . Bu süslemelerde kazıma

kabartma ve değerli maden kakma gibi tekniklerden biri veya hepsi birden kullanılmış olabilir.(resim140- 144- 148).

91, 92, 93, 94, 95, 96, 97 örnek numaralı Tabancaların ateşleme mekanizmalarının toplu olması bakımından benzerdirler (resim 177- 179- 181- 183- 185- 1886- 188- 195- 196- 197- 199). Bu tip tabancaların genellikle kabzaları kemik, fiber veya ahşap kaplanmıştır. Bazılarının üzerinde değerli madenlerden yapılmış süslemeli zarflar geçirilmiştir. Gövde ve makara kısımlarında bazen de namlu üzerinde, kazıma ya da altın veya gümüş kakma bitkisel süslemeler görülür. Örnek numarası106 ve 107 olan Tabancaların topluları ise aynı zamanda namlu görevini de yerine getirmektedir (resim200- 222).

Karabinalar, katalogun en farklı ateşli silah çeşidini teşkil etmektedirler. (Örnek no, 84- 85- 86- 87- 88- 89- 90). Bu silahlar aslında tüfek gurubuna girer. Görüntü bakımından minyatür bir tüfeği andırırlar. Ancak namlu boylarının tüfeklere göre daha kısa olması ve tabancalar gibi tek elle kullanılması, ayrıca tabancalar gibi yakın mesafeli ateşler için kullanılması bakımından tabancalarla benzerlik gösterirler. Karabinaların hemen hemen hepsinin dipçik kısımlarında oyma ve tel kakma süslemeler olup, namlularının ağız kısmı borazan gibi dışa doğru açıktır. Bazılarının dökme çelik olan namlularının üst kısmında değişik kabartma süslemeler görülür. (resim 157- 161- 163- 166- 167- 171- 175).

Katalogda yer alan bir diğer Tabanca gurubu Kuburlardır. Kuburların kabza başı topuz formu, metal , sarı metal, ahşap veya kemik bir parça ile kaplıdır. Süslemeler genellikle ahşap kabza ile gövde üzerinde görülür. Bu silahların süslemelerinde sedef ve tel kakma oldukça fazla kullanılmıştır. Katalogda yer alan; 76, 81, 82, 83, 109 örnek numaralı Tabancalar bu gurup içine girerler (resim 136- 152- 154- 156- 202).

Tabancalar bölümünde ayrıca, iki adet de İşaret tabancası bulunmaktadır. Bunların namlu kısımları sarı metal olup namlu üzerlerinde yapım yeri ve tarihi açıkça belirtilmiştir (örnek no123, 124), (resim 223- 224).

Katalogda, Ateşli Silahlar bölümünde ele alınan diğer bir grup da El Havanlarıdır. Bunlar sadece iki tanedir. Örnek Numarası 125 olan El Havanının dipçik kısmı 126 numaralı El Havanının dipçik kısmından daha kalın ve boyu daha kısadır. Ayrıca, örnek 125 üzerinde baklava dilimi desenleri ile üzerinde çalma daire desenler bulunan sarı metal kaplamalar yapılarak süslemeler oluşturulmuştur (resim 227- 229).

Katalogun son bölümünde, Müzede bulunan, iki adet Tüfek ve tabanca teçhizatı olan barutluk bulunmaktadır. Barutluklar şekil itibariyle birbirlerinden farklılıklar gösterirler. 127 örnek numaralı barutluk boynuz şeklindedir (resim 229). 128 örnek numarası olan barutluk ise üç ayrı bölümden meydana gelmektedir (resim 230). Her iki örnek üzerinde de kabartma ve telkari süslemeler bulunmaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ

Türklerin tarih sahnesine çıktıkları ilk çağlarda bile, demiri işlemeyi bildiklerini ve demirle, taraktan süs eşyasına, kap kacaktan kemer tokasına, at koşum aletlerinden, savaşçı ruhlarının tamamlayıcısı olan kılıçlara kadar, pek çok farklı alanda kullanmak üzere birçok alet yaptıklarını biliyoruz. Savaş ve taktik konularında usta oldukları kadar, kılıç yapımında da özel bir yetenekleri olan eski Türkler, savaşçı ruhları ve gösterdikleri üstün cesaret sayesinde, girdikleri her savaştan zaferlerle ayrılmayı da bilmişlerdir.

Eski Türklerin en eski devletlerinden olan Göktürkler zamanında silah üretim teknolojisi geliştirilmiş ve bu teknoloji eğitilmiş atlarla desteklenmiştir. Bu dönemde Türklerin kullandığı pek çok silah çeşidi olduğunu biliyoruz. Bu silahlardan; Mızraklar, oklar yaylar, hançerler ve kılıçlar en önemlileriydi. Bunlara birde savaşçılara ve atlara giydirilen zırhlar eklenmişti. Böylece eski Türkler, İslam Diniyle tanışıp, bu dini kabul ettiklerinde bile savaşlarda gösterdikleri başarıları devam ettirebilmişlerdi.

Eski Türkler, İslamiyet'i kabul ettikten sonra kurdukları devletlerde de, fetihçi özelliklerinden dolayı, savaşlarda başarılı olmayı kendilerine bir ödev bilmişler ve başarılı olmak için de, savaş teknolojisini her zaman çağın teknolojisiyle paralel götürmenin ne kadar önemli olduğunu anlayarak gereklerini yerine getirmişlerdir. Bunun için, yeni fethettikleri yerlerin savaş aletlerinden de etkilenmişler, bu öğrendiklerini kendi bildiklerinin üzerine koyarak, daha başarılı olmuşlardır.

Osmanlı devletinin ilk yıllarından itibaren, fetihlerde elde edilecek başarının, düzenli bir ordu ve çağın ihtiyaçlarına cevap veren bir teknoloji ile olacağı anlaşılmış ve bunun için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Hatta, I.

Kosova Savaşıyla birlikte, ateşli silahlar da Osmanlı ordusunda kullanılmaya başlanılmış, özellikle İstanbul'un alınmasındaki başarının en önemli sebeplerinden biri, Topun muhasarada kullanılması olarak gösterilmiştir.

Ancak 19. y.y.'ın başlarına gelindiğinde, Osmanlı Devletinin bütün kurum ve kuruluşlarında açıkça görülen çöküntü, Osmanlı Ordusunda da görülmekteydi. Bu durumun düzeltilmesi konusunda III. Selin zamanında başlayan çalışmalar, I.Meşrutiyete kadar geçecek sürede Osmanlı ordusunda yapılan yeniliklerle çağın gereklerine uygun, bütünüyle yenileşmiş bir ordu kuruldu. Geçen bu süre zarfında, orduya yetenekli ve bilgili, konunun ehli olan asker ve subaylar yetiştirmek için yeni askeri okullar açıldı. Bununla birlikte, Tophane'ye bağlı fabrikalarda yeni modellerde tüfek, tabanca, top, mermi yapabilecek değişiklikler de yapıldı. Böylece silah bakımından, çağın orduları ile aynı düzey yakalanmış oluyordu.

Bizim Tez konusu olarak işlediğimiz Kırıkkale MKEK Silah Müzesinde Sergilenen Osmanlı Dönemi Silahları, yukarıda kısaca anlatmaya çalıştığımız, Türklerde silahın kullanılması sürecinin, adından da anlaşılacağı gibi sadece Osmanlı dönemini kapsamaktadır ve Osmanlıda ne tür silahların kullanıldığı, kullanılan bu silahların göstermiş oldukları aşamaların gösterilmesi ve tanıtılması bakımından birer örnek teşkil etmektedirler.

Çalışmamızda, Kırıkkale MKEK silah müzesinde bulunan silahların en iyi şekilde tanıtılması için öncelikle, ön bilgi vermesi bakımından, Türklerin silah kullanma geleneği ve silah kullanımının önemini anlatan bir açıklama yapılmıştır. Bu açıklamanın daha anlaşılır olması ve doğabilecek olası bir karmaşayı engellemesi için, Türklerde silah kullanma geleneğini, Osmanlı Döneminden önce ve Osmanlı Dönemi olmak üzere iki bölüme ayırarak, Osmanlı Döneminde kullanılan silahlar hakkında kısa kısa tanımlar verilmeye çalışılmıştır.

Müzede sergilenmekte olan Osmanlı dönemi silahları, daha kolay anlaşılması açısından, kullanım amaçlarına ve kullanılan malzemelere göre, Koruyucu Silahlar, Kesici Silahlar, Vurucu Silahlar, Delici Silahlar, Atıcı Silahlar ve son olarak da Ateşli silahlar olarak ana başlıklar altında toplanmıştır.

Daha sonra, ana başlıklar altında toplanan silahlar da kendi aralarında, kullanılan malzemeler, şekil, boyut, kullanım yerleri ve amaçları bakımından alt guruplara ayrılmıştır. Alt guruplara ayrılmış olan silahlar, Osmanlı döneminde kullanıldığı isimlerle, teker teker anlatılmaya çalışılmıştır. Silahları anlatırken, katalog bölümünde de görüleceği üzere, silahların; dönemleri, ölçüleri, şekilleri, yapıldıkları malzemeleri, yapım teknikleri ve özellikle varsa üzerlerinde bulunan süslemeleri hakkında ayrıntılı bilgi verilmeye çalışılmıştır.

Silahların anlatılmasında, çeşitli resim ve çizimlerde kullanılmış, böylelikle anlatılan bilgilerin görsel olarak da desteklenmesi amaçlanmıştır.

Bütün bu çalışmalar sonucunda, Osmanlı döneminde kullanılan silahların, sadece düşmanı yok etmek için kullanılmasının yanı sıra, süslemeleri, süsleme teknikleri ve süslemede kullanılan malzemeler ile, aynı zamanda birer sanat eseri özelliği de taşıdıkları saptanmıştır. Silahlar üzerindeki süsleme programları, motifler ve süsleme teknikleri, yapıldıkları dönemin sanat anlayışını yansıtmaktadırlar. Bu açıdan bakıldığında silahların, Türk süsleme sanatı içerisinde ne kadar önemli bir yere sahip oldukları anlaşılmıştır.

Bunların dışında, Osmanlı döneminde kullanılan silah teknolojisinin değişimi ve gelişimi hakkında birer panoramik belge niteliği taşımaları açısından da, sergilenip tanıtılmalarının, aslında ne kadar önemli bir iş olduğu belirtilmelidir.

KAYNAKÇA:

AGOSTON, Gabor. "Osmanlı İmparatorluğu'nda Harp Endüstrisi ve Barut Teknolojisi (1450-1700)", Yeni Türkiye, 6. Cilt, Sayı.31, Ankara, 2000, s. 630-641.

AGOSTON, Gabor. Barut, Top ve Tüfek, Osmanlı İmparatorluğu'nun Gücü ve Silah Sanayisi, Çeviren: Tanju AKAD, İstanbul, 2006.

AKAR, Azade. KESKİNER, Cahide. Türk Süsleme Sanatlarında Desen ve Motif, İstanbul, 1978.

ARKA, Semra. "Osmanlı Minyatürlerinde Silahlar", Sanat Tarihi Dergisi, Sayı XI, İzmir, 2001.

ASARCIKLI, Mehmet. KESKİN, Dr. Hakan. Ahşap Süsleme Teknikleri, Fersa Matbaacılık, Ankara, 2005

AYDÜZ, Salim. XIV.-XVI. Asırlarda Avrupa Ateşli Silah Teknolojisinin Osmanlıya Aktarılmasında Rol Oynayan Avrupalı Teknisyenler (Taife-i Efrençiyen) Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1999

BARIŞTA, H. Örcün. Türk El Sanatları, Kültür Bakanlığı Yayınları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1998.

BİKKUL, Ahmet Ural. "Topkapı Sarayı Silah Müzesindeki Eserler", Türk Etnografya Dergisi, Sayı.2'den ayrı basım, Ankara, 1957.

BİROL A. İnci, DERMAN,ÇİÇEK. Türk Tezyini Sanatlarında Motifler, İstanbul, 1995.

BODUR, Fulya. Türk Maden Sanatı, Türk Kültürüne Hizmet Vakfı, İstanbul, 1987.

ÇADIRCI, Musa. "Yenileşme Sürecinde Osmanlı Ordusu", Türkler, XIII. Cilt Ankara, 2002, s.804-811.

ÇORUHLU, Tülin. Osmanlı Koruyucu Silahlarında Süslemeler ve Teknikler (Askeri Müzeden Örnekler İle), Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Anabilim Dalı, İstanbul, 1995.

ÇORUHLU, Tülin. "Askeri Müzedeki Tombak Kalkanlar", Kültür Dergisi, Sayı.102, Ankara, 1993, s.35-39.

ÇORUHLU, Tülin. "Korunma Silahlarından Kalkan", İlgi, S:60, İstanbul 1993, s.18-21.

ÇORUHLU, Tülin. "Süslemeleri Açısından Fitilli ve Çakmaklı Osmanlı Tüfekleri", Türkiye'miz, S:52, İstanbul, 1987, s.22-25.

ÇORUHLU, Tülin. "Askeri Müzede Bulunan 16. Yüzyıla Ait Osmanlı Tüfekleri", Türk Dünyası Tarih Dergisi, S: 24, İstanbul, 1988, s. 40-44.

ÇORUHLU, Tülin. "Osmanlı Ateşli Silah Teçhizatlarından Bir Gurup", İlgi, S: 64, İstanbul, 1992, s.32-35

ÇORUHLU, Tülin. Osmanlı Tüfek, tabanca ve Teçhizatları (Askeri Müzeden Örnekler ile) Ankara, 1993

ÇORUHLU, Tülin. "Osmanlı Tabancaları", Antik Dekor, S: 19, İstanbul, 1993, s.148-150.

ÇORUHLU, Tülin. "Osmanlı Tüfekleri Üzerinde Görülen Kontrol Damgaları", Türk Dünyamız Tarih Dergisi, S:18, İstanbul, 1988, s.9-14.

ÇORUHLU, Tülin. "Askeri Müzedeki Ejderli Osmanlı Tüfekleri", Sanat Tarihi Araştırma Dergisi, S:9, İstanbul, 1990, s.59-61.

ÇÖTELİOĞLU, Aysel. Askeri Müze, Osmanlı Dönemi Ateşli Silahlar Katalogu, İstanbul, 1999.

DANIŞMAN, Zuhuri. Osmanlı İmparatorluğu Tarihi, 1.Cilt, İstanbul, 1966.

DEVELİOĞLU, Ferit. Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat, Ankara, 2005.

ERDEM KUŞÇU, Ayşe Dudu. "Türkiye Selçuklularında Ordu ve Donanma", Türkler, VII. Cilt, Ankara, 2002, s. 176- 188.

ERALP, T. Nejat. Tarih Boyunca Türk Toplumunda Silah Kavramı ve Osmanlı İmparatorluğunda Kullanılan Silahlar, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1993.

ERGİNSOY, Ülker. İslam Maden Sanatının Gelişmesi, İstanbul, 1978.

EVSİLE, Mehmet. "Osmanlı Harp Sanayi", Yeni Türkiye, 6. Cilt, Sayı.31, Ankara, 2000, s. 642-646.

GÖKÇE, Birsen. Toplumsal Bilimlerde Araştırmalar, Ankara, 1999.

GÜNGÖR, Erol. Tarihte Türkler, İstanbul, 1996.

----- Türk Silahlı Kuvvetleri Tarihi, Osmanlı Devri, Osmanlı İmparatorluğunda Kara Kuvvetlerinin İdari Faaliyetleri ve Lojistik (1299-1913), III. Cilt, 7. Kısım, Ankara, 1995.

HALAÇOĞLU, Yusuf. "Klasik Dönemde Osmanlı Devlet Teşkilatı", Türkler, IX. Cilt, Ankara, 2002, s.795-832.

HAMMER, Joseph De. Osmanlı İmparatorluğu Tarihi, 1-2.Cilt, Ankara, 1981.

HUDYAKOV, Yuliy S. "Eski Türklerde Silah", Türkler, III. Cilt , Ankara, 2002. s.468-477

İLGÜREL, Mücteba, "Osmanlı Devleti'nde Ateşli Silahlar", Yeni Türkiye, 6. Cilt, Sayı. 31, Ankara, 2000, s.613-629.

KAÇAR, Mustafa. "Osmanlı Devleti'ne Modern Topçuluğun Girişi (Sürat Topçuları Ocağı)", Yeni Türkiye, 6. Cilt, Sayı 31, Ankara, 2000,

KESKİNER, Cahide. Türk Motifleri, İstanbul 1989.

KOCA, Salim. "İlk Müslüman Türk Devletlerinde Teşkilat", Türkler, V. Cilt, Ankara, 2002, s.147-162.

ORTAYLI, İlber. "Osmanlı İmparatorluğu'nda Millet Sistemi", Türkler, X. Cilt, Ankara, 2002, s. 216-220.

OSMAN HAMDİ BEY ve Marie De Nounay. 1873 Yılında Türkiye'de Halk Giysileri, Elbise-i Osmaniye, İstanbul, 1999.

ÖGEL, Bahaeddin. Türk Kılıcının Meşe ve Tekamülü Hakkında, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1948.

ÖGEL, Bahaeddin. Büyük Hun İmparatorluğu Tarihi, I. II Cilt, Ankara, 1981.

ÖGEL, Bahaeddin. Türk Mitolojisi (Kaynakları ve Açıklamalarıyla Destanlar), I. Cilt, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 2003.

ÖZCAN, Abdülkadir. "Osmanlı Askeri Teşkilatı" Yeni Türkiye, 6. Cilt, Sayı. 31, Ankara, 2000, s.576-645.

ÖZCAN, Abdülkadir. "Osmanlı Devleti'nin Askeri Yapısı", Türkler, X. Cilt, Ankara, 2002, s.107-121.

PALAZ ERDEMİR, Hatice. "Yabancı Yazarlara Göre Türklerde Savaş ve Taktik", Türkler, II. Cilt, Ankara, 2002, s.938-943.

RİPPERGER, Paul. Maden Sanatları Teknolojisi, Çeviren, Fuat ÜNVER, İstanbul, 1949.

SAMİ, Şemseddin. Kamus-ı Türki, İstanbul, 1999.

SEVİM, Aii. MERÇİL, Erdoğan. Selçuklu Devletleri Tarihi, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1995.

SEYİTTANLIOĞLU, Mehmet. "Yenileşme Dönemi Osmanlı Devlet Teşkilatı", Türkler, XIII. Cilt, Ankara, 2002, s. 561-574.

STRZYGOWSKI, Josef. "Orta Asya Sanatı Meselesi", Çeviren: A.Cemal KÖPRÜLÜ, Eski Türk Sanatı ve Avrupa'ya Etkisi, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara, 1973, s.1-118.

TAŞKIRAN, Cemalettin. "Yükselme Döneminde Osmanlı Ordusu", Yeni Türkiye, 6. Cilt, Sayı.31, Ankara, 2000, s. 584-591.

UZUNÇARŞILI, İ. Hakkı. Osmanlı Devleti Teşkilatından Kapıkulu Ocakları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1988.

UZUNÇARŞILI, İ. Hakkı. Osmanlı Devleti Teşkilatına Medhal, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1970.

ÜNAL, Mehmet Ali. "Osmanlı Devri Türk Kültür Ve Medeniyetinin Temel Özellikleri", Türkler, IX. Cilt, Ankara, 2002, s.54-59.

ÜNSAL, Yücel. "Türk Kılıç Ustaları", Türk Etnoğrafya Dergisi, Sayı.VII-VIII., İstanbul, 1966.

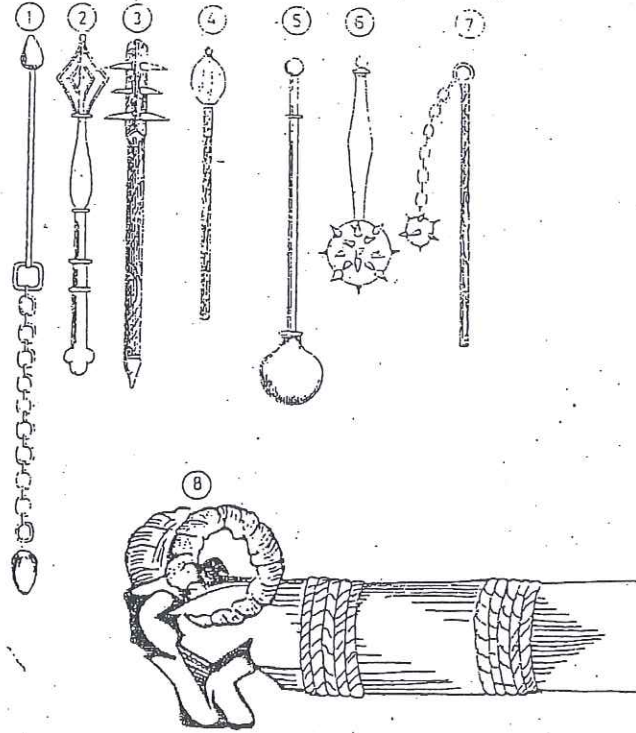
ÜNVER, Süheyl. 50 Türk Motifi, İstanbul, 1970.

TERCAN, Turgay. Silahlar, İstanbul, 1983.

YEDİYILDIZ, Bahaeddin. "Klasik Dönem Osmanlı Toplumuna Genel Bir Bakış", Türkler, X.Cilt, Ankara, 2002, s. 183-212.

YE. PETROSYAN, İrina. "Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu ve Yeniçerilerin Kökeni", Türkler, X. Cilt, Ankara, 2002, s. 129-135.

EK:1 ÇİZİMLER

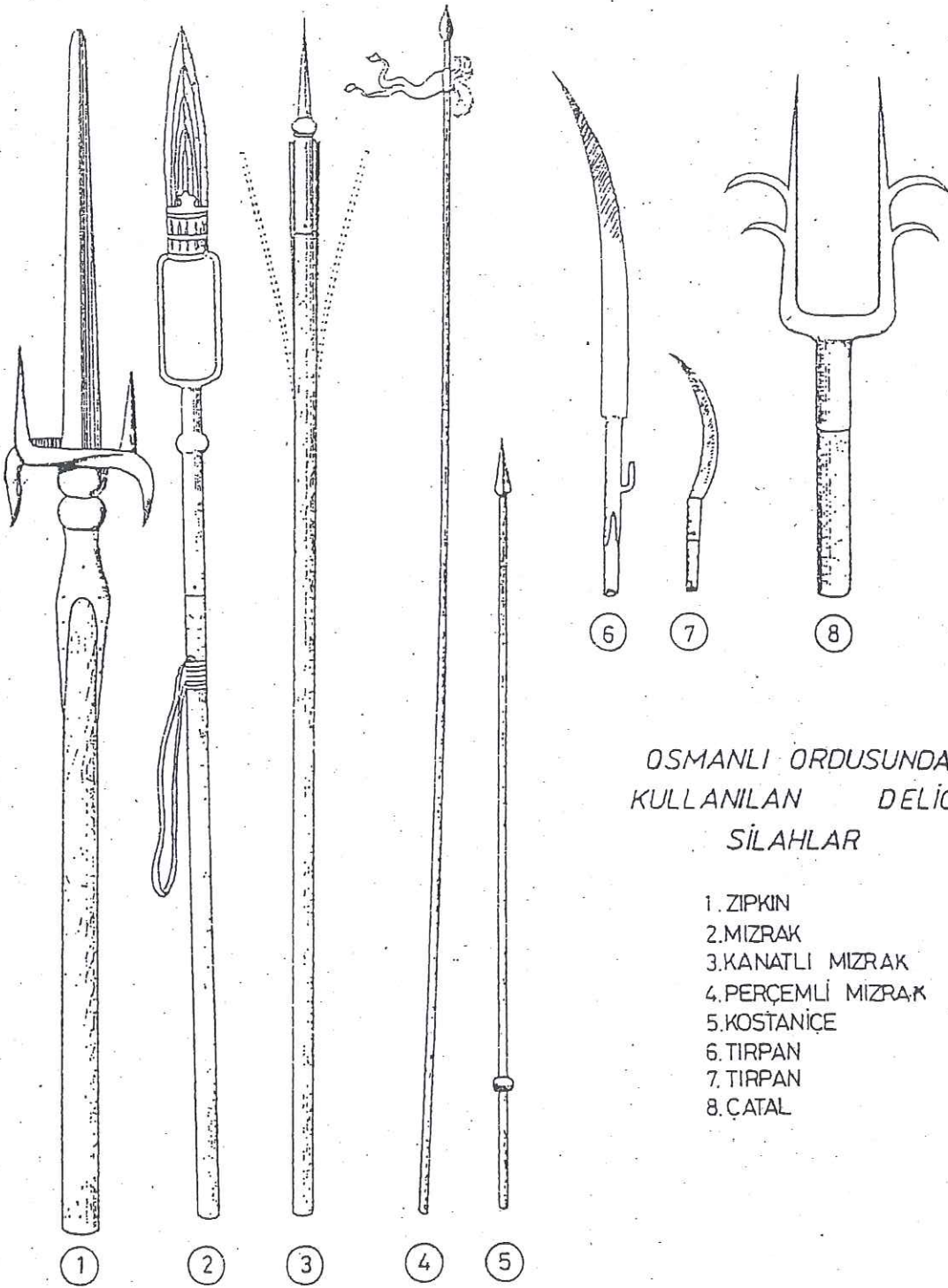

1. DÖĞEN
2. SESPER
3. ÇİVİLİ AHSAP GÜRŞ
4. DÜMLÜ GÜRZ
5. GÜRZ
6. ÇİVİLİ MADENİ GÜRZ
7. ÇİVİLİ KÜRELİ KAMÇI
8. KOÇ BASI

OSMANLI ORDUSUNDA
KULLANILAN VURUCU
SİLAHLAR

Çizim 1

(Eralp, 1993)

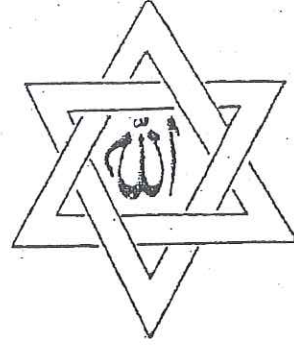

OSMANLI ORDUSUNDA
KULLANILAN DELİCİ
SİLAHLAR

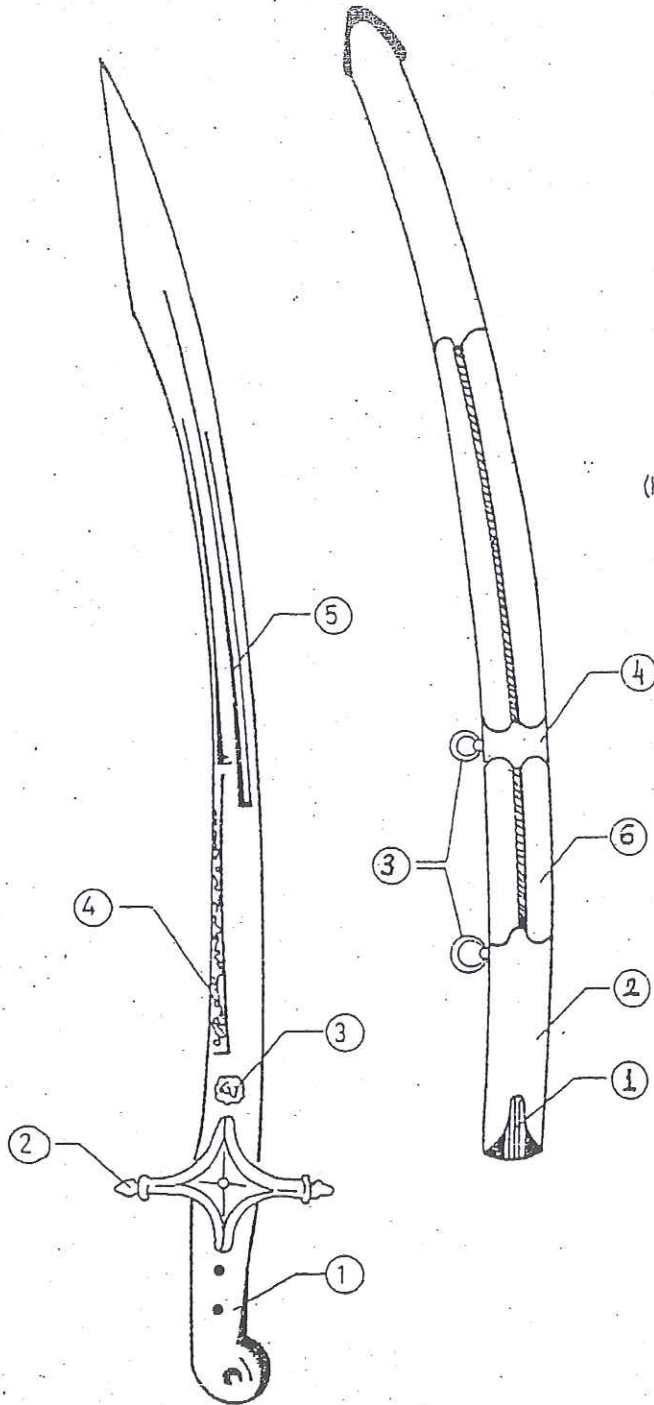
1. ZIPKIN
2. MIZRAK
3. KANATLI MIZRAK
4. PERÇEMLİ MIZRAK
5. KOSTANIÇE
6. TIRPAN
7. TIRPAN
8. ÇATAL

Çizim 2

(Eralp, 1993)

MÜHR-Ü SÜLEYMAN
(Hz. Süleyman'a ait olduğu söylenen
kutsal mühür formu)

KILIÇ

1. KABZA
2. BALÇAK
3. YAPIMCI MÜHRÜ
4. KİTABE
5. NAMLU VE KAN OLUĞU

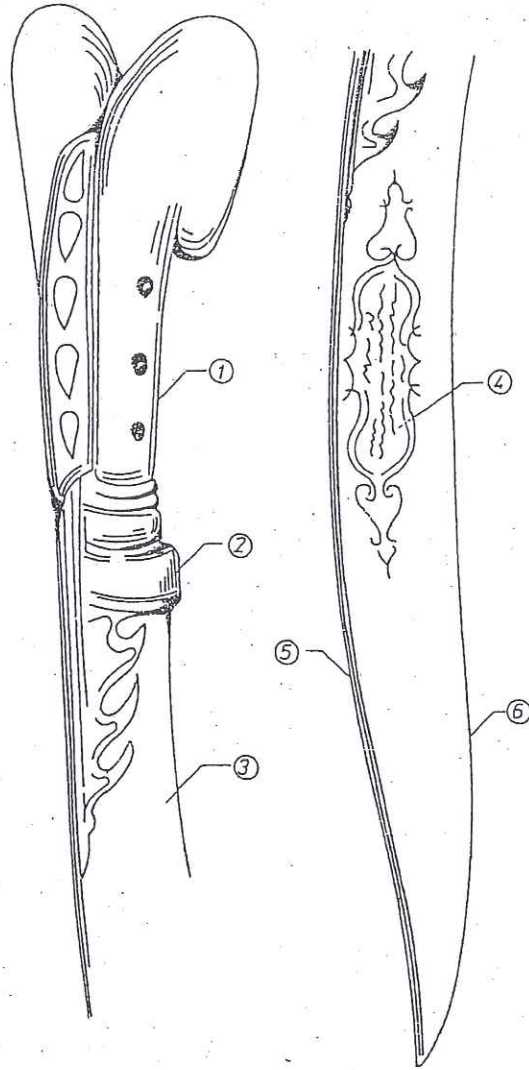
KIN

1. BALÇAK OYUĞU
2. METAL AĞZLIK
3. TASIMA HALKASI
4. BİLEZİK
5. CAMURLUK

Çizim 3

(Eralp, 1993)

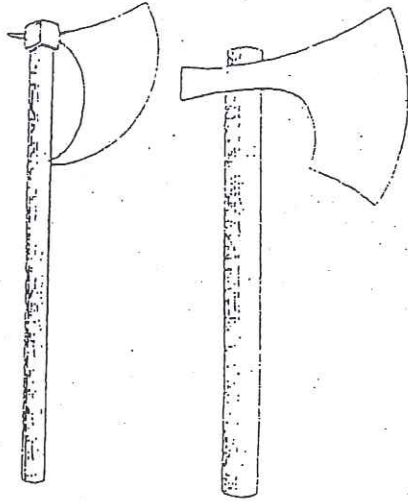
- YATAĞAN
 1.KEMİK KABZA
 2.METAL BİLEZİK
 3.NAMLU
 4.KİTÂBE KARTUŞU
 5.NAMLU SIRTİ
 6.NAMLU AĞZI

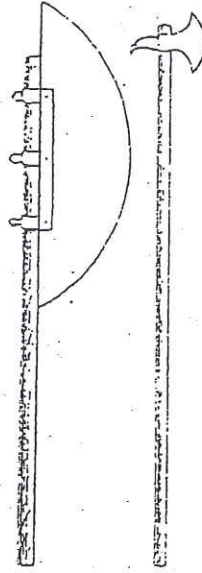
Çizim 4

(Eralp, 1993)

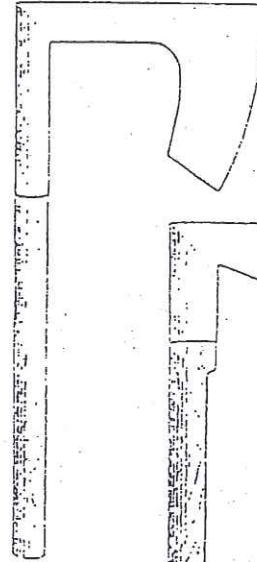
OSMANLI ORDUSU
KESİCİ SİLAHLARINDAN
TEBER VE BALTALAR

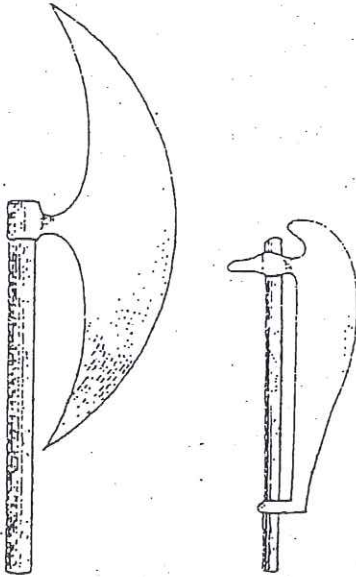
EL SALTALARI

TEBER

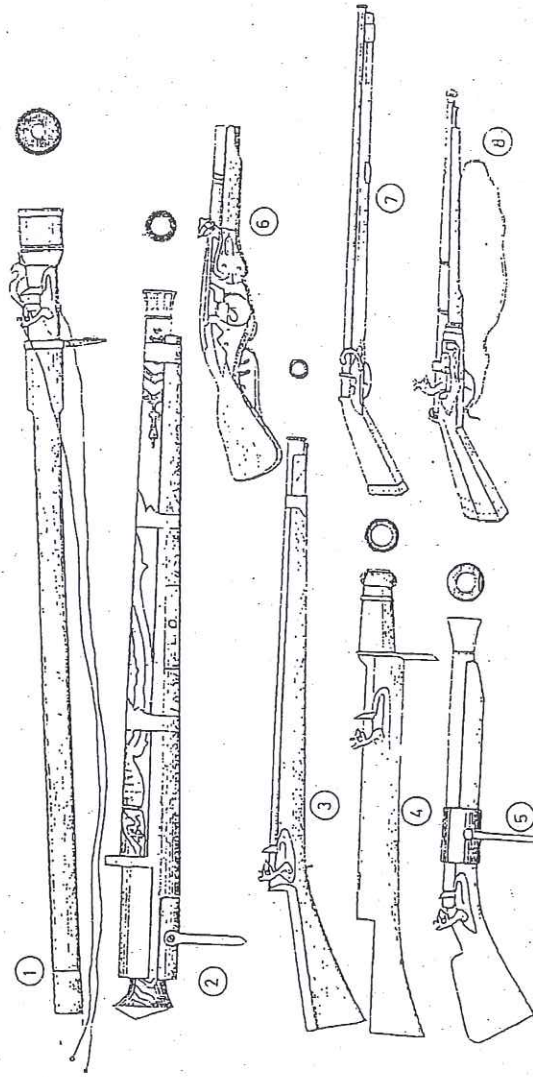

İSTİHKAM
BALTALARI

TEBERLER

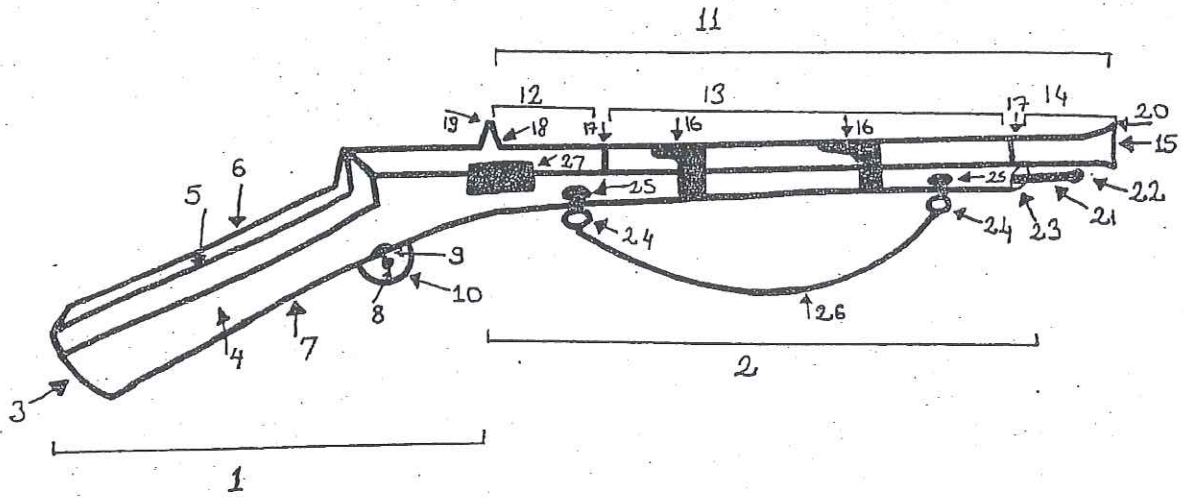
OSMANLI ORDUSUNDA KULLANILAN
XVI. VE XVII. YÜZYILA AİT
ATEŞLİ SİLAHLAR

1. ÇAKMAKLI EL HAVANI	5. KARABINA
2. METRİS TÜFEGİ	6. ZENBEREKLİ TABANCA
3. ÇAKMAKLI TÜFEKLİ	7. FITİLLİ TÜFEK
4. METRİS TÜFEGİ	8. ÇAKMAKLI TÜFEK

Çizim 6

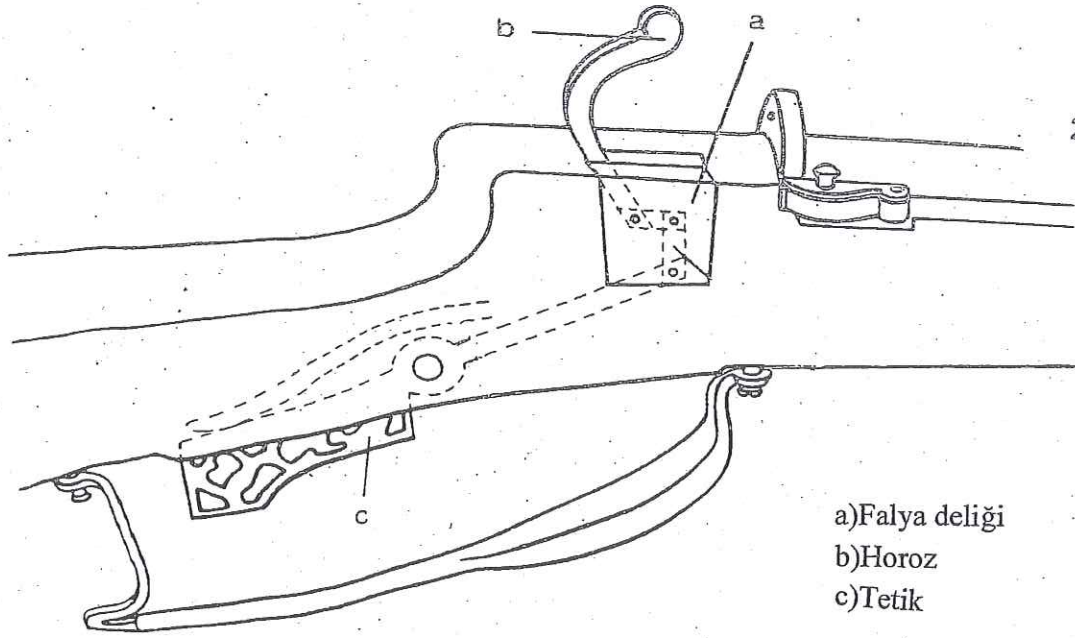
(Eralp, 1993)

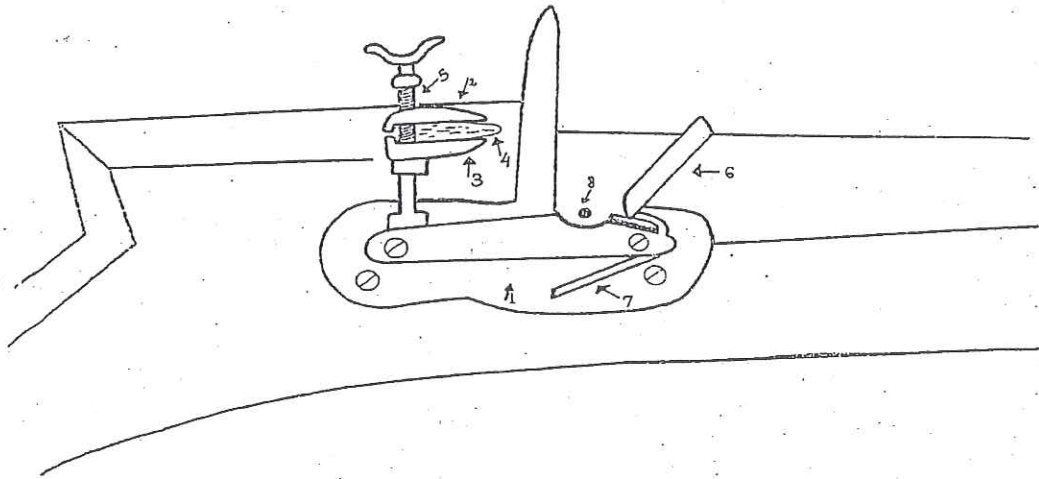
Çizim 7: XVI. ve XIX. yüzyıl arası Osmanlı tüfeği ve kısımları (1. dipçik. 2. kundak. 3. dipçik tabanı. 4. tüfeğin sağ. 5. tüfeğin üstü. 6. tüfeğin solu. 7. tüfeğin altı. 8. tetik. 9. tetik yuvası. 10. tetik korkuluğu. 11. namlu. 12. namlu gerisi. 13. namlu gövdesi. 14. namlu ucu. 15. namlu ağzı. 16. bilezikler. 17. dekoratif bilezikler. 18. nişangâh. 19. gez kertigi. 20. arpacık. 21. harbi. 22. harbi başı. 23. harbi yuvası. 24. gerdaneler. 25. gerdane yuvaları. 26. askı kayışı. 27. mekanizma.)

Çizim 7

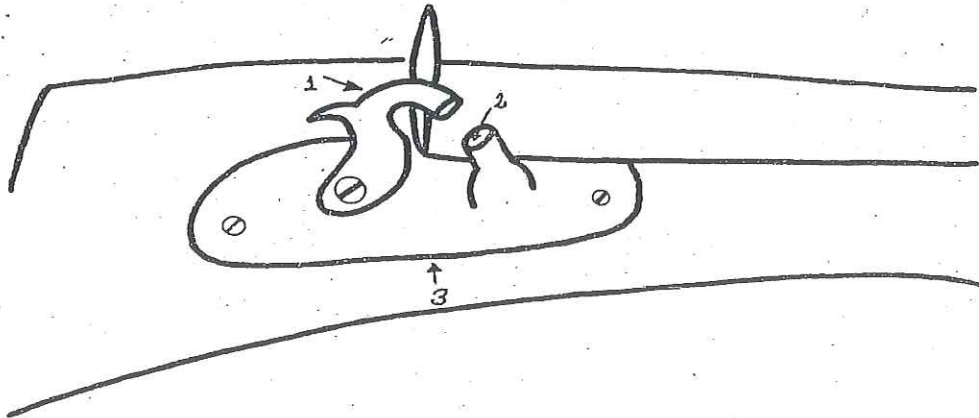
(Çoruhlu, 1993)

1: Osmanlı fitilli mekanizması

2: Osmanlı Çakmaklı Mekanizması (1. tesbit levhası, 2. horoz, 3. taş tutma dili, 4. çakmak taşı, 5. sıkıştırma vidası, 6. çakmak demiri, 7. kumma yayı, 8. falya deliği.)

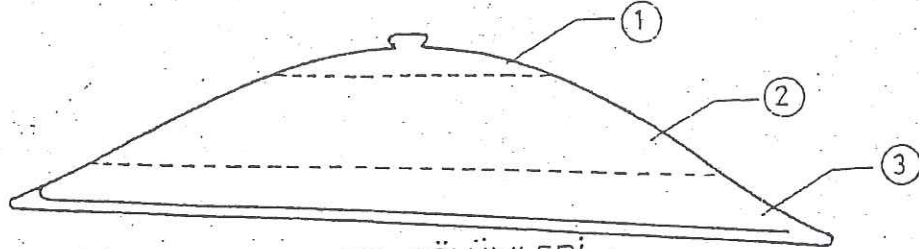

3: Kapsüllü Mekanizma (1. horoz, 2. ecza yuvası, 3. tesbit levhası.)

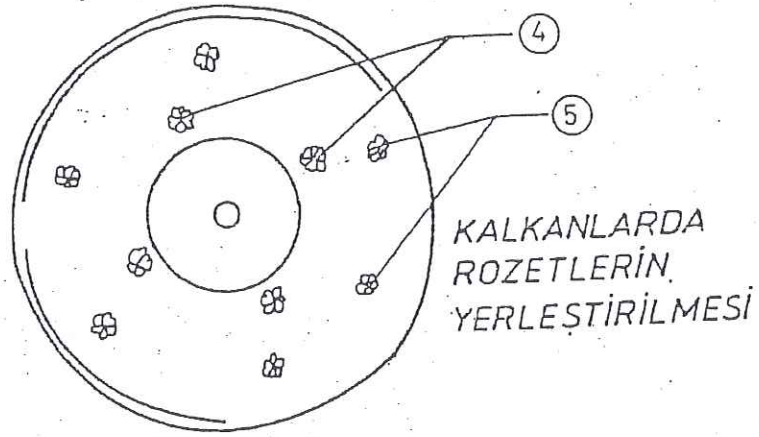
Çizim 8

(Çoruhlu, 1993)

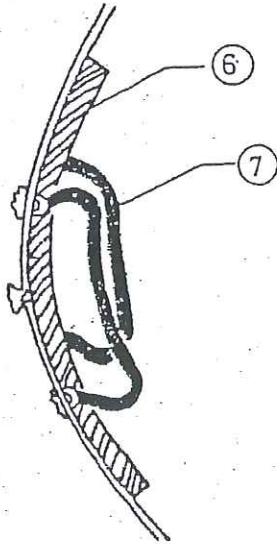
KALKANLAR

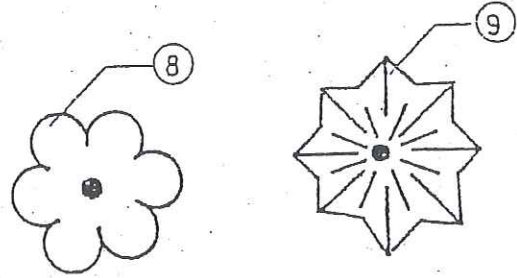
KALKAN VE BÖLÜMLERİ

KALKANLARDA ROZETLERİN YERLEŞTİRİLMESİ

KOL BANTLARININ BAĞLANMASI

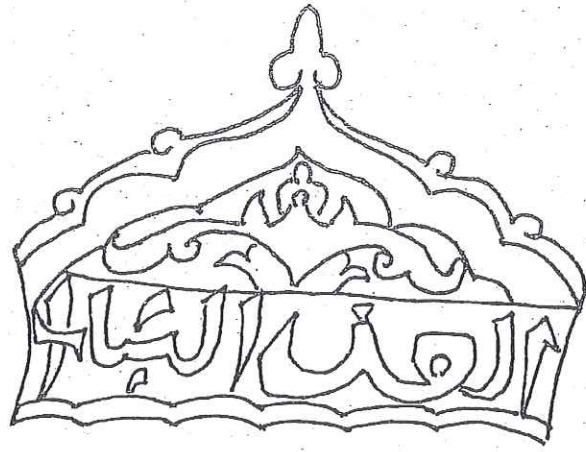

KALKANLARDA KULLANILAN ROZET FORMLARI

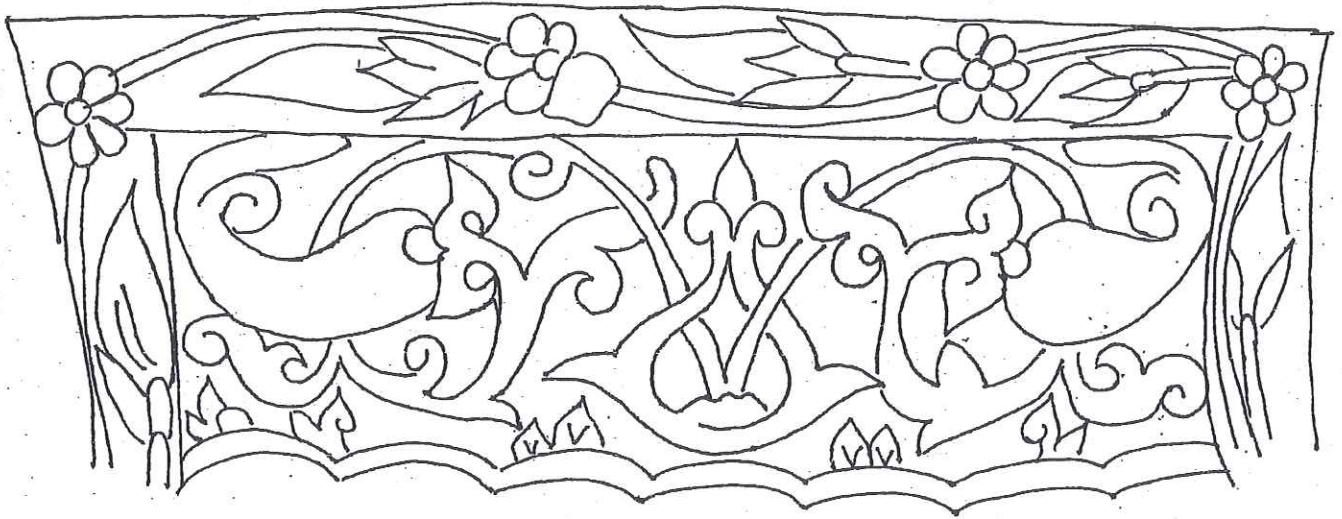
1. GÖBEKLİK BÖLÜMÜ
2. GÖVDE BÖLÜMÜ
3. ETEK BÖLÜMÜ
4. GÖBEKLİK ROZETLERİ
5. ETEK ROZETLERİ
6. PAMUKLU KUMAŞTAN KOL YASTIĞI
7. KOLA TAKILACAK BANT VE KAYTAN
8. ÇİÇEK FORMLU ROZET
9. YILDIZ FORMLU ROZET

Çizim 9

(Eralp, 1993)

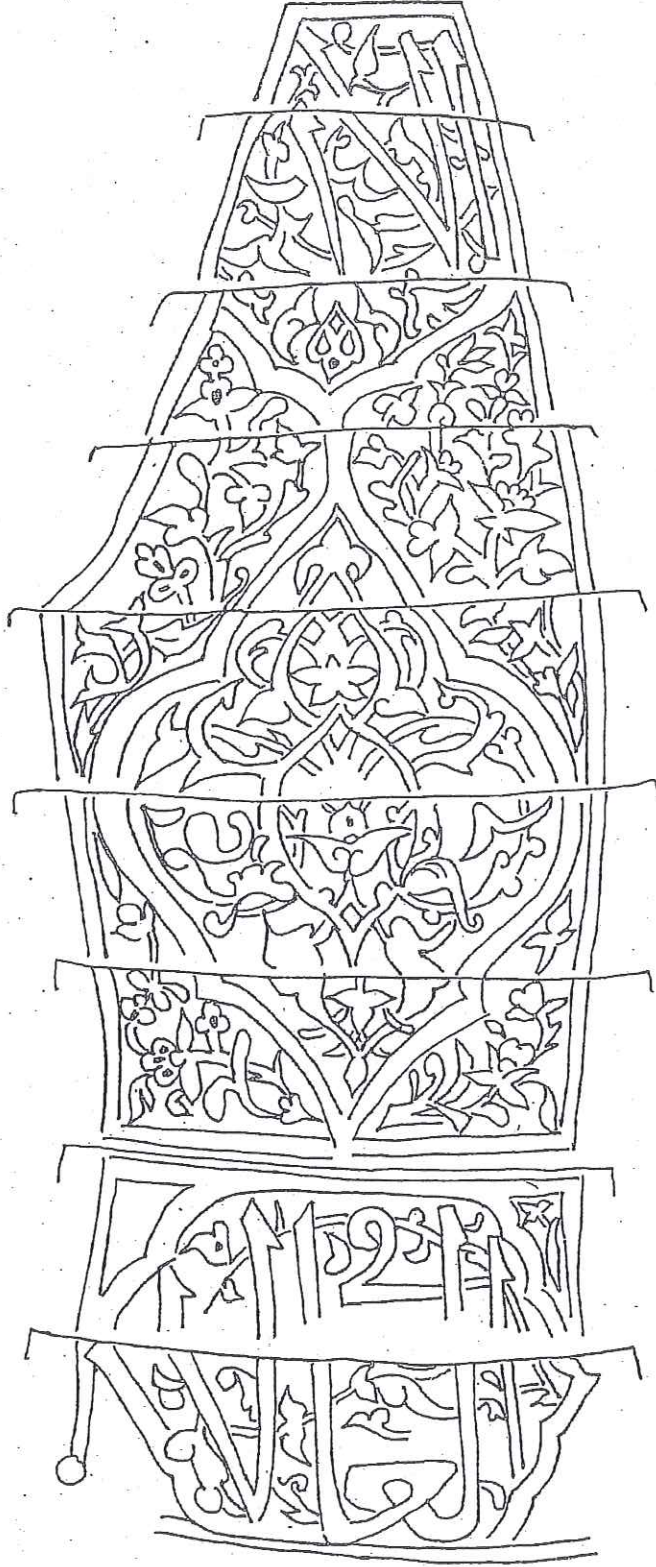
a

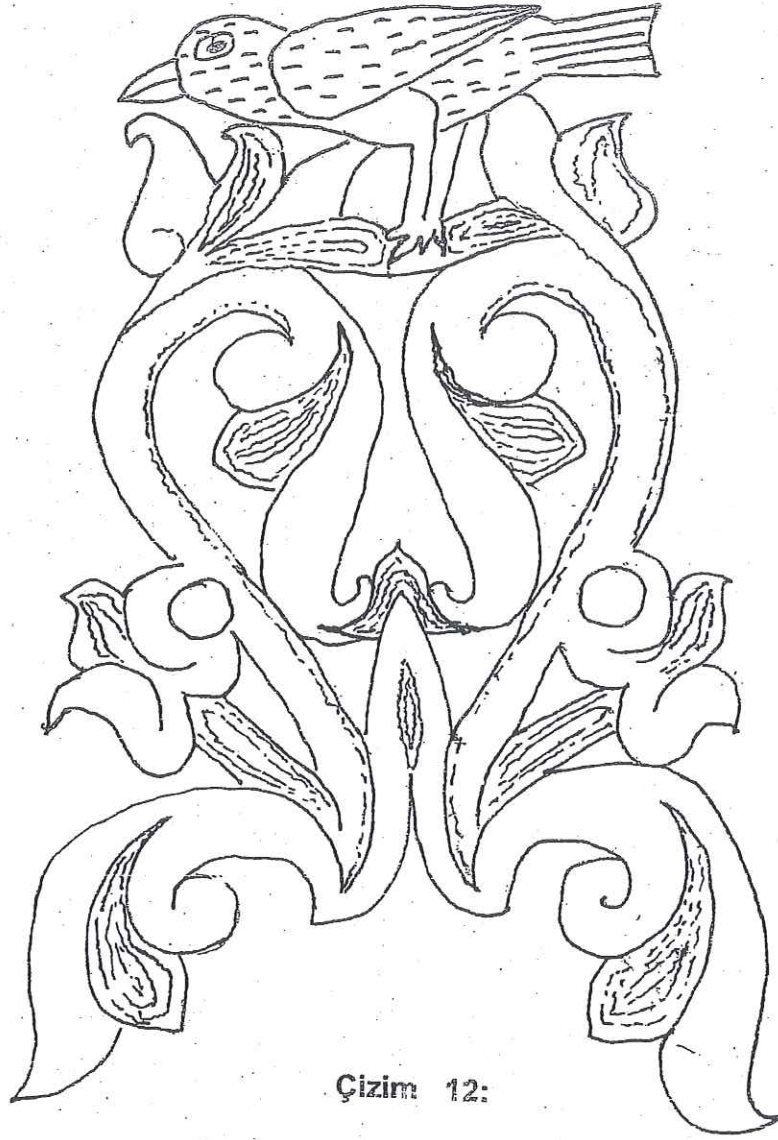
b

Çizim 10 : Örnek No: 2 Kolçak Süslemesi

a) Bilek Süslemesi b) Kol Üstündeki

Çizim 11: Örnek No:4 Dış Zırh Süslemesi

Çizim 12:

Örnek No:7 Merasim Kalkanı

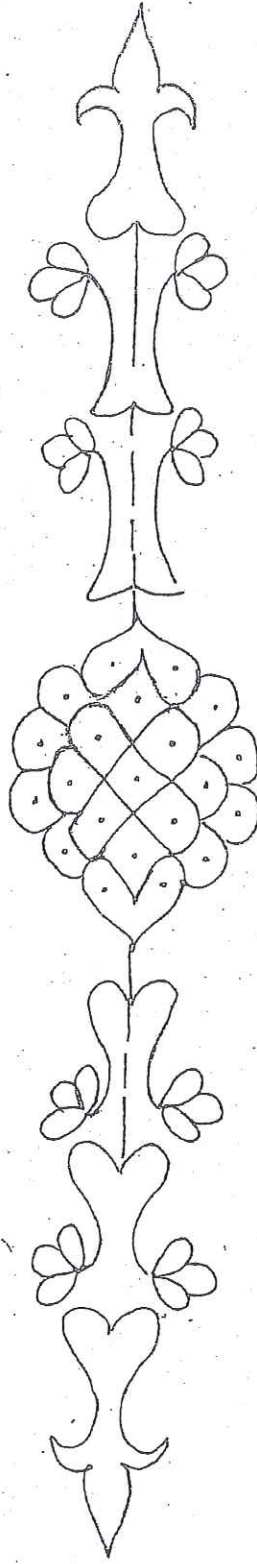
a

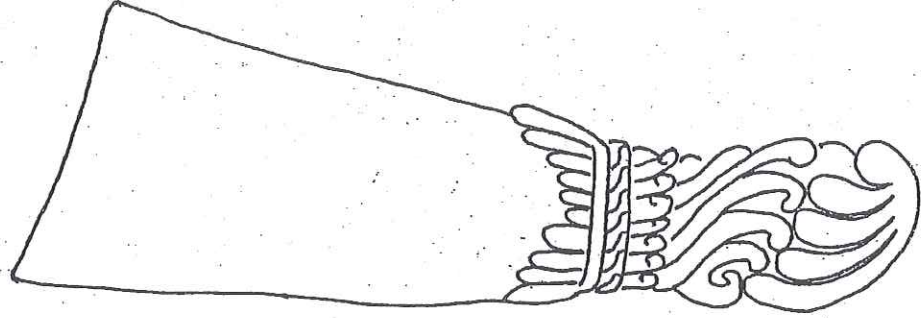
b

Çizim 13

Örnek No:7 Merasim Kalkanı

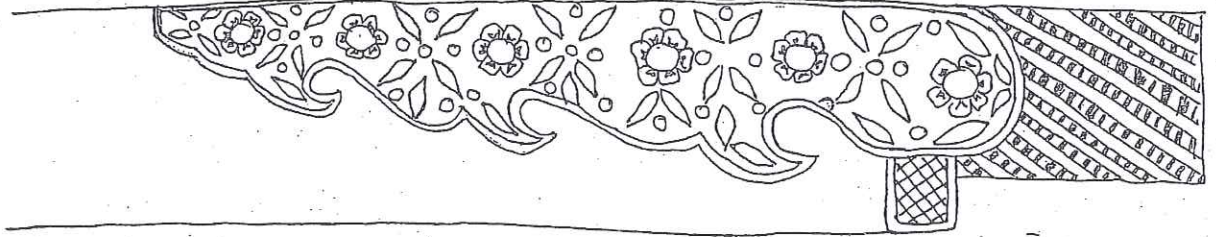

Çizim 14 Örnek No:19 Kılıç Namlu Süslemesi

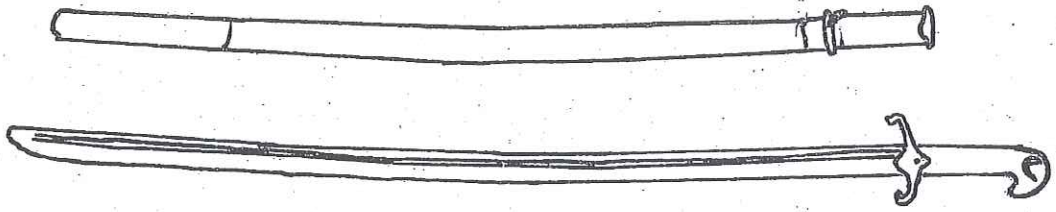
Çizim 15

Örnek No: 21 Kın Ucu Süslemesi

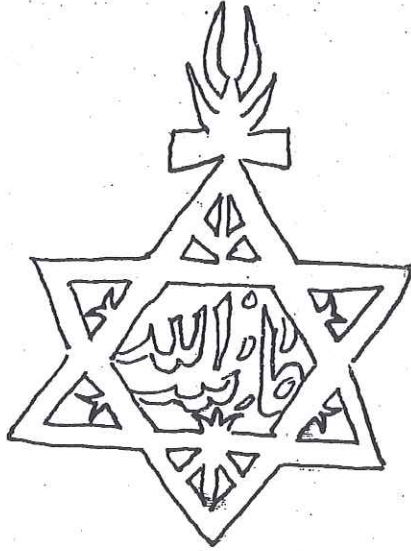
Çizim 16

Örnek No: 23 Namluya Geçiş

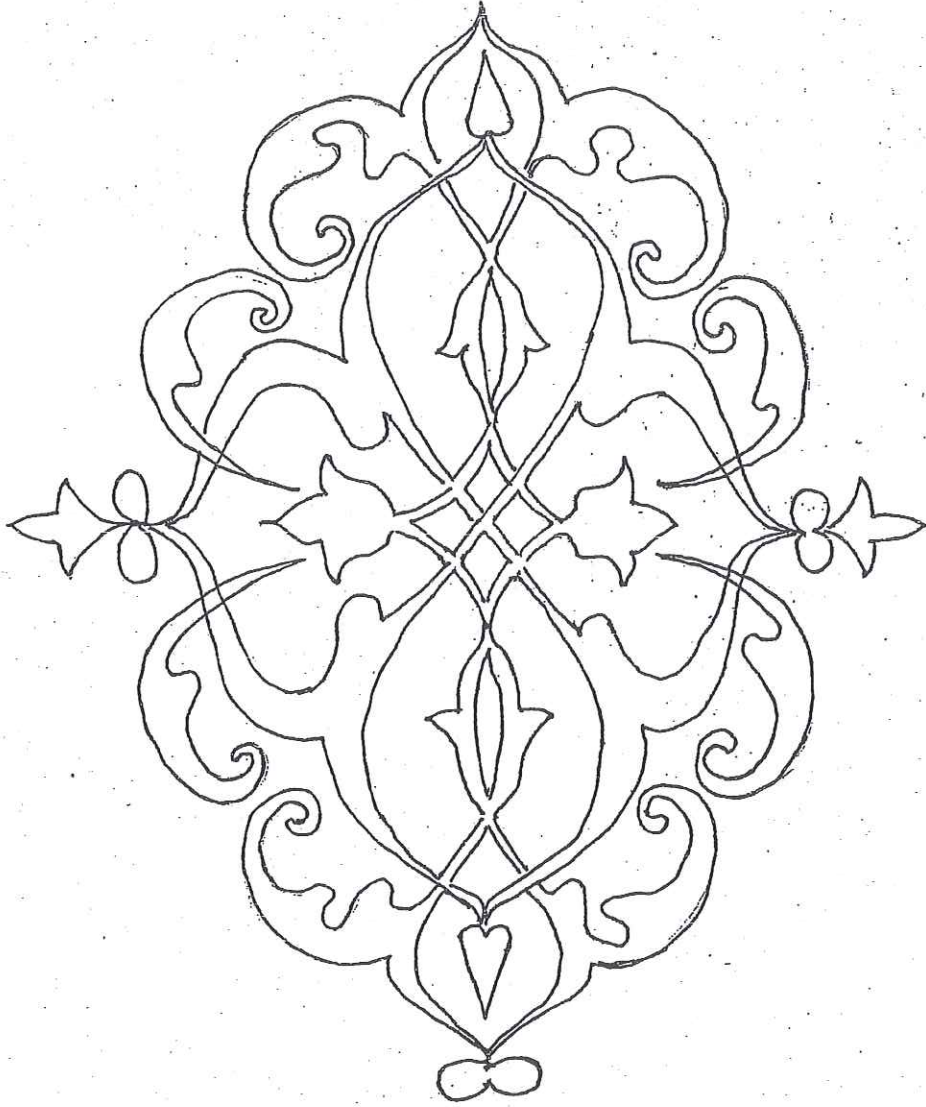
Çizim 17

Örnek No: 24 19.yy. Osmanlı Silahı

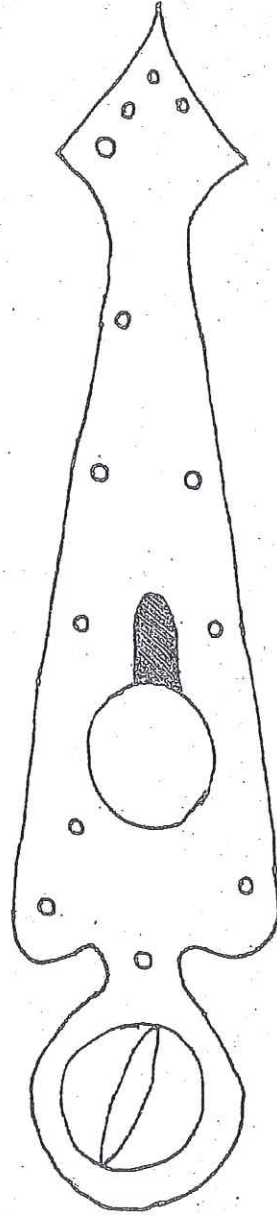

Çizim 18

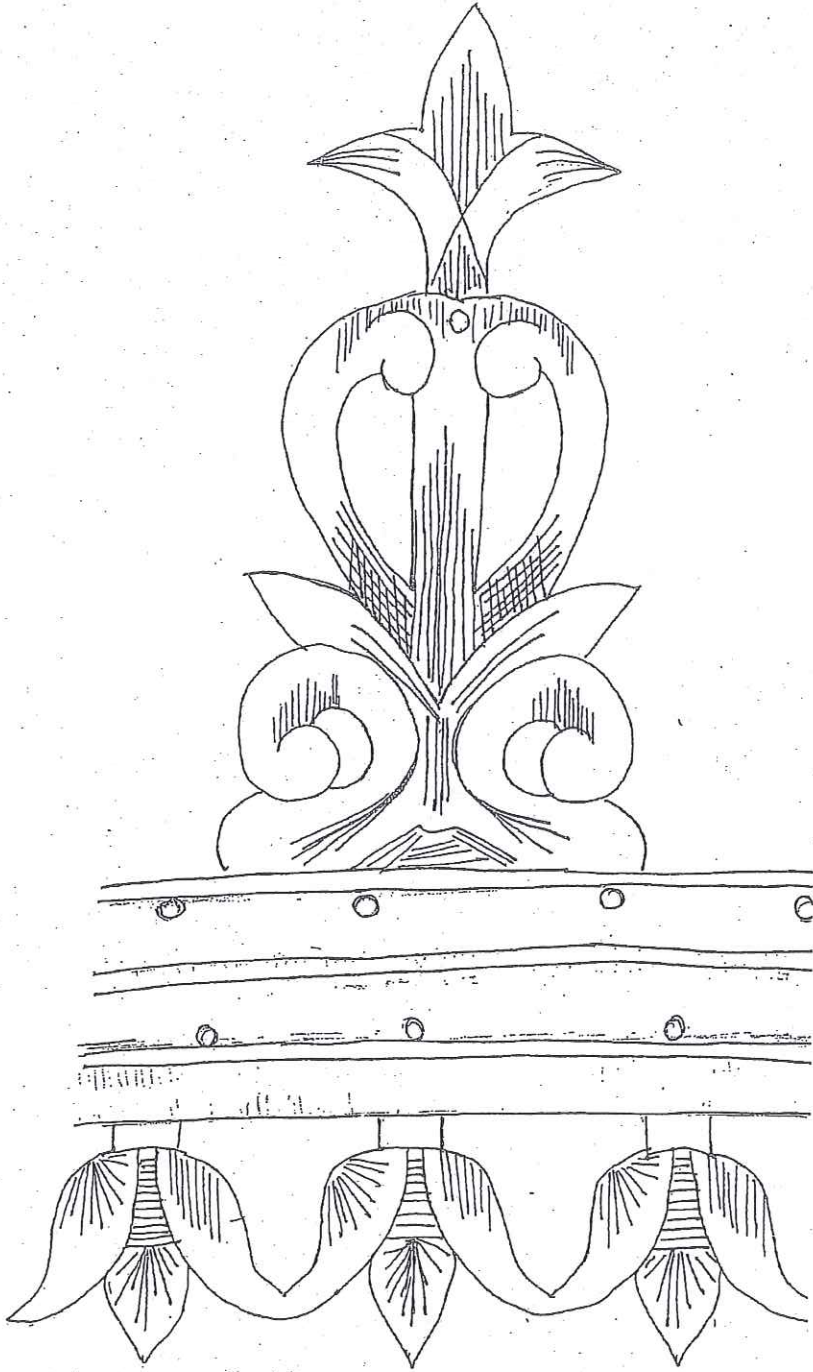
Örnek No: 30 Namlu Süslemesi

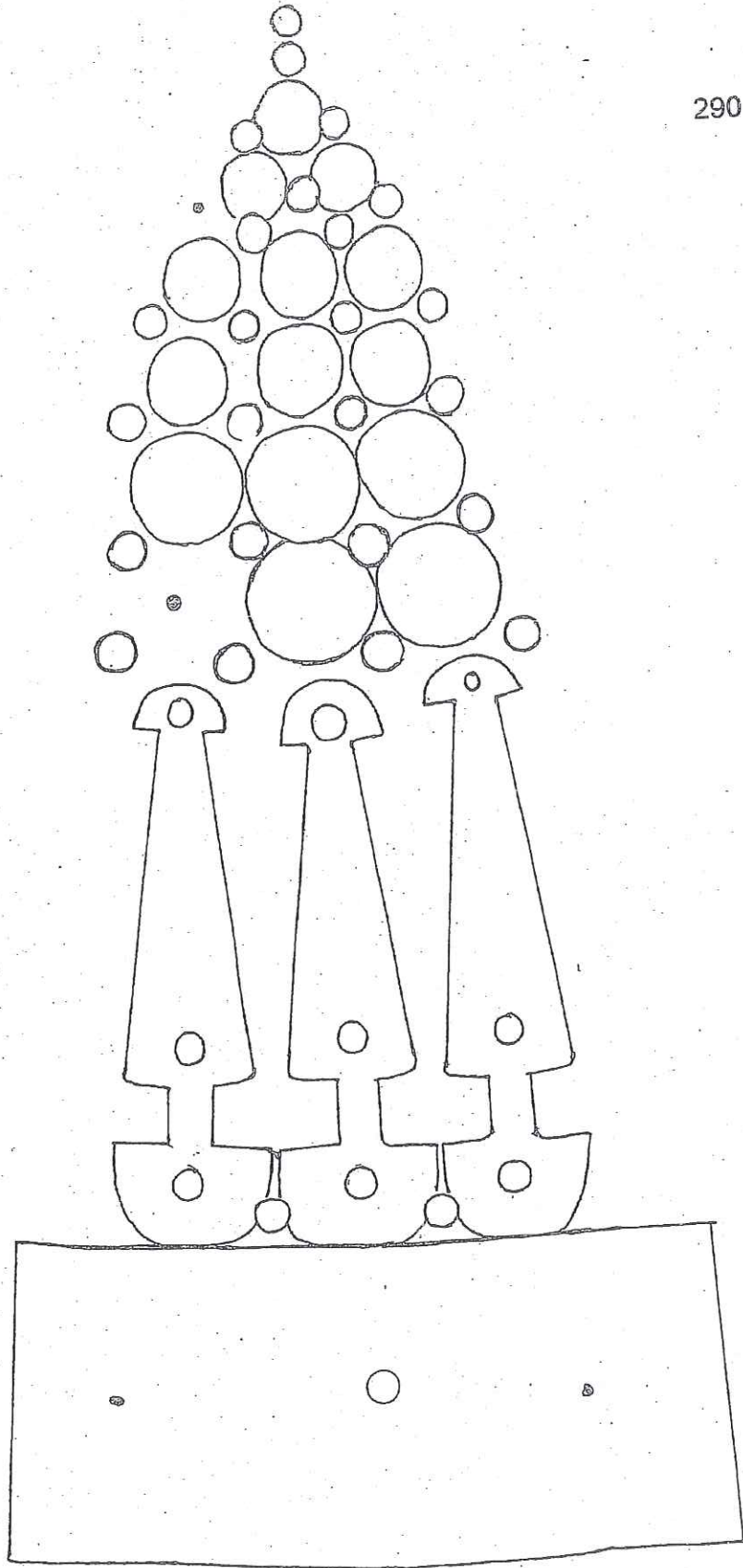
Çizim 19 Örnek No: 55 Namlu Üstü Süslemesi

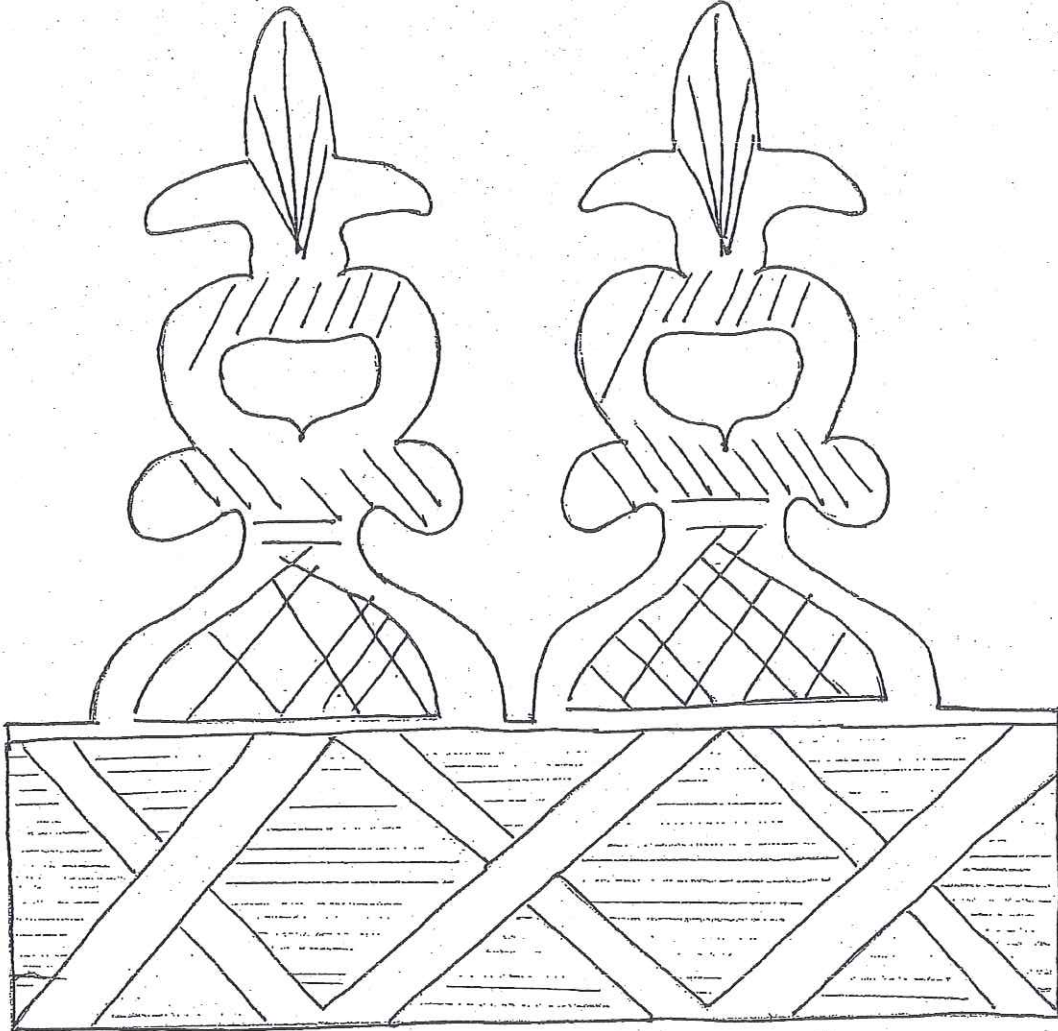
Çizim 20 Örnek No: 60 Tetik Çevresi

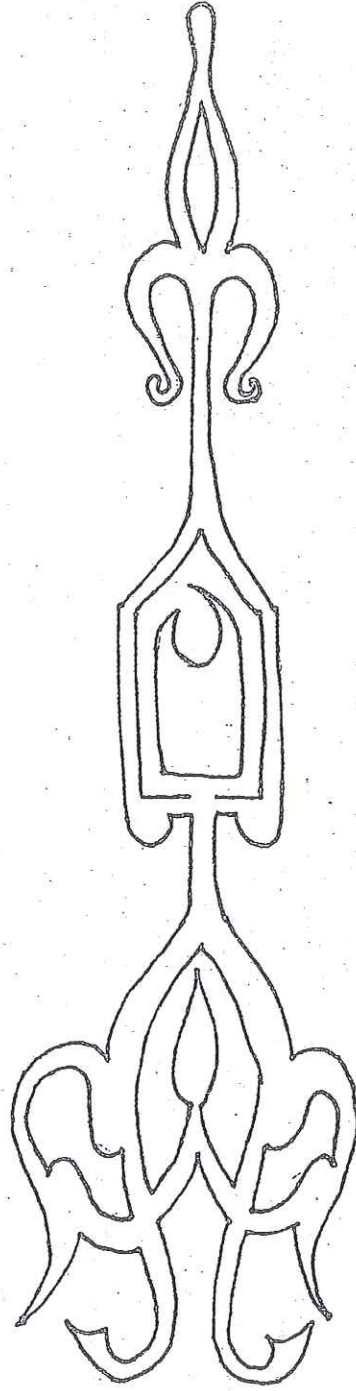
Çizim 21 Örnek No: 62 Kabza Süslemesi

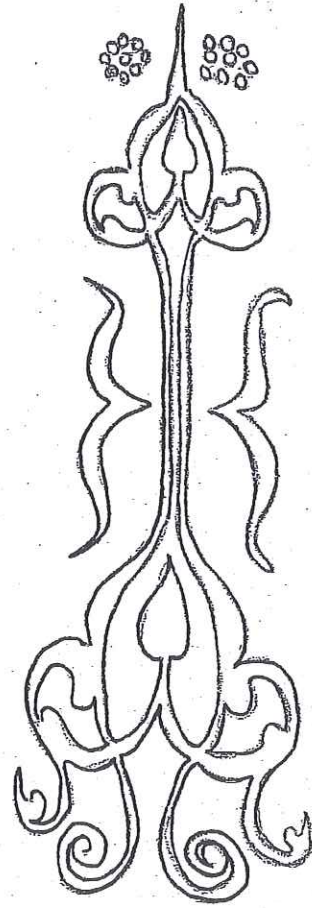
Çizim 22 Örnek No: 66 Kabza Süslemesi

Çizim 23 Örnek No: 67 Kabza Süslemesi

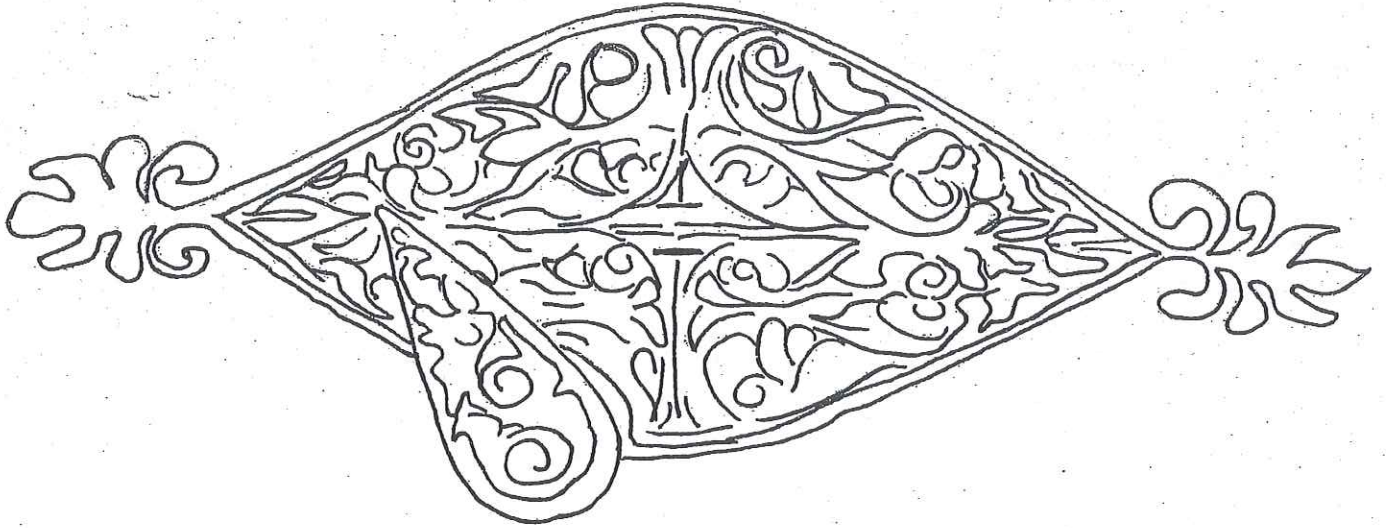
a

b

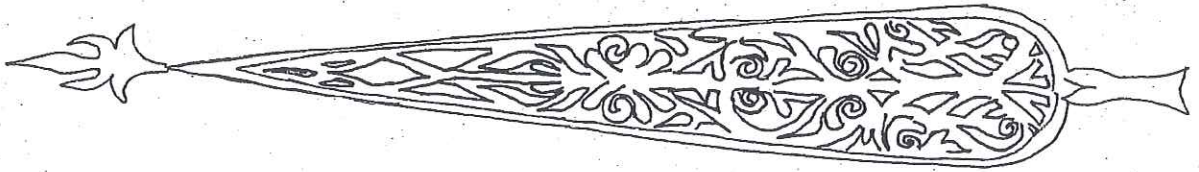
Çizim 24

Örnek No: 72 Namlu Süslemesi

Çizim 25

Örnek No: 75 Ateşleme Mekanizmasının Yan Kısmı

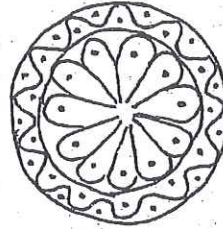

Çizim 26

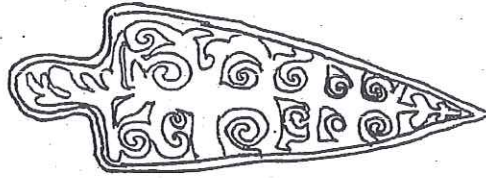
Örnek No: 75 Namlu Üstü

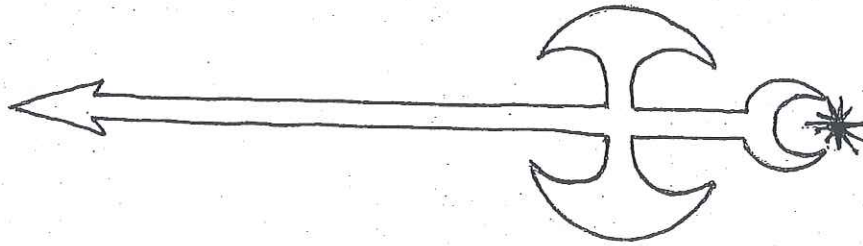
Namlu Ucu

Kundak Altı

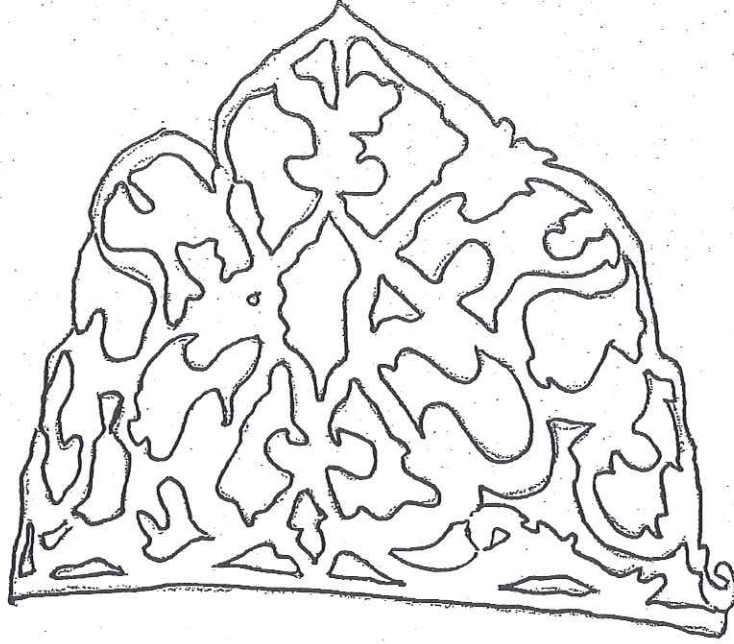
Tetik Altı

Namlu Üstü

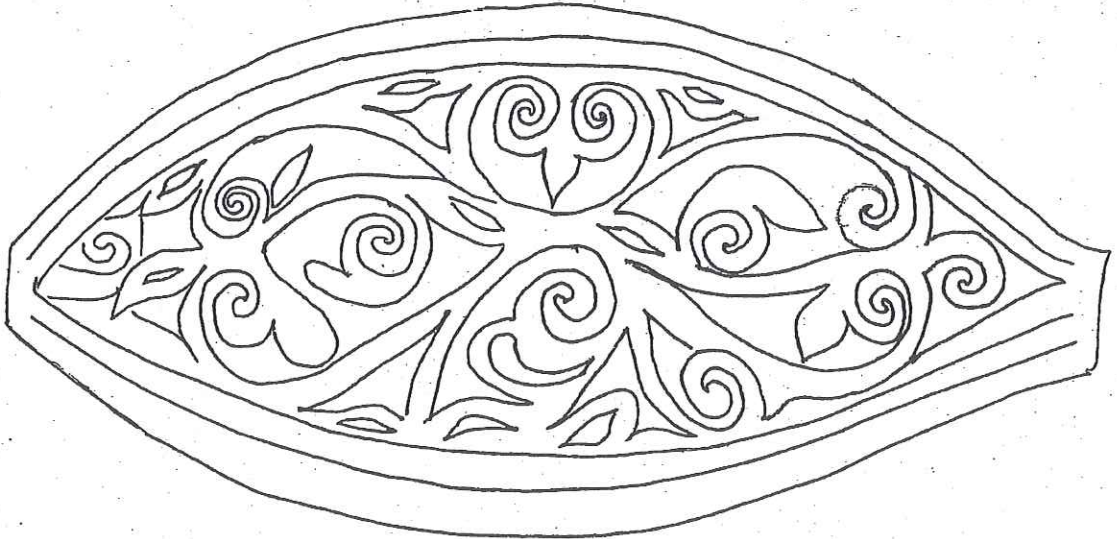
Çizim 27

Örnek No: 75

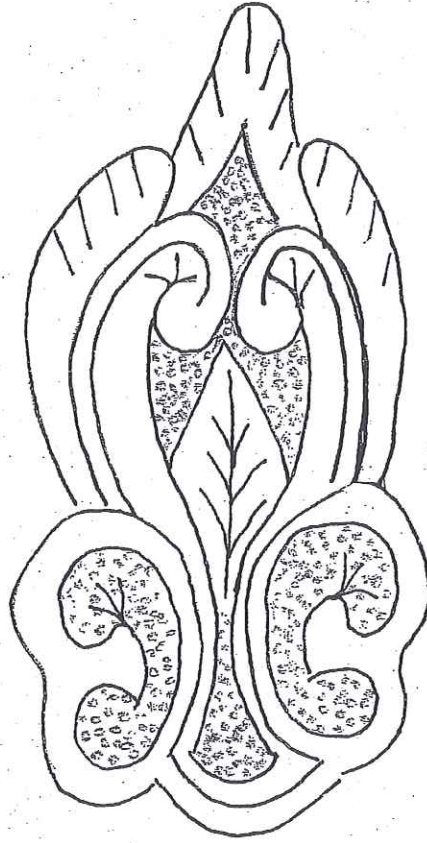
Çizim 28

Örnek No: 76 Namlu Üstü

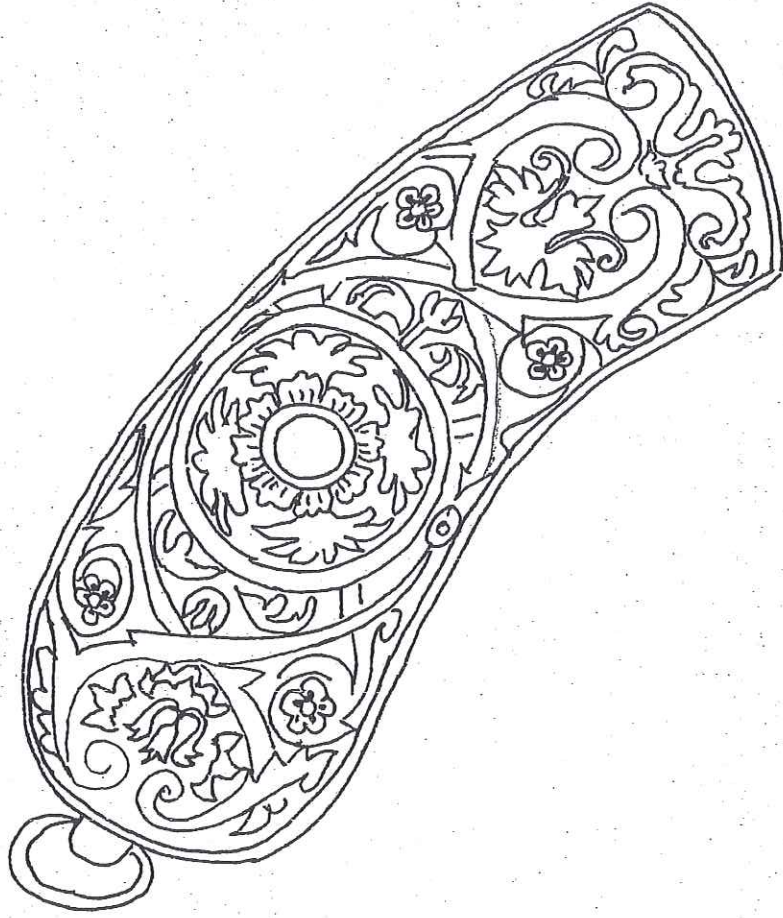
Çizim 29

Örnek No: 77 Pistov Tetik Korumalığı

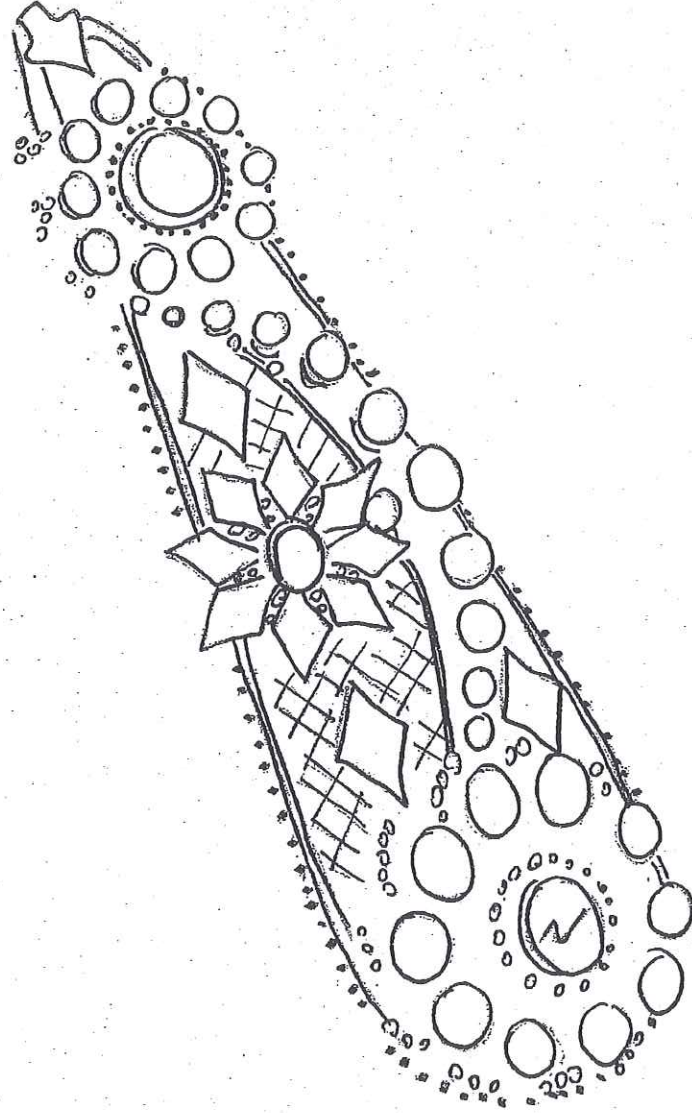
Çizim 30

Örnek No: 88 Namlı Ucu

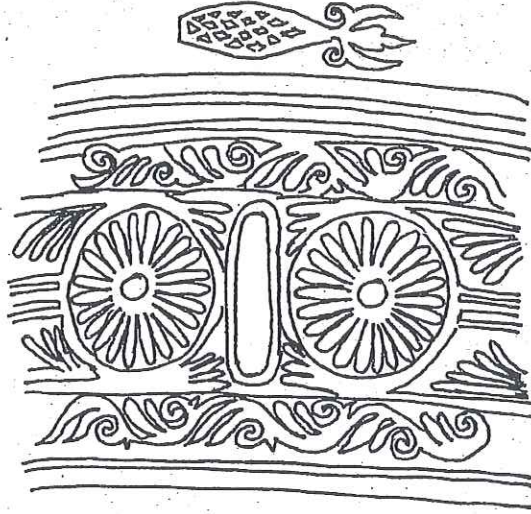
Çizim 31

Örnek No: 91 Kabza Süslemesi

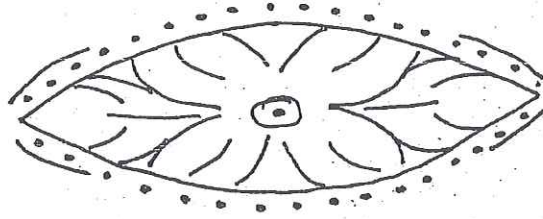
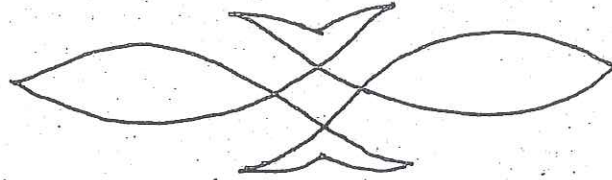
Çizim 32

Örnek No: 92 Kabza Süslemesi

Çizim 33

Örnek No: 93 Toplu Süslemesi

Çizim 34

Örnek No: 94 Üzerindeki Süslemeler

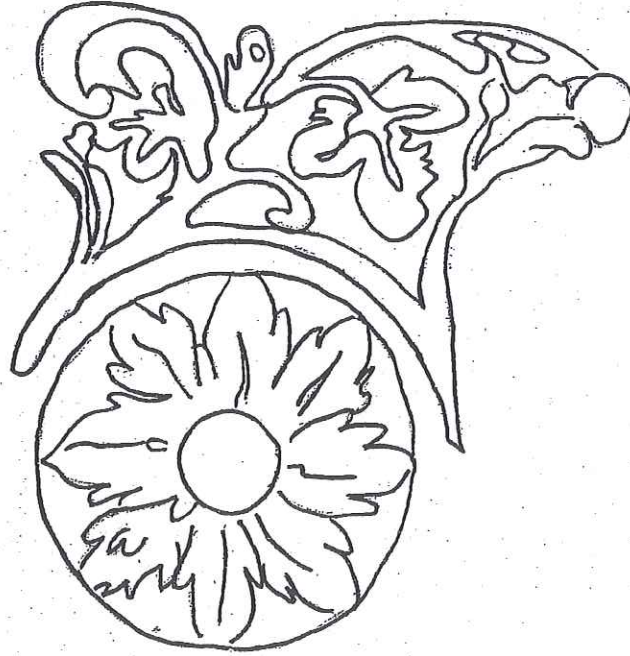

Çizim 35

Örnek No: 95 Üzerinden Süslemeler

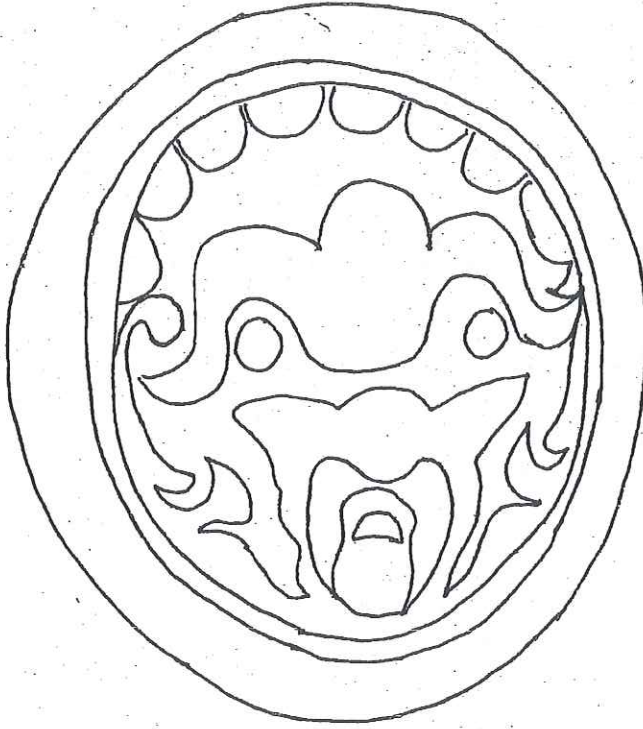
a

b

Çizim 36

Örnek No: 101 Toplu ve Alt Süslemesi

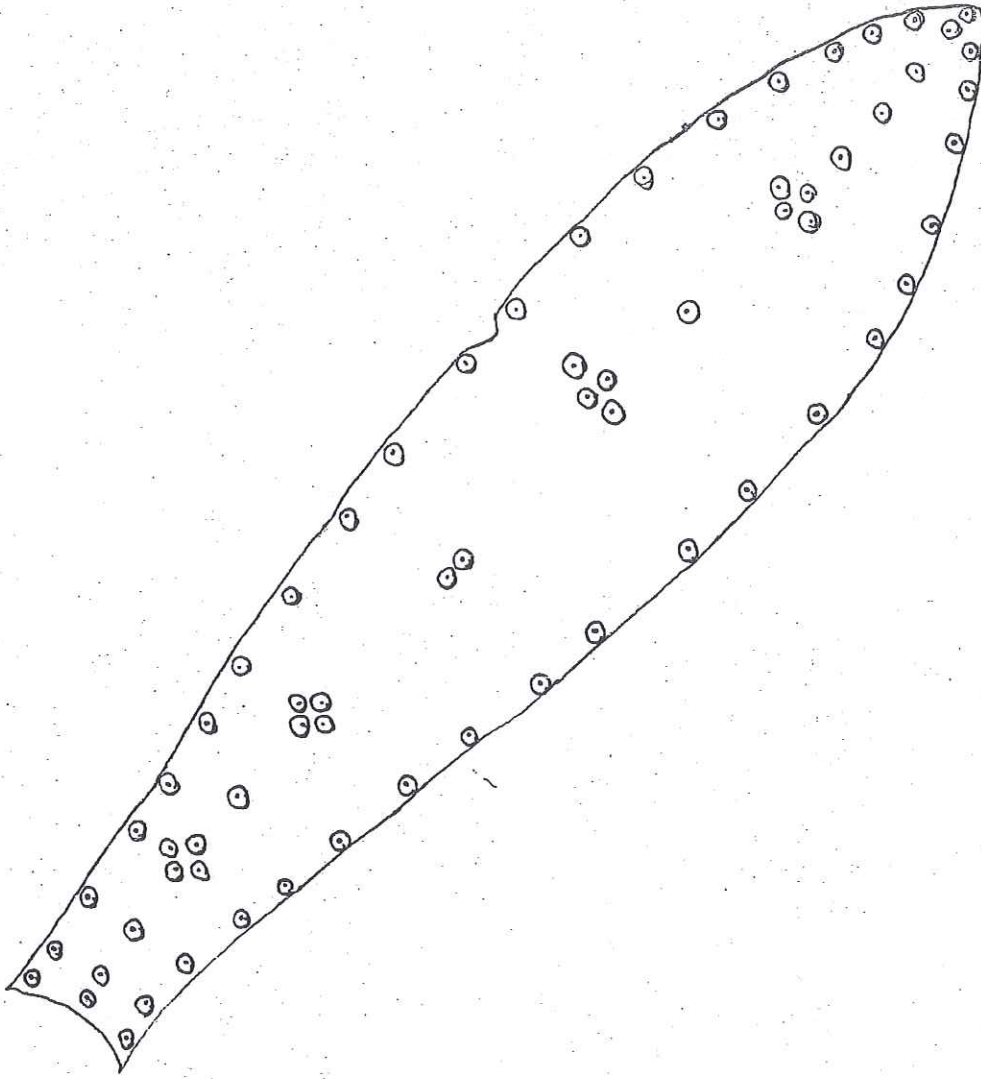
a

b

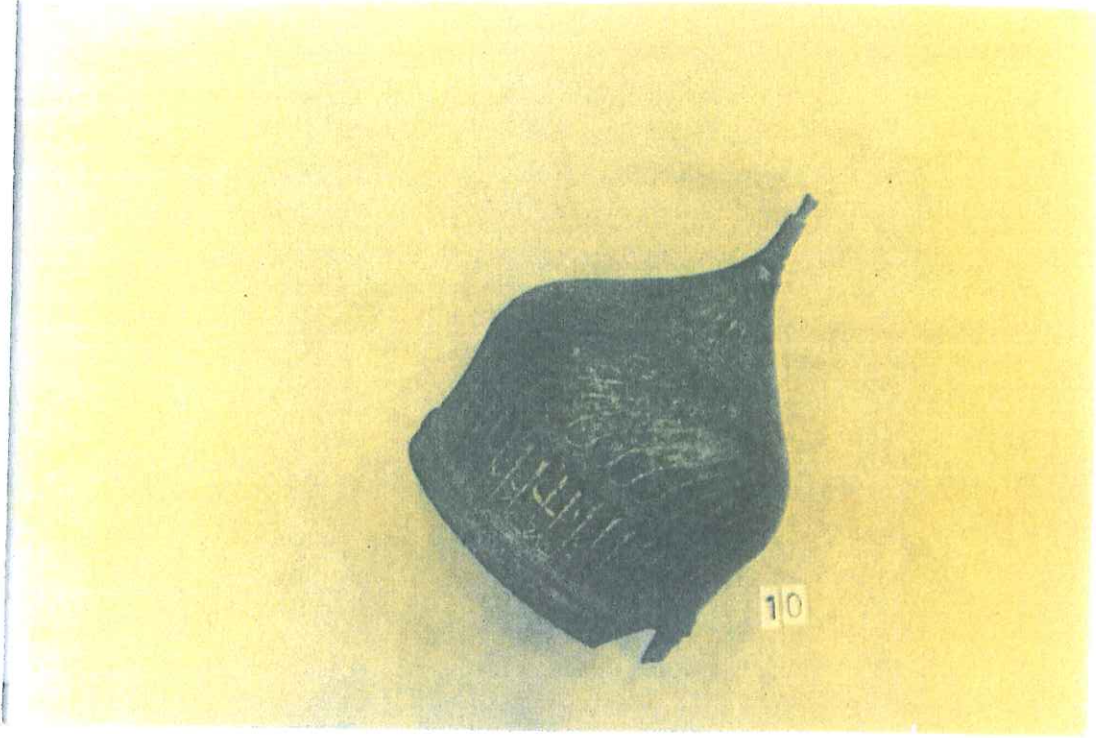
Çizim 37

Örnek No: 109 Kabza Dibi ve Üst Süslemesi

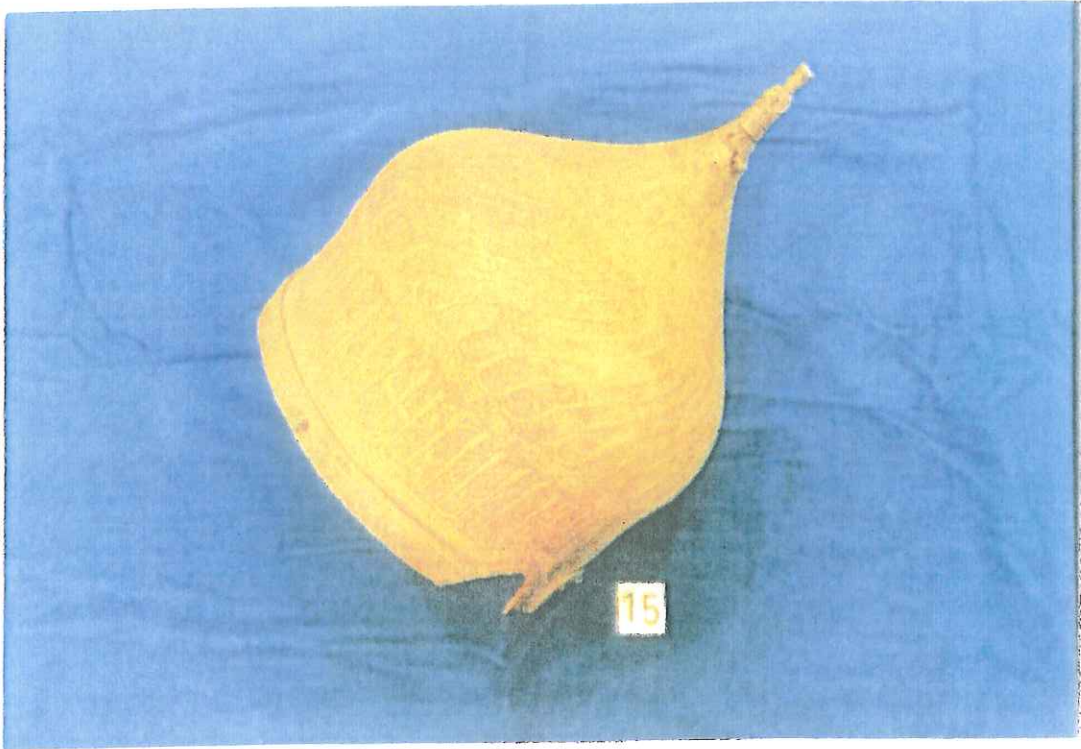

Çizim 38 Örnek No: 125 Üst Süslemesi

EK:2 RESİMLER

Resim 1

Resim 2

Resim 3

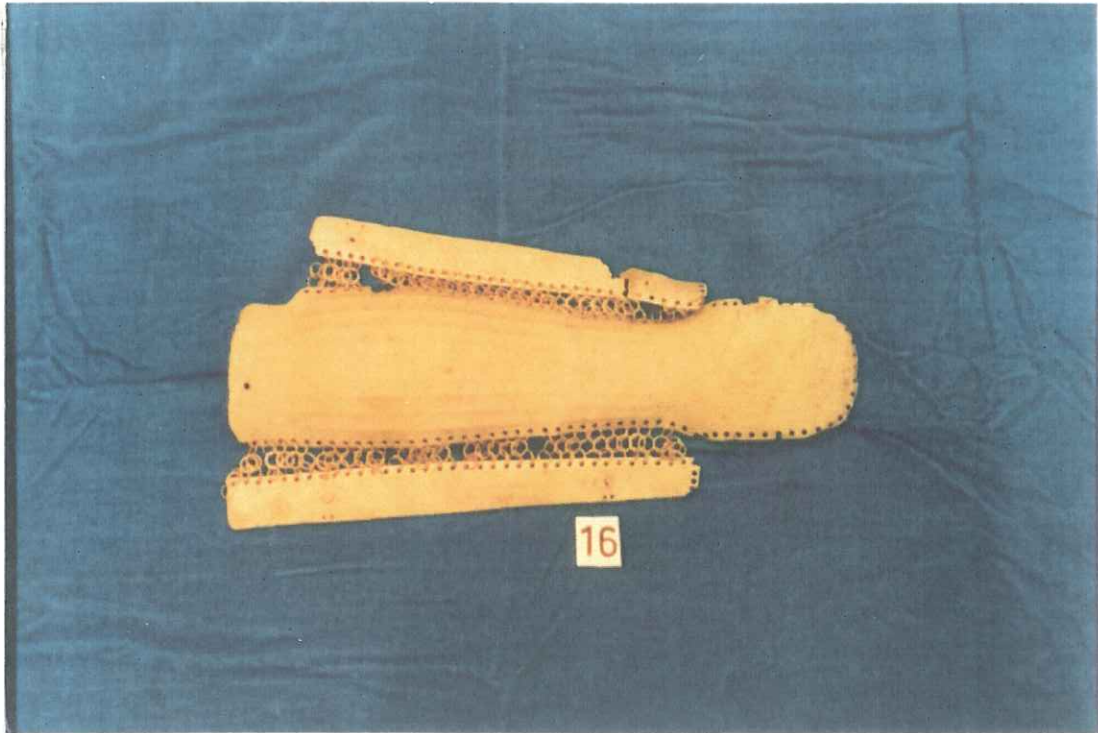
Resim 4

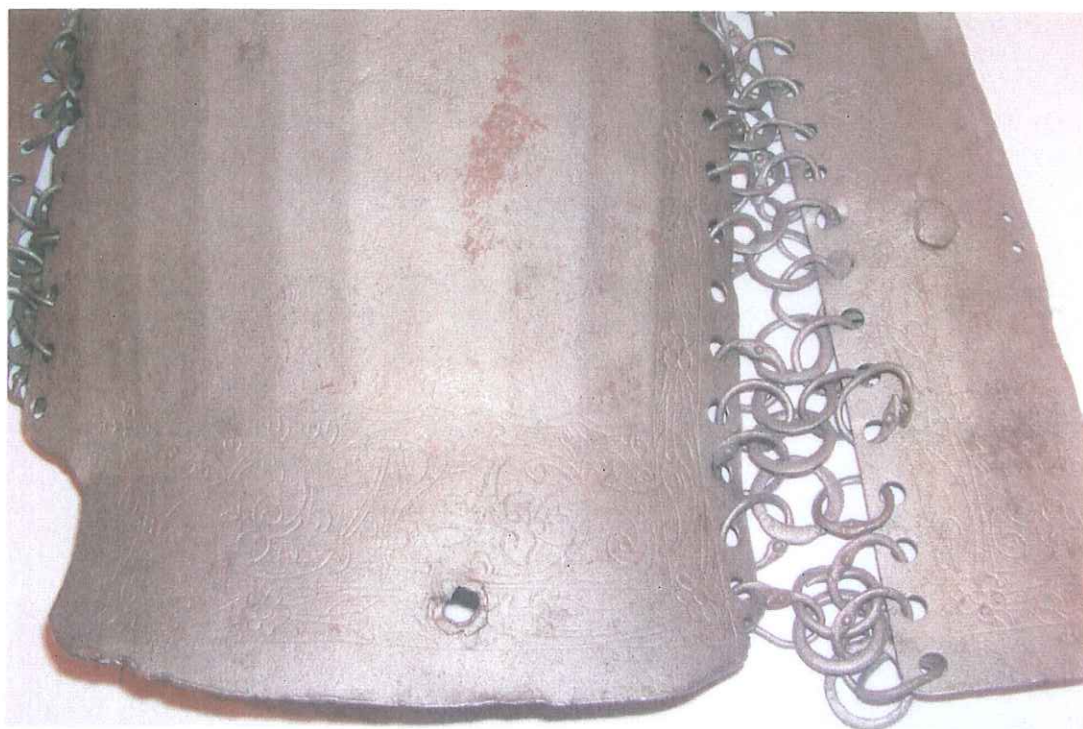
Resim 5

Resim 6

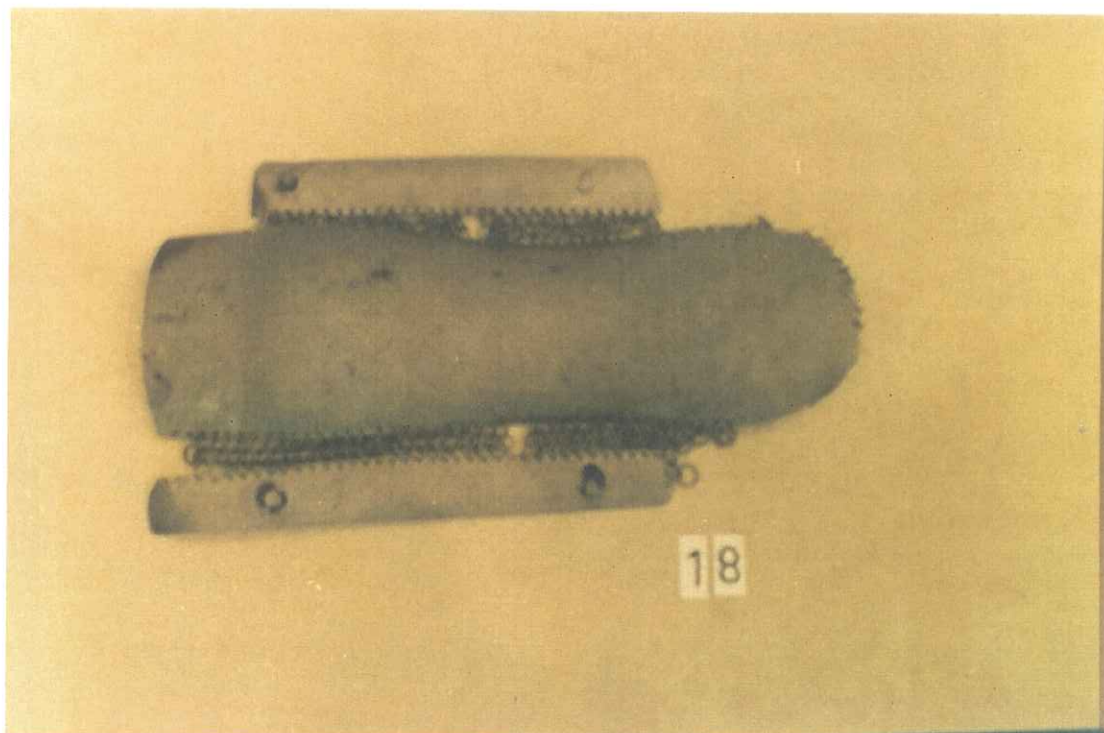
Resim 7

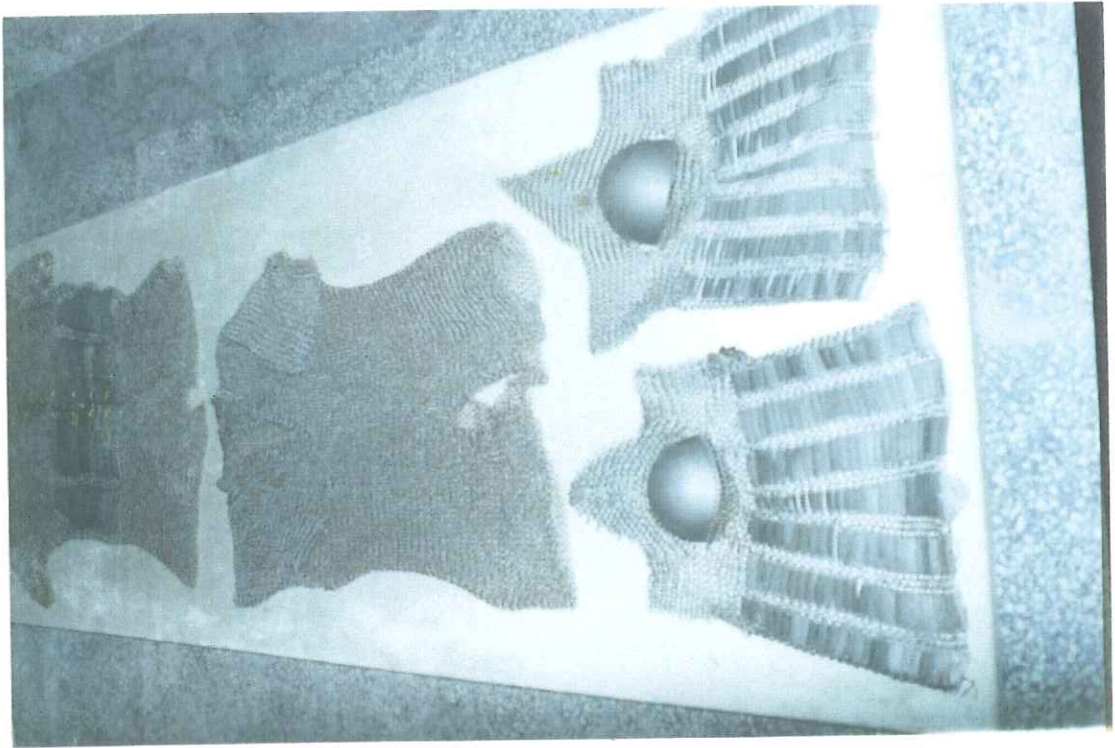
Resim 8

Resim 9

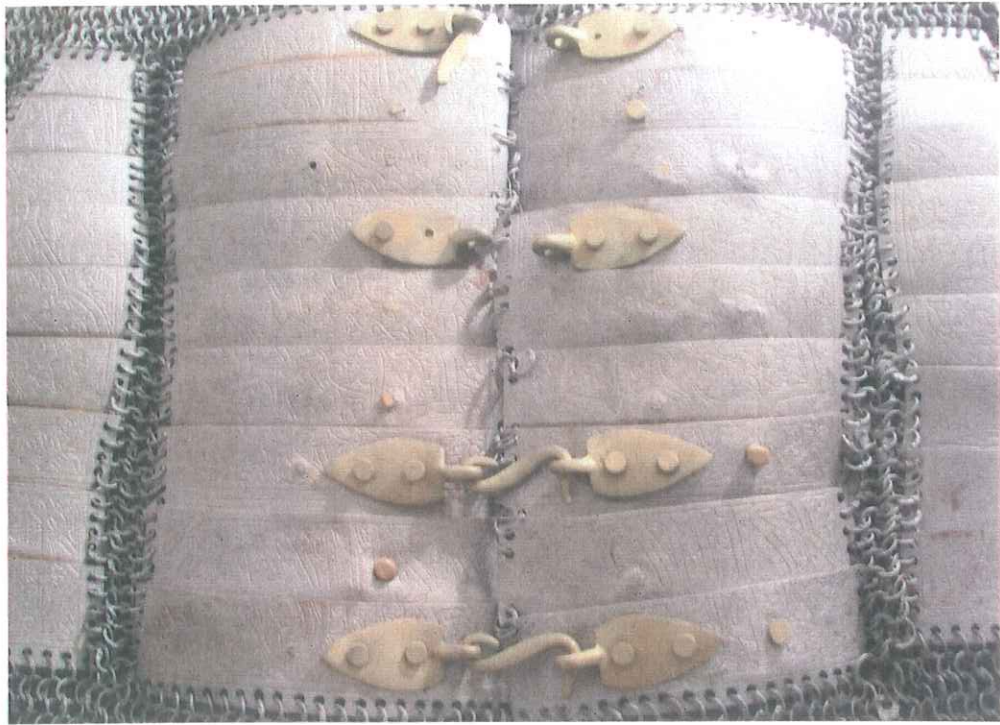
Resim 10

Resim 11

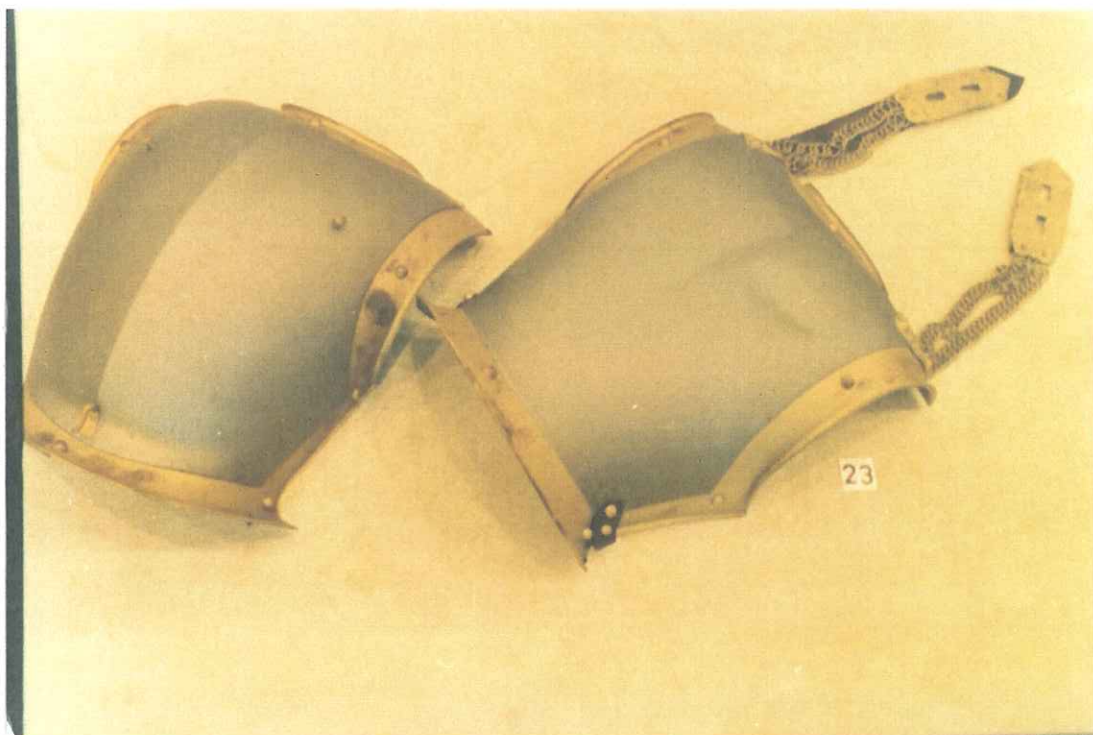
Resim 12

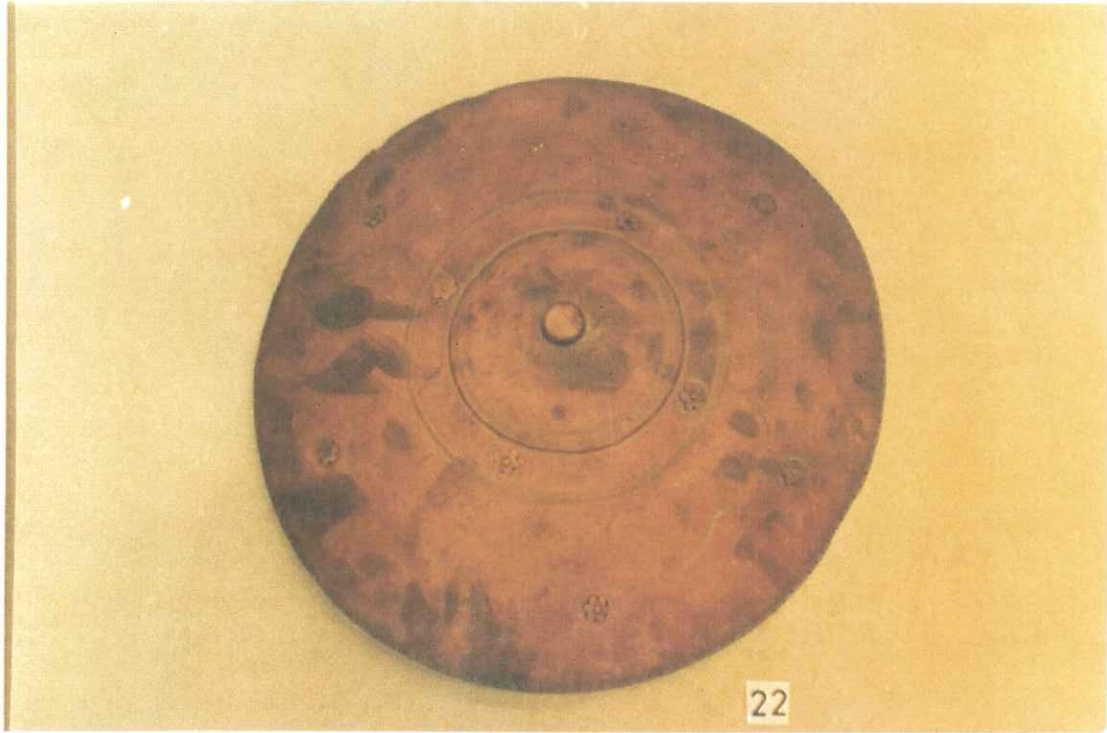
Resim 13

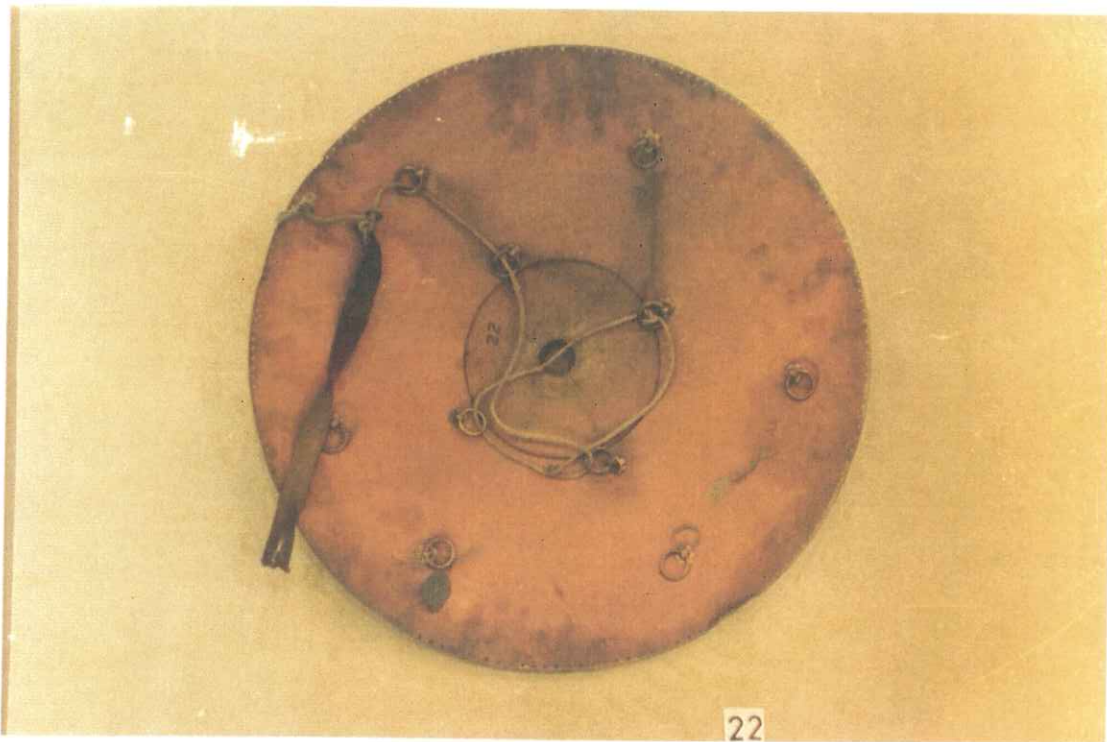
Resim 14

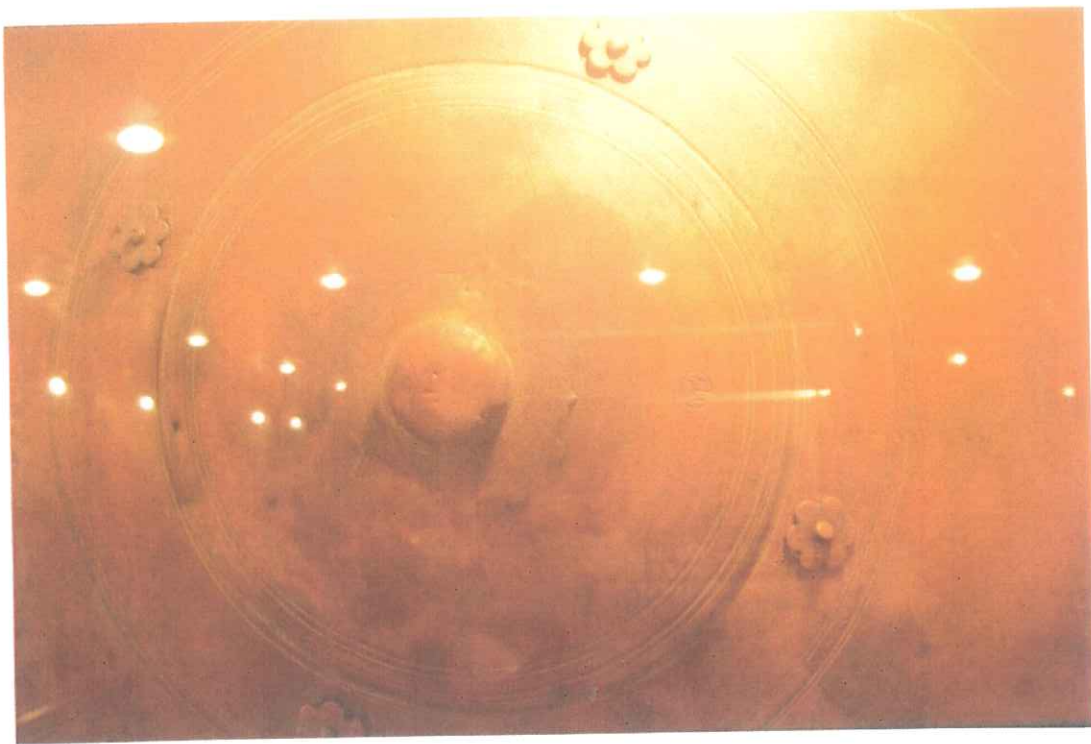
Resim 15

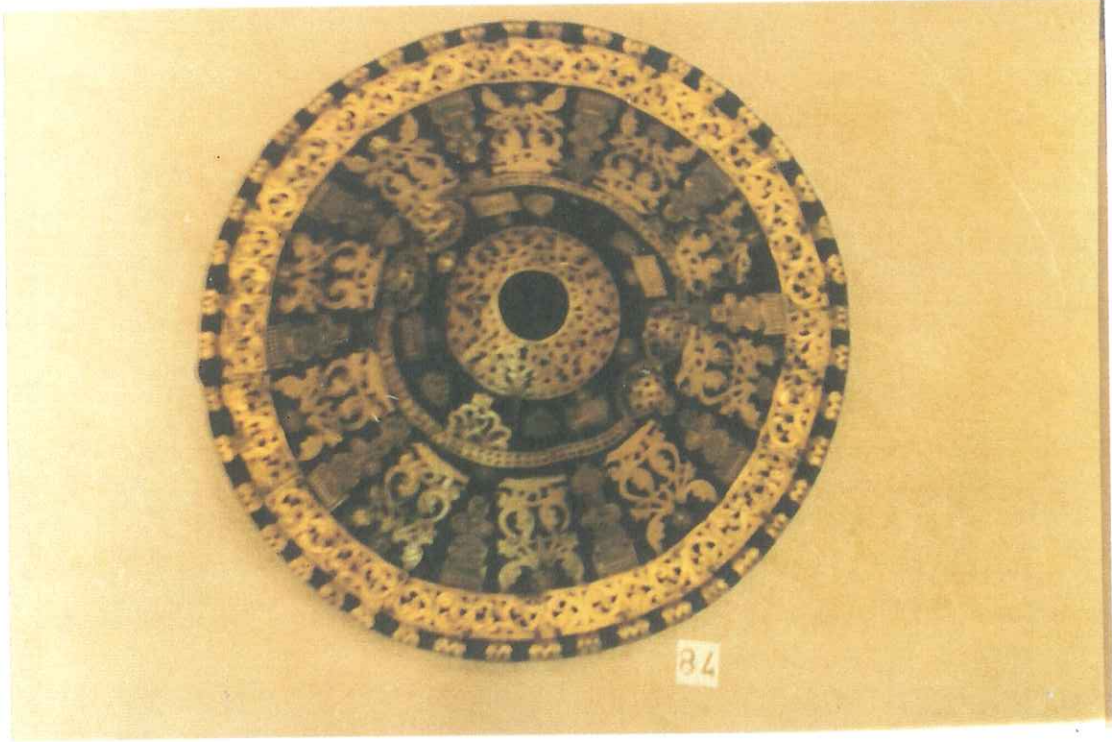
Resim 16

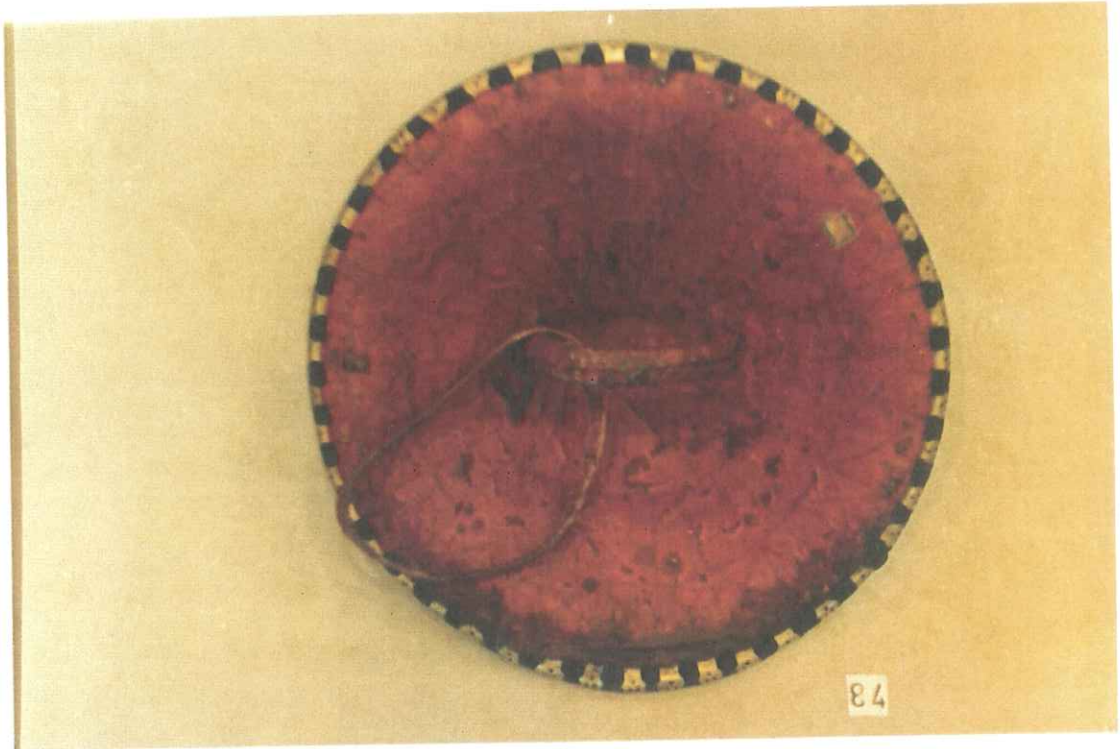
Resim 17

Resim 18

Resim 19

Resim 20

Resim 21

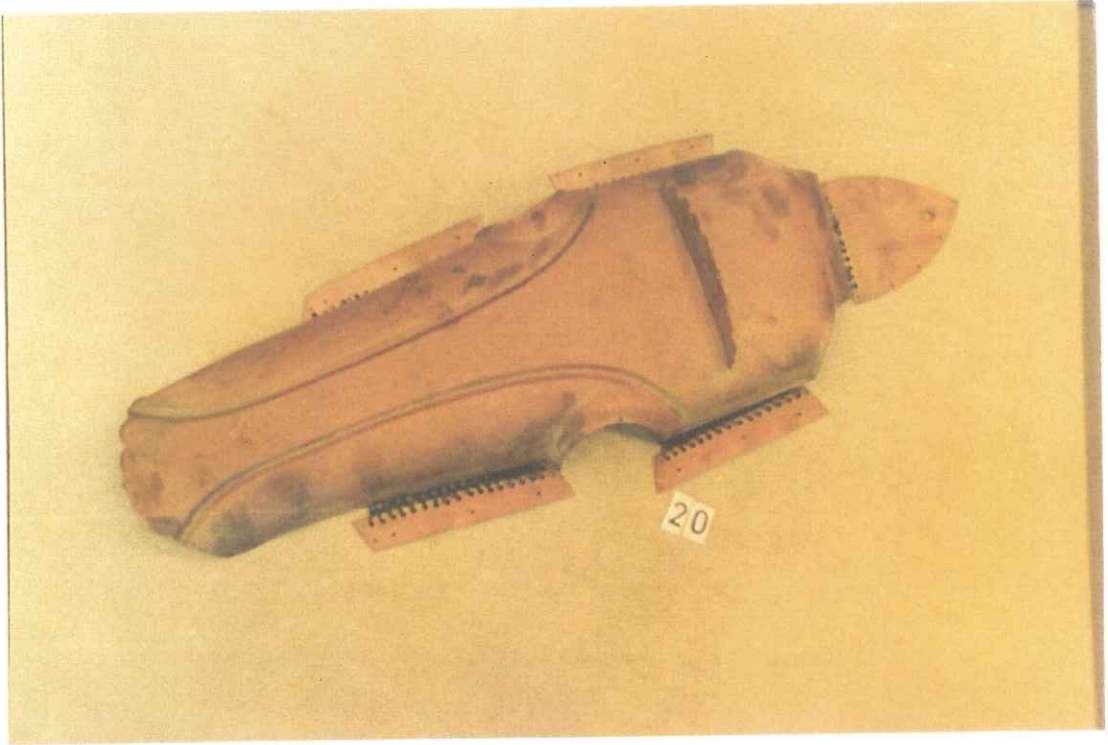
Resim 22

Resim 23

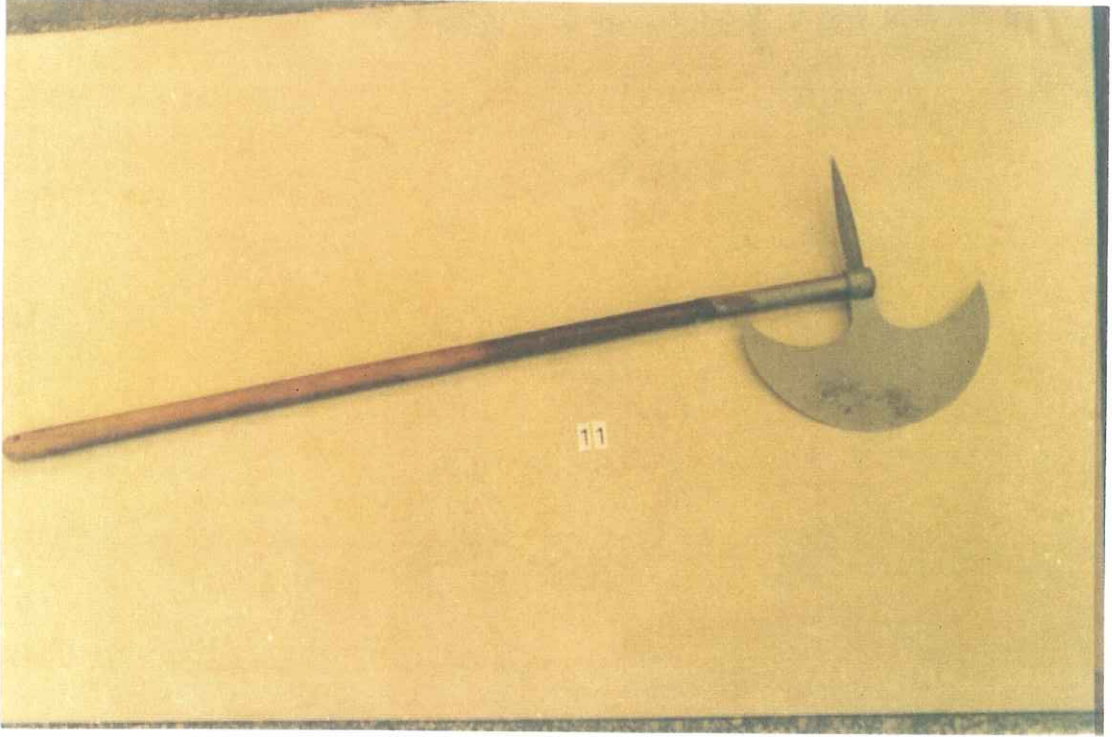
Resim 24

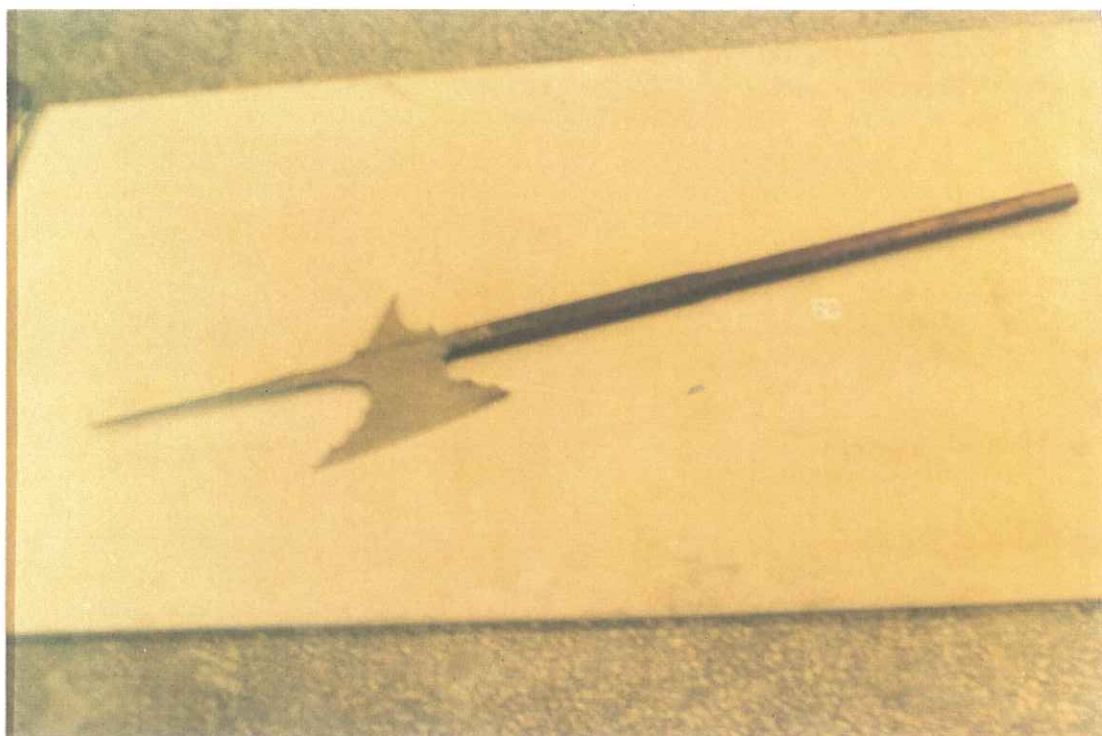
Resim 25

Resim 26

Resim 27

Resim 28

Resim 29

Resim 30

Resim 31

Resim 32

Resim 33

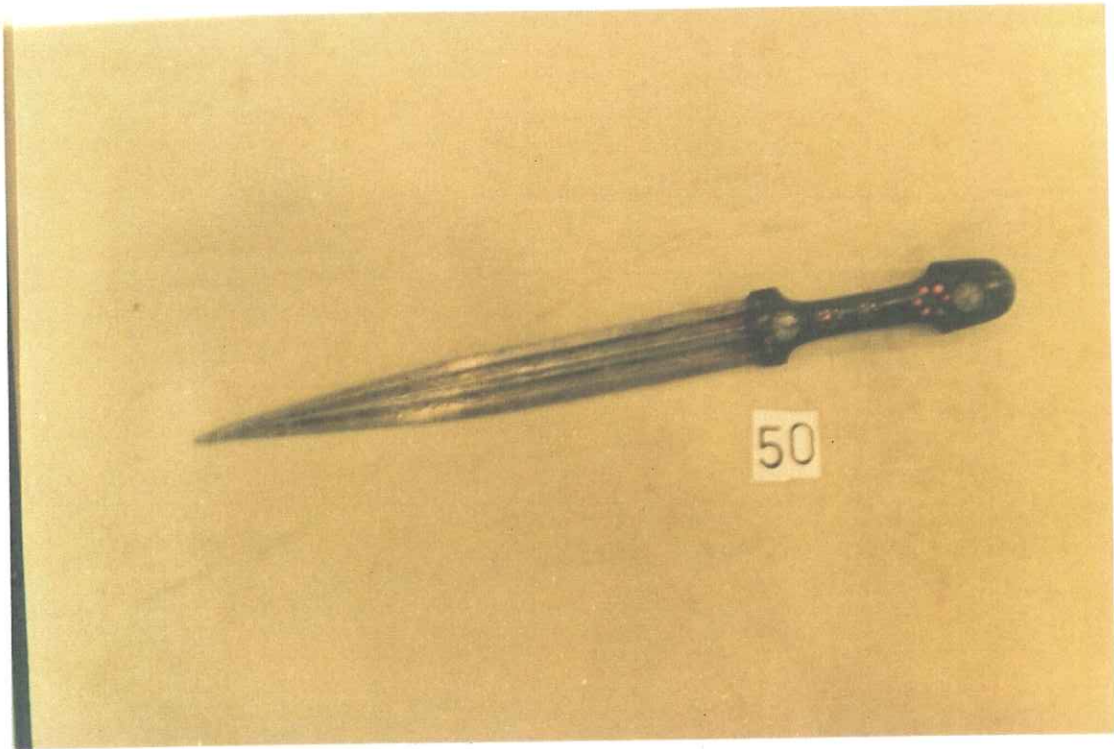
Resim 34

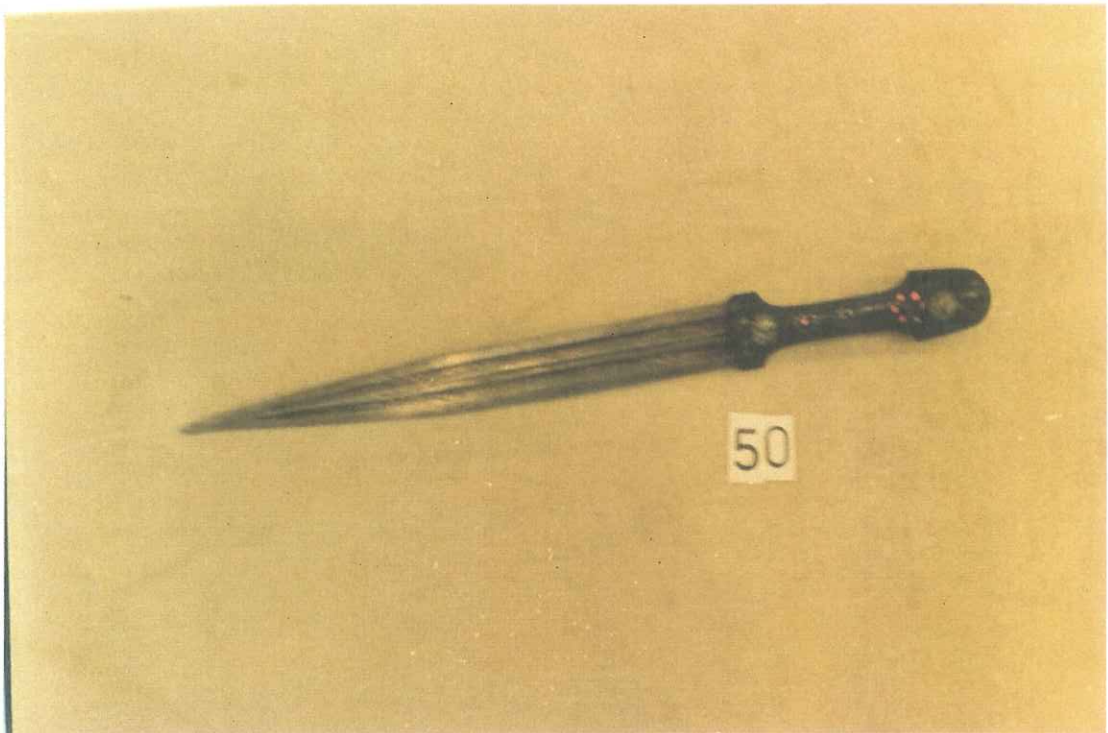
Resim 35

Resim 36

Resim 37

Resim 38

Resim 39

Resim 40

Resim 41

Resim 42

Resim 43

Resim 44

Resim 45

Resim 46

Resim 47

Resim 48

Resim 49

Resim 50

Resim 51

Resim 52

Resim 53

Resim 54

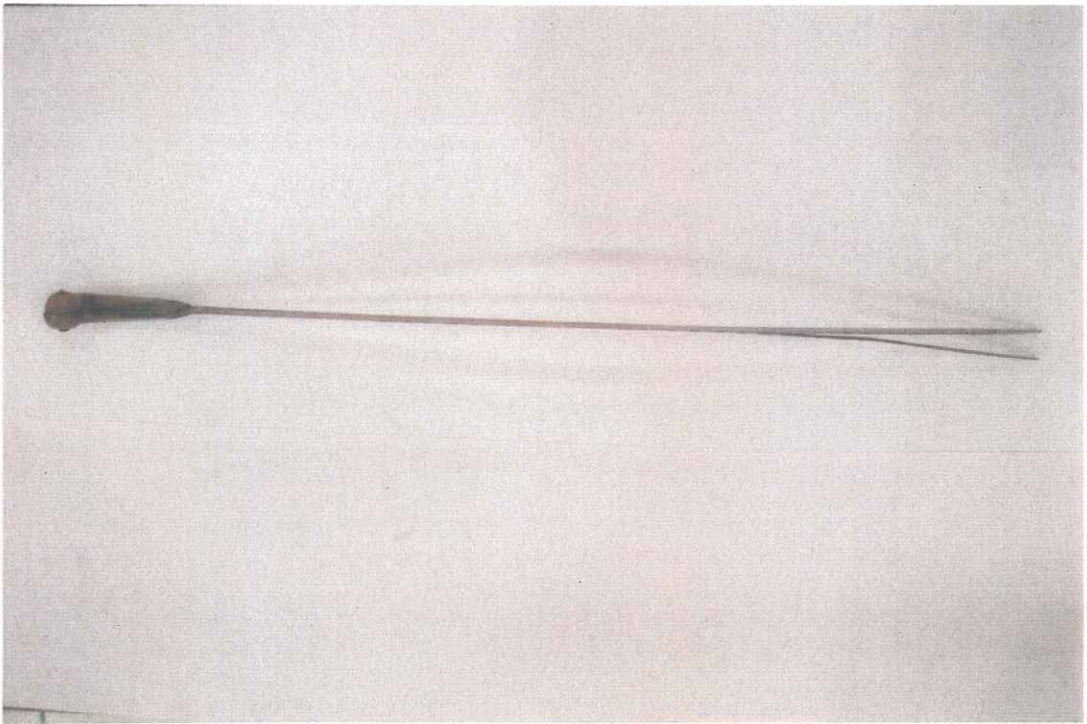
Resim 55

Resim 56

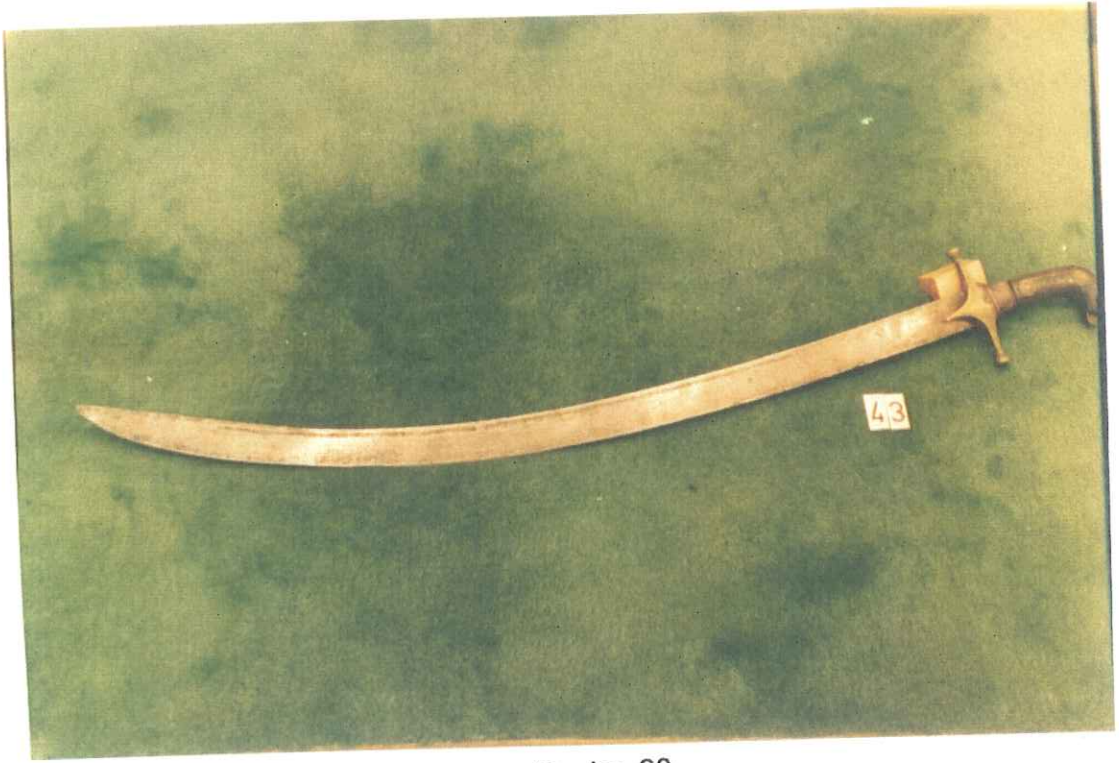
Resim 57

Resim 58

Resim 59

Resim 60

Resim 61

Resim 62

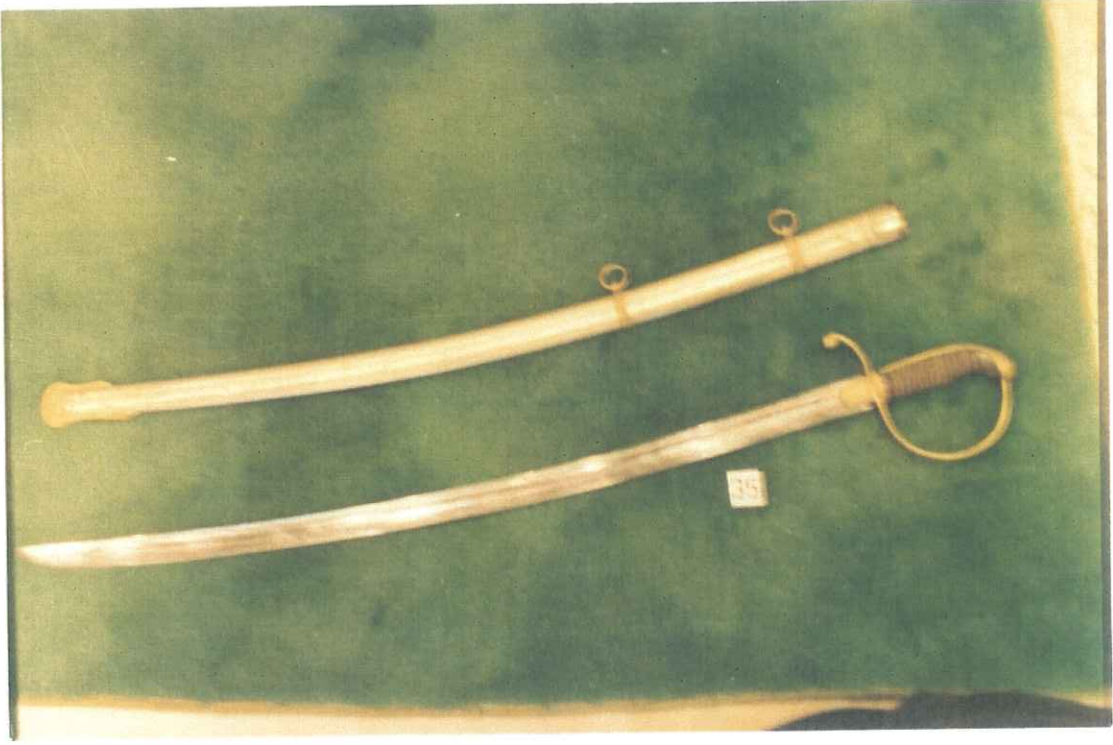
Resim 63

Resim 64

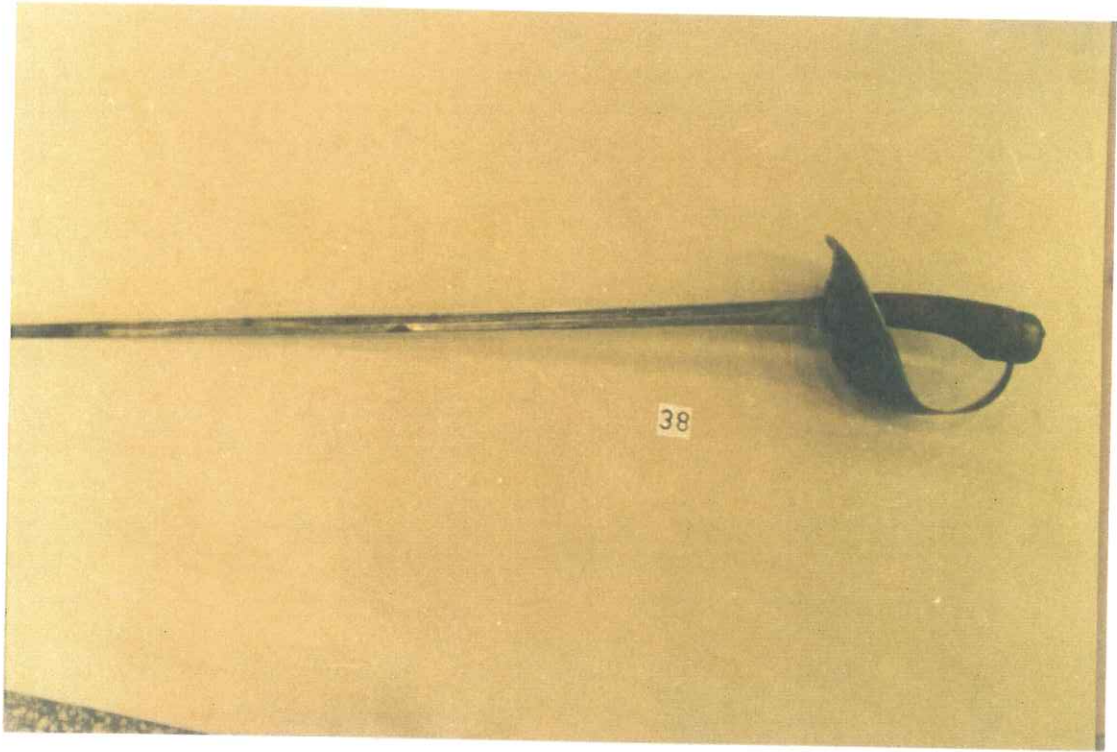
Resim 65

Resim 66

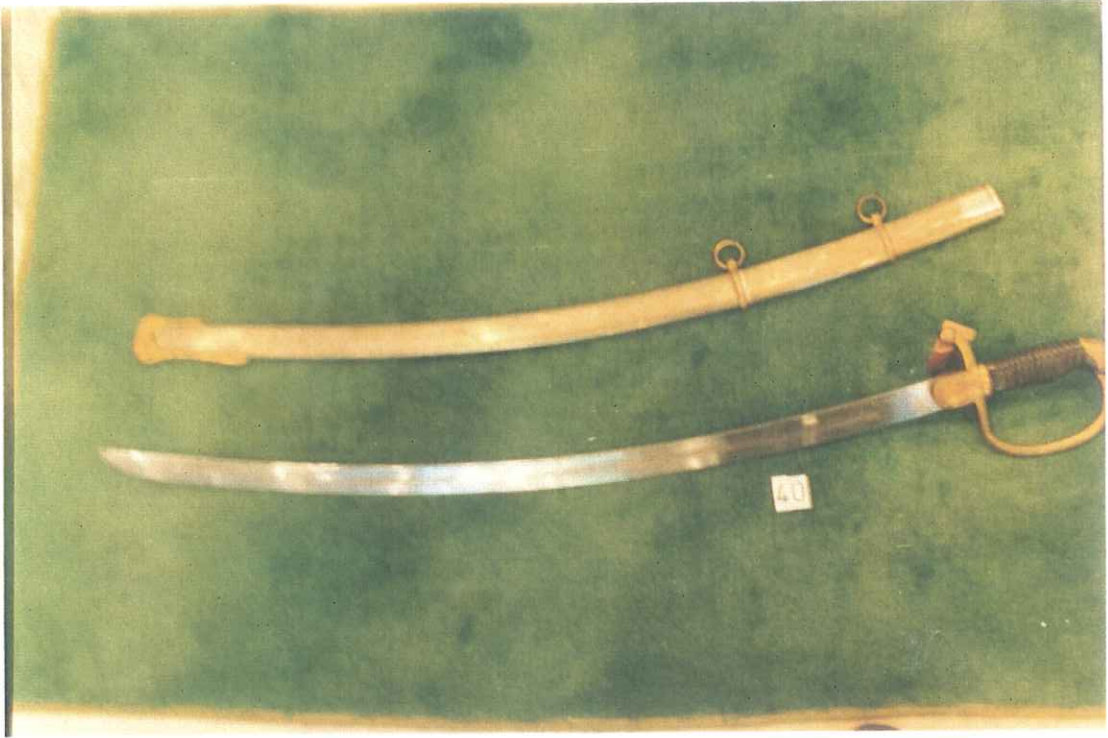
Resim 67

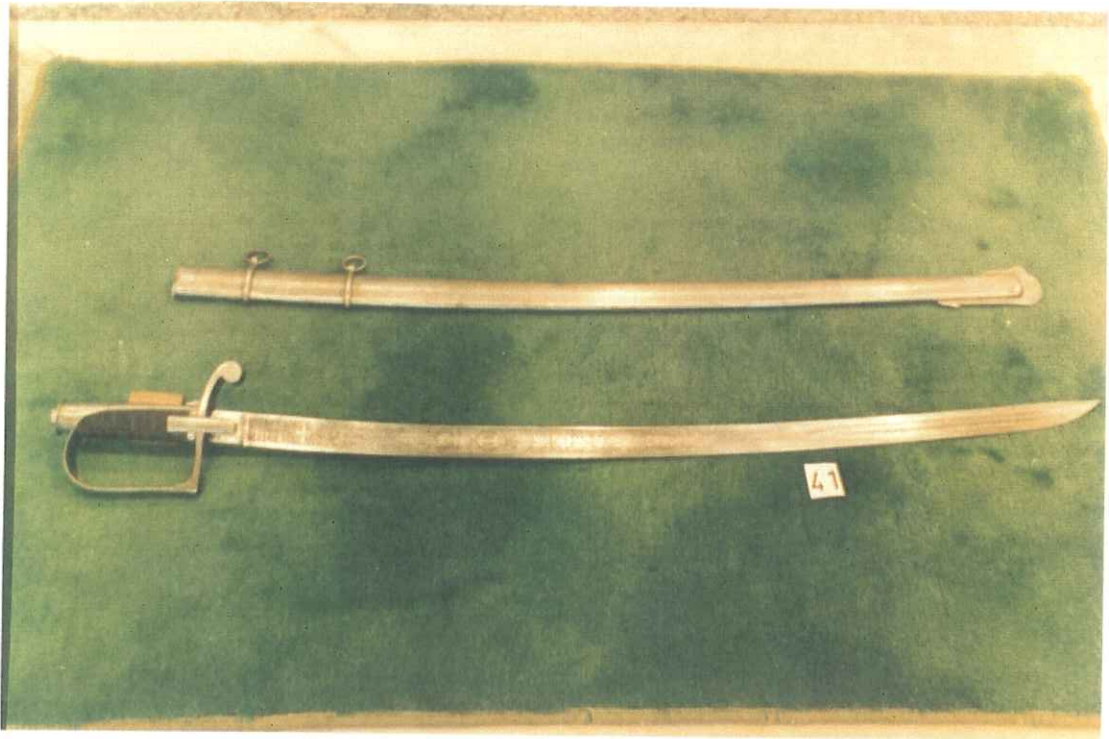
Resim 68

Resim 69

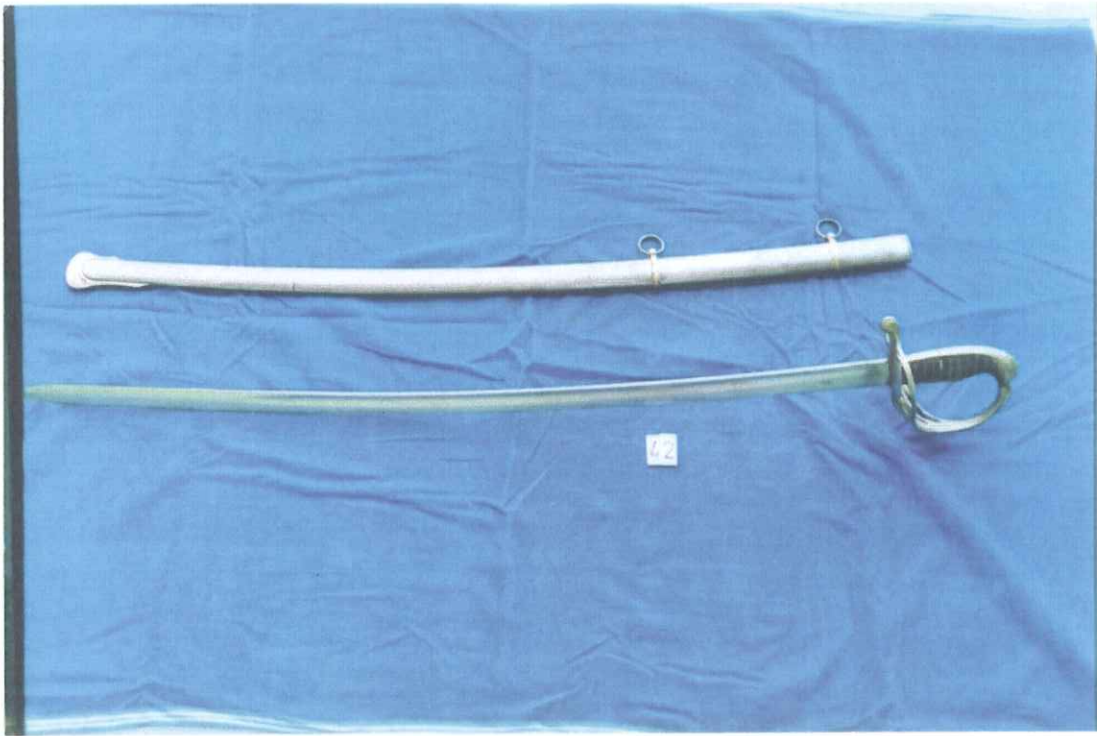
Resim 70

Resim 71

Resim 72

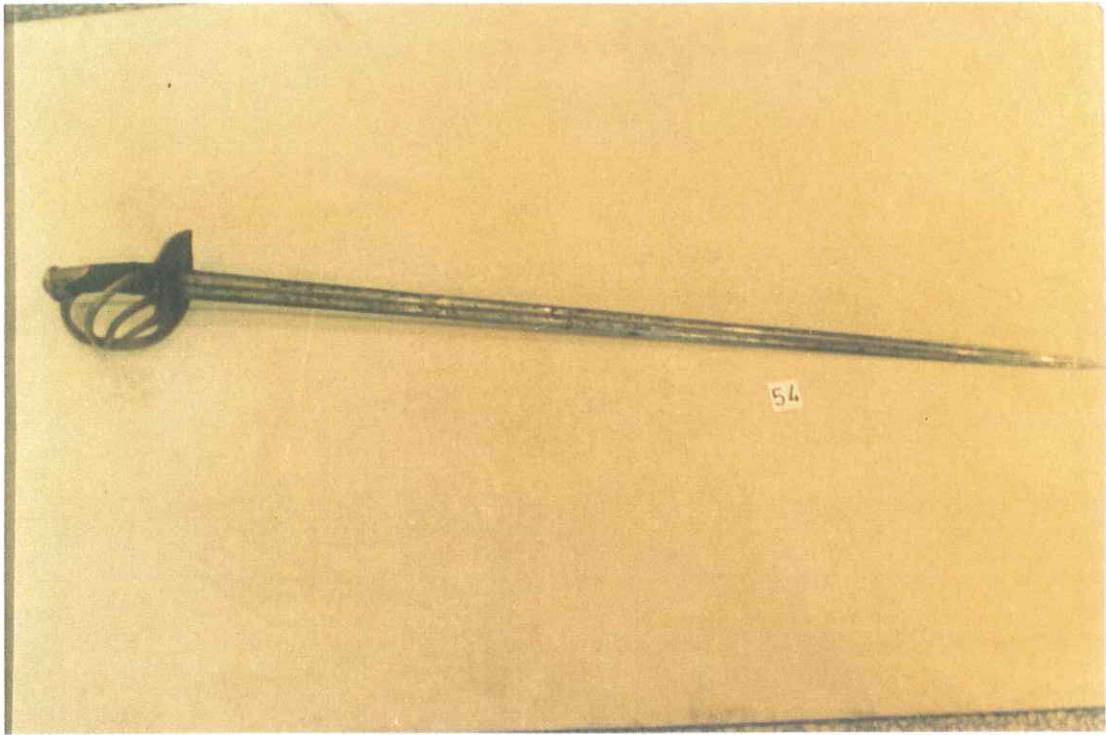
Resim 73

Resim 74

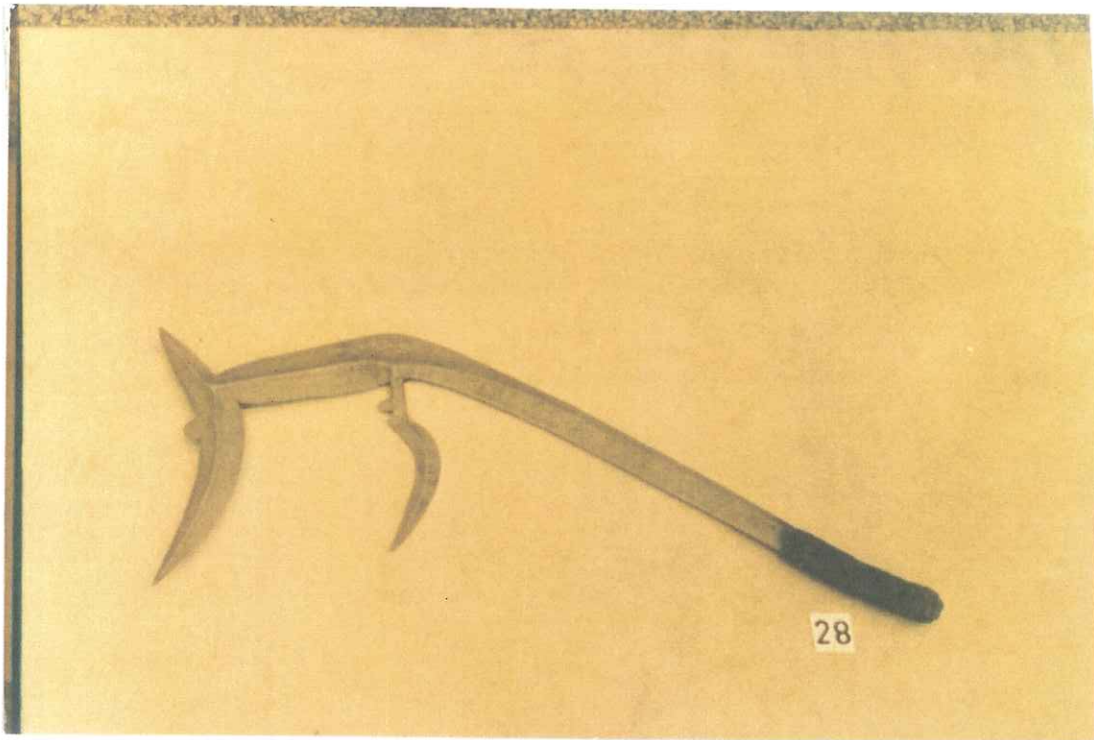
Resim 75

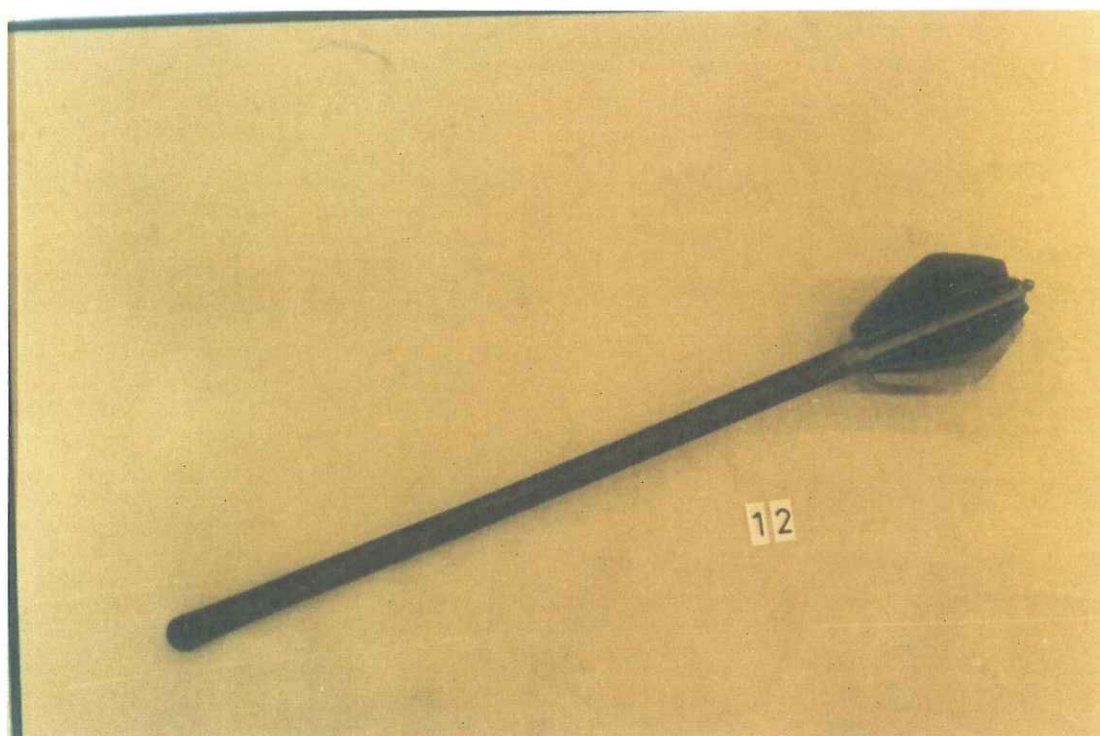
Resim 76

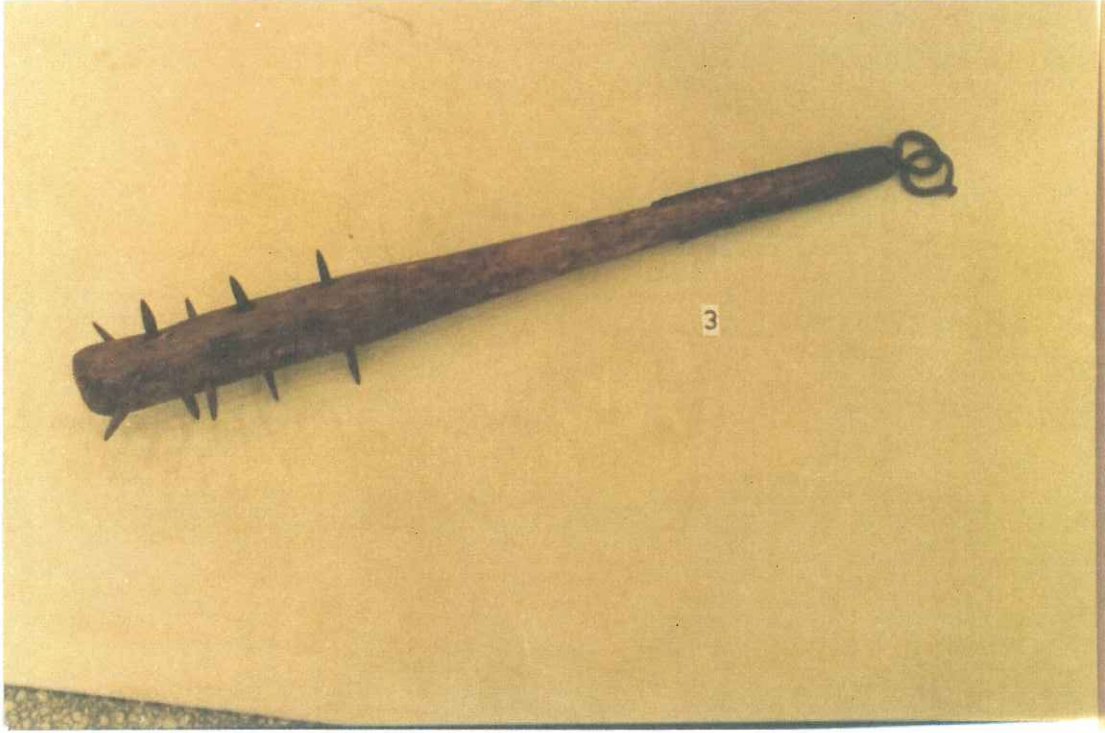
Resim 77

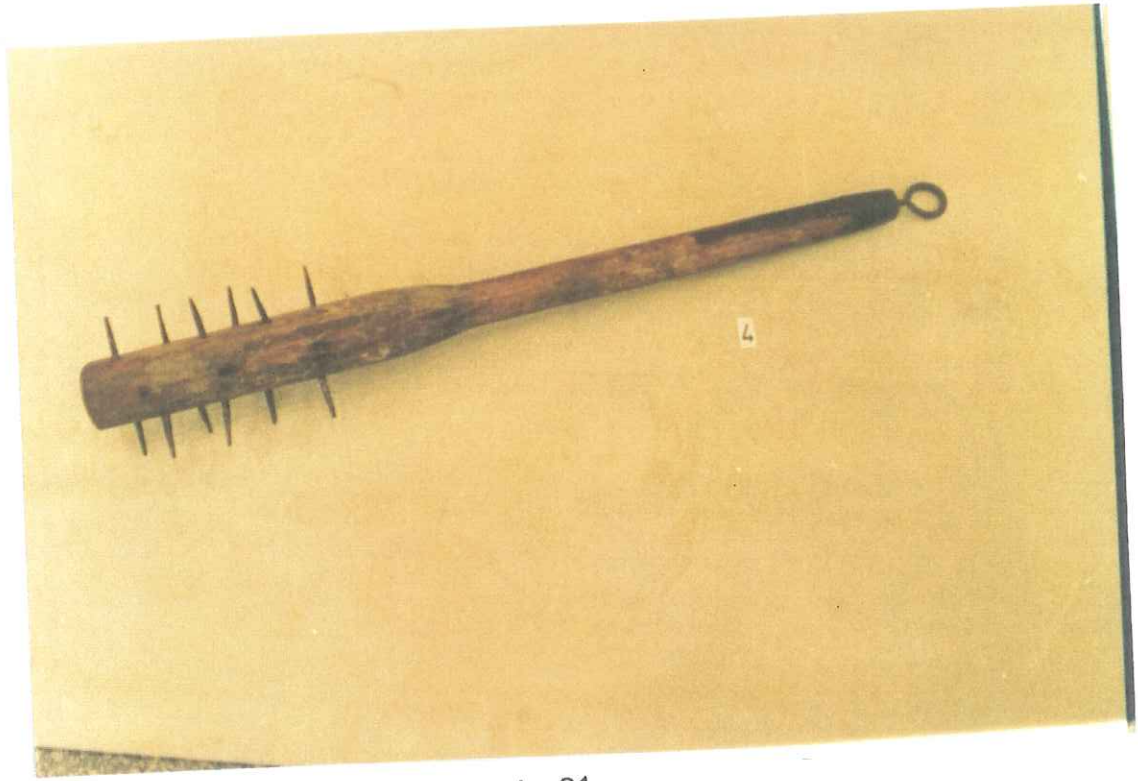
Resim 78

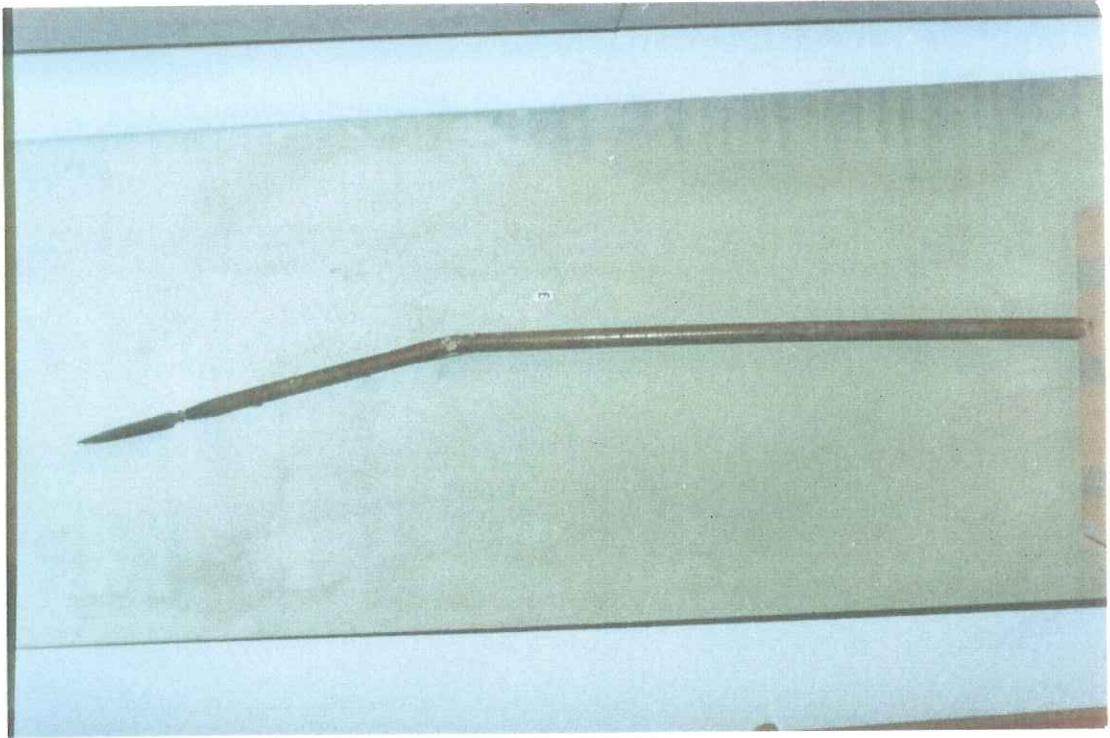
Resim 79

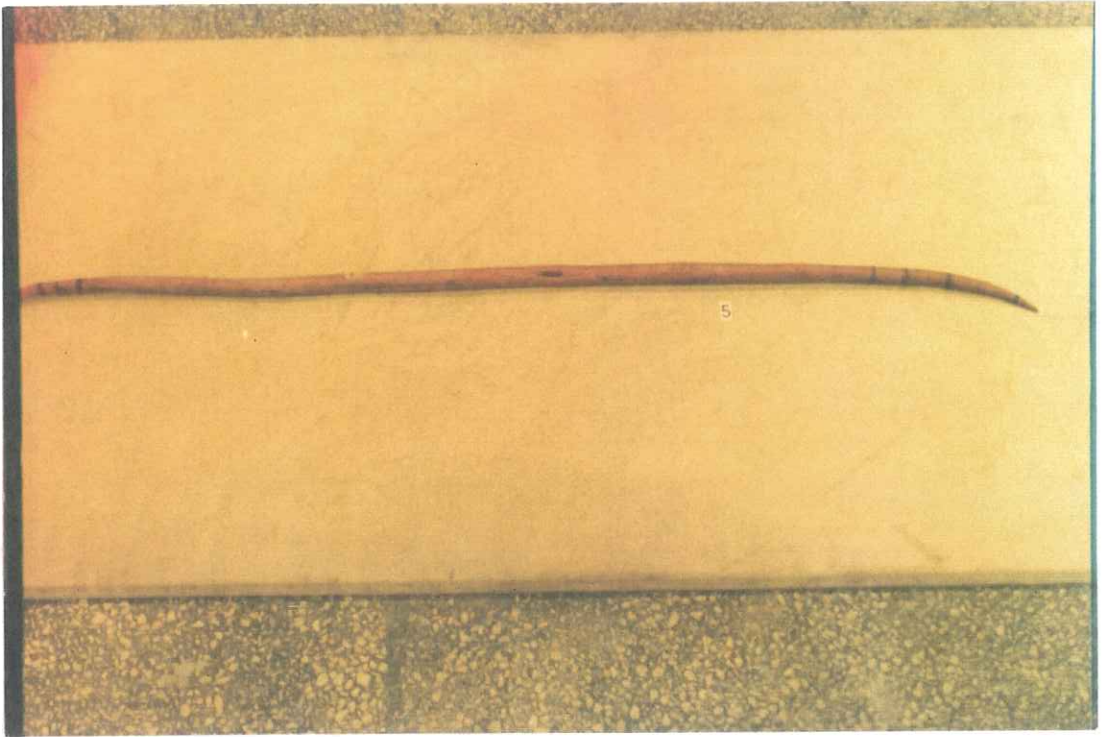
Resim 80

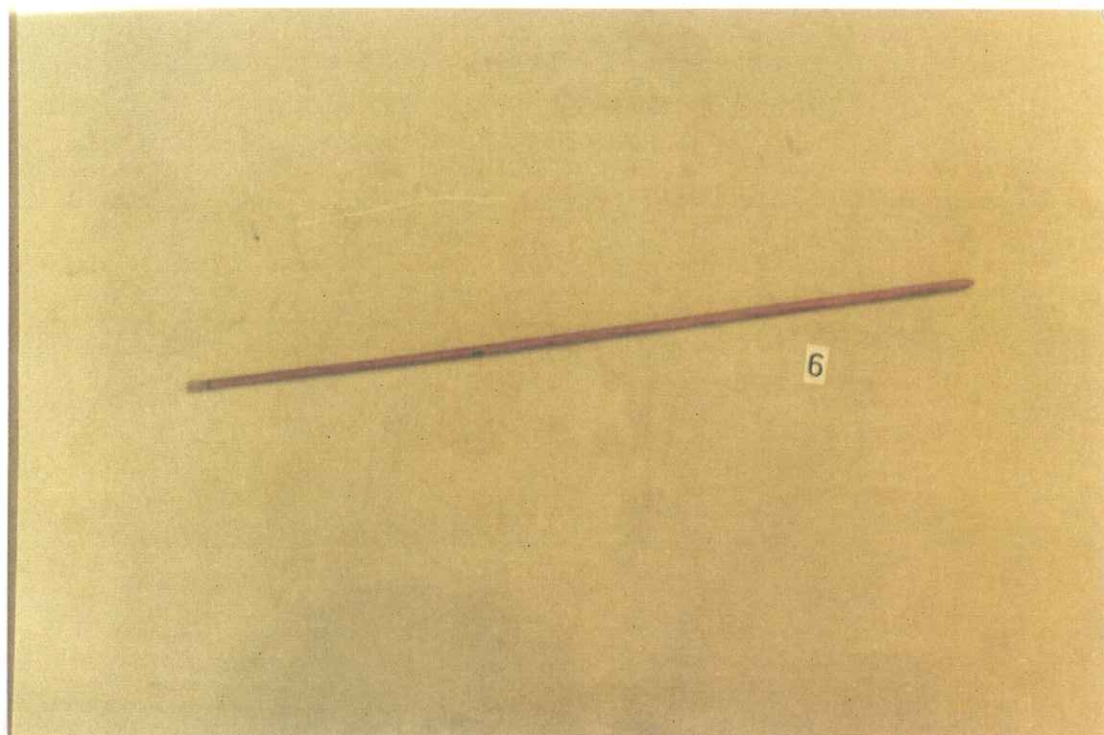
Resim 81

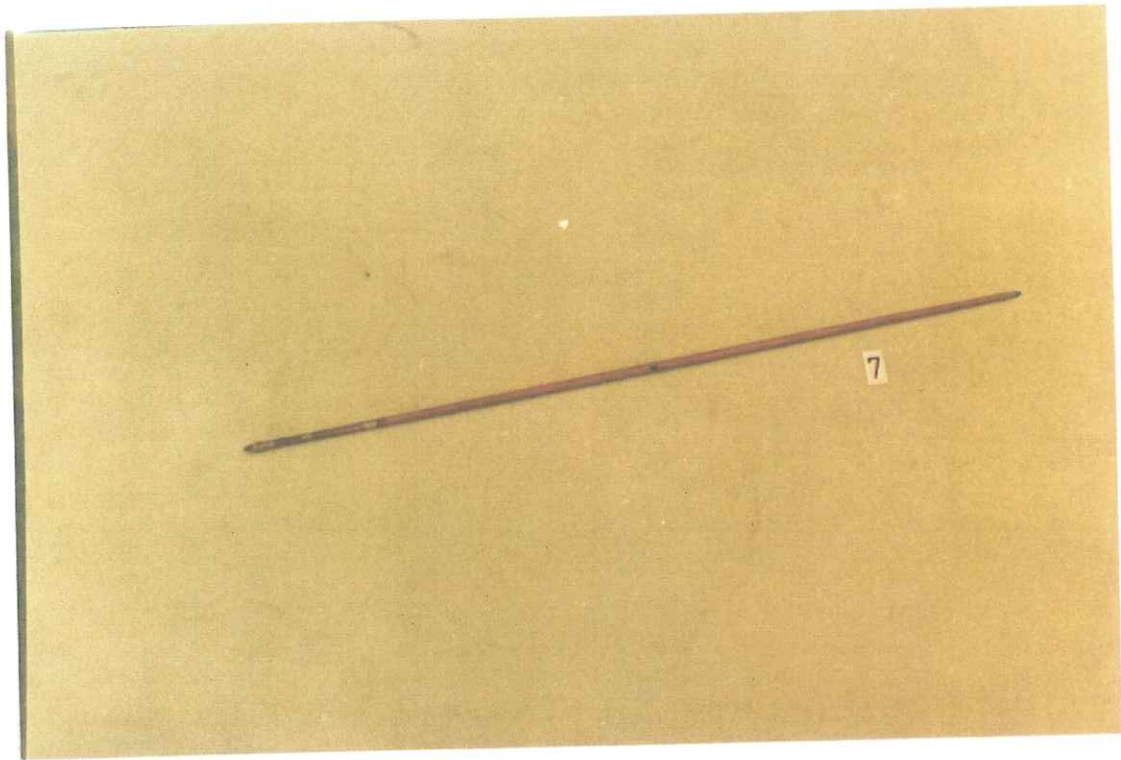
Resim 82

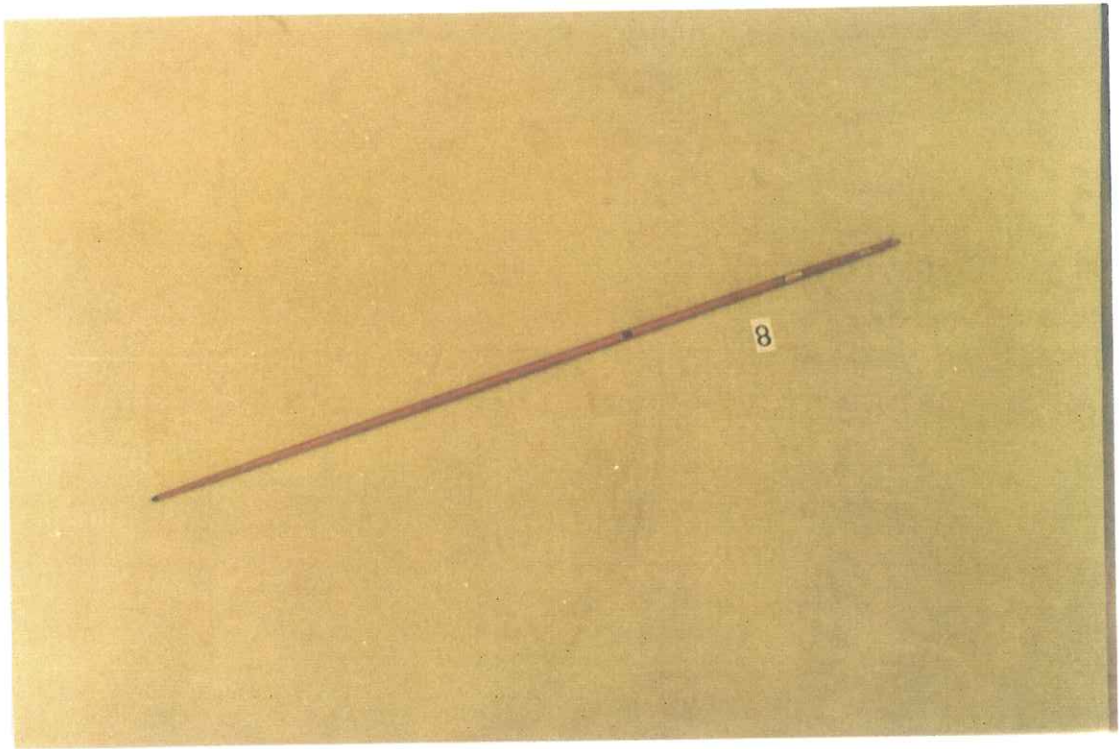
Resim 83

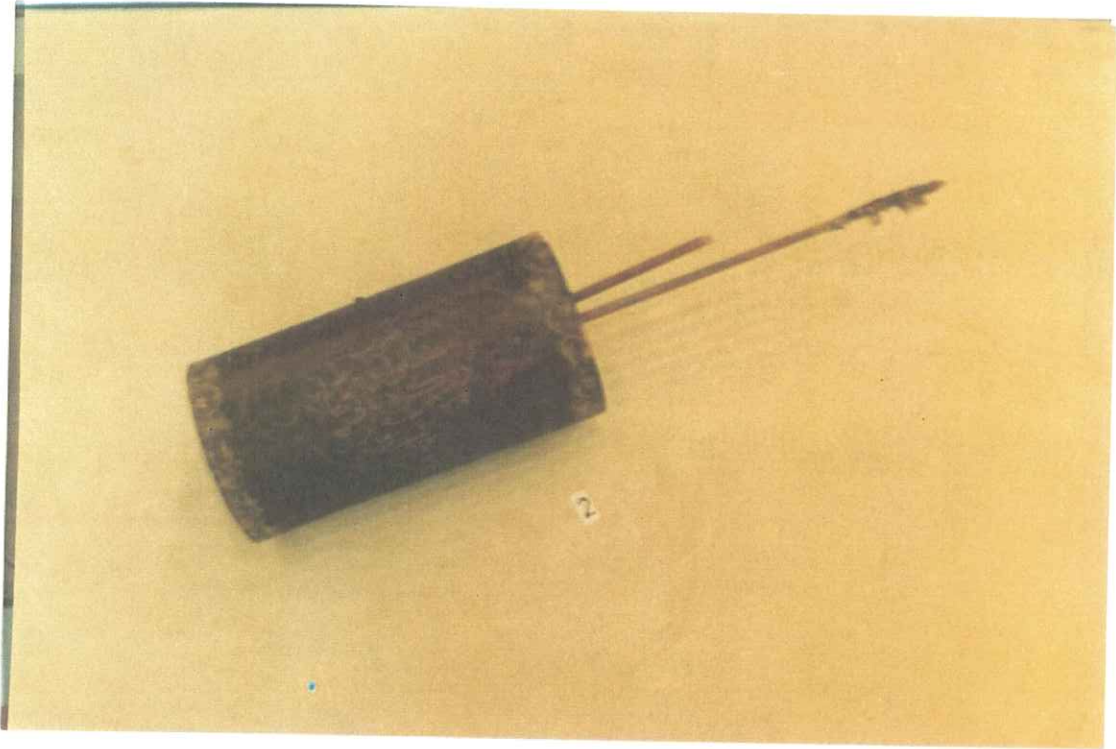
Resim 84

Resim 85

Resim 86

Resim 87

Resim 88

Resim 89

Resim 90

Resim 91

Resim 92

Resim 93

Resim 94

Resim 95

Resim 96

Resim 97

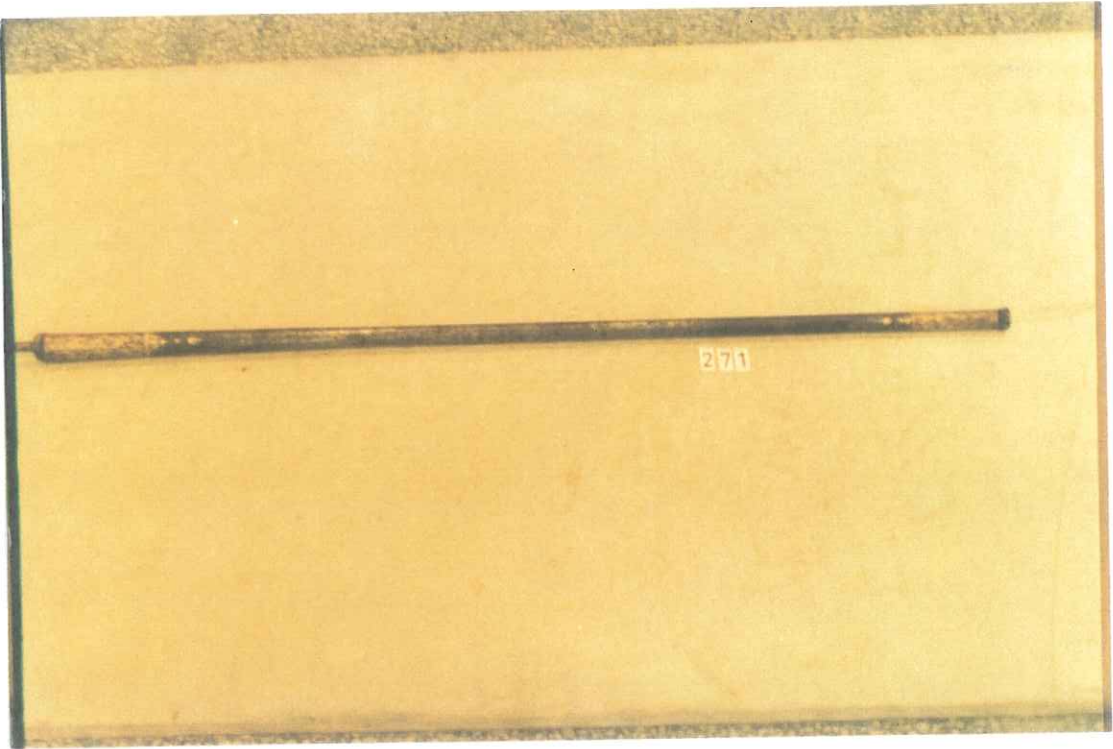
Resim 98

Resim 99

Resim 100

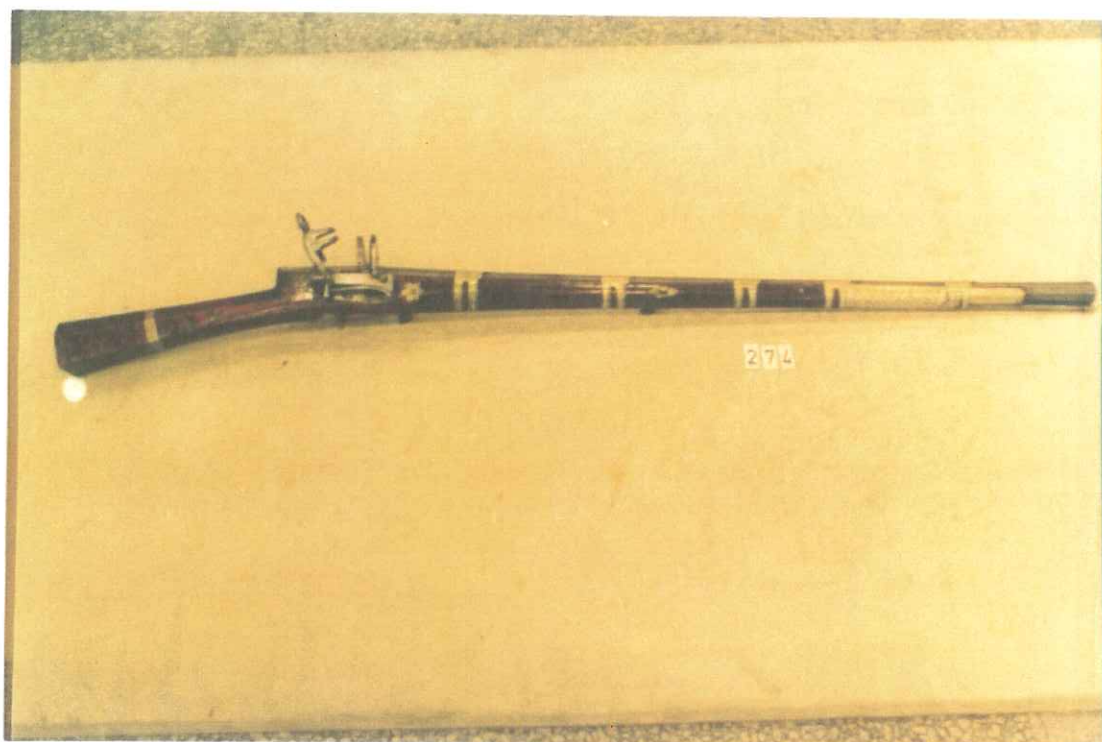
Resim 101

Resim 102

Resim 103

Resim 104

Resim 105

Resim 106

Resim 107

Resim 108

Resim 109

Resim 110

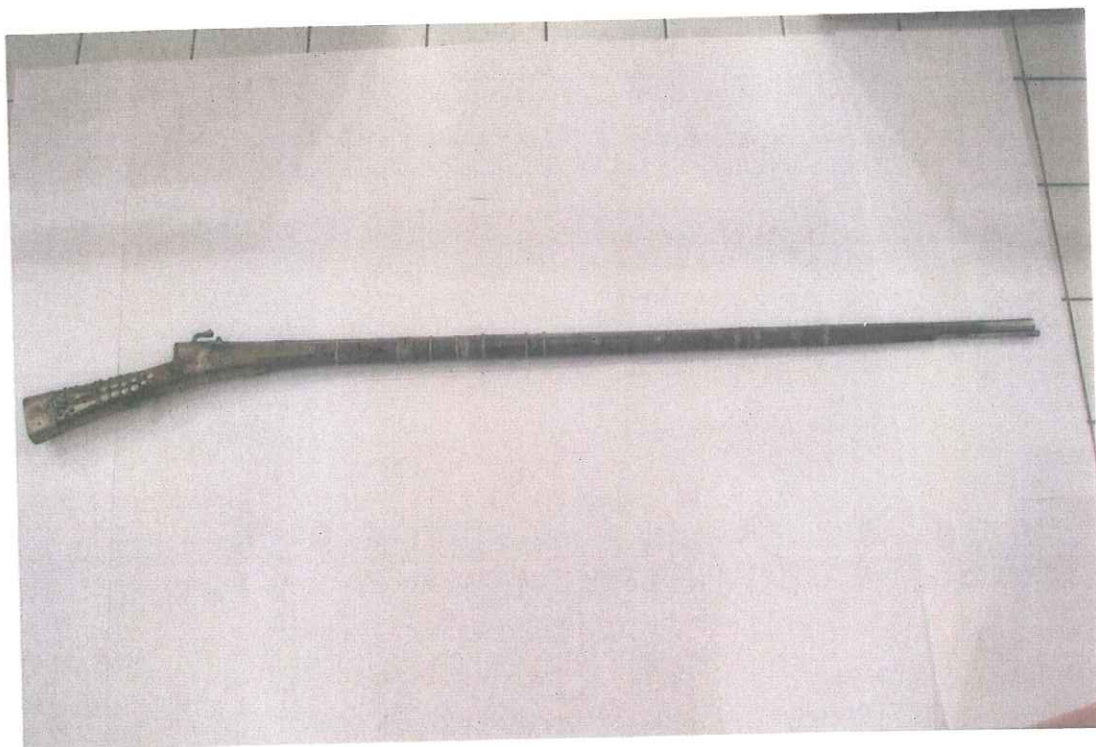
Resim 111

Resim 112

Resim 113

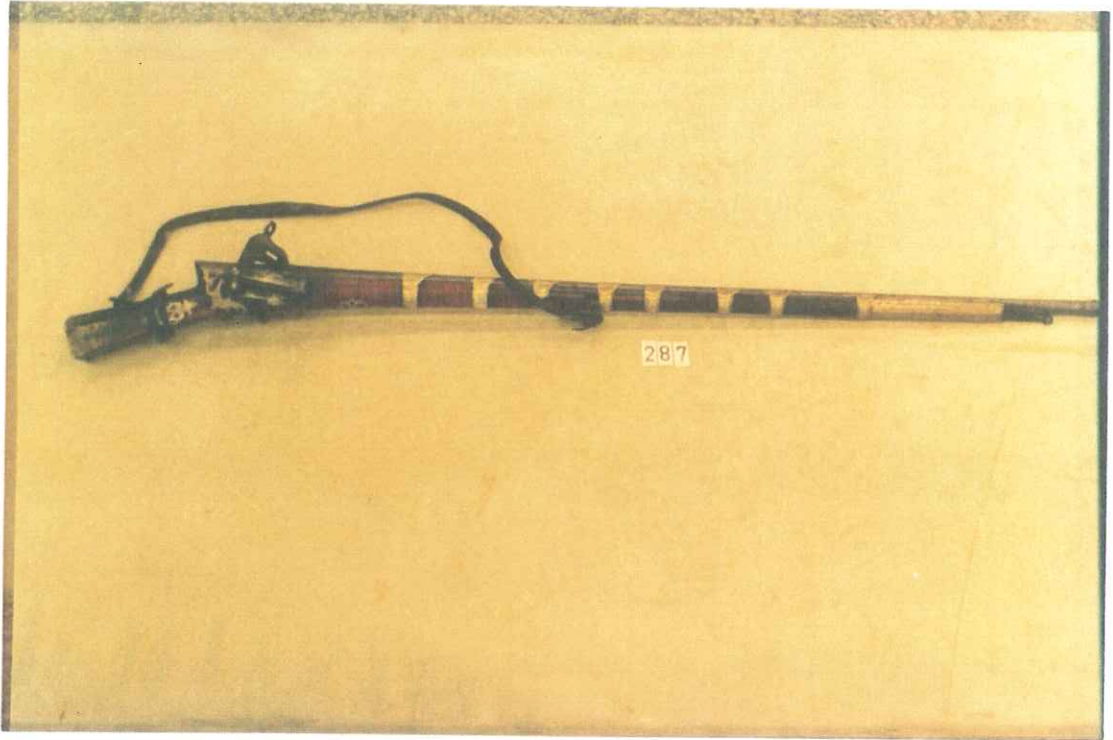
Resim 114

Resim 115

Resim 116

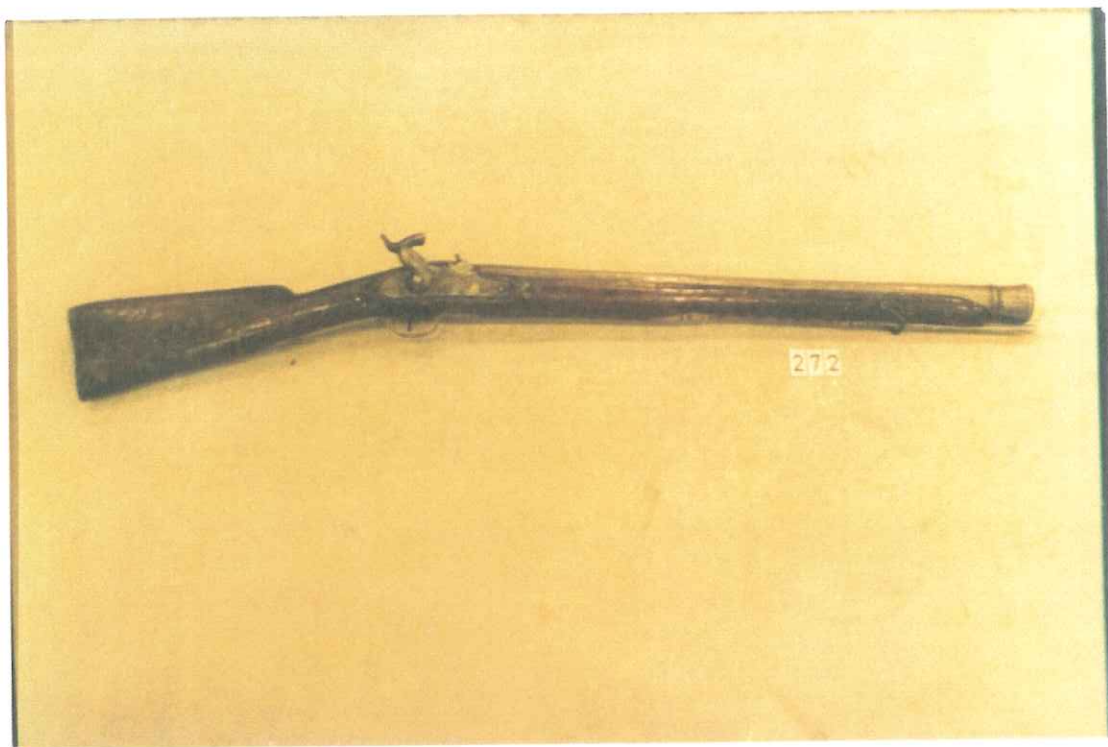
Resim 117

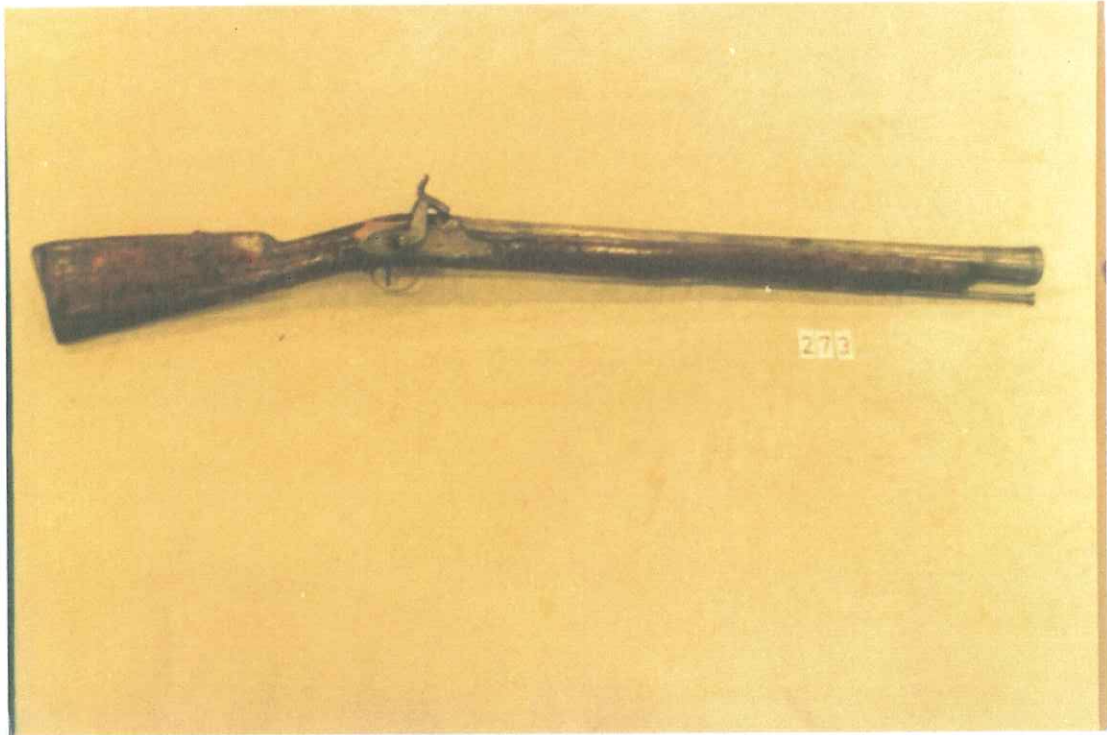
Resim 118

Resim 119

Resim 120

Resim 121

Resim 122

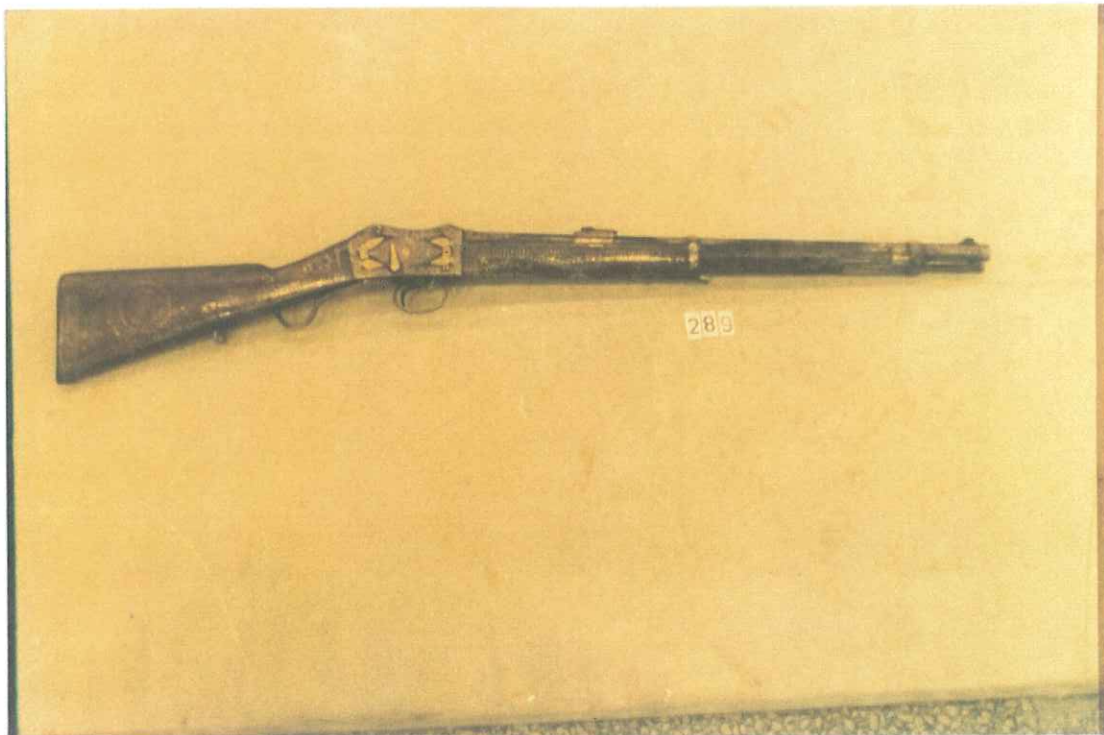
Resim 123

Resim 124

Resim 125

Resim 126

Resim 127

Resim 128

Resim 129

Resim 130

Resim 131

Resim 132

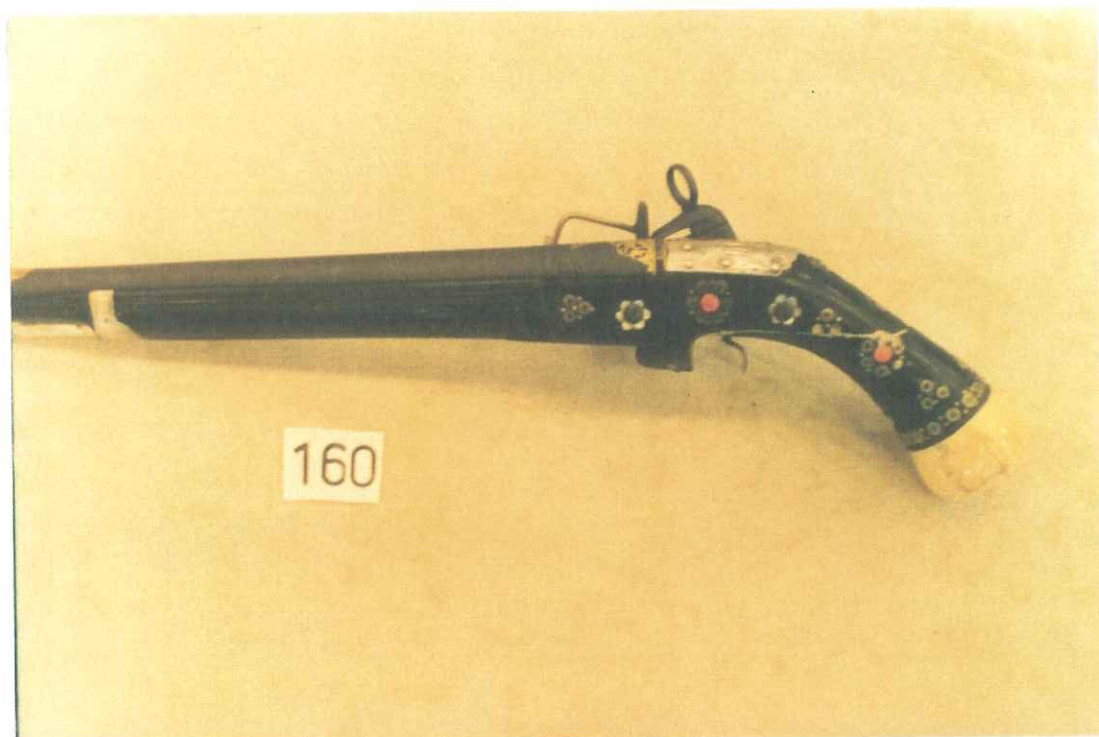
Resim 133

Resim 134

Resim 135

Resim 136

Resim 137

Resim 138

Resim 139

Resim 140

Resim 141

Resim 142

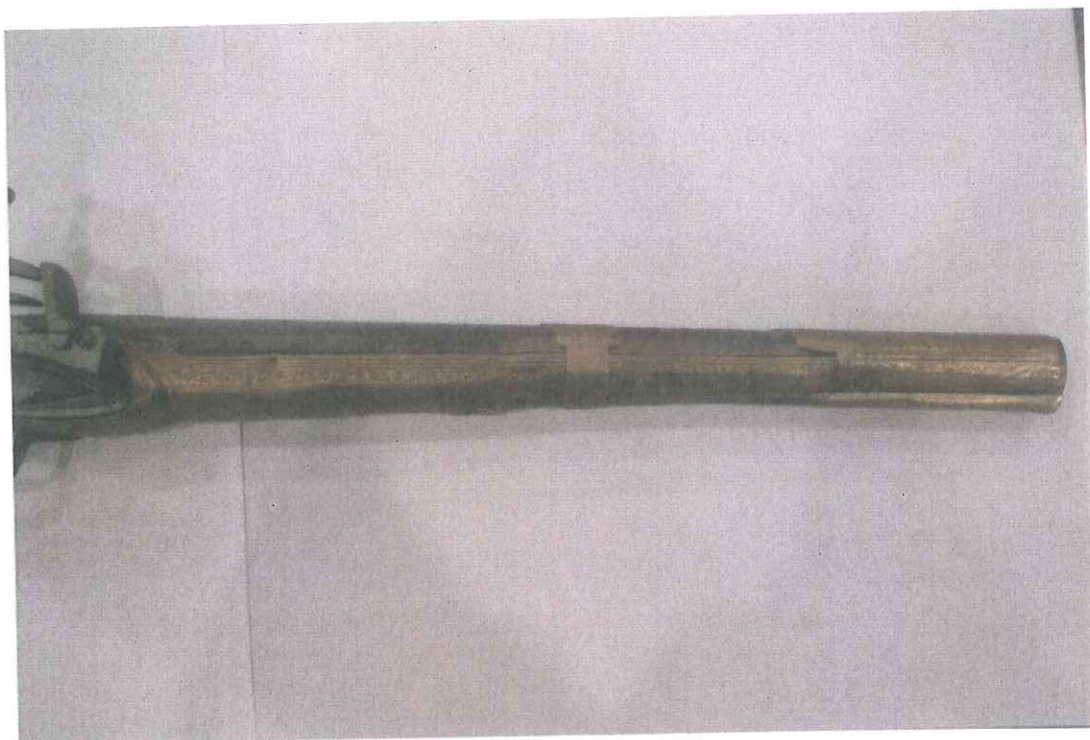
Resim 143

Resim 144

Resim 145

Resim 146

Resim 147

Resim 148

Resim 149

Resim 150

Resim 151

Resim 152

Resim 153

Resim 154

Resim 155

Resim 156

Resim 157

Resim 158

Resim 159

Resim 160

Resim 161

Resim 162

Resim 163

Resim 164

Resim 165

Resim 166

Resim 167

Resim 168

Resim 169

Resim 170

Resim 171

Resim 172

Resim 173

Resim 174

Resim 175

Resim 176

Resim 177

Resim 178

Resim 179

Resim 180

Resim 181

Resim 182

Resim 183

Resim 184

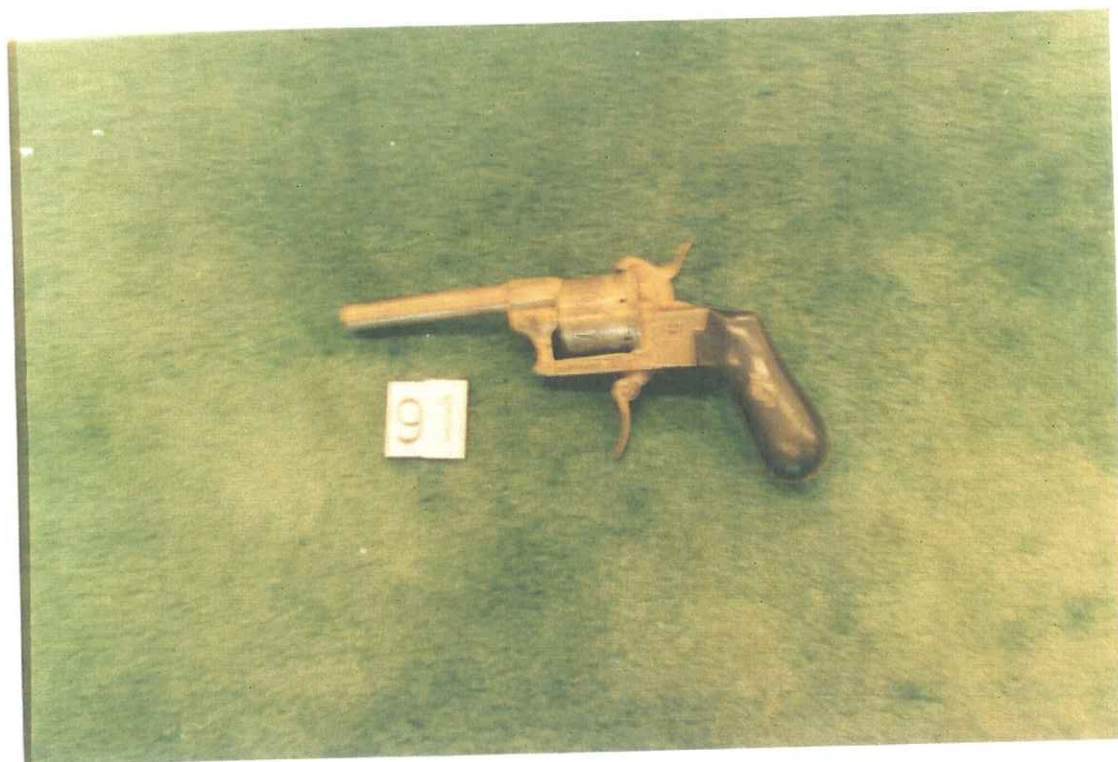
Resim 185

Resim 186

Resim 187

Resim 188

Resim 189

Resim 190

Resim 191

Resim 192

Resim 193

Resim 194

Resim 195

Resim 196

Resim 197

Resim 198

Resim 199

Resim 200

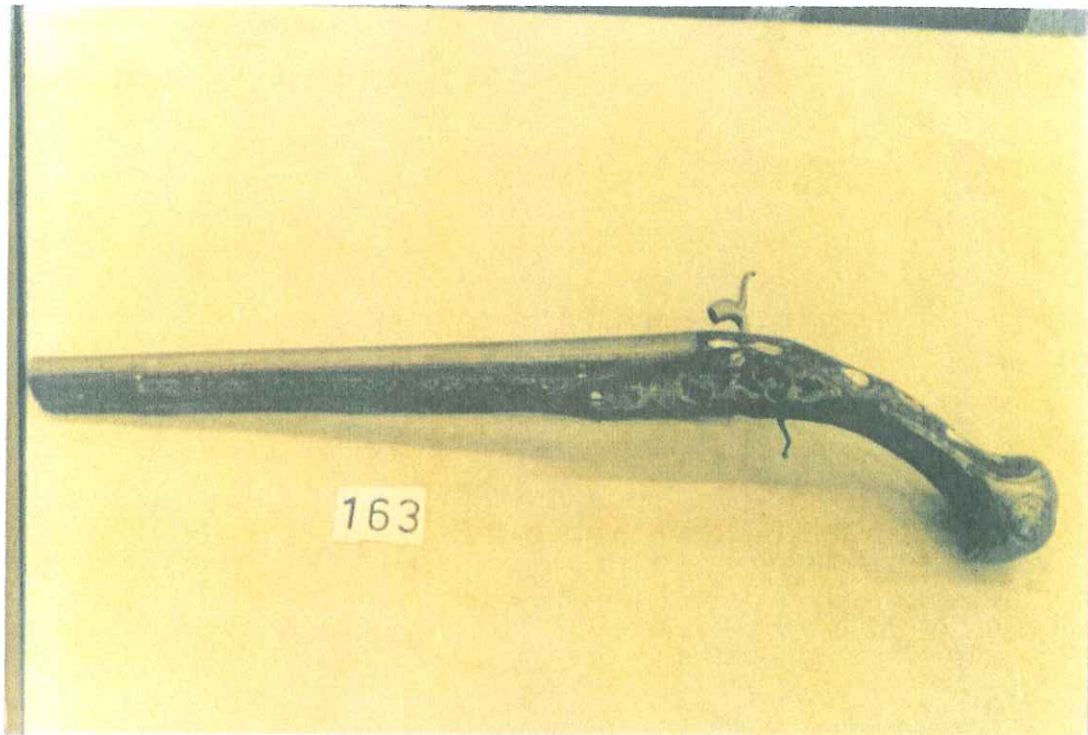
Resim 201

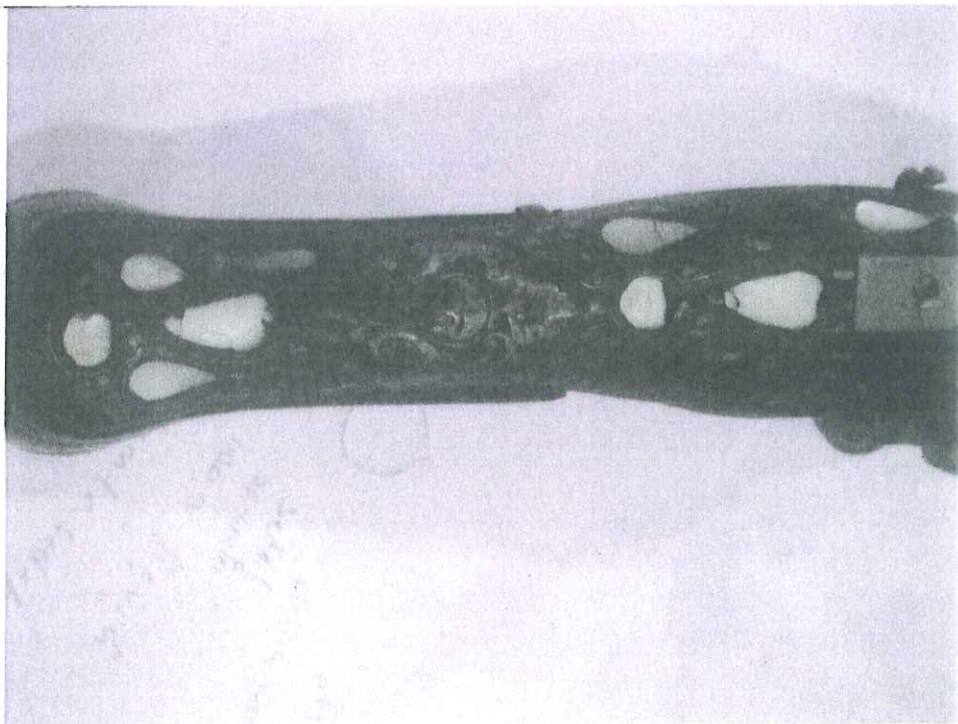
Resim 202

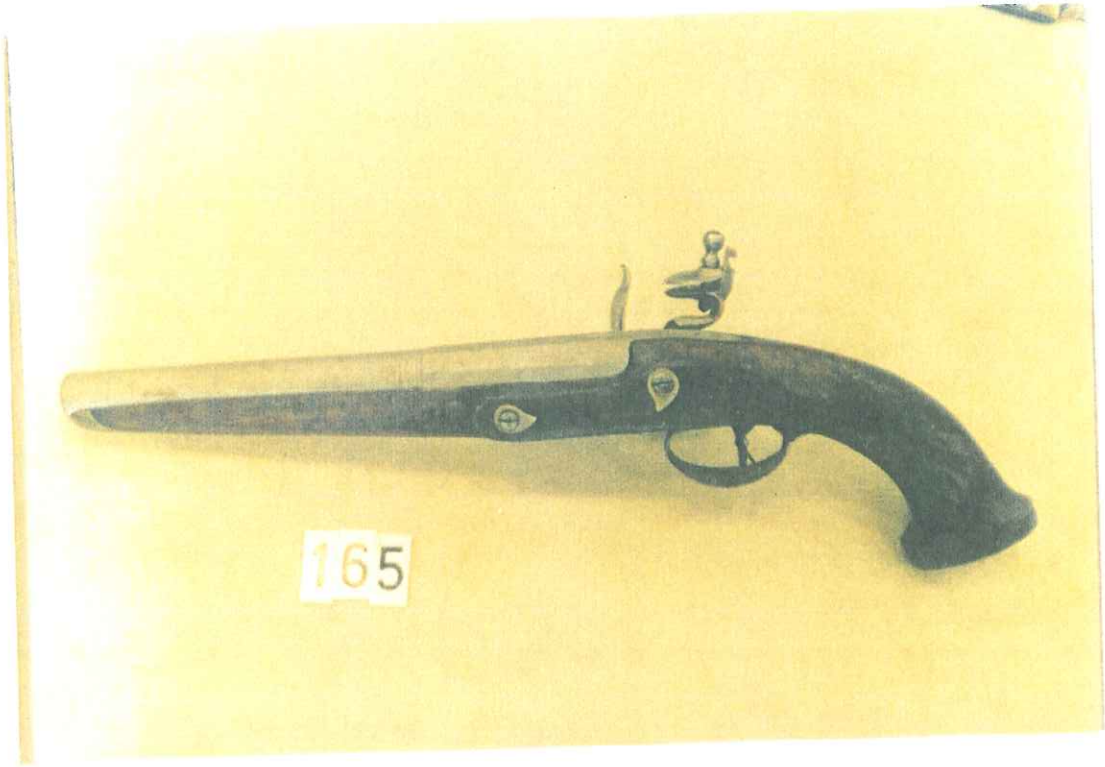
Resim 203

Resim 204

Resim 205

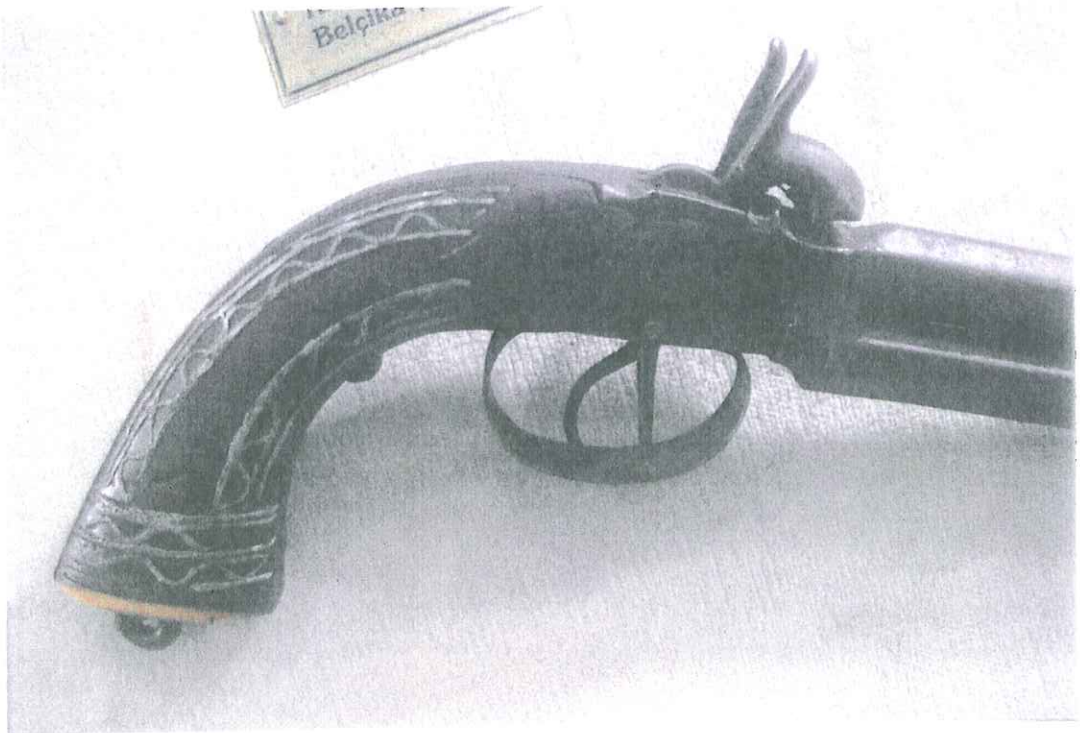
Resim 206

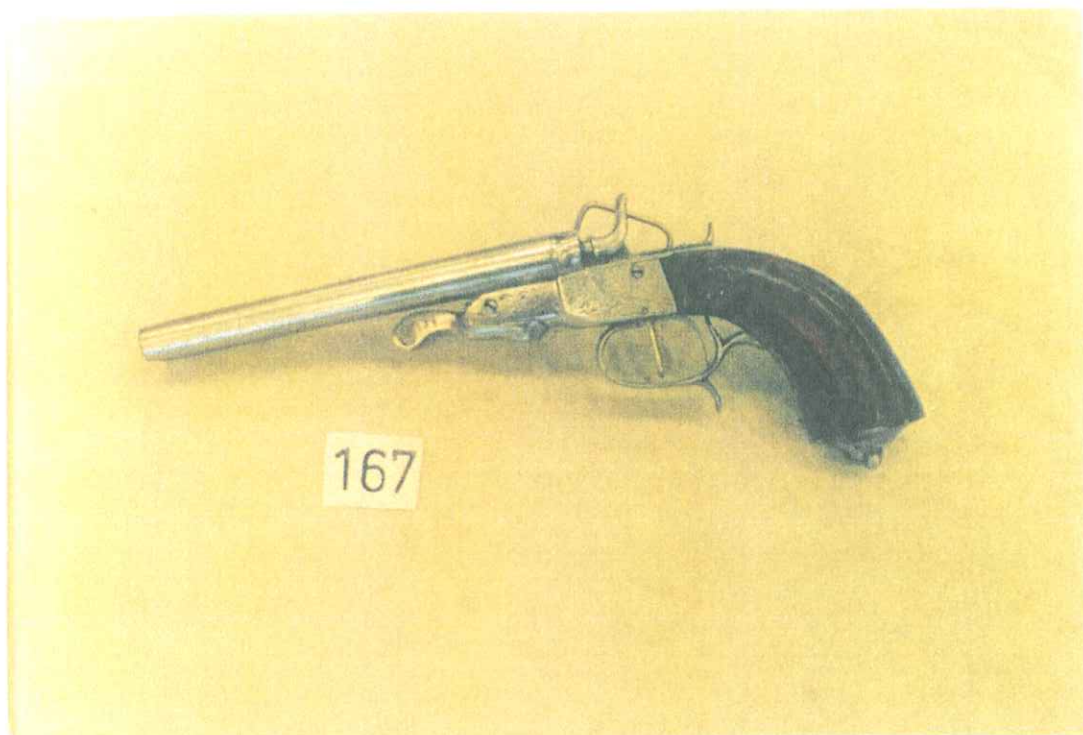
Resim 207

Resim 208

Resim 209

Resim 210

Resim 211

Resim 212

Resim 213

Resim 214

Resim 215

Resim 216

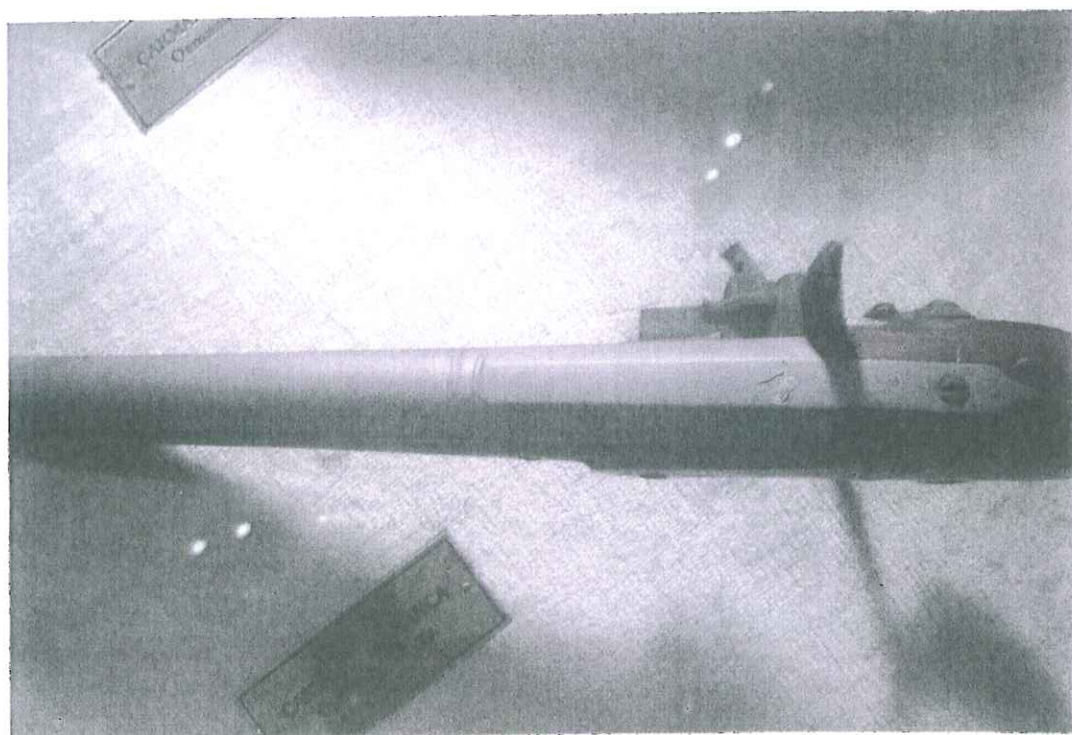
Resim 217

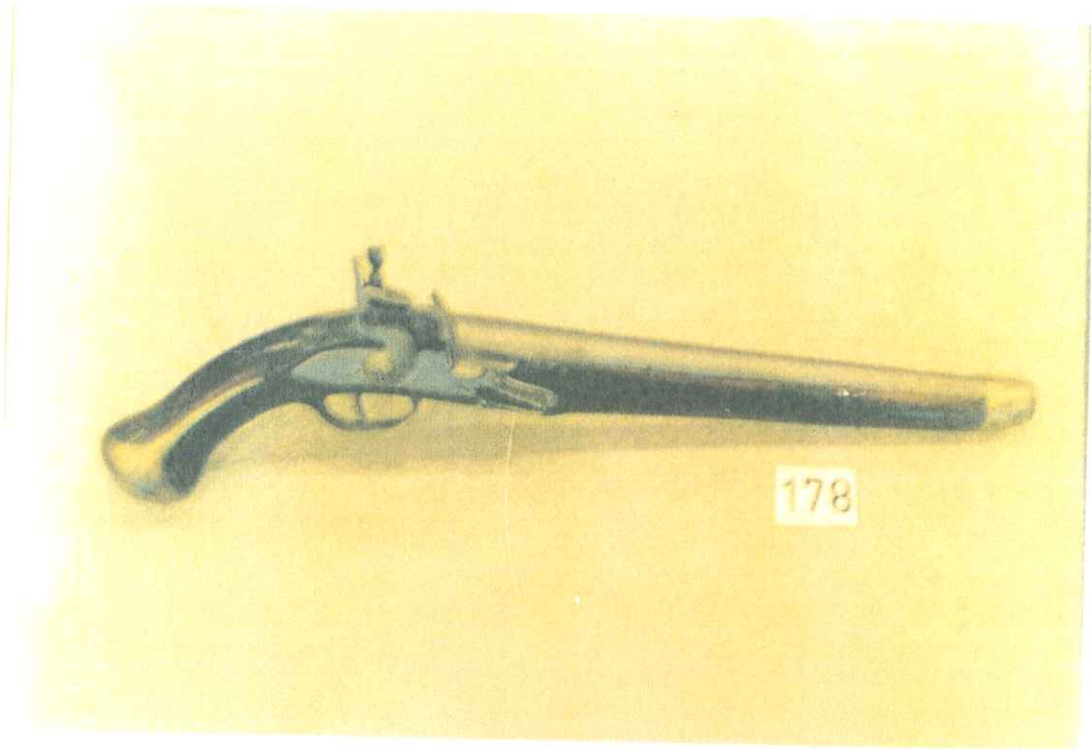
Resim 218

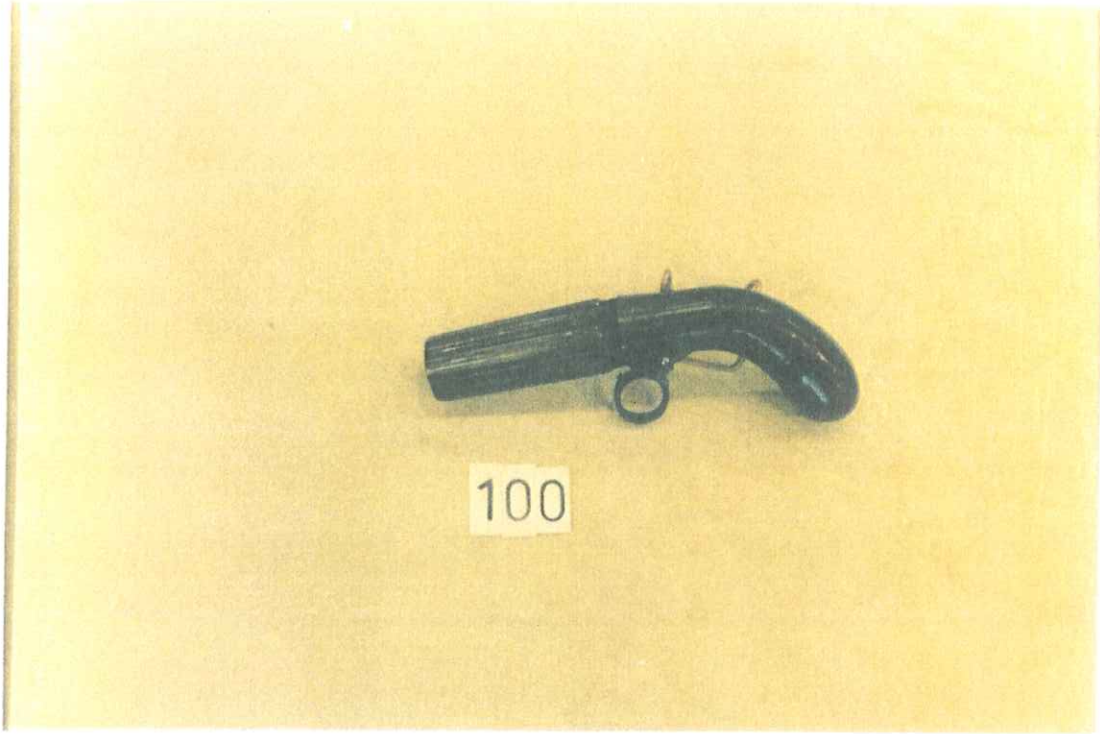
Resim 219

Resim 220

Resim 221

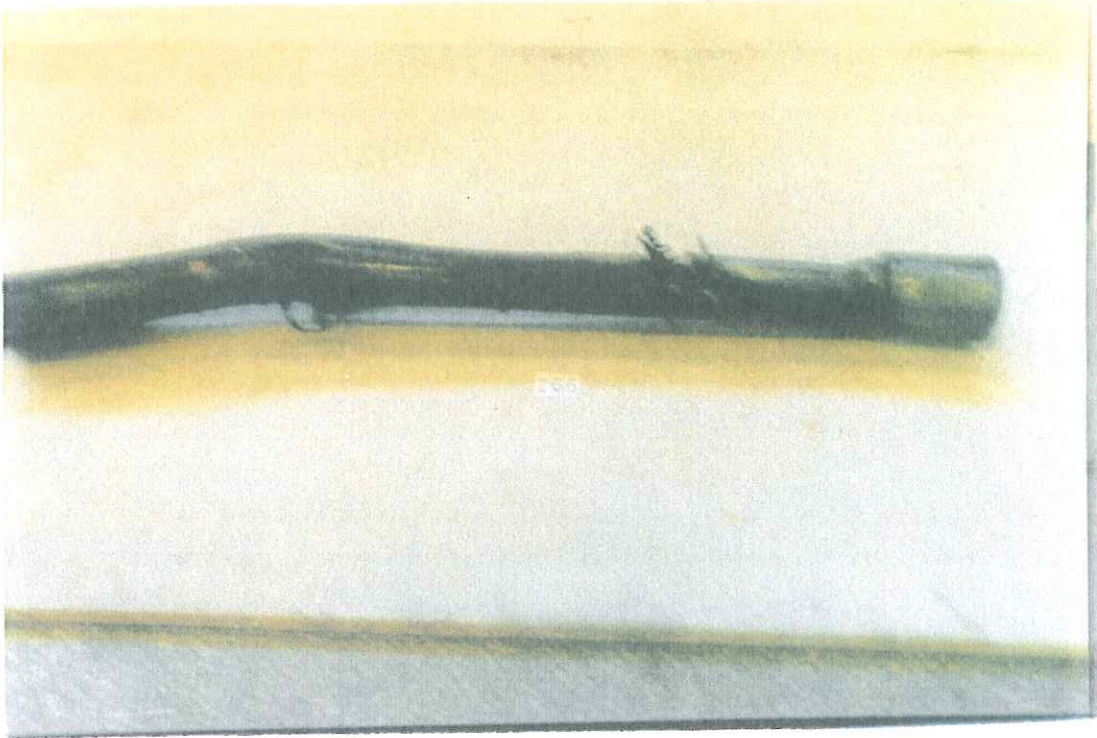
Resim 222

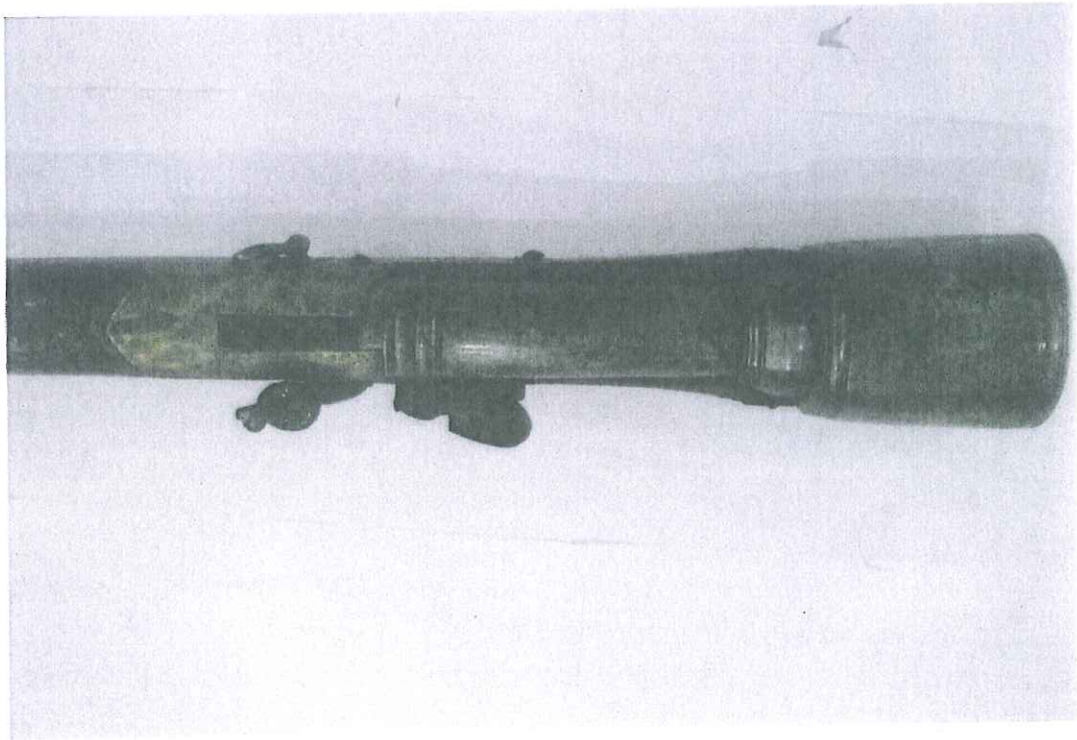
Resim 223

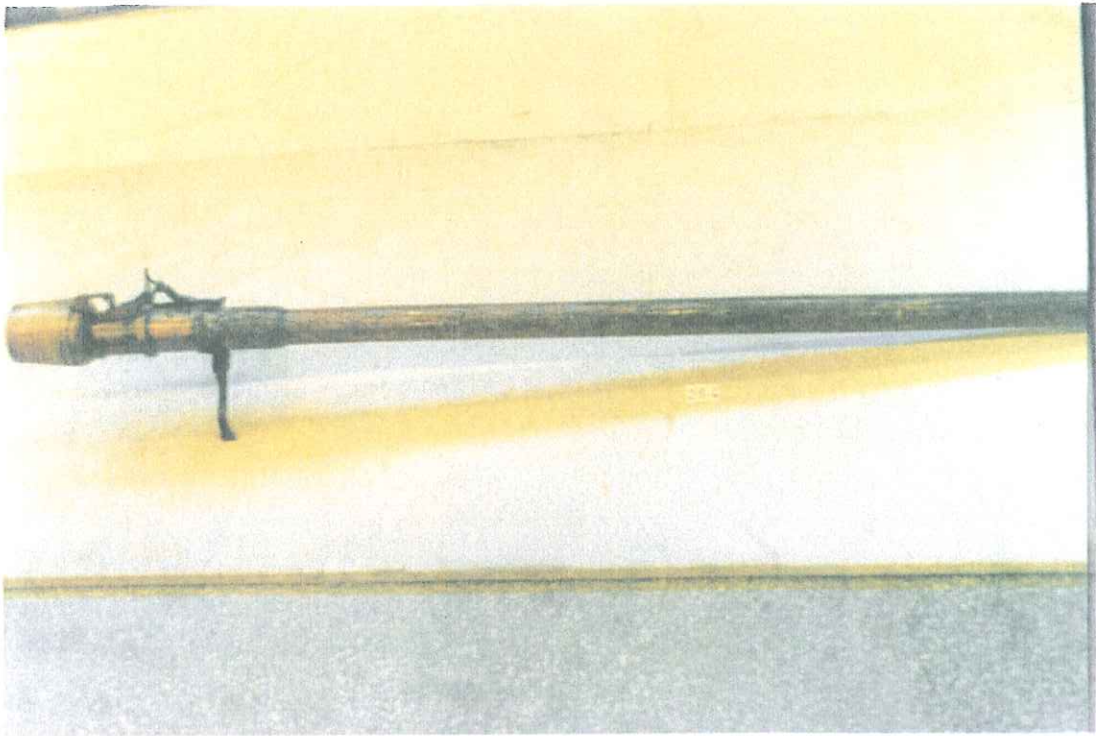
Resim 224

Resim 225

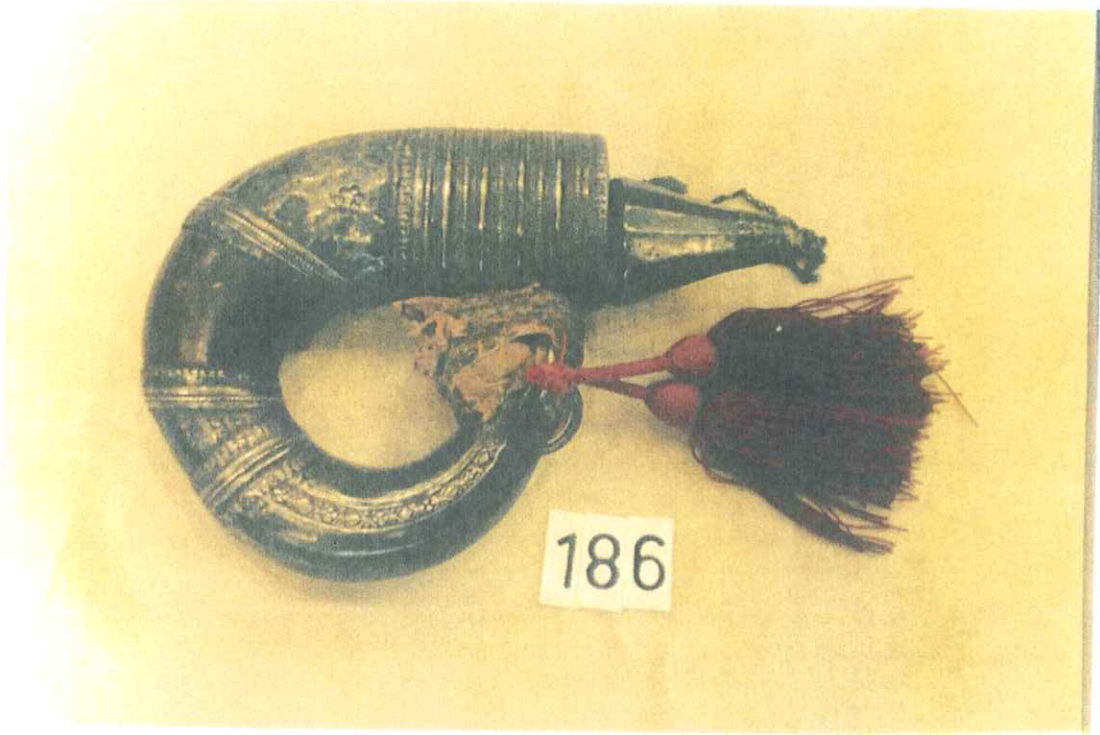
Resim 226

Resim 227

Resim 228

Resim 229

Resim 230

ÖZET

AYDIN, Cemile . Kırıkkale MKEK Silah Müzesinde Bulunan Osmanlı Dönemi Silahları, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2009

Bu çalışmada, Kırıkkale MKEK Silah Müzesinde Bulunan Osmanlı Dönemi Silahları hakkında bir araştırma yapılarak elde edilen veriler bir düzen içerisinde, mümkün olduğu kadar açık ve destekleyici ön bilgilerle birlikte ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Bunun için Kırıkkale MKEK Silah Müzesinde sergilenmekte olan Osmanlı dönemi silahları öncelikle işlevleri ve kullanılan yerler dikkate alınarak ana başlıklara ayrılmışlardır. Daha sonra ana başlıklar altında toplanan silahlar kendi içlerinde, biçim, boyut, kullanılan malzeme ve kullanım amaçları açısından alt guruplara ayrılmışlardır.

Alt başlıklara ayrılan silahlar, teker teker, ölçüleri, dönemleri, süsleme programları, yapım teknikleri, kullanılan malzemeler ve formları açısından değerlendirilerek, resim ve çizimlerle gösterilmeye çalışılmıştır.

Bütün bu özelliklerin birbirine karışmaması ve bir düzen içinde sunulması bakımından, her bir eser için farklı katalog fişi doldurulmuştur.

Bu çalışmalar sonucunda, Kırıkkale MKEK Silah Müzesinde halen sergilenmekte olan Osmanlı Dönemi silahlarının, gerek üzerlerindeki süsleme ve tekniklerinin dönem özelliklerini yansıtmaları ve gerekse Osmanlı döneminde silahların geçirmiş olduğu gelişim evrelerini göstermeleri açısından, önemli birer belge niteliği taşımaları, aynı zamanda bazı silahların üzerinde bulunan süsleme kompozisyonları, kullanılan malzeme ve süsleme teknikleri bakımından da birer sanat eseri

özelliği taşımaları açılarından Türk süsleme sanatı için birer örnek teşkil ettikleri anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

- 1- Silahlar
- 2- Osmanlı
- 3- MKEK Müzesi
- 4- Kırıkkale
- 5- Ateşli

ABSTRACT

AYDIN, Cemile. The Ottoman Weapons Exhibited In Kırıkkale MKEK Weapon Museum , Master Thesis , Ankara ,2009

The subject I have been studying contains the Ottoman weapons exhibited in Kırıkkale MKEK Weapon Museum and as understood from title, it deals with only the Ottoman term of Turkish weapon history and examines the type of weapons, and evolution of them and an example of introduction.

As a pre-information I tried to reflect Turkish tradition of using weapons and the importance of weapons in history. This data is given as Pre-Ottoman and Ottoman Times to prevent confliction and some definitions are given shortly.

The Ottoman weapons exhibited in the museum, are explained in sub-topics as protective weapons, cutting weapons, piercing weapons, shooting weapons and weapons with ignition. These weapons are explained with their original names in Ottoman period and periods, sizes, styles, materials, construction techniques and decorations if they have any are given in detail.

These explanations are reinforced with photos and drawings for better visual conception.

As a conclusion of this study, the Ottoman weapons are not only considered as destroying objects but they are objects of art with their design and decoration techniques. These decorations reflect the taste of period they are made in.

They are also examples to see how weapon technology has changed and evolved through time. These panoramic documents are very important to

reflect all these knowledge and it must be considered seriously exhibiting and demonstrating these weapons.

Keywords:

- 1- Weapons
- 2- Ottoman
- 3- MKEK Museum
- 4- Kırıkkale
- 5- Ignition